

PĀRSKATS PAR OGRES NOVADA BIBLIOTĒKU DARBU 2025. GADĀ

OGRE, 2026

SATURS

APZĪMĒJUMI	4
KOPSAVILKUMS.....	5
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS	10
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	12
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	15
3.1. Jaunu ēku būvniecība.....	15
3.2. Telpu un bibliotēku ēku uzlabojumi	15
3.3. Iekārtas un aprīkojums (tajā skaitā IKT nodrošinājums)	15
3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	17
4. PERSONĀLS.....	19
4.1. Personāla raksturojums	19
4.2. Apbalvojumi un pateicības	21
4.3. Finansējums personāla attīstībai	23
4.4. Profesionālās pilnveides pasākumi	23
4.4.1. Profesionālās pilnveides pasākumi kopā	23
4.4.2. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana	24
4.5. Problēmas un to risinājumi personāla jomā	25
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	27
5.1. Galvenie rādītāji.....	27
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi	32
5.3. Digitālie pakalpojumi	33
5.4. Bibliomāts.....	33
5.5. 3td E-grāmatu bibliotēka	33
5.6. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	34
5.7. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā	35
5.8. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām.....	36
5.9. Uzziņu un informācijas darbs	39
5.10. Bibliotēkas izglītojošā darbība.....	41
5.11. Medijpratība.....	42
5.12. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums.....	43
5.13. Iekšzemes un starptautiskais SBA	43
5.14. Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā	44
6. KRĀJUMS	46
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija	46
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums	48
6.3. Galvenie krājuma rādītāji.....	51
6.4. Bibliotēkas krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā	55
6.5. Datubāzes	57
6.6. Krājuma un datubāzu popularizēšana	58
6.7. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”	59
6.8. Lasītāko grāmatu tops.....	63
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītas problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi	64
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	66
7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	66
7.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām.....	73
7.3. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN.....	82
7.4. Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā	96
7.5. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.....	128
8. NOVADPĒTNIECĪBA (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)	135
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā ..	135
8.2. Novadpētniecības krājums	137
8.3. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana.....	140
8.4. Novadpētniecības krājuma izmantošana	141
8.5. Novadpētniecības darba popularizēšana	143
8.6. Novadpētniecības darba veicināšana.....	146
8.7. Novadpētniecības istabas.....	146
8.8. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi	146
8.9. Sadarbība novadpētniecības jomā.....	147
9. PROJEKTI	150
9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	160
10. PUBLICITĀTE.....	162
10.1. OCB Publicitāte	162
10.1.2. Veiksmīgākie OCB popularizējošie pasākumi	166

10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte	168
10.3. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	173
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS.....	175
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	186
12.1. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām.....	189
12.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem	189
12.3. Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā).....	190
12.4. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	190
PIELIKUMI.....	192
Pielikums nr. 1 ON bibliotēkas darbinieku apmeklētie semināri	192
Pielikums nr. 2 Bibliotēkas pielāgotās literatūras izsnieguma apkopojums 2025. gadā.....	196
Pielikums nr. 3 Krājuma koncepcija 2021 – 2025	199
Pielikums nr. 4 BLN pasākumi.....	205
Pielikums nr. 5 Bibliobusa darba pārskats	211
Pielikums nr. 6 OCB pasākumi.....	220
Pielikums nr. 7 Skaitlisko rādītāju tabulas.....	232

APZĪMĒJUMI

ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
BAC	Bibliotēku attīstības centrs
BIS ALISE	Bibliotēku informācijas sistēma ALISE
BJVŽ	Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija
BLN	Bērnu literatūras nodaļa
EUR	eiro
IFLA	<i>International Federation of Library Associations and Institutions</i> /Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IRAN	Informācijas resursu attīstības nodaļa
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LAN	Lasītāju apkalpošanas nodaļa
LG500	Latvijas grāmatai 500
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNerB	Latvijas Neredzīgo bibliotēka
LR	Latvijas Republika
LU	Latvijas Universitāte
MI	mākslīgais intelekts
MK	Ministru kabinets
OCB	Ogres Centrālā bibliotēka
ON	Ogres novads
ONKC	Ogres novada Kultūras centrs
PII	Pirmsskolas izglītības iestādes
RGB	Reģiona galvenā bibliotēka
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SBA	Starpbibliotēku abonements
3td	Publisko bibliotēku attīstības projekts “Trešais tēva dēls”
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds

KOPSAVILKUMS

2025. gads Ogres novada (turpmāk – ON) publisko bibliotēku darbībā bija nozīmīgs noslēguma un vienlaikus jaunu virzienu iezīmējošs gads, kurā apvienojās līdzšinējā darba pieredze, nacionāla mēroga kultūras notikumu kulminācija un arvien izteiktāka digitālo risinājumu klātbūtne ikdienas procesos. Bibliotēkas turpināja nostiprināt savu lomu kā vietējās kopienas kultūras, izglītības un informācijas centri.

Darba prioritātes un sasniegumi

Galvenās darba prioritātes 2025. gadā bija vērstas uz bibliotēku pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu visos ON pagastos un pilsētās, bibliotēkas, kā kopienas centra lomas stiprināšanu, kvalitatīvs darbs ar dažādām iedzīvotāju mērķgrupām, lasītprasmes un informācijpratības veicināšanu, kā arī aktīva iesaiste nacionālas nozīmes kultūras norisēs. Nozīmīga uzmanība tika pievērsta gan klātienē, gan attālināto pakalpojumu attīstībai, reaģējot uz mainīgajām lietotāju vajadzībām un informācijas patēriņa paradumiem.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, bibliotēkas darbības rādītāji kopumā uzrāda pozitīvu dinamiku, kas apliecina bibliotēkas nozīmīgo lomu vietējās kopienas ikdienā. Pieaudzis gan aktīvo lietotāju skaits, gan bibliotēkas apmeklējums, īpaši izceļot bērnu un jauniešu auditoriju. Tas skaidrojams ar mērķtiecīgi veidotu pasākumu piedāvājumu, tematiskām nodarbībām un sadarbību ar izglītības iestādēm.

Bibliotēka turpināja pildīt arī informācijas un izglītojošā atbalsta funkciju, sniedzot konsultācijas, palīdzot iedzīvotājiem digitālo prasmju attīstībā un nodrošinot piekļuvi dažādiem informācijas resursiem. Darba organizācijā arvien lielāka nozīme tika piešķirta elastībai, spējai pielāgoties un efektīvai resursu izmantošanai.

Gada pārskats ir nozīmīgs bibliotēkas darbu atspoguļojošs materiāls, kas satur nozīmīgus datus, sniedz iespēju izvērtēt paveikto, kā arī ir bibliotēkas vēstures daļa. Sākot ar 2025. gadu OCB vietnē www.ocb.lv publiski ir pieejami visu ON publisko bibliotēku gada pārskati.

Jauni pakalpojumi un esošo pilnveide

Pārskata periodā OCB turpināja attīstīt un pilnveidot esošos pakalpojumus, vienlaikus ieviešot jaunus risinājumus, kas atbilst mūsdienu lietotāju vajadzībām. Īpaša uzmanība tika pievērsta digitālo pakalpojumu pieejamībai, tostarp attālinātai informācijas saņemšanai, elektronisko resursu izmantošanai un virtuālajai saziņai ar lietotājiem.

Esošie pakalpojumi tika pilnveidoti, uzlabojot to kvalitāti un pieejamību dažādām mērķgrupām. Bibliotēkas darbinieki regulāri sniedza individuālas konsultācijas, palīdzot lietotājiem orientēties

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu informācijas resursos, izmantot digitālās platformas un tehnoloģijas, kā arī risināt praktiskus ar e-pakalpojumu izmantošanu saistītus jautājumus.

Vienlaikus tika pilnveidota bibliotēkas telpu izmantošana, veidojot vidi, kas piemērota gan mierīgai lasīšanai un darbam, gan grupu aktivitātēm un pasākumiem. Pakalpojumu piedāvājums tika regulāri izvērtēts, ņemot vērā apmeklētāju atsauksmes un novērojumus par pieprasījumu, kas ļāva elastīgi pielāgot darba organizāciju un piedāvājumu.

2025. gadā tika turpināta bibliotēku pakalpojumu pilnveide, īpašu uzmanību pievēršot digitālo prasmju attīstībai, informācijas pieejamībai un radošu aktivitāšu piedāvājumam. Esošie pakalpojumi tika papildināti ar jaunām darba formām, pielāgojot tos dažādu vecumgrupu un vajadzību lietotājiem, vienlaikus stiprinot bibliotēku kā drošas un iekļaujošas vides nozīmi.

Nozīmīgi un jauni projekti

Pārskata gadā bibliotēka aktīvi iesaistījās dažādu projektu īstenošanā, kas veicināja bibliotēkas atpazīstamību, stiprināja sadarbību ar vietējo kopienu un paplašināja piedāvāto aktivitāšu klāstu. Projekti tika īstenoti gan patstāvīgi, gan sadarbībā ar citām kultūras, izglītības un sabiedriskajām institūcijām.

Īpaša uzmanība tika pievērsta projektiem, kas vērsti uz lasītveicināšanu, kultūras mantojuma popularizēšanu un sabiedrības izglītošanu. Projektā tika organizēti tematiskie pasākumi, izstādes, radošās darbnīcas un tikšanās, kas uzrunāja dažādas vecuma un interešu grupas.

Nozīmīga bija arī bibliotēkas līdzdalība plašākos nozares projektos un iniciatīvās, kas veicināja profesionālās kompetences pilnveidi un jaunu pieeju ieviešanu ikdienas darbā. Dalība projektos sniedza iespēju gūt jaunu pieredzi, apmainīties ar labās prakses piemēriem un stiprināt bibliotēkas kā mūsdienīgas, uz attīstību vērstas institūcijas tēlu.

Pēc dalības *Erasmus+* mācībās Lietuvā **OCB** bibliotekāres iegūtās zināšanas un pieredzi veiksmīgi ieviesa praksē, izstrādājot un vadot vairākas sensorās lasīšanas nodarbības. Nodarbības tika īstenotas Ogres Centra pamatskolas skolēniem, kā arī Sociālā dienesta dienas centra bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām, veicinot iekļaujošu, pieejamu un dažādām vajadzībām pielāgotu lasītveicināšanas pieeju.

Īpaši izceļama **Galda spēļu bibliotēkas** atklāšana, ar kuru **Ikšķiles** pilsētas bibliotēka kļuvusi par lielāko spēļu bibliotēku Latvijā, būtiski paplašinot bibliotēkas piedāvājumu un piesaistot jaunu mērķauditoriju.

LG500 – Kulminācijas gads

2025. gads bija norišu kopas **LG500** (2021–2025) Kulminācijas gads, noslēdzot piecu gadu programmu, kurā katru gadu tika izcelts kāds būtisks latviešu rakstītā un iespiestā vārda attīstības posms. ON

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu bibliotēkās tika īstenotas izstādes, tematiskas nodarbības, lasījumi, sarunas un radošas aktivitātes, aktualizējot pirmās grāmatas latviešu valodā nozīmi un grāmatas vietu mūsdienu sabiedrībā.

Secināms, ka LG500 aktivitātes veicināja iedzīvotāju interesi par latviešu grāmatas vēsturi, stiprināja kultūras piederības sajūtu un apliecināja bibliotēku nozīmi kā kultūras mantojuma glabātājām un skaidrotājām. Gūtās atziņas kalpos par pamatu turpmāku tematisku ciklu un sadarbības projektu veidošanai.

Lauberes pagasta bibliotēkā notika pasākums “**Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem**”, kurš notika ar VKKF un LNB programmas **LG500** atbalstu.

Pasākumā tikās ON bibliotēku darbinieki un citi interesenti, lai runātu par grāmatām un autoriem, klātienē apmeklētu un iepazītos ar V. Miķelsona “Grāmatu klēts” kolekciju (trimdā izdotā literatūra latviešu valodā).

Pasākumā ar lasījumu par rakstnieku Gunaru Janovski piedalījās Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja mākslas eksperte, literatūrzinātniece Inguna Daukste-Silasproģe. Liena Šmukste pasākumu izkrāsoja ar radošu dzejas aktivitāti par Linardu Taunu. Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar Lauras Jēkabsones bakalaura darbu “Aprakstu sērija par latviešu literatūru “Vēstules cauri laikiem””. Muzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” valdes priekšsēde Sarma Muižniece-Liepiņa dalījās ar muzeja pētījumu un pakalpojumu izmantošanas iespējām.

Saistībā ar LG500 norišu kopu vairākās novada bibliotēkās tika izvietota ceļojošā seno grāmatu izstāde, kas izveidota OCB sadarbībā ar Lauberes pagasta bibliotēkas “Grāmatu klēti”.

8. novembrī, noslēguma pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” tiešraide no LNB bija skatāma gandrīz visās novada bibliotēkās, arī OCB, kur paralēli tam visas dienas garumā norisinājās dažādas ar grāmatām, lasīšanu un literatūras vēsturi saistīti notikumi un aktivitātes.

Dienas pirmajā pusē bibliotēkā gaidījām ciemos skolēnus, kas piedalījās novadpētniecības nodarbībā par Ogres skolu vēsturi, spēlēja lielformāta galda spēli “Ceļā uz 100” un piedalījās literāri radošās aktivitātēs. Pēcpusdienā un pievakarē turpinājām vērot tiešraidi, kur pasākuma sadaļā “Digitālās vakariņas” vēstījām par to, kā OCB mobilā filiālbibliotēka jeb bibliobuss nu jau gandrīz 30 gadus veicina lasīšanu digitālajā laikmetā.

Svētku dienā un līdz pat novembra beigām OCB 2. stāvā bija apskatāma instalācija “Grāmatas ceļš”, kas simboliski parāda grāmatas tapšanas posmus un attīstību, kā arī izstāde “**Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā**”, kur bija iespējams iepazīt mūsu literāro mantojumu – īpaši vērtīgas un senas grāmatas, ko varam dēvēt par OCB bibliotēkas dārgumiem.

Svētki bibliotēkā turpinājās arī vakarā, kad improvizētā koncertā ēku papildīja mūzikas skaņas un muzikāli priekšnesumi, par ko paldies sakām mūsu lasītājiem.

Nozīmīgs gada notikums bija arī **LG500** gadu jubilejas kulminācijas pasākums **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā**, kuru apmeklēja vairāk nekā 300 dalībnieku, apliecinot bibliotēkas spēju organizēt plaša mēroga un sabiedrībai nozīmīgus kultūras notikumus.

Mākslīgā intelekta (turpmāk tekstā – MI) izmantošana bibliotēku darbā

2025. gadā bibliotēku ikdienas darba procesos arvien vairāk iezīmējās MI izmantošana. ON bibliotēku darbinieki ir piedalījušies vairākās mācībās, semināros par MI izmantošanu bibliotēkas un ikdienas vajadzībām. Daudzas novada bibliotēkas jau ikdienā praktiski izmanto MI rīkus attēlu ģenerēšanā, publicitātes materiālu veidošanā, ideju strukturēšanā un satura sagatavošanā.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja atzīst, ka MI bibliotēkā kalpo kā atbalsta rīks, kas papildina darbinieku profesionālo kompetenci. Vienlaikus tika apzināti MI izmantošanas ieguvumi un ierobežojumi, veidojot atbildīgu attieksmi pret šiem rīkiem kā profesionālu palīglīdzekli, kas papildina bibliotekāra darbu, saglabājot kritisku izvērtējumu un ētikas principus.

Bibliotēku iesaiste ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā

Bibliotēkas 2025. gadā aktīvi līdzdarbojās **ON ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā**, veicinot izglītības pieejamību, sociālo iekļaušanu, kultūras mantojuma saglabāšanu un kopienas līdzdalību. Ar pasākumiem, izglītojošām aktivitātēm un sadarbības projektiem bibliotēkas apliecināja savu nozīmīgo lomu vietējās kopienas attīstībā.

Lasītveicināšanas aktivitātes

Lasītveicināšana saglabājās kā viena no centrālajām bibliotēku darba jomām. Tika īstenotas mērķtiecīgas aktivitātes bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem, izmantojot daudzveidīgas un radošas pieejas, cieši sasaistot lasīšanu ar kultūras un sabiedriskajām norisēm.

Arī šajā pārskata gadā turpinām ļoti nozīmīgo, kopīgo projektu **lasītprieka veicināšanas programmu “Lasītrosme”**, kurā iesaistītas ne tikai publiskās, bet arī skolu bibliotēkas, kā arī skolas (skat. “Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

2025. gadā turpinās **sadarbība ar skolu bibliotekāriem** (skat. “Metodiskais un konsultatīvais darbs”).

Ciemupes un Lauberes pagasta bibliotēkās notika OCB bibliotēku informācijas speciālistes Aijas Bremšmites veidotas nodarbības “LasītDrosme” vecākiem, vecvecākiem un pedagogiem par lasītprasmes sasaistīšanu ar prieku, laba piemēra pozitīvo ietekmi un rīcību, kura samazina lasītprieku.

Turpinās iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā sadarbība ar citām pašvaldības iestādēm, kā arī uzsākti jauni sadarbības projekti (skat. “Sadarbības tīkla raksturojums”).

Citas problēmas, risinājumi un aktuāli jautājumi

Pārskatā atspoguļoti arī ar bibliotēku darbu saistītie izaicinājumi – personāla noslodze, resursu pieejamība, tehnoloģiju attīstība –, kā arī meklētie risinājumi, kas ļāva nodrošināt darba nepārtrauktību un attīstību. 2025. gads apliecināja bibliotēku spēju sabalansēt tradīcijas un inovācijas, vienlaikus saglabājot profesionālās vērtības.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja pie citiem aktuāliem jautājumiem min to, ka ņemot vērā zināmos datus par vidējo atalgojumu valstī un augošo inflāciju, jāsaprot, ka bibliotēku darbinieki ar izglītību, nepārtrauktu profesionālu pilnveidi, zināšanām un augošo darba apjomu, atalgojuma ziņā publiskajās bibliotēkās ir zemu novērtēti, kas rada zināmu neapmierinātību un vēlēšanos meklēt labāk atalgotus amatus. Pie galvenajām darba problēmām min arī bērnu un jauniešu uzvedības problēmas: bravūrīgums, skaļums, viedierīču nepārtraukta izmantošana, tā rezultātā ar dubultjaudu jāstrādā un jābūt psiholoģiski noturīgam darbiniekam, lai ieinteresētu lasītveicināšanā un radošās nodarbēs.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā pastiprināta uzmanība tika veltīta iekšējās vides labiekārtošanai un funkcionālai telpu sadalei. Lai radītu bērniem līdz 15 gadu vecumam piemērotāku, mierīgāku un radošāku vidi, tika veikta būtiska reorganizācija: jauniešu (16–18 gadi) posms, kā arī printēšanas un skenēšanas pakalpojumi tika pārcelti uz pieaugušo abonementu.

2025. gadā ar ON pašvaldības atbalstu tika veikta jaunas ēkas un jauniešu centra priekšizpēte, kurā izstrādātās skices un vizuālie risinājumi kalpos par pamatu projektēšanas darbu uzsākšanai.

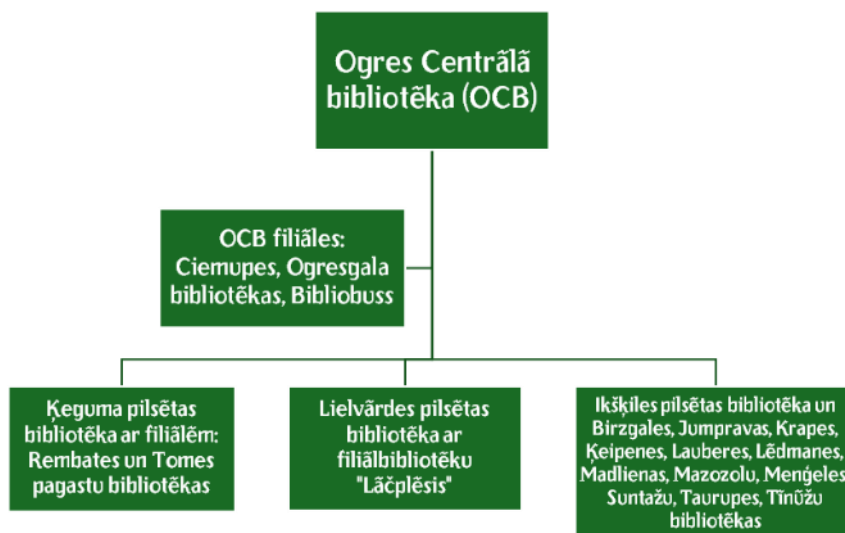
Kopumā 2025. gads raksturojams kā intensīvs un daudzslāņains, kurā bibliotēkas apliecināja spēju elastīgi pielāgoties sabiedrības vajadzībām un vienlaikus saglabāt profesionālu darba kvalitāti.

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

Administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk – ATR) rezultātā ar 2021. gada 1. jūliju izveidota ON pašvaldība ar administratīvo centru Ogres valstspilsētā. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 2026. gada 1. janvāri ON dzīvo 59683 iedzīvotāji, tai skaitā Ogres pilsētā – 23588. ON administratīvajā teritorijā ietilpst Ikšķiles, Lielvārdes un Ķeguma pilsētas, kā arī Birzgales, Jumpravas, Krapes, Ķeipenes, Lauberes, Lēdmanes, Lielvārdes, Madlienas, Mazozolu, Meņģeles, Ogresgala, Rembates, Suntažu, Taurupes, Tīnūžu un Tomes pagasti. Visos pagastos ir pašvaldības uzturētas publiskās bibliotēkas, nodrošinot iedzīvotājiem piekļuvi informācijas, kultūras un izglītības resursiem visā novada teritorijā.

OCB ir ON pašvaldības domes izveidota iestāde. Pārskata periodā bibliotēku darbību turpināja atbalstīt ON Kultūras un tūrisma pārvalde, kas nodrošina metodisko, administratīvo un profesionālo atbalstu kultūras un tūrisma iestādēm, tai skaitā publiskajām bibliotēkām.

OCB ir piešķirts ON RGB statuss, tiek koordinēts visu novada publisko bibliotēku darbs, sniegta metodiskā un konsultatīvā palīdzība, kā arī veicināta profesionālās pieredzes apmaiņa. Pārskata periodā OCB turpināja pildīt RGB funkcijas (*Latvijas Bibliotēku padomes 2021. gada 12. novembra lēmums par OCB atbilstību akreditācijas nosacījumiem un atkārtotu reģiona galvenās bibliotēkas statusa piešķiršanu*), nodrošinot atbalstu vietējās nozīmes bibliotēkām dažādos darbības aspektos.

1.att. ON pašvaldību publiskās bibliotēkas

1. attēlā uzskatāmi redzams bibliotēku teritoriālais, institucionālais un nozares sadarbības tīkls ON – OCB kā RGB un 21 vietējas nozīmes bibliotēkas.

ON publisko bibliotēku sadarbības modelis ir jaukta tipa. OCB darbojas ar filiālēm – mobilā bibliotēka (bibliobuss), Ciemupes bibliotēka un Ogresgala bibliotēka; Ķeguma pilsētas bibliotēkai ir filiāles Tomes un Rembates pagastos; Lielvārdes pilsētas bibliotēkai – Lāčplēša bibliotēka, kā arī citas vietējās nozīmes bibliotēkas. Novadā līdzās lielākām bibliotēkām darbojas arī viena darbinieka bibliotēkas, kas nodrošina pakalpojumu pieejamību mazākās apdzīvotās vietās.

OCB Attīstības stratēģijā 2024.–2030. gadam kā pamatmērķis noteikta bibliotēkas darbības nepārtrauktības nodrošināšana un daudzveidīga informācijas resursu un pakalpojumu piedāvājuma attīstīšana, lai apmierinātu dažādu mērķauditoriju izglītības, mūžizglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, vienlaikus stiprinot bibliotēku kā nozīmīgu kopienas kultūras un sabiedriskās dzīves centru.

Ar 2025. gada 1. maiju **Lielvārdes pilsētas bibliotēkai, Lāčplēša bibliotēkai, kā arī Jumpravas pagasta un Lēdmanes pagasta bibliotēkām** mainīta bibliotēkas institucionālā pakļautība (*pamatojoties uz ON pašvaldības domes 2024. gada 18. decembra lēmumu “Par Lielvārdes novada kultūras centra reorganizāciju”*).

Lielvārdes pilsētas bibliotēka ar filiāli Lāčplēša bibliotēka no 2025. gada 1. maija darbību turpina ON Lielvārdes pilsētas un pagasta apvienības pārvaldes pakļautībā. Lēdmanes pagasta bibliotēka kopš 2025. gada 1. maija ir Lēdmanes pagasta pārvaldes struktūrvienība, kā arī Jumpravas pagasta bibliotēka ir Jumpravas pagasta pārvaldes struktūrvienība.

Bibliotēku akreditācijas pārskata gadā nav notikušas.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

1.tab. Bibliotēku sadarbības modelis

Kā redzams *1. tabulā*, ON bibliotēku sadarbības modelis ir jaukta tipa modelis: OCB ar filiālēm – mobilā bibliotēka (bibliobuss), Ciemupes bibliotēka, Ogresgala bibliotēka; Ķeguma pilsētas bibliotēka ar filiālēm – Tomes pagasta bibliotēka un Rembates pagasta bibliotēka; Lielvārdes pilsētas bibliotēka ar filiāli – Lāčplēša bibliotēka un vēl 13 vietējas nozīmes bibliotēkas. No visām pagastu bibliotēkām novadā, četrās strādā divi darbinieki un trīspadsmit ir viena darbinieka bibliotēkas.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Pārskata periodā ON pašvaldības publisko bibliotēku finansiālais nodrošinājums kopumā ļāva nodrošināt bibliotēku pamatfunkciju izpildi un pakalpojumu nepārtrauktību. Vienlaikus bibliotēku vadītāju vērtējumos saglabājas atziņa, ka pieejamais finansējums ne vienmēr ir pietiekams ilgtermiņa attīstības mērķu īstenošanai un nozares konkurētspējas stiprināšanai.

Nozīmīgākā izdevumu pozīcija arī 2025. gadā bija darbinieku atalgojums. Lai gan atalgojuma apmērs pārskata periodā ir palielinājies, bibliotēku vadītāji norāda, ka nozarē nodarbināto atalgojums joprojām vērtējams kā nepietiekami konkurētspējīgs. Atalgojuma pieaugums lielā mērā saistīts ar valstī noteiktās minimālās algas izmaiņām, nevis mērķtiecīgu algu politiku nozares stiprināšanai. Tas ietekmē gan darbinieku noturēšanu, gan jaunu speciālistu piesaistes iespējas, īpaši mazajās un viena darbinieka bibliotēkās.

Finansējums krājuma komplektēšanai pārskata periodā saglabājās stabils vai nedaudz palielinājās, tomēr bibliotēkas arī 2025. gadā saskārās ar būtisku grāmatu, periodisko izdevumu un citu pakalpojumu cenu pieaugumu. Tas ietekmēja iespējas paplašināt krājumu atbilstoši pieprasījumam, vienlaikus liekot īpašu uzmanību pievērst komplektēšanas prioritātēm un lasītāju vajadzību izvērtēšanai.

Būtisku ieguldījumu bibliotēku attīstībā arī 2025. gadā nodrošināja projektu konkursos piesaistītais finansējums. Daļība valsts, reģionālajos un citos projektu konkursos ļāva īstenot pasākumus, uzlabot bibliotēku telpas, aprīkojumu un infrastruktūru, kā arī dažādot pakalpojumu piedāvājumu, neradot papildu slodzi pamata budžetam. Projektu finansējums sniedza iespēju efektīvāk plānot resursus un elastīgāk reaģēt uz attīstības vajadzībām.

Atsevišķās bibliotēkās pārskata periodā tika piešķirts papildu finansējums telpu labiekārtošanai, mēbeļu un aprīkojuma iegādei, kas veicināja pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu un bibliotēkas vides pielāgošanu dažādām lietotāju grupām.

Kopumā 2025. gadā finansiālais nodrošinājums nodrošināja bibliotēku darbības stabilitāti, vienlaikus saglabājot izaicinājumus, kas saistīti ar ilgtspējīgu attīstību, personāla motivāciju un krājuma kvalitātes uzturēšanu pieaugošu izmaksu apstākļos.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai 2025. gadā finansiālais nodrošinājums bija daļēji atbilstošs bibliotēkas vajadzībām un uzdevumiem. Krājuma komplektēšanai tika tērēti 11 299 EUR. Grāmatu iegādei tērēti 9500, par kuriem krājums papildināts ar 890 eksemplāriem (2024. gadā par šo pašu summu 986 eks.).

2025. gadā valstī turpinās inflācijas ietekme grāmatu un pakalpojumu tirgū, kas būtiski ietekmē bibliotēkas darbību. Bibliotēkas budžets salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu nav palielinājies, līdz ar to vērojama finanšu stagnācija un ierobežotas attīstības iespējas.

Piešķirtie budžeta līdzekļi nav pietiekami, lai pilnvērtīgi nodrošinātu kvalitatīvus bibliotēkas pakalpojumus un to attīstību atbilstoši lietotāju vajadzībām. Krājuma papildināšanai paredzētais finansējums saglabājas iepriekšējā līmenī, savukārt grāmatu cenas 2025. gadā ir pieaugušas par aptuveni 20 %.

Lāčplēša bibliotēkā kopējais Bibliotēkas finanšu palielinājums saistīts ar ēkas siltināšanas darbu izmaksām.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas kopējie izdevumi 2025. gadā sasniedza 109 475 EUR, ko pamatā ietekmēja vispārējais izmaksu pieaugums valstī, kā arī būtisks grāmatu un periodikas cenu kāpums, kam nepieciešams sekot līdz krājuma aktualitātes nodrošināšanai. Pieaugošajā budžetā tika prioritizēta atalgojuma konkurētspēja un veikti nepieciešamie kapitālieguldījumi 7 517 EUR apmērā. Šie līdzekļi tika novirzīti ēkas ārdurvju nomaiņai un darbinieka darba datora atjaunošanai, kā arī grāmatu bibliomāta uzstādīšanai, kas nodrošina krājuma pieejamību iedzīvotājiem arī ārpus bibliotēkas darba laika, tā efektīvizējot iestādes pakalpojumu sniegšanu.

ON pašvaldību publisko bibliotēku vadītāju vērtējumā 2025. gadā piešķirtais finansējums kopumā nodrošina bibliotēku pamatfunkciju izpildi, tomēr to ne vienmēr var raksturot kā pietiekamu nozares attīstībai ilgtermiņā. Lai arī turpinājies atalgojuma pieaugums, bibliotēku pārskatos joprojām uzsvērts, ka atalgojuma līmenis nozarē kopumā saglabājas salīdzinoši zems, kas ietekmē personāla motivāciju un apgrūtina jaunu speciālistu piesaisti.

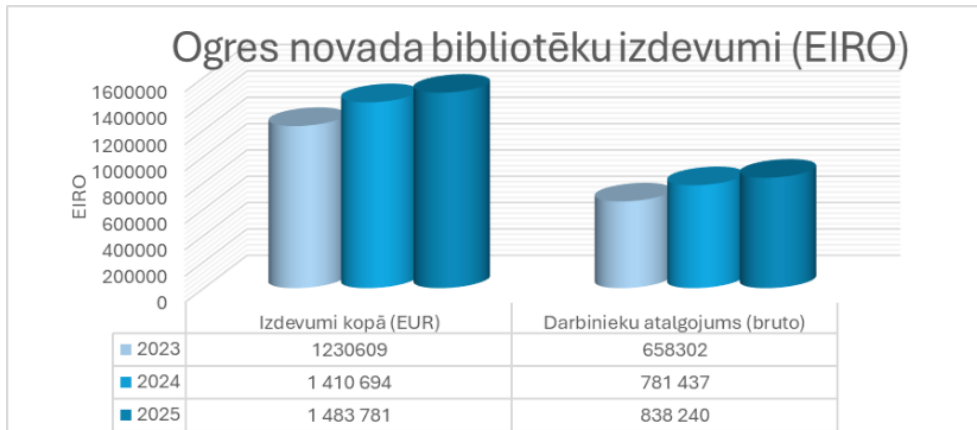
Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā novada publisko bibliotēku kopējie izdevumi palielinājušies no 1 410 694 EUR līdz 1 483 781 EUR, kas veido pieaugumu par 5,18 %. Lielākais finansējuma īpatsvars tradicionāli novirzīts darbinieku atalgojumam – 2025. gadā tas sasniedza 838 240 EUR (bruto), kas ir par 7,27 % vairāk nekā 2024. gadā (781 437 EUR). Tas apliecina pašvaldības centienus pakāpeniski uzlabot darba samaksas līmeni, lai nodrošinātu kvalificētu speciālistu noturēšanu nozarē.

Finansējums krājuma komplektēšanai 2025. gadā palielinājies no 118 218 EUR līdz 125 119 EUR, kas ir pieaugums par 5,84 %. Vienlaikus jāņem vērā, ka grāmatu un periodisko izdevumu cenas, kā arī citu pakalpojumu izmaksas saglabājas augstas, līdz ar to reālais iegādāto vienību apjoms ne vienmēr pieaug proporcionāli finansējuma palielinājumam.

Analizējot kopējo izdevumu struktūru, secināms, ka arī 2025. gadā lielākais pieaugums bijis atalgojuma pozīcijā, savukārt krājuma komplektēšanas finansējuma dinamika ir mērenāka. Tas atspoguļo nepieciešamību sabalansēt personāla nodrošinājumu ar kvalitatīvu un aktuālu krājuma attīstību, kas ir viens no galvenajiem bibliotēku darbības pamatelementiem.

FINANSĒJUMS	GADI	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)		1230609	1410694	1483781
Darbinieku atalgojums (bruto)		658302	781437	838240
Krājuma komplektēšana		111968	118218	125119

2. tab. ON bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

2. att. ON bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

OCB arī 2025. gadā laika periodā no 1. jūnija līdz 30 jūnijam aktivitātes “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanas laikā nodarbināja jaunieci, kuras amatalga bija 740,00 EUR (septiņi simti četrdesmit eiro, 00 centi) mēnesī par 1 (vienu) bibliotekāra (kods pēc LR Profesiju klasifikatora 3433 01) darba slodzi. Darba samaksa 50 % apmērā tika finansēta no Nodarbinātības Valsts aģentūras (turpmāk tekstā – NVA) un 50 % no ON pašvaldības OCB budžeta. Nodokļu maksājumi tika segti no ON pašvaldības OCB budžeta. Ar jaunieci tika noslēgts darba līgums, pēc nostrādātā laika iesniegtas atskaites NVA un novada Izglītības pārvaldei, kas koordinēja līdzfinansējuma saņemšanu no NVA.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

ON publisko bibliotēku materiālais un tehniskais nodrošinājums 2025. gadā kopumā vērtējams kā stabils, ar pakāpeniskiem uzlabojumiem atsevišķās pozīcijās. Darbs ar bērniem un jauniešiem tiek nodrošināts atbilstošās telpās – pilsētu bibliotēkās darbojas bērnu literatūras nodaļas, savukārt pagastu bibliotēkās izveidotas bērnu zonas, kuras iespēju robežās tiek iekārtotas mūsdienīgi un lietotājiem draudzīgi. Vienlaikus atsevišķās bibliotēkās saglabājas nepieciešamība pēc telpu atjaunošanas un tehniskā aprīkojuma uzlabošanas.

3.1. Jaunu ēku būvniecība

Pārskata periodā jaunas bibliotēku ēkas nav uzbūvētas, taču ir īstenotas sarunas un veikti sākotnējie aprēķini, lai uzsāktu projekta vizualizācijas veidošanu jaunas bibliotēkas ēkas būvniecībai Lielvārdes pilsētā.

3.2. Telpu un bibliotēku ēku uzlabojumi

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā nomainītas ārdurvis, uzlabojot piekļuvi un drošību, kā arī izveidota sensorās lasīšanas telpa, nodrošinot bērniem un jauniešiem piemērotu vidi lasīšanai un atpūtai. **Lāčplēša bibliotēkā** veikti kosmētiski uzlabojumi priekštelpā un abonementā, taču saistībā ar ēkas ārsienu siltināšanu un jumta nomaiņu uz laiku tika slēgta bērnu un jauniešu atpūtas telpa, lai novērstu iespējamus bojājumus.

Atsevišķās vietās konstatēti arī organizatoriski uzlabojumi – piemēram, **Tīnūžu pagasta bibliotēkā** nepieciešams atjaunot bibliotēkas izkārti atbilstoši personāla izmaiņām.

Kopumā 2025. gadā novada bibliotēkās turpināta materiālās bāzes pakāpeniska pilnveide, īpašu uzmanību pievēršot tehnoloģiju atjaunošanai, ergonomikai un bērniem draudzīgas vides veidošanai.

3.3. Iekārtas un aprīkojums (tajā skaitā IKT nodrošinājums)

IKT nodrošinājums ON bibliotēkās pakāpeniski, budžetu ietvaros, tiek atjaunots. 2025. gadā ON bibliotēkās kopumā bija pieejami 175 datori, no kuriem lietotāju rīcībā 103. Kvalitatīvai bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanai ir pieejamas 35 multifunkcionālās iekārtas, 9 printeri, 4 skeneri un 4 kopētāji.

OCB ir nodrošināts mūsdienīgs, funkcionāls un kvalitatīvs materiāltehniskais aprīkojums, kas atbilst bibliotēkas pakalpojumu apjomam un mūsdienu lietotāju prasībām. Līdz ar jaunās ēkas nodošanu ekspluatācijā ir ieviests pilnībā atjaunots IKT aprīkojums, moderni darba rīki un sistēmu integrācija.

Darbiniekiem nodrošināti portatīvie datori, kas ļauj strādāt mobilā režīmā visā ēkā, kā arī nepieciešamības gadījumā – attālināti, neietekmējot pakalpojuma kvalitāti. Ikdienā tiek izmantota

Microsoft 365 Premium vide – *Outlook, SharePoint, OneDrive, Teams*, kas nodrošina efektīvu failu apriti un sadarbību.

Portatīvajiem datoriem ir novērojams dabisks nolietojums. 2025. gadā vismaz 9 datoriem mainītas baterijas. Līdz ar to būtiski plānot jaunu darbinieku datoru iegādi 2028. gadā, kad pašreizējo datoru vecums sasniegs aptuveni 8 gadus, kas ir maksimālais ieteicamais korporatīvās lietošanas cikls.

Apmeklētājiem pieejami 24 portatīvie datori un 7 stacionārie datori. Mācību klasē, BLN un Grupu darba telpās izvietotas interaktīvās tāfeles. Tās nodrošina iespējas rīkot mācības, seminārus, videotranslācijas un hibrīdpasākumus.

Visā ēkā nodrošināts bezmaksas *Wi-Fi* un 1 Gbit/s ātrs interneta pieslēgums, tomēr ēkas arhitektūras īpatnību dēļ *Wi-Fi* pārklājums nav ideāls. Tas ir īpaši svarīgi, jo *Wi-Fi* darbība ir viens no būtiskākajiem klientu pieredzes faktoriem. Tāpēc tiek vērtēta iespēja pāriet uz uzņēmuma (*enterprise*) klases *Wi-Fi* iekārtām ar centralizētu pārvaldību un lielāku jaudu.

OCB pierāda automatizācijas efektivitāti – darbojas trīs pašapkalpošanās stacijas un bibliomāts, kas savienots ar BIS ALISE. Bibliomāts nodrošina piekļuvi 24/7, izmantojot elektroniskās lasītāja kartes un piekļuves kontroli. Turpinās darbs pie elektronisko karšu pilnīgas ieviešanas *Apple/Google Wallet* vidēs. Risinājuma izveidē rodas dažādi tehnoloģiski izaicinājumi, t. sk. jāplāno iespējami vienkāršāka pāreja lietotājiem.

Tiek izmantota attālinātā telpu rezervēšanas sistēma (*Microsoft Bookings*), pieejama 5 telpām. Ieviesta arī attālinātā drukāšana (*Princh*), kas samazina darbinieku iesaisti pakalpojuma nodrošināšanā. 2025. gadā vērojams būtisks attālinātās drukas pieprasījumu apjoms.

Konferenču zālē darbojas jaudīgs skaņas aprīkojums un 3x3 video siena. Informācijas ekrāns pie OCB Informācijas centra izmanto *Xibo Signage* sistēmu.

2024. gadā ieviests un 2025. gadā tiek turpināts izmantot GLPI IT resursu attālinātās pārvaldības risinājums, kas ļauj uzlabot iekārtu uzskaiti, incidentu vadību un nodrošina pārskatāmu IT infrastruktūras pārvaldību.

Ciemupes, Ogresgala un mobilajā filiālbibliotēkā darbiniekiem nodrošināti portatīvie datori un *Microsoft 365* vide, nodrošinot vienotu kvalitāti visā tīklā. Bērnu literatūras nodaļās pieejams ergonomisks aprīkojums, interaktīvās tāfeles, portatīvie datori un stabils internets, kas nodrošina kvalitatīvu vidi digitālajām un radošajām nodarbībām. Aprīkojuma stāvoklis vērtējams kā labs, būtiska modernizācija tuvāko 2 gadu laikā nav nepieciešama, izņemot regulāru apkopi.

2025. gadā vairākās ON bibliotēkās veikta datortehnikas atjaunošana un aprīkojuma papildināšana. **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā** plānveidīgi nomainīta datortehnika – iegādāts portatīvais dators un 3 stacionārie datori, kā arī gada nogalē atjaunots bibliomāta pakalpojums, uzstādot jaunu iekārtu.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā uzstādīts grāmatu bibliomāts, iegādāts jauns darbinieka dators, kā arī lietošanā nodota interaktīvā tāfele. **Lauberes pagasta bibliotēkā** iegādāti 3 jauni datorkomplekti (2 lietotājiem, 1 – personālam), savukārt **Lēdmanes pagasta bibliotēkā** atjaunots 1 portatīvais dators, uzlabots apgaismojums un nodrošināti 5 stacionārie datori lietotājiem. **Jumpravas pagasta bibliotēkā** iegādāts krāsainais printeris, **Ciemupes bibliotēkā** – ergonomisks datorkrēsls, bet Krapes pagasta bibliotēkā – jauns grāmatu izstāžu plaukts un nomainīts darbinieka krēsls. **Rembates pagasta bibliotēkā** iegādātas skandas, **Tīnūžos** papildināts mēbeļu klāsts. **Ogresgala bibliotēkā** darbiniekiem nodrošināti regulējama augstuma darba galdi, uzlabojot ergonomiskos apstākļus. Vairākās bibliotēkās paplašināts galda spēļu piedāvājums (Ciemupē – 8 spēles, Ogresgalā – 17 spēles), veicinot brīvā laika un neformālās izglītības aktivitātes.

3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Kopumā ON bibliotēku materiāli tehnisko stāvokli var uzskatīt par labu, tomēr dažās novada bibliotēkās ir problēmas, kuras nākotnē būtu jārisina.

OCB vērojams portatīvo datoru nolietojums un nepieciešama bateriju nomainīšana. 2028. gadā plānota jaunu datoru iegāde. *Wi-Fi* pārklājuma nepietiekamība sarežģītās ēkas konfigurācijas dēļ tiks risināta pārejot uz *enterprise* klases *Wi-Fi* iekārtām, tiks veikta signāla kartēšanu. Bērnu zonās, kur notiek intensīva aprīkojuma izmantošana, tiks veiktas regulāras tehniskās apkopes un nodrošināta rezerves iekārtu pieejamība. Lai nodrošinātu pieaugošās prasības datu drošībai, tiks stiprināta *Microsoft 365* drošības rīku izmantošana.

Vairākās ON bibliotēkās konstatēta nepieciešamība pēc būtiskiem uzlabojumiem. **Madlienas pagasta bibliotēkā** nepieciešams kapitālais remonts sanitārajām telpām, kā arī kāpņu telpas un citu telpu kosmētiskā atjaunošana. **Mazozolu pagasta bibliotēkā** aktuāls jautājums par koplietošanas kāpņutelpas remontu, kam pašvaldības finansējums vēl nav piešķirts. **Lāčplēša bibliotēkā** kā problēmjautājums identificēta nepieciešamība pēc grāmatu nodošanas kastes ārpus darba laika, jo tuvākais bibliomāts pieejams tikai **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā**.

2025. gadā vairākās ON bibliotēkās joprojām saglabājas vides pieejamības izaicinājumi. **Lāčplēša bibliotēkā**, **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā**, **Madlienas pagasta bibliotēkā**, **Lēdmanes pagasta bibliotēkas** Bērnu literatūras telpā, **Krapes pagasta bibliotēkā** un **Mazozolu pagasta bibliotēkā** piekļuve ir apgrūtināta māmiņām ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēku vadītāji par pieejamības jautājumiem regulāri komunicē ar attiecīgo pilsētu un pagastu pārvaldēm, tomēr risinājumu ieviešana līdz šim nav bijusi iespējama. Galvenie šķēršļi saistīti ar nepieciešamību pārcelt bibliotēkas uz citām, piemērotākām telpām vai veikt esošo ēku būtisku pārbūvi, kas prasa ievērojamus finanšu ieguldījumus. Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību arī šādos apstākļos, bibliotēku darbinieki meklē alternatīvus risinājumus – grāmatas tiek izsniegtas lasītāju

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu uzticības personām vai piegādātas uz dzīvesvietu. Jāatzīmē, ka piegādes pakalpojums vairākās bibliotēkās kļūst arvien pieprasītāks, tomēr tas bieži tiek nodrošināts ārpus darba laika un ar personīgiem resursiem, tostarp sedzot transporta izmaksas.

Neraugoties uz darbinieku iniciatīvu un elastīgu pieeju, ilgtermiņā saglabājas nepieciešamība pēc sistemātiska risinājuma, lai nodrošinātu fiziski pieejamu un iekļaujošu vidi visiem bibliotēku lietotājiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. PERSONĀLS

Personāls ir viens no būtiskākajiem faktoriem veiksmīga bibliotēku pakalpojuma nodrošināšanā. Arvien biežāk secināms, ka cilvēcisks faktors bibliotēku darbā ir izšķirošs. Motivēti, radoši un profesionāli darbinieki ir būtiskākais resurss kvalitatīvu un daudzveidīgu pakalpojumu nodrošināšanā, esošo mērķauditoriju noturēšanā un jaunu piesaistīšanā, kā arī bibliotēku attīstībā kopumā.

4.1. Personāla raksturojums

ON bibliotēkās kopā strādā 65 darbinieki, no tiem 57 ir bibliotekārie darbinieki.

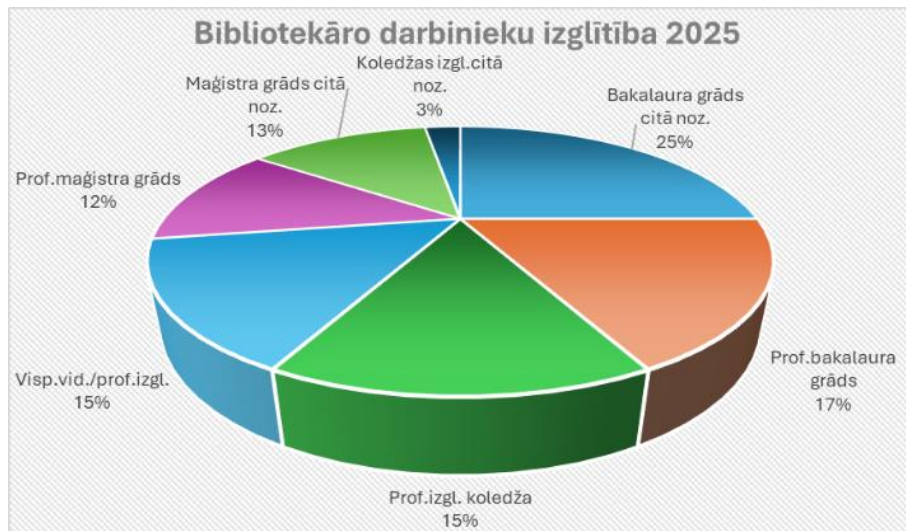
Izglītības struktūra kopumā saglabājas daudzveidīga – līdzās nozarē kvalificētiem speciālistiem bibliotēkās strādā arī darbinieki ar izglītību citās jomās, kas nodrošina starpdisciplināru kompetenču klātbūtni un paplašina profesionālo skatījumu.

Kopumā vecuma struktūra vērtējama kā sabalansēta – vienlaikus pārstāvētas gan jaunākās, gan pieredzes bagātākās paaudzes. Dažādā profesionālā un dzīves pieredze veicina plašāku skatījumu uz bibliotēku attīstību un palīdz labāk izprast dažādu vecuma grupu lietotāju vajadzības.

Salīdzinot ar 2024. gadu (55 bibliotekārie darbinieki), vērojams bibliotekāro darbinieku skaita pieaugums par 2 darbiniekiem jeb aptuveni 4 %.

Bibliotekārā izglītība 2025. gadā ir 33 darbiniekiem, kas veido ap 58 % no bibliotekāro darbinieku kopskaita. 2024. gadā bibliotekārā izglītība bija 35 darbiniekiem no 54, kas veidoja aptuveni 65 %. Procentuāli bibliotekāro izglītību ieguvušo īpatsvars ir samazinājies par aptuveni 7 %, kas skaidrojams ar jaunu darbinieku piesaisti no citām nozarēm.

Personāla izglītība ir daudzveidīga – lielākā daļa darbinieku ieguvuši profesionālo kvalifikāciju bibliotekārajā jomā, savukārt daļai darbinieku ir augstākā izglītība citās nozarēs, kas bibliotēku darbā sniedz papildu kompetences un skatījumu. OCB darbiniekiem ir gan bibliotekārā izglītība, gan izglītība citās nozarēs. Daļai darbinieku ir maģistra vai bakalaura grāds, savukārt atsevišķiem darbiniekiem ir vispārējā vidējā izglītība. Pārskata periodā viena darbiniece turpina studijas LU Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes bakalaura studiju programmā “Informācijas pārvaldība”.

3. att. ON bibliotekāro darbinieku izglītība, %

Salīdzinot vecuma struktūru, 2025. gadā vienāds darbinieku skaits ir vecumā no 60 līdz 69 gadiem un no 30 līdz 39 gadiem – katrā 14 darbinieki (24,5 %). 40–49 gadu vecuma grupā 2025. gadā ir 13 darbinieki (22,8 %), kas procentuāli ir nedaudz vairāk nekā iepriekšējā periodā, savukārt 50–59 gadu grupa samazinājusies līdz 9 darbiniekiem (15,7 %), turpinot iepriekš novēroto lejupslīdi šajā kategorijā.

Pozitīvi vērtējams arī 20–29 gadu vecuma grupas pieaugums (4 darbinieki – 7 %), kas liecina par jaunāku speciālistu ienākšanu nozarē. Vienlaikus 70–79 gadu vecuma grupā joprojām strādā 3 darbinieki (5,5 %), kas apliecina pieredzes saglabāšanos sistēmā.

Pārskata periodā notikušās personāla izmaiņas būtiski neietekmēja kopējo vecuma sadalījumu, un nav vērojama izteikta kādas vienas vecuma grupas dominānce. Šāda situācija vērtējama pozitīvi, jo dažādas paaudzes un pieredzes līmeņi ļauj bibliotēkām labāk izprast un apkalpot dažādu vecumu un interešu lietotājus.

Kopumā 2025. gadā vērojams mērens personāla skaita pieaugums un samērā līdzīgs sadalījums pa vecuma grupām. Procentuāli samazinājies darbinieku ar bibliotekāro izglītību īpatsvars, kas nākotnē aktualizē jautājumu par profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu un mērķtiecīgu nozares izglītības stiprināšanu.

OCB arī 2025. gadā iesaistījies vairākās aktivitātēs, lai popularizētu bibliotekāra profesiju kā radošu, dinamisku un arī jaunajai paaudzei saistošu – nodrošināta skolēnu nodarbinātība vasaras periodā, piedalīšanās “Ēnu dienā”, kā arī prakses vietas izglītības iestāžu audzēkņiem.

2025. gadā aktivitātes “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros 9. klases jaunieši vienu mēnesi vasaras periodā strādāja **OCB** (skat. “Sadarbības tīkla raksturojums”).

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Pārskata periodā **OCB** vadīja profesionālās kvalifikācijas praksi divām LU Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes studentēm, kā arī vienai LNB KAC 960 stundu profesionālās tālākizglītības programmas "Bibliotēku zinības" studentei (skat. "Sadarbības tīkla raksturojums"). Īstenoto aktivitāšu rezultātā topošie bibliotēku speciālisti atzinuši, ka bibliotēkas darba vide ir daudz plašāka un saturiski bagātāka, nekā sākotnēji gaidīts.

ON bibliotēku kolektīvam pārskata periodā pievienojušies arī darbinieki ar izglītību un darba pieredzi citās nozarēs. Šī daudzveidība uzskatāma par būtisku pievienoto vērtību, jo ļauj bibliotēkās ienest jaunas idejas, prasmes un darba metodes. Pedagogu pieredze sekmē kvalitatīvu darbu ar bērniem un jauniešiem, savukārt darbinieki ar pieredzi projektu vadībā, administratīvajā vai finanšu jomā veiksmīgi izmanto savas prasmes arī bibliotēku ikdienas darbā.

Pārskata perioda beigās ON bibliotēkās ir aktuāla viena vakance – Suntažu pagasta bibliotēkas vadītājs. Personāla piesaiste un noturēšana joprojām ir būtisks izaicinājums, īpaši mazajās pagastu bibliotēkās.

ON bibliotēkās pārskata periodā ir notikušas izmaiņas personālsastāvā:

- **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā** darba attiecības sāka bērnu bibliotekāres Iveta Štauere un Aiva Dūmiņa;
- **Ķeipenes pagasta bibliotēkā** mainījušies darbinieki – iepriekšējā bibliotēkas vadītāja strādāja līdz jūlijam; no jūlija līdz decembrim bibliotēku vadīja pagasta pārvaldes darbiniece; no 1. decembra bibliotēkā sāka strādāt jauna vadītāja, Sanita Kalva;
- **Lēdmanes pagasta bibliotēka** līdz jūnijam darbojās kā viena darbinieka bibliotēka, neskatoties uz to, ka bibliotēkas fonds ir izvietots divos stāvos. No 9. jūnija līdz 12. novembrim bērnu nodaļā strādāja darbiniece ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (kultūras pasākumu organizatore), kura šobrīd atrodas dekrēta atvaļinājumā. Kopš 13. novembra strādā jauna darbiniece Renāte Brikmane;
- **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** janvārī darba tiesiskās attiecības uzsāka jauna bibliotēkas vadītāja Linda Pumpure, kura maijā ieguva bibliotekāra kvalifikāciju;
- **Tīnūžu pagasta bibliotēkā** līdz 2025. gada 31. oktobrim strādāja viens darbinieks uz pilnu slodzi ar augstāko bibliotekāro izglītību un 19 gadu bibliotekārā darba stāžu, kurš pensionējās. No 2025. gada 23. novembra darbu uzsāka jauns darbinieks ar augstāko izglītību ekonomikā – Juta Vovere.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

2025. gada 25. aprīlī LNB notika Latvijas Bibliotekāru biedrības (turpmāk – LBB) gada balvas pasniegšanas ceremonija, kurā godpilnais tituls "**Gada bibliotēka 2024**" tika piešķirta **OCB**.

4. att. OCB kolektīvs LBB gada balvas pasniegšanas ceremonijā LNB saņemot “Gada bibliotēka 2024” balvu

2025. gadā **Ikšķiles pilsētas bibliotēkas** vadītāja **Dace Rempe** apbalvota ar ON Pateicības rakstu par nozīmīgu, uz nākotni vērstu ieguldījumu kultūras, izglītības un sabiedriskajā dzīvē, vadot un attīstot Ikšķiles bibliotēku.

Lauberes pagasta bibliotēka 2025. gada 26. jūlijā saņēma pateicību no pagasta pārvaldes un kultūras nama par galda tenisa un lielizmēra šaha, dambretes spēļu organizēšanu sajūtu un brīvā laika pavadīšanas dārzā “Raiņa un Aspazijas saulainais stūrītis” pasākumā “Lauberes diena 2025”.

Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja **Maiga Livčāne** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu 45 bibliotekārā darba gados, **OCB LAN** vadītāja **Gaļina Sabļina** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu 40 bibliotekārā darba gados, **Lāčplēša bibliotēkas** vadītāja **Dace Vecziedīņa** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 25 bibliotekārā darba gados. **Ķeguma pilsētas bibliotēkas** vadītāja **Inese Cīrule** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 20 bibliotekārā darba gados, kā arī **Ciemupes bibliotēkas** vadītāja **Liene Kainaize** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 10 bibliotekārā darba gados.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Pēc ON bibliotēku sniegtajiem datiem, finansējums profesionālajai pilnveidei ir nepietiekams. Kā papildus izaicinājums minēts – finansējuma nepieejamība ceļa izdevumu segšanai uz un no mācībām. Ir bibliotēkas, kurām finansējums profesionālajai pilnveidei nav vispār, bet ir arī tādas, kur finansējums profesionālajai pilnveidei ir vairāk kā 70,00 eiro uz vienu bibliotekāru. Neskatoties uz personāla attīstībai pieejamā finansējuma apjomu, bibliotekāri ir motivēti mācīties un aktīvi izmanto iespējas mācīties arī bez maksas.

4.4. Profesionālās pilnveides pasākumi

4.4.1. Profesionālās pilnveides pasākumi kopā

Profesionālās pilnveides pasākumi apmeklēti gan klātienē, gan attālināti.

ON bibliotekāri 2025. gadā iesaistījušies profesionālās pilnveides aktivitātēs – gan LNB KAC organizētajosursos, gan **OCB** rīkotajos izglītojošajos un informatīvajos semināros un pieredzes apmaiņas braucienos, kā arī citu institūciju un uzņēmumu piedāvātajās mācībās – lekcijās,ursos un tematiskajos semināros. Izmantota arī iespēja pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences arī Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – ES) līdzfinansētajās vai pilnā apjomā finansētajās mācību programmās.

Detalizēta informācija par **OCB** organizētajām mācībām atspoguļota 12. nodaļā “Metodiskais un konsultatīvais darbs”, savukārt citu institūciju rīkoto profesionālās pilnveides pasākumu uzskaitījums pievienots pielikumā. Kopumā secināms, ka profesionālās pilnveides piedāvājums Latvijā bibliotekāriem ir plašs, aptverot gan nozares aktualitātes, gan citas aktualitātes.

Viena darbinieka bibliotēkās īpaši novērtēta ir iespēja piedalīties mācībās attālināti. Priekšroka bieži tiek dota īsākiem, koncentrētiem mācību pasākumiem (1–3 stundas), kurus iespējams piedalīties, nepārtraucot bibliotēkas darbu un nepārplānojot ikdienas grafiku. Attālinātais formāts ir būtisks arī attālāko pagastu kolēģiem, kuru iespējas piedalīties klātienē mācībās ierobežo sabiedriskā transporta kustības grafiki.

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja atzīst, ka vieni no vērtīgākajiem kursiem bija LNB BAC neformālās bibliotekāru kompetences pilnveides programmas “Medijpratības meistari”. Iegūtās zināšanas un prasmes bija izmantojamas ikdienas darbā. Programmā piedalījās un zināšanas medijpratībā papildināja arī **Lielvārdes pilsētas filiālbibliotēkas “Lāčplēsis”** bibliotekāre, kura iegūtās zināšanas izmanto darbā ar bibliotēkas lietotājiem.

Ogresgala bibliotēkas bibliotekāre piedalījās Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajosursos “Vizuālo materiālu veidošana ar bezmaksas tiešsaistes rīku *Canva*” bezdarba riskam pakļauto personu apmācībai (mūžizglītībai) ar kuponu metodi.

Gada sākumā **Ķeipenes pagasta bibliotēkas** vadītāja kvalifikācijas celšanai uzsāka mācības LNB profesionālās pilnveides izglītības programmā “Bibliotēku zinību pamati” (160 h). Diemžēl jūlijā bibliotēkas vadītāja darba attiecības pārtrauca un no 1. decembra bibliotēkā sāka strādāt jauna vadītāja ar augstāko izglītību.

OCB turpina veicināt pieredzes un zināšanu pārnesi, aicinot kolēģus uz Metodisko dienu dalīties ar apgūto. Šāda pieeja stiprina profesionālo kopienu, sekmē komandas saliedētību un vienlaikus attīsta publiskās uzstāšanās prasmes.

4.4.2. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

2025. gadā ON bērnu literatūras un bibliotēku speciālisti profesionālas zināšanas un prasmes pilnveidojuši **OCB** organizētajos semināros (skat. “Metodiskais un konsultatīvais darbs”), kuros kolēģi dalījās veiksmīgākajā pieredzē darbā ar bērniem un jauniešiem, gan citu institūciju rīkotajās programmās unursos.

Publisko bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem kā būtisks izaicinājums arī 2025. gadā minēta apmeklētāju uzvedība un nepieciešamība sabalansēt disciplinējošu pieeju ar atvērtas, jauniešiem pievilcīgas vides veidošanu. Katru paaudzi raksturo atšķirīgas komunikācijas un uzvedības iezīmes, tādēļ bibliotēkām, līdzīgi kā pedagogam, nepārtraukti jāpilnveido prasmes sadarboties ar jauniešiem, meklējot līdzsvaru starp noteikumu ievērošanu un draudzīgas, iekļaujošas atmosfēras uzturēšanu.

Piemēram, **Ķeguma pilsētas bibliotēkas** bibliotekāri atzīst, ka aizvien vairāk laika, darba un radošuma jāvelta bērniem un pusaudžiem, lai spētu viņus ieinteresēt lasīt, domāt, izteikties, radoši darboties. Skolēni bibliotēku izmanto kā savstarpējas socializēšanās vietu pēc skolas. Bibliotekāriem jāturpina profesionālā pilnveide, lai arī turpmāk ar šo auditoriju spētu efektīvi komunicēt un būt psiholoģiski noturīgi sarežģītās situācijās.

Lauberes pagasta bibliotēkas speciālisti mācībās par bērnu un jauniešu atšķirīgajiem uztveres un informācijas filtrēšanas veidiem iegūtās zināšanas izmantojuši veidojot uzdevumus dažādām maņām, iegaumēšanas veidiem, prasmēm un bibliotēkas telpu iekārtošanai noskaņu radīšanai nodarbībām bērniem. Rīkotas arī nodarbības bērniem un jauniešiem par drošību internetā, kritisko domāšanu un mākslīgo intelektu. Īpaši daudz strādāts pie lasītprasmes apguves un mācīšanos caur rotaļām un spēlēm. Aktivitātes vērstas uz bērnu un jauniešu savstarpēju sadarbošanos, sava viedokļa formulēšanu un izteikšanu, sīkās un lielās motorikas attīstīšanu, loģiskā domāšanas veicināšanu un kognitīvo attīstību. Pārskata gadā iegādātais grīdas robots *Blue-Bot*, latviešu alfabēta paklājs un tapete izmantota bērnu matemātiskās un loģiskās domāšanas attīstīšanai.

Bibliotekāri piedalījušies nozares forumos – “Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums” un forumā “Lasītrosme”.

Rembates pagasta bibliotēkas bibliotekāre ļoti atzinīgi novērtējusi kursu “Soli pa solim darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā”.

Kopumā bibliotekāri profesionālās pilnveides iespējas darbam ar bērniem un jauniešiem vērtē ļoti pozitīvi.

4.5. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Pārskata periodā galvenie izaicinājumi, kas bija jārisina ON bibliotēkās personāla jomā – darbinieku trūkums, to mainība, nepilnas darba slodzes, zems atalgojums. Profesionālajai pilnveidei pieejams neliels finansējums vai finansējums nav vispār, līdz ar to prasmju un kompetenču pilnveidei bieži tiek izmantoti bezmaksas piedāvājumi. Nepietiekami līdzekļi, lai nodrošinātu kvalitatīvu bibliotēku telpu uzkopšanu un tīrības nodrošināšanu.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā nepieciešams palielināt bibliotekāro darbinieku skaitu katrā nodaļā. Bibliotēkas administrēšana kļuvusi sarežģītāka un apjomīgāka, nepieciešams bibliotēkas saimniecības vadītājs, sabiedrisko attiecību vadītājs u.c. Papildus tam tiek izjauta nevienlīdzība darba tirgus atalgojumā, kā arī inflācijas ietekme. Aktuāla problēma ir zemais darbinieku atalgojums. Atalgojuma pielāgošana līdz slodzes proporcionālajam līmenim mazinātu izdegšanas risku, nodrošinātu profesionālu pakalpojumu kvalitāti, nodrošinātu iespēju noturēt augsti kvalificētus darbiniekus, uzturētu bibliotēkas reputāciju kā drošu un uzticamu informācijas un kopienas centru.

Krapes pagasta bibliotēkas darbiniekam ir nepilna darba slodze – 0.7, kas ir nepietiekami, lai veiktu kvalitatīvi un noteiktajos termiņos gan bibliotekāros, gan administratīvos pienākumus.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā gada sākumā bibliotēkas darbs noritēja bez pastāvīga vadītāja, kas radīja zināmus izaicinājumus stratēģiskajā plānošanā un ilgtermiņa lēmumu pieņemšanā. Pateicoties personāla profesionalitātei, bibliotēkas darbība veiksmīgi turpinājās un kopš 17. janvāra darbu uzsākusi jauna vadītāja.

Līdz ar strukturālajām izmaiņām Lielvārdes pilsētas bibliotēkā, kas paredz jauniešu (16–18 gadi) apkalpošanas pārcelšanu no bērnu nodaļas, Pieaugušo nodaļas bibliotekārēm ir palielinājies apkalpojamā segmenta apjoms un specifika. Lai atvieglotu pārejas procesu, bērnu nodaļas bibliotekāres (specializācijā – bērnu/jauniešu apkalpošana) nodrošina metodisko atbalstu un pieredzes apmaiņu pieaugušo nodaļas kolēģēm.

Madlienas pagasta bibliotēkai nepieciešama štata vieta apkopējas amatam, par ko rakstiski ir informēta ON dome. Esošos pienākumus veic darbinieks uz līguma pamata, iegādājoties darbam nepieciešamo par saviem līdzekļiem. Samaksa par darbu ir puse no minimālās algas. Tas ir nepieņemami pie esošo kvadrātmetru uzkopšanas lieluma. Kā arī darbiniekam nepienākas obligātā veselības apdrošināšana un

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu atvaļinājums. Ja šis darbinieks pārtrauks darba attiecības, tad pastāv liels risks, ka kāds uz esošajiem nosacījumiem varētu pieteikties vakancei.

2025. gadā **OCB** turpināta un paplašināta sadarbība ar ON skolu bibliotēkām (skat. nodaļu “Metodiskais un konsultatīvais darbs”), vienlaikus aktualizējot vairākus ar šo jomu saistītus izaicinājumus. Skolu bibliotekāri praksē nereti norāda uz nepietiekamu izpratni par viņu profesionālā darba nozīmi, jo izglītības iestāžu vadības prioritāte primāri ir pedagoģiskā procesa nodrošināšana. Šāda situācija ir saprotama izglītības sistēmas kontekstā, tomēr tā ietekmē skolu bibliotēku darba kvalitāti un attīstības iespējas.

Skolu bibliotekāri bieži tiek iesaistīti mācību stundu vadīšanā vai pedagogu aizvietošanā, kā rezultātā samazinās laiks tiešo pienākumu veikšanai – krājuma veidošanai, informācijpratības veicināšanai un individuālam darbam ar skolēniem. Ilgtermiņā situācijas uzlabošanai būtu nepieciešama plašāka iesaiste no skolu vadības un Izglītības pārvaldes puses, kā arī iespējams izvērtēt normatīvā regulējuma aspektus.

Lai jau šobrīd veicinātu skolu bibliotekāru profesionālo atbalstu, **OCB** arī pārskata periodā veica mērķtiecīgu darbu, organizējot tikšanās un seminārus, kuros paredzēts laiks arī savstarpējai pieredzes apmaiņai un neformālām diskusijām. Šāds formāts veicina kolēģu savstarpējo atbalstu, ļauj dalīties ar līdzīgiem izaicinājumiem un meklēt kopīgus risinājumus.

Lai nozarē noturētu bibliotēku profesionāļus, nepieciešams turpināt darbu bibliotēku interešu pārstāvniecības veicināšanā, kas uzlabotu bibliotēku īpašnieku izpratni par bibliotēku nozīmīgo ieguldījumu vietējās kopienas stiprināšanā un attīstības veicināšanā. Kā rezultātā, veicinot izpratni par bibliotekāra darba nozīmīgumu, paveiktais tiktu arī novērtēts atalgojuma izteiksmē. Papildus tam jāturpina arī bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs ar viedokļu līderiem un lēmumu pieņēmējiem.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji

Kvalitatīvi bibliotēku pakalpojumi ir viens no būtiskākajiem bibliotēkārā darba aspektiem, kas notur esošos lietotājus, piesaista jaunus. Īpaši nozīmīga ir bibliotēku loma kā uzticamam un pārbaudītam informācijas avotam, ko papildina profesionāli un zinoši bibliotekāri.

Pārskata periodā **OCB** reģistrēto lietotāju skaits turpina pieaugt. ON kopumā vērojama stabila un mērķtiecīga publisko bibliotēku darbības attīstība, ko apliecina galveno darbības rādītāju dinamika trīs gadu griezumā. Aktīvo lietotāju skaits 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, pieauga par 3,09 %. Kopumā vērojama noturīga izaugsme.

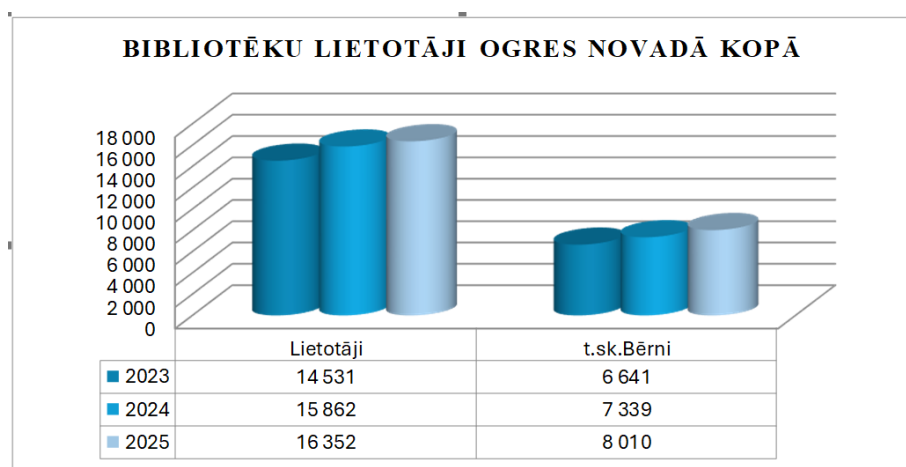
	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	14531	15862	16352	+9 %; +3 %
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	6641	7339	8010	+11 %; +9 %
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	168266	187598	203237	+11 %; +8 %
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	78543	89104	96810	+13 %; +9 %
Virtuālais apmeklējums	412538	498340	1054229	+21 %; +112 %
Izsniegumu kopskaits	319438	325475	329505	+2 %; +1 %
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	108970	113149	116310	-2 %; +9 %
Izdevuma veidi:				
<i>Grāmatas</i>	219727	225952	229137	+3 %; +1 %
<i>periodiskie izdevumi</i>	73529	70796	68075	-4 %; -4 %
Bibliotēkārāis aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	23,75	26,17	27,40	+2,42 %; +1,23 %
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	51,95	58,88	65,66 %	+6,93 %; +6,78 %
<i>Iedzīvotāju skaits**</i>	61177	60618	59683	-0,9 %; -1,5 %

3.tab. ON bibliotēku pamatrādītāji kopā

* *Dati uz 01.07.2025.* Izgūts no [Fizisko personu reģistra statistika 2025.gadā | Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde](#)

** *Dati uz 01.01.2025.* Izgūts no <https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2025gada> [Fizisko personu reģistra statistika 2025. gadā | Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde](#)

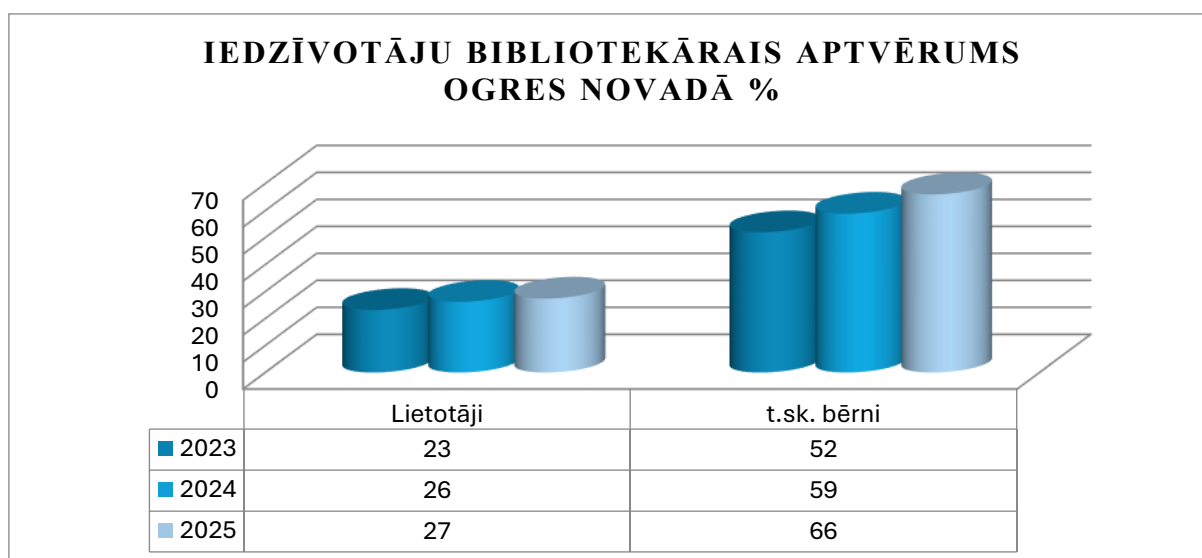
Bērnu (līdz 18 g.) lietotāju skaits pieauga straujāk nekā kopējais lietotāju skaits, 2025. gadā +9,14 %

5.att. Bibliotēku lietotāju skaits ON

Bibliotekārais aptvērums teritorijā pieaudzis līdz 27,40 %, kas liecina par pakalpojumu sasniedzamības un pievilcības palielināšanos.

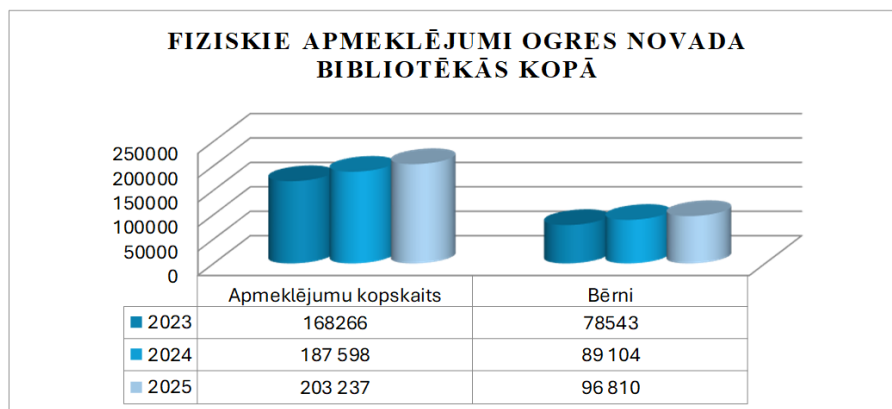
Bērnu aptvērums aktīvo lietotāju vidū 2025. gadā veido 65,66 %. Salīdzinot ar 2024. gadu (58,88 %), kas ir būtisks pieaugums. Procentuālās izmaiņas liecina par bērnu auditorijas nozīmes palielināšanos bibliotēku lietotāju struktūrā. Vienlaikus jāuzsver, ka pieaugums nav saistīts tikai ar relatīvo īpatsvaru – turpina palielināties arī absolūtais bērnu lietotāju skaits, kas apliecina stabilu un mērķtiecīgu darbu ar bērnu un jauniešu auditoriju ON bibliotēkās.

6.att. Bibliotēku lietotāji no visiem ON iedzīvotājiem, %

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
 Fiziskais apmeklējums 2025. gadā palielinājās par 8,34 %. Īpaši nozīmīgs pieaugums vērojams bērnu auditorijā (attiecīgi +8,65 %), kas apliecina veiksmīgu darbu ar jauno paaudzi.

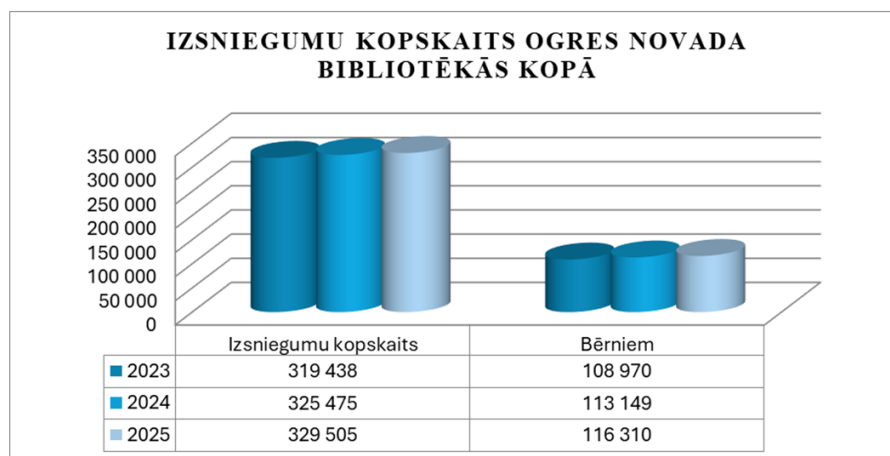
Virtuālais apmeklējums 2024. gadā pieauga par 20,80 %, savukārt 2025. gadā – par 111,55 %, kas ir saistīts ar digitālo pakalpojumu attīstību, aktīvāku izmantošanu, uzlabotu datu uzskaiti un attālināto pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu. Šis ir būtiskākais strukturālais pieaugums pārskata periodā.

7. att. ON bibliotēku fiziskais apmeklējums

Izsniegumu kopskaits pieauga mērenā tempā, 2025. gadā +1,24 %. Bērnu izsniegumu skaits 2025. gadā pieauga (+3 %), kas atspoguļo atjaunotu aktivitāti jaunākajā lietotāju grupā.

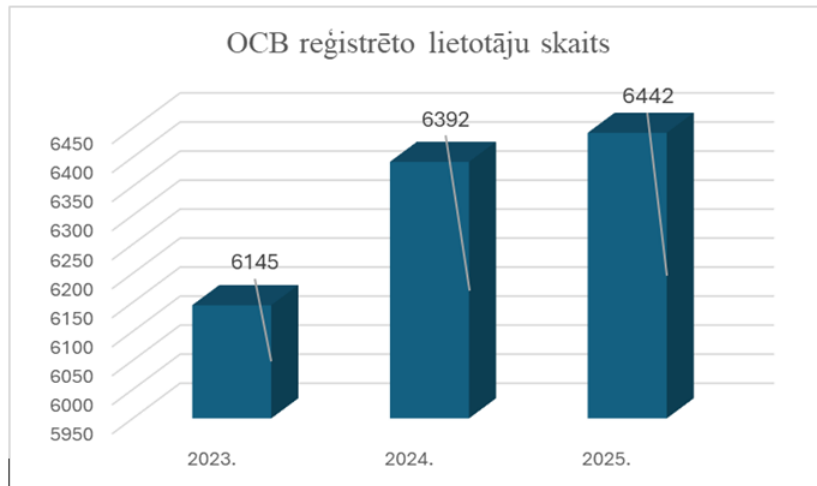
Grāmatu izsniegums turpina lēnu, bet stabilu pieaugumu +1,41 %. Savukārt periodisko izdevumu izsniegums samazinās -3,8 %, kas atbilst vispārējām drukātās preses patēriņa tendencēm sabiedrībā.

8. att. Izsniegums ON bibliotēkās kopā

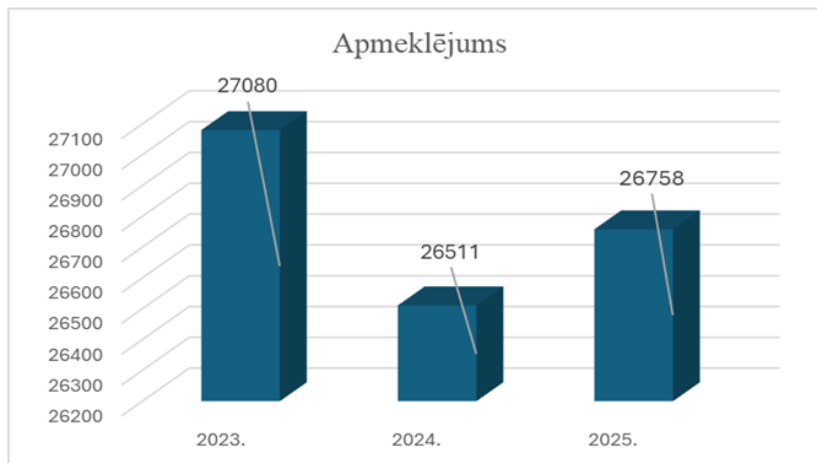
2023.–2025. gada periodā bibliotēku darbībā vērojama pozitīva un līdzsvarota izaugsme. Pieaug aktīvo lietotāju skaits un bibliotekārais aptvērums, palielinās fiziskais un īpaši – virtuālais apmeklējums. Stablu dinamiku saglabā arī izsniegumu rādītāji, ar izteiktāku pieaugumu bērnu auditorijā 2025. gadā.

Kopumā dati apliecina bibliotēku pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu un nozīmes stiprināšanos novada sabiedriskajā un izglītības vidē, vienlaikus iezīmējot strukturālas pārmaiņas krājuma izmantošanas paradumos.

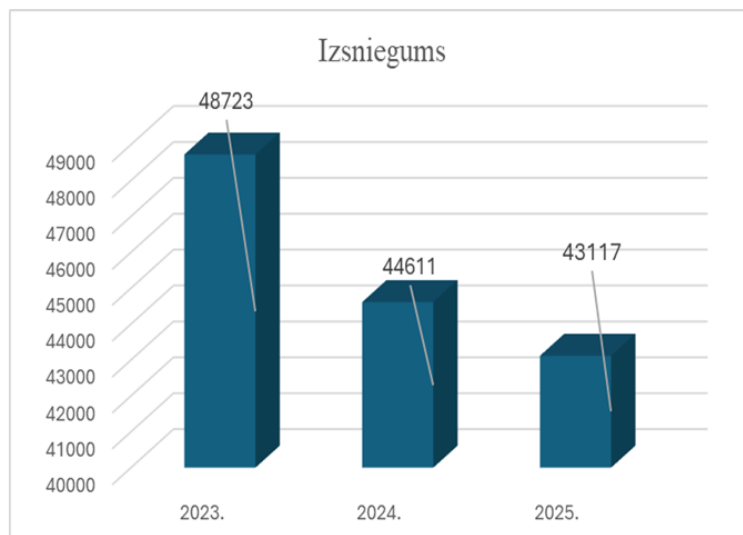
9. att. OCB reģistrēto lietotāju dinamika 2023., 2024. un 2025. gadā

Pārskata periodā **OCB** par 50 pieaudzis reģistrēto lietotāju skaits. Jau trešo gadu pēc kārtas novērojams stabils lietotāju skaita pieaugums. Jaunā bibliotēkas ēka, labi nokomplektēts un organizēts bibliotēkas krājums, kā arī plašs bibliotēkas pakalpojumu klāsts piesaista jaunus bibliotēkas lietotājus.

10. att. OCB apmeklējumu skaita dinamika 2023., 2024. un 2025. gadā

Pārskata gadā **OCB** pieaugušo abonementa un lasītavas apmeklējumu skaits nedaudz palielinājās. Tas ir par 247 apmeklējumiem lielāks kā 2024. gadā.

11. att. OCB izsniegumu skaita dinamika 2023., 2024. un 2025. gadā

Otro gadu pēc kārtas novērojama izsniegumu skaita lejupslīde, kas saistīta ar **OCB** krājuma inventarizācijas procesu (krājuma nepieejamība abonementā un lasītavā uz noteiktu laiku).

Arī jauno tehnoloģiju izmantošana **OCB** veicina izsnieguma kritumu. Lietotāji, kuri izmanto pašapkalpošanās iekārtas, vizbiežāk izmanto darbību nodot vai paņemt grāmatas. Grāmatas lietošanas termiņa pagarināšanas funkcija tiek izmantota ļoti reti. Grāmatas, kas ir nodotas grāmatu nodošanas iekārtā ārpus OCB, arī tiek atrakstītas izmantojot pašapkalpošanās iekārtu un tās grāmatas, kuras paliek pie lietotāja, vairs netiek pagarinātas.

Gads	Pagarināšanas reižu skaits
2023.	9844
2024.	7921
2025.	7325

4. tab. BIS ALISE Cirkulācijas moduļa pagarināšanas pieprasījumu statistika

Pēc tabulā atspoguļotajiem datiem secināms, ka grāmatu termiņu pagarināšanas skaits kopš 2023. gada samazinājās par 2519 eksemplāriem. Izsnieguma kritumu ietekmē arī jauno tehnoloģiju izmantošana, jo automatizēti atrakstot grāmatas pašapkalpošanās iekārtās, grāmatām, kas palikušas pie lietotāja, lietošanas termiņš netiek pagarināts, kas ietekmē izsnieguma statistiku un atspoguļojas kā samazinājums.

Lietotāju skaita dinamiku ON bibliotēkās būtiski ietekmē ārējie demogrāfiskie, teritoriālie un sociālekonomiskie faktori – iedzīvotāju skaita izmaiņas, izglītības iestāžu tīkla reorganizācija, sabiedriskā transporta pieejamība, kā arī apdzīvotības blīvums un iedzīvotāju mobilitāte. Šie apstākļi īpaši ietekmē pagastu bibliotēkas, kur lietotāju plūsma ir cieši saistīta ar vietējās kopienas struktūru un tās pārmaiņām.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kopējā tendence lielākajā daļā novada bibliotēku ir pozitīva – lietotāju skaits pieaudzis vairākās pilsētu un pagastu bibliotēkās. Īpaši izteikts pieaugums vērojams **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā** (+257) un **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** (+136), kas var liecināt gan par aktīvu pakalpojumu attīstību, gan par labvēlīgu demogrāfisko situāciju attiecīgajās teritorijās. Nozīmīgs pieaugums reģistrēts arī **OCB mobilajā filiālbibliotēkā** (+60), kas apliecina mobilā pakalpojuma nozīmi teritorijās ar ierobežotu piekļuvi stacionārai bibliotēkai.

Pozitīva dinamika vērojama arī vairākās pagastu bibliotēkās – **Birzgales pagasta bibliotēkā** (+8), **Rembates pagasta bibliotēkā** (+57), **Suntažu pagasta bibliotēkā** (+19), **Lēdmanes pagasta bibliotēkā** (+13), **Lāčplēša bibliotēkā** (+41), **Lauberes pagasta bibliotēkā** (+3), **Tīnūžu pagasta bibliotēkā** (+5) un **Ogresgala bibliotēkā** (+3). Lietotāju skaita pieaugums liecina par bibliotēku

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu pakalpojumu nozīmīgumu mazākās kopienās, ko īpaši vērtīgu padara aktīva savstarpējā komunikācija un pakalpojumu pieejamība.

Atsevišķās ON bibliotēkās vērojams lietotāju skaita samazinājums. Izteiktākais kritums reģistrēts **Ķeguma pilsētas bibliotēkā (-97)**, savukārt citās pagastu bibliotēkās samazinājums ir mērenāks – **Krapes pagasta bibliotēkā (-7)** **Madlienas pagasta bibliotēkā (-15)**, **Jumpravas pagasta bibliotēkā (-2)**, **Ķeipenes pagasta bibliotēkā (-14)**, **Tomes pagasta bibliotēkā (-1)**, **Taurupes pagasta bibliotēkā (-15)**, **Meņģeles pagasta bibliotēkā (-11)**. Šādas svārstības var būt saistītas ar iedzīvotāju skaita samazināšanos, izglītības iestāžu strukturālām izmaiņām vai transporta pieejamības faktoriem. **Mazozolu pagasta** un **Ciemupes bibliotēkās** lietotāju skaits saglabājies nemainīgs, kas vērtējams kā stabilitātes rādītājs, ņemot vērā kopējo demogrāfisko fonu.

Kopumā lietotāju skaita dinamika novadā nav viendabīga – tā atšķiras gan starp pilsētu un pagastu bibliotēkām, gan arī vienas teritorijas ietvaros. Bibliotēku attīstību un lietotāju aktivitāti nosaka vairāku faktoru kopums – vietējās kopienas struktūra, pakalpojumu pieejamība, infrastruktūra, kā arī konkrētās bibliotēkas darba organizācija un iniciatīvas.

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

2025. gadā **OCB** uzsākta jaunu tradīcija izteikt pateicību centīgākajiem gada lasītājiem. Čaklākajiem 100 abonementa lasītājiem tika pasniegta kartīte-grāmatzīme, kuras dizainu izstrādājusi grāmatu ilustratore ogrēniete Zane Raičenoka-Raišonoka. Čaklākais abonementa lasītājs gada laikā izlasīja 179 grāmatas.

Pārskata periodā tika eksperimentēts piedāvāt abonementa lietotājiem grāmatu jaunumu sarakstu digitālā formātā ar grāmatu vāku attēliem un anotācijām, demonstrējot to datorā. Jauninājums nepiesaistīja lietotāju uzmanību, kā rezultātā tiek izmantoti papīra formātā drukāti jaunumu saraksti.

Pārskata periodā Lasītavā tik turpināts Spēļu bibliotēkas pakalpojuma piedāvājums. Spēļu bibliotēka tika izveidota 2024. gada nogalē. Šobrīd lietotājiem tiek piedāvātas 30 spēles. 2025. gadā Spēļu bibliotēkas pakalpojumu izmantoja 33 lietotāji, paņemot uz māju 74 spēles.

Arī ON ieviesti vairāki jauninājumi, tādejādi attīstot un paplašinot bibliotēku piedāvātos pakalpojumus. **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** pozitīvas izmaiņas veicinājusi tehniskā nodrošinājuma (multifunkcionālā iekārta) pārvietošana uz pieaugušo abonementu, līdz ar to bērnu nodaļā vairs neuzturas pieaugušie apmeklētāji, kuri izmanto šos pakalpojumus. Izveidota arī sensorā telpa bērniem (skat. Darbs ar bērniem un jauniešiem).

5.3. Digitālie pakalpojumi

OCB piedāvā lietotājiem attālināti rezervēt darba telpas, izmantojot bibliotēkas vietnē ievieto telpu rezervācijas sistēmu. Lietotāji, kuri vēlas izdrukāt savus dokumentus, izmantojot bibliotēkas printeri, spēj attālināti veikt dokumentu nosūtīšanu uz **OCB** printeri. Lietotāji norēķinās e-vidē, saņem ciparu kodu un bibliotēkā, ievadot *Princh* aplikācijā piešķirto kodu, izdrukā attālināti pasūtītos dokumentus. Šo digitālo pakalpojumu cienītāju skaits **OCB** lietotāju vidū ar katru gadu pieaug.

Pārskata periodā **OCB** izveidotas arī 6 jaunas un vizuāli pievilcīgas virtuālās izstādes (skat. Novadpētniecība).

5.4. Bibliomāts

OCB reģistrētājiem un autorizētājiem lietotājiem ir pieejams bibliomāta pakalpojums 24/7. Lai izmantotu bibliomātu ārpus bibliotēkas darba laika, lietotājam jāaktivizē sava lasītājā karte Informācijas centrā. Lasītāja kartei tiek piešķirta bibliotēkas durvju atvēršanas funkcija, jo bibliomāts atrodas vējtverī.

Pakāpeniski **OCB** bibliomāta pakalpojumu izmanto arvien vairāk lietotāju. Pārsvārā tie ir strādājošie pieaugušie. Tie veic pasūtījumu attālināti un izņem pasūtītās grāmatas bibliomātā sev ērtā laikā. Bibliomāts ir labs risinājums grāmatu pieejamībai 24/7.

Oktobrī 5 ON publiskajās bibliotēkās – **Lielvārdē, Ķegumā, Ikšķilē, Birzgalē** un **Tīnūžos** pēc gandrīz gadu ilga pārtraukuma atjaunoti bibliomāta pakalpojumi. Kā atzīst **Ķeguma pilsētas bibliotēkas** vadītāja: “Bibliomāts pārsvārā tiek izmantots ārpus bibliotēkas darba laika – vakara stundās vai brīvdienās, jo pakalpojumu aktīvi izmanto strādājošie lietotāji, kuriem nav iespējas bibliotēku apmeklēt tās darba laikā. Ļoti aktīvi tiek izmantota bibliomātā integrētā grāmatu nodošanas iekārta, no tās katru dienu tiek izņemtas atgrieztās grāmatas. Bibliotēkas lietotāji ar šo pakalpojumu ir apmierināti un atzīst, ka pakalpojums ir ļoti ērts, vienkāršs un saprotams”. Arī **Ikšķilē** bibliomātu lietotāji izmanto labprāt, jo grāmatas iespējams apmainīt ārpus bibliotēkas darba laika. Īpaša vērība tiekot pievērsta pakalpojuma popularizēšanai. Savukārt, **Birzgales pagasta bibliotēkas** pārskatā minēts, ka bibliotēkas lietotāji ļoti gaidīja šo pakalpojumu. Biežāk tiekot izmantota nodošanas iekārta, jo bibliotēkas lietotāji, kuriem iepriekš izveidojušās saistības par nenodotiem izdevumiem, izmantojot bibliomātu grāmatu ērtākai un anonīmākai nodošanai bez tiešas saskarsmes ar bibliotekāru. **Tīnūžu pagasta bibliotēkas** vadītāja atzīmē, ka bibliomāts ir ļoti noderīgs paņemto grāmatu nodošanai, taču, pārsvārā, uzrunātie bibliotēkas lietotāji izteikuši vēlēšanos klātienē bibliotēkā saņemt grāmatas. Šis ir apliecinājums bibliotekāra personības nozīmīgumam.

5.5. 3td E-grāmatu bibliotēka

3td E-grāmatu bibliotēka ir veids, kā nodrošināt ikvienu ar grāmatu pieejamību, ja vien cilvēks izmanto kādu no viedierīcēm un interesējošā grāmata ir pieejama e-grāmatu bibliotēkā. Īpaši ērti tas ir attiecībā

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu uz ļoti pieprasītām grāmatām, uz kurām bibliotēkās veidojas rindas. 2025.gadā **73 ON bibliotēku** lietotāji 3td E-grāmatu bibliotēku izmantojuši, lasot **1992** grāmatas, kas ir par 338 grāmatām jeb 20 % vairāk kā iepriekšējā gadā. Šie dati norāda uz nostabilizējušos lasītāju loku, kuri labprāt izmanto iespēju lasīt viedierīcēs.

OCB lietotāji, gan jaunie, gan jau esošie tiek informēti par iespēju lasīt e-grāmatas vietnē 3td.lv. Daļa lietotāju šo iespēju labprāt izmanto tad, kad uz fizisko grāmatu ir liels pieprasījums un ir velme pēc iespējas ātrāk izlasīt bibliotēkā bieži pieprasīto grāmatu. Daļa lasītāju nevēlas lasīt e-grāmatas, dodot priekšroku grāmatām papīra formātā, ar piebildi ka ir noguruši no digitālās vides darbā, un vēlas izbaudīt lasīšanu, turot rokā tradicionālo grāmatu.

Lasītājiem reģistrējoties bibliotēkā, tiek piedāvāti autorizācijas dati un grāmatzīme ar informāciju, kur un kā šos autorizācijas datus iespējams izmantot. Grāmatzīme atrodama arī informācija par iespēju lasīt 3td E-grāmatu bibliotēkā.

Pārskata periodā tiešsaistes katalogā **OCB** lasītāju vidū bija reģistrēti 529 3td E-grāmatu bibliotēkas lietotāji. Tikai 286 no tiem apmeklēja OCB 2025. gadā.

5.6. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Jaunā **OCB** ēka ir draudzīga lietotājiem ar īpašām vajadzībām. Tā aprīkota ar automātisku durvju atvēršanas sistēmu, durvju sliekšņi ir grīdas līmenī un ļauj apmeklētājiem ratiņkrēslos viegli pārvietoties pa bibliotēkas ēku. Grāmatu plaukti izvietoti pietiekoši plaši un apmeklētāji gan ratiņkrēslos, gan māmiņas ar bērnu ratiņiem var brīvi piekļūt krājumam. Uz bibliotēkas lasītavu, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, seniori, cilvēki ar kustību traucējumiem, kā arī vecāki ar bērnu ratiņiem, var nokļūt, izmantojot bibliotēkas liftu. Lifta pogas dublētas arī Braila rakstā. Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejamas divas plašas, speciāli aprīkotas tualetes ēkas pirmajā un otrajā stāvā.

Pieejamības nodrošināšanā joprojām nav izmaiņu tajās ON bibliotēkās, kas atrodas ēku otrajos stāvos – **Ogresgala, Ciemupes, Madlienas** pagastu un **Lielvārdes pilsētas bibliotēkās**. Šo bibliotēku pieejamība klātienē ir apgrūtināta māmiņām ar bērnu ratiņiem, kā arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Kā atzīst **Lielvārdes pilsētas bibliotēkas** vadītāja: “Fiziskā vides pieejamība joprojām ir kritiska problēma. Tā kā iekļūšana pieaugušo nodaļā, kas atrodas 2. stāvā, iespējama tikai pa kāpnēm, cilvēkiem ar kustību traucējumiem (kā arī vecākiem ar ratiņiem) klātienē pakalpojumi ir apgrūtināti vai nav pieejami pilnā apjomā. Šajā kontekstā bibliotēka ieviešana ir daļējs risinājums šīs auditorijas apkalpošanai. Iespēju robežās bibliotēkāres piegādā literatūru lasītājiem uz mājām, kā arī, ja vajadzīgs, nones grāmatas lejā no otrā stāva abonementa”.

5.7. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem **OCB** piedāvā grāmatas lieldrukā vai audiogrāmatas. Plaukts ar pielāgotu literatūru no LNERB atrodas **OCB** abonementā lasītāju apkalpošanas zonā un katrs interesents tiek informēts par izmantošanas noteikumiem. Ja ir vēlme izmantot pielāgotu literatūru, **OCB** lietotājs aizpilda LNERB apstiprinātu galvojuma formu un uz māju tiek izsniegts izvēlētās grāmatas formāts (grāmatas lieldrukā, audiogrāmatas vai grāmatas vieglajā valodā).

Par pielāgotas literatūras pakalpojuma pieejamību **OCB** informācija atrodama bibliotēkas vietnē, kā arī **OCB** sociālajos tīklos.

ON bibliotēku krājumos 2025. gadā bija 44 palielinātās drukas grāmatas. Arī 2025.gadā turpināta ļoti laba sadarbība ar **LNERB**, pielāgotu literatūru nodrošinot visās novada bibliotēkās, kurās ir pieprasījums. Pārskata periodā sadarbība turpinājās tādā pat formātā kā iepriekšējā gadā. **OCB** reizi trīs mēnešos pasūta no LNERB jaunu pielāgotās literatūras kopu, tālāk to piedāvājot gan saviem lietotājiem, gan citu novada bibliotēku lietotājiem. Pielikumā Nr.2 "ON bibliotēku pielāgotās literatūras izsnieguma apkopojums 2025. gadā" atspoguļoti dati, cik lietotājiem pielāgotā literatūra pēc tam ON bibliotēkās izsniegta.

2025. gadā kopējais lasītāju skaits bija **52** (2024.gadā – **50**), savukārt, kopējais izsniegums 2025. gadā bija **460** (2024. gadā – **418**). Lasītāju skaits, kuri izvēlas pielāgotu literatūru, ir audzis, kā arī pieaudzis izsniegums. Kopumā lietotāji, kuri ir pamēģinājuši lasīt vai klausīties pielāgotu literatūru, to arī turpina darīt, turklāt, izvēlas šo literatūru arvien vairāk.

2025. gadā pielāgotu literatūru ON lasītājiem turpināja piedāvāt **Lauberes pagasta bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas), **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Ķeguma pilsētas bibliotēka** (Braila raksta grāmatas), **Ciemupes bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas USB formātā), **Lielvārdes pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Lāčplēša bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā, palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas CD formātā), **Ogresgala bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Suntažu pagasta bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Rembates pagasta bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas). **OCB** pielāgotā literatūra tiek piedāvāta gan Pieaugušo abonementā, gan BLN, gan mobilās filiālbibliotēkas lietotājiem.

Lai mērķtiecīgi stiprinātu pielāgotās literatūras pakalpojuma atpazīstamību un sasniedzamību, **OCB** to popularizē dažādos semināros skolu pedagogiem, kas apliecina bibliotēkas izpratni par iekļaujošas kultūrvides veidošanu, kur pakalpojumi tiek aktīvi virzīti ārpus ierastās bibliotēkas telpas. Turpinās sadarbība arī ar ON Sociālo dienestu, kura klienti aktīvi izmanto iespēju lasīt vieglās valodas vai palielinātās drukas grāmatas, kā arī klausīties audiogrāmatas.

OCB pārskata periodā turpināja pildīt koordinējošo lomu novadā, saņemot un tālāk izplatot novada bibliotēkām dažādu formātu pielāgotos literatūru – audio grāmatas, grāmatas palielinātajā drukā un izdevumus vieglajā valodā. Dažādie izdevumu veidi nodrošina iespēju pakalpojumu pielāgot atšķirīgām funkcionālajām vajadzībām.

Katram pielāgotās literatūras formātam ir savs lasītāju loks, tomēr pieprasītākās joprojām ir grāmatas palielinātajā drukā un audio grāmatas USB formātā. Grāmatas palielinātajā drukā lasītāji bieži izvēlas tādēļ, ka tās ir vistuvākās tradicionālajam grāmatas formātam un neprasa papildu tehniskos palīg līdzekļus. Tas apliecina, ka pieejamība nav tikai satura jautājums, bet arī lietošanas ērtības un psiholoģiskā komforta aspekts.

Pielāgotās literatūras pakalpojuma ietekmi nav iespējams pilnvērtīgi novērtēt tikai ar kvantitatīvajiem rādītājiem. Šī pakalpojuma būtība ir sociālā iekļaušana – iespēja saglabāt lasīšanas paradumu, kultūras līdzdalību un informācijas pieejamību cilvēkiem ar redzes traucējumiem, uztveres grūtībām vai citiem funkcionāliem ierobežojumiem. Pat neliels lietotāju skaits šajā kontekstā nozīmē būtisku individuālu ieguvumu un dzīves kvalitātes uzlabojumu.

Vienlaikus saglabājas sistēmisks izaicinājums – pielāgotās literatūras aprites neintegrēšana BIS ALISE sistēmā. Manuāla uzskaitē un statistikas apkopošana palielina administratīvo slodzi un ierobežo iespēju efektīvi analizēt pakalpojuma attīstības dinamiku. Pieaugot lietotāju skaitam un pakalpojuma apjomam, šis jautājums kļūst arvien aktuālāks un prasa risinājumu digitālās uzskaites līmenī.

Īpaša uzmanība **OCB** pievērš bērnu auditorijai. Lai gan izglītības vidē arvien biežāk tiek aktualizētas lasīšanas grūtības un nepieciešamība pēc atbalsta materiāliem, pielāgotās literatūras izmantojums bērnu vidū joprojām ir ierobežots. Tas norāda uz nepieciešamību stiprināt sadarbību ar pedagogiem, skolu atbalsta personālu un vecākiem, lai nodrošinātu mērķtiecīgu informācijas apriti un savlaicīgu piemērotas literatūras pieejamību. Vienlaikus būtisks faktors ir arī vienaudžu ietekme un izdevumu vizuālais noformējums, kas var ietekmēt bērna motivāciju izvēlēties konkrētu lasāmvielu.

Kopumā pielāgotās literatūras pakalpojums attīstās kā nozīmīgs iekļaujošas bibliotēkas darbības virziens, kura turpmākā izaugsme saistīta gan ar sabiedrības informētības veicināšanu, gan ar tehnoloģisku un organizatorisku risinājumu pilnveidi.

5.8. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Uzņēmējiem jaunajā **OCB** ēkā ir pieejamas mūsdienīgas, komfortablas grupu darba telpas, aprīkotas ar modernu projicēšanas tehniku. Šīs telpas labprāt izmanto arī pasniedzēji, studenti un vidusskolēni.

OCB abonementā ierīkots plaukts ar Ukrainas vēstniecības Latvijā dāvinātajām grāmatām ukraiņu valodā, kas ir atbalsts ukraiņu lasītājiem un nodrošina iespēja lasīt dzimtajā valodā. Laika gaitā plaukts papildināts ar ukraiņu pilsoņu grāmatu dāvinājumu.

OCB lasītavu bieži apmeklē bezdarbnieki, lai izmantotu datoru, internetu un ar bibliotēkara atbalstu meklētu vakances, uzrakstītu vai izdrukātu CV. Pieaugušo literatūras lasītavā nepārtraukti notiek individuālās konsultācijas senioriem un cilvēkiem ar vājām datorprasmēm digitālās vides un e-pakalpojumu izmantošanā.

Lai iepazītu **OCB** jauno ēku, visām iedzīvotāju grupām tiek piedāvātas ekskursijas.

Visiem bibliotēkas apmeklētājiem abonementā pieejama multifunkcionālā iekārta, kuru lietotāji izmanto izdrukai un kopēšanai.

ON bibliotēkām liels atbalsts visu lasītāju mērķgrupu nodrošinājumā ar bibliotekārajiem pakalpojumiem ir **OCB mobilā filiālbibliotēka** (bibliobuss), kas spēj piekļūt pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai vai darba vietai. 2025. gadā lietotāji tika apkalpoti 6 novada un 2 Ogres pilsētas maršrutos, katrā no tiem viesojoties reizi mēnesī. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 52 pieturvietās (skat. Pielikums Nr. 5).

Pārskata periodā **Lielvārdes pilsētas bibliotēka** mērķtiecīgi organizējusi pasākumus, lai uzrunātu dažādas lietotāju mērķgrupas, piedāvājot saturiski daudzveidīgu un kvalitatīvu kultūras programmu:

1. Detektīvliteratūras cienītājiem: 14. maijā īstenota tikšanās ar rakstnieku Gunti Tāleru. Sarunas laikā apmeklētājiem bija iespēja iedziļināties detektīvžanra specifiskā un literatūras niansēs, gūstot ieskatu autora radošajā darbā.

2. Gatavošanas entuziastiem un dzīvesstila baudītājiem: 31. maijā norisinājās sirsnīga un jautra tikšanās ar grāmatas “Vienaldzīgo nav! Vircoti lasāmgabali miesai un dvēselei” autorēm Lienī Margeviču un Natu Brambergu. Autores ne tikai dalījās stāstos par kulināriju un dzīvesprieku, bet arī iepriecināja klātesošos ar sarūpētu cienastu, radot īpašu kopienas sajūtu.

3. Dzejas draugiem: 26. septembrī tika organizēts muzikāls dzejas pasākums ar dziesminieci Noru Celmu, piedāvājot emocionāli bagātu māksliniecisko programmu, kas apvienoja vārda un mūzikas spēku.

4. Vēstures interesentiem: Eiropas autoru dienas ietvaros 25. novembrī notika Ināras un Agra Liepiņu grāmatas “Senlatvija” atvēršanas svētki. Pasākums piesaistīja lietotājus, kuri interesējas par Latvijas vēstures izpēti un kultūras mantojumu.

5. Gada vērienīgākais pasākums pēc apmeklētāju skaita bija tikšanās ar Zani Daudziņu 22. martā. Pasākums piesaistīja visplašāko interesentu loku.

Sadarbības ietvaros **Lielvārdes pilsētas bibliotēka** uzņēmta Sociālā dienas aprūpes centra klientu un aprūpes darbinieku ekskursijas uz izstādēm, kurās apskatāmi novadnieku radošie darbi – gleznas, fotogrāfijas, keramika un tekstilizstrādājumi.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā 2025. gadā piedāvāti sekojoši tematiski pasākumi pieaugušo auditorijai:

1. Interneta lasītavas pasākumi medijpratībā: “Vai esi digitāli drošs”, “Neuzķeries! Esi gudrāks par krāpniekiem”.
2. Divas tikšanās no cikla “Lasītājs tiekas tuvplānā” (rakstniece Dace Rukšāne, aktieris, tulkoņajs Gundars Āboliņš).
3. Divi literāri-muzikāli pasākumi: dzejas un mūzikas kompozīcija “Pietura dzīves sajūtām”; “Tiksimies gleznās, dzejā, sarunās un mūzikā...”.
4. Gleznu izstādes un tikšanās ar darbu autoriem Daigu Avotiņu un Gunu Misāni.
5. Divas foto izstādes – autore Ludmila Millere.
6. Sadarbībā ar sieviešu biedrību “Ķeguma Saulespuķes” sieviešu forums “Atbalsts sievietēm diskriminācijas mazināšanai”.

Rembates pagasta bibliotēku pārskata periodā regulāri apmeklēja rokdarbnieču pulciņš, kurā dāmas ada dreļļu tehnikā veidotus lakatus un apgūst dažādas adīšanas tehnikas, daloties pieredzē cita ar citu. Iedvesmai adījumu shēmas tiek izmantotas gan no bibliotēkas krājumiem, gan sociālajos tīklos pieejamie.

Krapes pagasta bibliotēka 2025.gadā organizēja 12 kultūras pasākumus, no tiem 6 bija paredzēti pieaugušo auditorijai. Visvairāk apmeklētākais pasākums bija “**Tomātu izstāde un degustācija**”, kas apvienoja ne tikai tomātu audzētājus, bet arī to degustētājus. Šādu pašu popularitāti guva 2024. gadā ieviestais pasākums “**Burciņsvētki**”. Tā kā Krapes pagasta iedzīvotāji ir aktīvi mazdārziņu īpašnieki un ziemas krājumus gatavo paši, tad viņiem bija izdevība ne tikai dot degustēt savus ziemas krājumus, bet arī smelties idejās nākamajam gadam. “Burciņsvētki” tāpat kā tomātu izstāde un **sēklu maiņas punkts** ir kļuvuši par tradicionālajiem **Krapes pagasta bibliotēkas** pasākumiem un tiks organizēti arī turpmāk. Kā vēl vienu lietotājiem svarīgu pasākumu var minēt “Aktīvo lasītāju ekskursija”, kas 2025. gadā organizēta uz Ogres vēstures un mākslas muzeju, lai apskatītu izstādi “Krapes kapu stāstiņi” un citas tobrīd esošās izstādes, kā arī baudītu 1. adventes tirdziņu un Ogres svētku dekorācijas. Labi apmeklēts bija arī “Latviešu grāmatai 500” noslēguma pasākums **Krapes pagasta bibliotēkā**, kura laikā apmeklētājiem bija iespēja skatīties translāciju no LNB un pie tējas tases dalīties savā lasītāja gaitu uzsākšanas pieredzē.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā jau otro gadu februārī tika rīkots vērienīgs pasākums **starppaaudžu tikšanās romantiskās noskaņās**, sadarbojoties ar Ikšķiles Tautas namu, Ikšķiles Senioru skolu un Ikšķiles vidusskolu. Pasākums tika veltīta dziesmai, notika plaša dziesmu kopdziedāšana. Martā tika atklāta **Spēļu bibliotēka**, kurā ir vairāk kā 70 galda spēles, kuras ģimenes var ņemt uz mājām vai spēlēt uz vietas bibliotēkā, lietderīgi un vērtīgi kopā pavadot laiku. No oktobra bibliotēkā tiek rīkotas **Ģimenes**

dienas mēneša otrajā sestdienā. Īpaši jāpiemin **LG500** kulminācijas svētki 8. novembrī, kas norisinājās tieši Ģimenes dienas ietvaros. Svētkus bibliotēka sāka atzīmēt ar īpašu notikumu jau iepriekš – blakus esošajā izstāžu zālē no oktobra bija apskatāma mākslinieka profesora Valda Villeruša unikālā izstāde "Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi". Mākslinieks vairākkārt pats personiski novadīja ekskursiju vairākām Ikšķiles vidusskolas klasēm šajā izstādē. Bibliotēkai sadarbojoties ar Ikšķiles Tautas namu un Ikšķiles kultūras biedrību, 8. novembrī notika izstādes prezentācija un tikšanās ar pašu mākslinieku Valdi Villerušu, kā arī filmas "Ikšķiles ritmi un kontrasti. Mākslinieks Valdis Villerušs" demonstrācija. Aktivitātes piesaistīja lielu iedzīvotāju interesi un apmeklētību.

5.9. Uzziņu un informācijas darbs

OCB LAN Lasītavā turpina darbu ES informācijas punkts, kura darbību koordinē LR Ārlietu ministrija.

Lietotājiem tiek sniegtas uzziņas un piedāvātas grāmatas un brošūras par ES jautājumiem. Interese par šiem jautājumiem ir mazinājusies. Lietotāji vairāk interesējas par karu Ukrainā, ASV aktivitātes Grenlandes, muitas tarifu, NATO un citās jomās, ASV un Ķīnas attiecības, situācija Tuvajos Austrumos.

Lietotājiem tiek piedāvāts izmantot dažādus interneta resursus informāciju par ES jautājumiem iegūšanai – europa.eu, esfondi.lv, esmaja.lv, mfa.gov.lv u.c. No 6. maija Eiropas nedēļas ietvaros OCB LAN Lasītavā bija skatāma Eiropas dienai veltīta izstāde "Par demokrātiju". No 7. maijā līdz 9. maijam apmeklētāji tika aicināti piedalīties Eiropas eksāmenā.

Atzīmējot Eiropas valodu dienu 26. oktobrī, Lasītavā tika piedāvāta aktivitāte – "Eiropas valodu dažādība", ko veiksmīgi izspēlējot, bija iespēja saņemt balviņu.

Informācija par īstenotajām aktivitātēm un notikumiem tika ievietota OCB vietnē, sociālajos tīklos un atspoguļota informācijas ekrānā bibliotēkas ātriņā.

OCB LAN sniedz lietotājiem uzziņas, izmantojot digitālus informācijas resursus un tradicionālos informācijas avotus. Uzziņu sniegšanā tiek izmantots OCB tiešsaistes katalogs, abonētās datu bāzes *News* un *Letonika*, kā arī LNB veidotie digitālie resursi.

OCB abonementā pārsvarā tiek sniegtas adresālas uzziņas, bet lasītavā uzziņas un atbalsts darbā ar IKT un digitālo vidi. Konsultācijas par bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem notiek katru dienu pēc lietotāju pieprasījuma. Pārskata periodā **OCB** pieaugušo abonementā sniegtas **10528** uzziņas, tas ir par 418 uzziņām vairāk kā 2024. gadā.

Lasītavā, galvenokārt, pieprasītas tematiskās uzziņas, tās ir sarežģītākas un laikietilpīgākas. 2025. gadā sniegtas **1638** uzziņas.

Veiktas **23** elektronisko dokumentu piegādes, nosūtot **OCB** lietotājiem uz to e-pastiem skenētas dokumentu kopijas no bibliotēkas krājuma, vai lejupielādētu dokumentus no abonētas datubāzēs *News*.

Vienkāršo uzziņu sniegšanai izmantots lasītavā esošais uzziņu literatūras krājums – enciklopēdijas un rokasgrāmatas.

Abonementa lasītāji regulāri tiek informēti par grāmatu jaunieguvumiem. Pēc katra grāmatu iepirkuma apstrādes un jauno izdevumu nodošanas abonementā tiek papildināts jaunieguvumu saraksts. Tas atrodas abonementā – jauno grāmatu eksponēšanas plauktā. Informācija par jaunieguvumiem pieejama arī bibliotēkas elektroniskajā katalogā.

Atbalstot Eiropas ilgtspējīgas attīstības nedēļu, no 18. septembra līdz 8. oktobrim bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta grāmatu izstāde, kas veicina atbildību pret vidi, sabiedrību un ekonomiku.

Pārskata periodā, abonementā lietotāju uzmanībai tika piedāvātas 20 plauktu izstādes, kas bija veltītas grāmatu autoru jubilejām – Anatolam Imermanim, Aspazijai, Annai Skaidrītei Gailītei, Džeraldam Darelam, Adolfam Erssam, Vladimiram Kaijakam, Mirdzai Bendrupei, Agatai Kristi, Markam Tvenam, Krišjānim Baronam u.c. Bieži vien lietotāji izmantoja piedāvāto iespēju iepazīties ar autoru un paņemt uz mājām tematisko izstāžu grāmatas.

OCB lietotājiem abonementa telpā bija izvietotas 2 divas ceļojošas izstādes. No 10. līdz 28. martam bija apskatāma jaunās fotomākslinieces Justīnes Onufričukas izstāde "Melnbaltais stāsts". No 8. līdz 29. augustam bija apskatāma grāmatu mākslas konkursā "Zelta ābele 2024" nominētās un apbalvotās grāmatas. OCB lietotājiem bija iespēja ieskatīties septiņās kategorijās nominētajās skaistākajās 2024. gadā izdotajās grāmatās. No 6. līdz 15. novembrim OCB abonementā lietotāji varēja apskatīt grāmatu izstādi "Lasījām. Lasām. Lasīsim". Tajā tika eksponētas OCB lietotāju 20 gadu laikā iecienītākās un pieprasītākās grāmatas. Izstāde tika veidota par godu notikumu cikla LG500 noslēgumam.

ON bibliotēkās tiek nodrošināta visu veidu uzziņu pieprasījumu izpilde: tematisko, faktogrāfisko, precizējošo un adresālo. Bibliotekāru prasme profesionāli orientēties plašajā informācijas klāstā bibliotēku lietotājiem nodrošina informācijas pieejamību un veicina viņu informācijpratību. Uzziņas tiek sniegtas gan mutiski (klātienē vai telefoniski), gan arī elektroniski (e-pastā vai sociālajos tīklos). Uzziņu darba izpildē tiek izmantoti bibliotēku krājumi, novadpētniecības materiāli, SBA, tiešsaistes resursi (www.letonika.lv, www.periodika.lv, www.news.lv u.c.).

Pārskata periodā **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā** uzziņas tika sniegtas par *Microsoft* programmatūru, Smart ID, iepirkšanās platformas *Temu* lietošanu, konfliktsituācijām socioloģijā, laikrakstu "Literatūra un Māksla" un citām tēmām. Pieaugušo lasītavā pie datoriem lietotāju vajadzībām izveidots uzziņu materiāls par datubāzes news.lv, letonika.lv, 3td E-grāmatu bibliotēkas un bibliotēkas elektroniskā kataloga lietošanu.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā uzziņu darbs ir vērsts uz bērnu un jauniešu informācijas vajadzību nodrošināšanu, atbalstu mācību procesā, kā arī lasītprieka veicināšanu. Ik dienu tiek sniegtas konsultācijas par piemērotas literatūras izvēli dažādām vecuma grupām. Tiek sniegts atbalsts gan skolu pedagogiem, gan pirmsskolas izglītības iestāžu audzinātājiem, palīdzot atlasīt mācību procesam nepieciešamos materiālus.

Lāčplēša bibliotēkā lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas par internetbanku lietošanu, rēķinu apmaksu, e-pakalpojumu izmantošanu, analīžu un citu izmeklējumu rezultātu saņemšanu no laboratorijām un medicīnas iestādēm (piem., DataMED). Tāpat arī tika sniegtas uzziņas par e-pastu izveidi, CV un motivācijas vēstules sagatavošanu, darba meklēšanu, Ogres novadnieka kartes iegūšanas procesu u.c. Sniegti arī praktiski padomi par datora un viedtālruna lietošanu. Bērni un jaunieši bibliotēkā meklē informāciju, izstrādājot prezentācijas vai apkopojot informāciju par kādu tēmu, kā arī pildot skolas mājasdarbus. Bibliotekāriem tiek lūgta jautāta palīdzība, ja nav saprotams uzdots. Bibliotēkas lietotāji arī lūdz palīdzību darbā ar *MS Word*, *PowerPoint*, tekstu noformēšanu, saglabāšanu, nosūtīšanu un izdruku veikšanu. Pārskata periodā tika sniegtas konsultācijas par pakalpojumiem e-vidē, valsts pārvaldes pakalpojumu portālu www.latvija.lv, kā izmantot VID EDS, VSAA u.c.

Lēdmanes pagasta bibliotēkā uzziņu sniegšanai tiek izmantotas enciklopēdijas un citi palīgmateriāli.

Lai gan bibliotēkas maksimāli cenšas publiskot informāciju par piedāvātajiem pakalpojumiem un darba laiku, tomēr arī šāda veida uzziņas joprojām ir pieprasītas.

5.10. Bibliotēkas izglītojošā darbība

OCB iesaistījās informatīvi izglītojošajā kampaņā “Digitālā nedēļa 2025”, ko ik gadu īsteno Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācija sadarbībā ar partneriem (*vairāk: [24. marts – Fokuss: prasmes digitālajā desmitgadē – OCB](#)*).

Pārskata periodā **OCB** mācības pieaugušo LAN lietotājiem galvenokārt īstenotas individuāli. 2025. gadā OCB abonementā un lasītavā regulāri tika veikta lietotāju individuālās mācības OCB elektroniskā kataloga, abonēto datu bāzu (*Letonika* un *News*), LNB Digitālās bibliotēkas izmantošanā, e-pakalpojumu saņemšanā, kā arī sociālo tīklu un citu vietņu lietošanā.

Pārskata periodā 5 OCB bibliotekāri iesaistījās VARAM sadarbībā ar ON pašvaldību īstenotā projekta “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” aktivitātēs, īstenojot digitālo pamatprasmju (DigComp 1.-3. līmenis) mācības ON iedzīvotājiem. Mācības īstenotas gan OCB Mācību klasē, gan novada iestāžu un organizāciju telpās. Īstenotās mācības ir nozīmīgs ieguldījums ON iedzīvotāju digitālo pašapkalpošanās prasmju un kompetenču attīstībā.

Daudzi OCB lietotāji studē augstskolās dažādās zinātņu nozarēs un studiju procesā izmanto OCB krājumu. Visvairāk tiek pieprasīta mācību literatūra vadības zinībās, pedagogijā un audzināšanā, tiesības zinātnēs, kā arī ekonomikas zinātnēs.

5.11. Medijpratība

2025. gada rudenī **OCB** iesaistījās informatīvajā kampaņā “Ož pēc shēmas!”, kuras mērķis bija stiprināt sabiedrības noturību pret digitālajiem apdraudējumiem, izglītojot par biežāk sastopamajām krāpniecības shēmām. Abonementā un lasītavā pēc aģentūras *MAGIC* lūguma tika izplatīti Aizsardzības ministrijas Nacionālās kibersdrošības koordinācijas centra un CERT.LV izveidotie izglītojošie informatīvie materiāli. Bibliotēkas lietotājiem īpaši iecienīts bija ceļvedis, jo tajā ievietotā informācija bija noderīga vairākām interneta lietotāju grupām – ģimenēm ar bērniem, uzņēmējiem, senioriem. Pavisam tika izplatīti 200 ceļveži.

Norises - pasākumi/mācības ON publiskajās bibliotēkās	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	5	39
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.	9	110
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v	4	25
Medijpratības mācības pieaugušajiem		

5. tab. Noriņu skaits un apmeklējums ON publiskajās bibliotēkās 2025. gadā

Ķeguma pilsētas bibliotēkā kibersdrošības mēneša ietvaros tika īstenota arī ikgadējā Pasaulē medijpratības un informācijpratības nedēļa. Ar aktīvajiem interneta lasītavas apmeklētājiem – dažāda vecuma bērniem tika izspēlēta jautājumu – atbilžu spēle “Drošs vai nedrošs internetā?!” Tās mērķis – palīdzēt skolēniem saprast, kā droši rīkoties internetā, atpazīt riskantas situācijas un pieņemt pareizus lēmumus tiešsaistē. Informācijas speciāliste skolēniem izskaidroja, kas ir internets, kāpēc tajā jābūt uzmanīgiem, ko nozīmē kibersdrošība. Tika nolasītas dažādas situācijas un bērniem jāpasaka vai tas ir droši vai nedroši. Pēc katras situācijas notika izvērtējoša īsa saruna.

Lāčplēša bibliotēkā februārī, Drošāka interneta dienā tika piedāvātas medijpratības nodarbības PII “Pūt vējiņi” sagatavošanas grupiņu bērniem. Jaunākā skolas vecuma bērni skatījās Drossinternets.lv filmiņas, izteica viedokli par konkrētām situācijām, piedāvāja savu risinājumu. Sarunās ar pusaudžiem noskaidroti viedokļi un pieredze par Chat GPT lietošanas paradumiem, praktiski izmēģināts veikt konkrētu uzdevumu ar MI palīdzību. Digitālās nedēļas laikā, interesentiem tika piedāvāta iespēja izpētīt un pašiem izmēģināt Chat GPT, pārlicināties, cik grūti veidot precīzu formulējumu attēla izveidei lietotnē *Playground*.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā Digitālās nedēļas ietvaros izveidota izziņoša QR kodu spēle visai ģimenei –“Digi Mēs”. Zem QR kodu zīmēm bija paslēpti dažādi ar medijpratību un drošu interneta lietošanu saistīti jautājumi.

Tomes pagasta bibliotēkas vadītāja atzīst: “2025. gadā medijpratība vairs nebija tikai “viltus ziņu atpazīšana”, tā transformējās par prasmi sadzīvot ar mākslīgo intelektu”.

5.12. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Ar katru gadu palielinās autorizēto lietotāju skaits, kuri izmanto **OCB** tiešsaistes katalogu lai attālināti rezervētu sev grāmatas no OCB krājuma. Lietotāji izmanto arī iespēju attālināti pagarināt grāmatu lietošanas termiņus. Tiek nodrošināta OCB lietotāju informēšana elektroniskā kataloga iespējām un funkcionalitāti. Katrs jaunais lietotājs reģistrējoties saņem informāciju par elektronisko katalogu, iespējām grāmatas un citus izdevumus pasūtīt attālināti, kā arī attālināti pagarināt lietošanas termiņus.

2025. gada beigās elektroniskajā kopkatalogā bija reģistrēti 4388 lietotāji ar autorizācijas datiem, 3087 no tiem reģistrēti **OCB**, kas sastāda 70,3 % no kopēja lietotāju skaita ar autorizācijas datiem.

Pārskata periodā autorizācijas dati tika piešķirti **316** OCB lietotājiem. Atskaites periodā OCB apmeklēja 1535 lietotāji ar autorizācijas datiem, tas ir 23,8 % no reģistrēto lietotāju skaita bibliotēkā 2025. gadā, tātad katrs piektais OCB lietotājs varēja izmantot tiešsaistes kataloga piedāvātas iespējas – attālināto grāmatu pasūtīšanu un saņemto grāmatu lietošanas termiņu pagarināšanu.

5.13. Iekšzemes un starptautiskais SBA

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	51	51	50
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	702	682	378
No LNERB saņemtās pielāgotās literatūras skaits	112	157	222

6. tab. SBA pakalpojuma statistika

Pārskata periodā **OCB** SBA tika nosūtīti un saņemti 650 pasūtījumi. Tas ir par 240 dokumentiem mazāk kā 2024. gadā. No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits trešo gadu pēc kārtas paliek gandrīz nemainīgs. Par 65 vienībām palielinājies no LNERB saņemto izdevumu skaits. Pārsvārā tās ir grāmatas palielinātājā drukā. No LNB pasūtītas 17 grāmatas, tas ir par 6 grāmatām vairāk kā 2024. gadā. Grāmatas no LNB krājuma bija nepieciešami OCB lietotājiem studijām un pētījumiem.

17 **ON** bibliotēkas izmantoja OCB krājumu, pasūtot grāmatas SBA savu bibliotēku lietotājiem, bet pasūtīto dokumentu skaits salīdzinājumā ar 2024. gadu samazinājies par 304 vienībām. Novada bibliotēkas aktīvāk izmantoja sev tuvāko bibliotēku krājumu, kas ietekmēja SBA pasūtīto izdevumu skaita samazinājumu no OCB krājuma.

Visaktīvākā SBA pakalpojuma izmantotāja ir **Lielvārdes pilsētas bibliotēka**. Pārskata periodā no OCB krājuma tika pasūtīti 54 eksemplāri.

Visas **ON bibliotēkas** sniedz SBA pakalpojumus. Izņēmums ir **Meņģeles pagasta bibliotēka**, jo piegādes loģistika ir pārāk sarežģīta, lai to īstenotu. Pārskata periodā novadā kopumā no citām bibliotēkām saņemti 1587 izdevumi un uz citām izsniegti 1198.

5.14. Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā

Nākamajā gadā jāstrādā pie tā, lai lielāks **OCB** lietotāju skaits izmanto Bibliomāta pakalpojumu, it īpaši, tāpēc, ka katrs 5. bibliotēkas lietotājs ir autorizēts OCB lietotājs. Jāveic Bibliomāta pakalpojuma popularizēšana.

Nepieciešams veikt **OCB** lietotāju aptauja, lai izvērtētu pakalpojumu kvalitāti un plānotu pieprasīto pakalpojumu attīstību.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2025. gadā ir izdevies novērst divas problēmas – bibliomāta nomaiņu un darbinieka trūkumu BLN. Joprojām ikdienā pastāv izaicinājumi ar bērnu uzvedību bibliotēkā, kas būtiski traucē gan bibliotekārus, gan lietotājus. Konstatēta arī telpu trūkuma problēma, ja tiek rīkots pasākums vai meistarklase bērniem ar lielu dalībnieku skaitu.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja atzīst, ka bibliotēkas informācijas resursu pieejamību kavē lietotāji, kuri laikus nenodod paņemtos iespieddarbus, kas bibliotekāram rada lieku un nepatīkamu pienākumu dažkārt vairākkārtēji atgādināt par iespieddarbu atgriešanu. Šī situācija samazina citu lietotāju iespējas savlaicīgi saņemt bibliotēkas resursus un kavē efektīvu pakalpojumu nodrošināšanu. Dažkārt šādos gadījumos tiek izmantots SBA pakalpojums.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 2026. gadā plānots sākt projektēt jaunu bibliotēkas ēku. Tās atrašanās pilsētas centrā un vides pieejamība personām ar īpašām vajadzībām un jaunajām māmiņām atrisinātu esošās funkcionālās problēmas, vienlaikus veicinot ērtāku nokļūšanu un apmeklētāju skaita pieaugumu. Tāpat jaunā ēka nodrošinātu praktiskas un modernas telpas ikdienas darbam un pasākumiem, kuru pilnvērtīgu norisi šobrīd liedz telpu tehniskie ierobežojumi.

Lasītāji ir informēti, ka **Meņģeles pagasta bibliotēkā** neesošu literatūru var saņemt no citām bibliotēkām, taču šī iespēja bieži netiek izmantota. Lietotājus maz interesē specifiskā nozaru literatūra.

Lāčplēša bibliotēka kā galveno problēmu identificē bibliotēkas pakalpojumu nepieejamība personām ar kustību traucējumiem. Bibliotēkas telpās var iekļūt tikai pa kāpnēm – gan ieejas durvis, gan telpu durvis ir ļoti šauras, nav piemērotas ne cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ne māmiņām ar ratiņiem. Telpu atrašanās vieta un izkārtojums nepieļauj būtiskas izmaiņas. Senioriem grūtības sagādā gan tas, ka atbalsta margas ir tikai vienā pusē, pakāpieni ir mazliet par augstu. Ziemā un slapjos laikapstākļos mitrums krājas uz pakāpieniem, metāla pakāpieni kļūst slideni, apledo.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma kvalitāte ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem bibliotēku darbības ilgtspējai un attīstībai. Lai nodrošinātu mērķtiecīgu un sabalansētu krājuma veidošanu un atbalstītu mūžizglītības procesu dažādām sabiedrības grupām, katrā ON bibliotēkā tiek īstenota krājuma attīstības koncepcija, kas pārskata periodā sistemātiski izvērtēta un aktualizēta atbilstoši lietotāju vajadzībām un nozares tendencēm.

Novada bibliotēku krājumu komplektēšana tika plānota, ievērojot savstarpēji saistītus faktorus – lietotāju pieprasījumu un lasīšanas paradumu analīzi, pašvaldības finansējuma apjomu, kā arī izdevniecību un grāmatu piegādātāju piedāvājumu. Īpaša uzmanība pievērsta krājuma aktualitātei, tematiskajai daudzveidībai un līdzsvaram starp daiļliteratūru, nozaru literatūru un bērnu un jauniešu izdevumiem.

OCB pārskata gadā turpināja īstenot izstrādāto krājuma komplektēšanas politiku (skat. Pielikumu Nr. 3), kas izstrādāta 2021. gadā, nodrošinot tās pēctecīgu un mērķtiecīgu ieviešanu praksē. Par prioritātēm tika izvirzīta kvalitatīvas un pieprasījumam atbilstošas literatūras nodrošināšana visām vecuma grupām, kā arī krājuma saskaņota attīstība atbilstoši RGB funkcijām. Uzsākts darbs pie jaunas krājuma koncepcijas veidošanas.

Lai veicinātu resursu efektīvu izmantošanu un literatūras pieejamību visā novadā, tika stiprināta starpbibliotēku sadarbība, aktīvi izmantojot SBA pakalpojumu. OCB IRAN pārskata periodā turpināja pildīt RGB konsultatīvās funkcijas krājuma veidošanas jautājumos, sniedzot metodisko atbalstu novada bibliotēkām par krājuma kvalitātes nodrošināšanu, tā atspoguļojumu tiešsaistes katalogā un vienotu pieeju krājuma organizācijā. Tika apstrādāti 120 jaunieguvumu sūtījumi. Tie bija gan pirkumi, gan dāvinājumi, gan projektos iegūtie iespieddarbi, kā arī periodiskie izdevumi.

Pirkumi **OCB** LAN, BLN un Bibliobusam 2025. gadā (*skat. zemāk esošajā tabulā*)

Piegādātājs	Eksemplāri	Summa	Eksemplāra vidējā cena EUR		
			2024.	2025.	+ -
Virja LK	572	6887,19	11,2	12,04	+ 0,84
Zvaigznes ABC veikals Ogrē	543	6457,26	11,9	11,89	- 0,01
Globuss (Latvijas Grāmata), grāmatu bāze	217	3114,58	14,0	14,35	+ 0,35
Kontinents, izdevniecība	60	764,61	12,5	12,70	+ 0,20
Jāņa Rozes veikals Ogrē	38	432,86	8,7	11,39	+ 2,69

7. tab. Piegādātāji, iegādāto iespieddarbu skaits un summa

Visbiežāk pirkumi tika veikti no “Virja LK”, kas joprojām bija izdevīgākais piegādātājs. Reizi mēnesī tika apmeklēta izdevniecības “Zvaigzne ABC” grāmatnīca Ogrē, kur tika iegādātas galvenokārt izdevniecības “Zvaigzne ABC” grāmatas. Tika izmantots arī izdevniecības “Kontinents” piedāvājums – grāmatas vidējā cena, salīdzinot ar 2024. gadu, pieaugusi ļoti nedaudz + 0,20 EUR, bet atskaites gadā izdoto nosaukumu skaits samazinājies, kā arī daži iepriekšējos gados izdotie romāni iznāca atkārtoti.

Grāmatu bāzes “Globuss” un “Jāņa Rozes” grāmatnīcas piedāvājumi tika izmantoti retāk, lai gan arī tās piedāvāja bibliotēkām iespieddarbus ar 5 % vai 10 % atlaidi, bet grāmatas vidējā cena tomēr bija lielāka. Kā redzams tabulā, dārgākais piedāvājums bija “Jāņa Rozes” grāmatu veikalam; salīdzinot ar 2024. gadu grāmatas vidējā cena pieaugusi par 2,69 EUR.

OCB filiāles – **Ogresgala** un **Ciemupes bibliotēka** komplektēja iespieddarbus reizi ceturksnī, izmantojot “Virja LK” piedāvājumu. Ogresgala bibliotēka iegādājās 249 grāmatas par 3251,00 EUR, bet Ciemupes bibliotēka 180 eksemplārus par 2448,20 EUR. Pasūtījumi tika veikti uzņēmuma mājaslapā un grāmatas tika piegādātas OCB IRAN, lai veiktu to tehnisko apstrādi. Pieprasījumu izpildes termiņš bija aptuveni nedēļa.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā pārskata periodā veikta bibliotēkas krājuma izkārtojuma optimizācija un satura aktualitātes padziļināta izvērtēšana. Kā atzemē bibliotēkas vadītāja, galvenais uzdevums joprojām ir krājuma kvalitātes celšana, ko nodrošina regulāra (reizi mēnesī) papildināšana ar aktuāliem izdevumiem. Iepirkumu procesā kritiski svarīgs faktors ir lietotāju pieprasījums, īpaši ņemot vērā pieaugošo tendenci izvēlēties bibliotēkas pakalpojumus kā alternatīvu dārgajai grāmatu iegādei mazumtirdzniecībā.

6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

2025. gadā finansējums krājuma komplektēšanai bija plānots 23000,00 EUR, bet gada beigās grāmatu iegādei papildus piešķirti vēl 400 EUR, kas tika izmantoti **OCB mobilās filiālbibliotēkas** jeb Bibliobusa un **Ciempuses bibliotēkas** krājumu papildināšanai.

	Plānots 2025. gadā	Salīdzinot ar 2024. gadu +-	Piešķirts papildus 2025. gadā	Iztērēts 2025. gadā
LAN	9550	+ 350	0	9561,23
BLN	5600	+ 200	0	5608,45
Bibliobuss	2350	+ 150	+ 200	2549,95
Ogresgala bibliotēka	3250	+ 150	0	3251,00
Ciempuses bibliotēka	2250	+ 150	+ 200	2448,20
Kopā	23000	+ 1000	+ 400	23418,83

8. tab. Piešķirtie pašvaldības līdzekļi OCB, mobilajai bibliotēkai jeb bibliobusam un filiālēm

Par pašvaldības līdzekļiem iegādāti un apstrādāti 1860 eksemplāri (+ 53 eks., salīdzinot ar 2024. gadu) par kopējo summu **23 418,83** EUR.

	LAN		BLN		Bibliobuss		Ogresgala bibliotēka		Ciempuses bibliotēka	
	663	9561,23	564	5608,45	204	2549,95	249	3251,00	180	2448,20
Pašvaldības līdzekļi	663	9561,23	564	5608,45	204	2549,95	249	3251,00	180	2448,20
Dāvinājumi	158	355,60	70	265,02	17	62,50	1	33,33	21	101,33
Projekti	18	278,76	40	402,54	29	357,61	43	451,73	36	392,49
Atvietotas	7	85,22	23	135,76	-	-	-	-	-	-
Kopā	846	10280,81	697	6411,77	250	2970,06	293	3736,06	410	2942,02
Periodika	707	-	156	-	-	-	406	-	173	-
Spēles	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-

9. tab. IRAN apstrādāto eksemplāru skaits un summas OCB, mobilajai filiālbibliotēkai jeb bibliobusam un filiālbibliotēkām

Finansējums periodiskajiem izdevumiem **OCB** palicis iepriekšējā gada līmenī, bet ir par 132 EUR lielāks kā 2023. gadā. Periodisko izdevumu piedāvājums ir plašs un atbilst lietotāju pieprasījumiem. 2025. gadā izdevumi periodikai sastādīja **15,1 %** no kopējā finansējuma krājuma papildināšanai.

Projektos iegūti **166 (+ 10)** eksemplāri par summu **1883,13** EUR, salīdzinot ar 2024. gadu, summa ir lielāka par 334,14 EUR. Palielinājums izveidojās sakarā ar to, ka **Tīnūžu pagasta bibliotēkai** ik gadu ir lielākais finansējums grāmatu iegādei no pagastu bibliotēkām, tāpēc vērtīgo grāmatu iepirkuma projektā paredzētos līdzekļus novirzījām BLN krājuma papildināšanai.

Kā dāvinājumi no privātpersonām un organizācijām apstrādāti **267** eksemplāri (2024. gadā – 677). Privātpersonu dāvinājumi tika piedāvāti arī citām **ON** bibliotēkām vai ievietoti Apmaiņas fondā. Daļa dāvinājumu tika izmantoti krājuma fiziskā stāvokļa uzlabošanai, apmainot iespieddarbus. Privātpersonu dāvinājumu tika ievietoti arī plauktā “Lasītājs lasītājam”.

No LNB atvestie dāvinājumi tika sadalīti starp novada publiskajām un skolu bibliotēkām. Grāmatu atvietošanā lietotāju nozaudēto vietā apstrādāti **30** eksemplāri LAN un BLN. Iegādātas **13** jaunas spēles, kuras tika ievietotas LAN Lasītavas fondā.

Grāmatas, kuras bija paredzētas **OCB** Abonementam, Lasītavai un BLN, tika satagotas, savienojot ar BIS ALISE attiecīgajiem ierakstiem katalogā. 2025. gadā pavisam satagoti **1530** eksemplāri.

Apstrādāti **875** žurnāli **OCB** Periodikas fondiem. Periodiskos izdevumus Ciemupes (182 eks.) un Ogresgala (406 eks.) bibliotēkām tiešsaistes katalogā reģistrēja šo nodaļu darbinieki.

2025. gadā izveidoti 24 nodošanas sūtījumi no fonda uz fondu. Pavisam pārcelti **642** eksemplāri.

Visbiežāk pārcelti iespieddarbi no Abonementa uz Krātuvi (318 eks.), lai atbrīvotu vietu jaunieguvumiem brīvpieejas krājumā. No Lasītavas uz Abonementu un Krātuvi pārcelts 21 eksemplārs. Nolemts, ka brīvpieejas krājumā tiem būs lielāks pieprasījums. 293 eksemplāri pārcelti no Pamatfonda uz Abonementu, jo šie eksemplāri fiziski jau atradās Abonementā.

Pavisam no LAN un BLN krājuma norakstīti **1748** eksemplāri, no tiem 1003 žurnāli. Arī Bibliobusa krājums attīrīts no novecojušiem un nolietotiem iespieddarbiem – norakstīti **220** eksemplāri.

Ogresgala un Ciemupes bibliotēkas norakstīšanas sūtījumus tiešsaistes katalogā veidoja pašas, bet IRAN noformēja aktus iesniegšanai novada grāmatvedībā. 2025. gadā norakstītas:

- Ciemupes bibliotēkā – 469 vienības, t. sk. 182 žurnāli;
- Ogresgala bibliotēkā – 1048 vienības, t. sk. 755 žurnāli.

Ogresgala bibliotēka norakstīja 2020. un 2021. gadā reģistrētos žurnālus, tāpēc norakstīto eksemplāru skaits ir lielāks nekā citus gadus.

Apmaiņas fonda krājums ar **4017** eksemplāriem izvietots OCB Krātuvē un pieejams izmantošanai visām reģiona bibliotēkām. Tas papildināts ar 115 jauniem nosaukumiem. Atskaites gadā visaktīvāk to izmantoja OCB Abonementa darbinieki, kā arī Ķeguma, Lauberes, Ķeipenes pagasta bibliotēkas.

BJVŽ

2025. gadā projektā piedalījās 32 Ogres reģiona bibliotēkas, no tām 14 bija mācību iestāžu bibliotēkas, 3 pagastu bibliotēkas piedalījās kā atbalsta bibliotēkas. Ogres reģions pavisam saņēma **841** eksemplāru par summu **8211,05** EUR.

23 bibliotēkas saņēma pilnus komplektus. Ikšķiles pilsētas bibliotēkai tika piešķirti 2 komplekti sakarā ar lielu dalībnieku skaitu. Kā ik gadu, piešķirtās grāmatas paplašināja bērnu un jauniešu literatūras piedāvājumu pagastu un skolu bibliotēkās ar vērtīgu literatūru dažādām lasītāju vecumu grupām.

Projekta grāmatas tika saņemtas maija pēdējās dienās un nekavējoties sadalītas bibliotēkām, uzrakstīti 30 nodošanas akti un notikusi savstarpējā komunikācija par projekta grāmatu nodošanu.

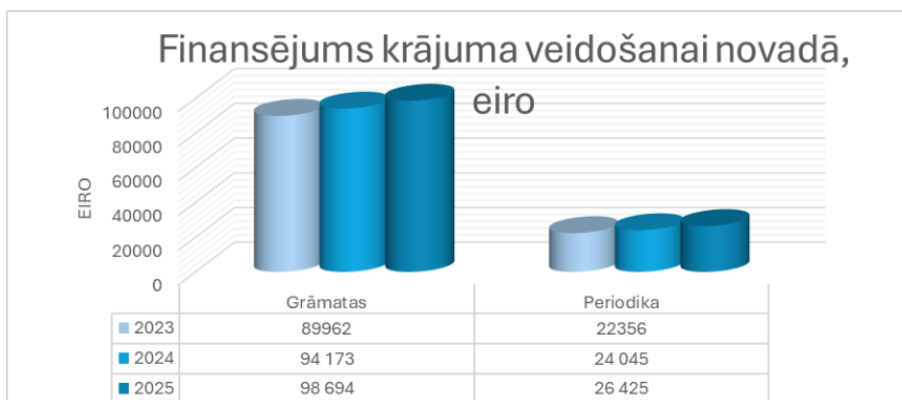
Pašvaldības finansējums krājumam

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	16632	17315	17878
<i>t. sk. grāmatām</i>	14056	14603	15170
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	6469	5581	5608
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2576	2712	2708
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	0,686	0,72	0,75
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	16632	17315	17878

10. tab. LAN un BLN krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Finansējums krājumam ar katru gadu pieaug – 2025. gadā +563 EUR. Iespējams iegādāties tos iespieddarbus, kuri nepieciešami krājuma papildināšanai. Finansējums krājumam uz vienu iedzīvotāju Ogres pilsētā jau daudzus gadus bija stabils – 0,69 EUR, 2024. gadā tas nedaudz pieauga līdz 0,72 EUR, bet 2025. gadā – 0,75 EUR.

Gada nogalē, analizējot lietotāju pieprasījumus un izveidojušās rindas uz atsevišķiem iespieddarbiem, varēja nopirkt arī pieprasītāko izdevumu papildus eksemplārus.

12. att. Krājuma veidošanai pieejamais finansējums ON (eiro)

2025. gadā kopējais finansējums krājuma papildināšanai novadā kopumā, salīdzinot ar 2024.gadu, palielinājies par +5,84% (2024.gadā +5,58%), t.sk. grāmatu iegādei izlietoti 98694,00 EUR (+4,8%), periodikas izdevumu abonēšanai pārskata gadā novadā kopā izlietoti 26425,00 EUR (+9,9%). No minētajiem datiem var secināt, ka finansējums krājuma papildināšanai **ON** bibliotēkām kopumā turpina vienmērīgi pieaugt un nodrošina 2,09 EUR (+7%) uz vienu iedzīvotāju. Kā atzīst ON bibliotēku vadītāji, pašvaldība spēj nodrošināt kvalitatīvu informatīvo bāzi katram iedzīvotājam, tomēr, ņemot vērā grāmatu cenu kāpumu, ir nepieciešama rūpīga un pamatota atlase katram iepirkumam un veiksmīga SBA sadarbības īstenošana novada ietvaros.

6.3. Galvenie krājuma rādītāji

Zemāk esošajā tabulā atspoguļoti **OCB** LAN un BLN krājuma rādītāji no 2023. līdz 2025. gadam.

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	3711	2806	2485
<i>t. sk. grāmatas</i>	2643	1739	1563
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	251	228	236
<i>t. sk. bērniem (+periodiskie izd.)</i>	1052	965	865
Izslēgtie dokumenti	3204	4703	1748
Krājuma kopskaits	67798	66107	66850
Grāmatu krājuma apgrozība	1,72	1,56	1,59
Periodisko izdevumu apgrozība	1,19	2,52	2,19

11. tab. LAN un BLN krājuma rādītāji

Jaunieguvumu skaits samazinājies par 321 eksemplāriem, jo:

- dāvinājumi tiek saņemti ar rūpīgu atlasi (par 410 eksemplāriem mazāk kā 2024. gadā);
- mazāk periodisko izdevumu (4 nosaukumi);

- Strasbūras latviešu bibliotēkas ievadītie eksemplāri ir ar samazinājuma tendenci: 2023. gadā 541 eksemplāri, 2024. gadā 114, bet 2025. gadā tikai 54 eksemplāri.

63,7 % no ienākošajiem iespieddarbiem LAN atskaites gadā bija daiļliteratūra. Nozaru literatūrā krājums vairāk papildināts sabiedriskajās zinātnēs, mākslas nozarēs, lietišķajās zinātnēs, vēsturē. **6 %** no jaunieguvumiem bija svešvalodās. Krievu valodā bija nopirkta 11 grāmatas, viena no tām izdota Latvijā. Krievijā izdotās grāmatas no aprīļa mēneša vairs netiek iepirkta., jo solidarizējamies ar citām Latvijas bibliotēkām vēlmē neatbalstīt agresorvalsts ekonomiku.

OCB pieaugušo literatūras lasītavas fonds tika papildināts ar vērtīgiem izdevumiem, piemēram *EUmies Awards: European Union Prize for Contemporary Architecture/Mies Van Der Rohe Awards/ published by Fundació Mies van der Rohe*. Šajā grāmatā sniegtas ziņas arī par **OCB** jauno ēku; Ikšķiles luterāņu draudze 16. gadsimtā – 20. gadsimta sākumā / Muntis Auns; Ogres novads cauri laikiem / sastādītāji Līga Egle, Mārtiņš Mintauris; Rīgas senās kapsētas / J. Millers; Rīgas ielas: 2. sējums.

BLN krājums tika papildināts ar **853** izdevumiem, no tiem 155 bija žurnāli. Visvairāk papildināts krājums pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas ir **60 %** (2024. gadā 66 %), 4.–6.klasei – **14 %** (2024. gadā 10,7 %), 7.–9.klasei **17,5 %** (2024. gadā 13,3 %) no jaunieguvumiem.

OCB Abonementā plauktā “Jaunami” lietotājiem pieejama IRAN darbinieku sagatavota jaunieguvumu sarakstu mape.

Izslēgto iespieddarbu skaits ir mazāks kā 2024. gadā – par 2955 vienībām. 2025. gadā norakstīšana mazāk aktuāla, jo laiks tika veltīts OCB krājuma inventarizācijai.

Atlasīti nolietotie iespieddarbi LAN abonementā un krātuvē. BLN pārskatīts krājums krievu valodā pirmsskolas un jaunākā vecuma bērniem, jo pieprasījums jau vairākus gadus samazinās. Norakstītas 224 grāmatas, bet aptuveni 100 eksemplāri pārcelti uz krātuvi. Tika pārkārtota B un J literatūra BLN Krātuvē.

Papildinot krājumu ar jaunieguvumiem un veicot krājuma attīrīšanu, izdevumu skaits, salīdzinot ar 2024.gadu, ir pieaudzis (+ 743 eks.), bet ir mazāks kā 2023. gadā (-948 eks.). Gan grāmatu, gan periodisko izdevumu krājumu apgrozībā izmaiņas nav būtiskas (+ 0,03 grāmatām, -0,33 periodiskajiem izdevumiem).

Visās novada bibliotēkās arī 2025. gadā turpināts regulārs darbs pie krājuma kvalitātes pilnveides. 2025. gadā **ON** bibliotēkās kopā izslēgti 19360 dokumenti (2024. gadā – 22413), t.sk. 7781 grāmatas (2024. gadā – 9799). Jaunieguvumu skaits 18210 (2024. gadā – 19432), t.sk. 9041 grāmatas (2024. gadā – 9276). Krājums 2025. gada beigās **ON** kopā – 280235 (2024. gadā – 280613) eksemplāri, t.sk. grāmatas – 243263, bet periodika – 35475 eksemplāri.

Kopējais **ON** bibliotēku krājuma apgrozījums pārskata periodā – 1, tomēr periodisko izdevumu apgrozība joprojām ir trīs reizes lielāka kā grāmatu krājuma apgrozība. Izvērtējot katras **ON** bibliotēkas

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu krājuma rādītājus (Pielikumā tabula “Bibliotēku darba kvalitāte”), var secināt, ka krājuma apgrozība ir ļoti dažāda. Veiksmīgs piemērs ir nelielā **Lāčplēša bibliotēka**, kuras ierobežotā platība nosaka nepieciešamību krājumu nepārtraukti izvērtēt (minētās bibliotēkas krājuma apgrozība 2,71).

Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogs

Uz 2025. gada 2. janvāri katalogā ir **90 929** (+1728), no tiem ierakstu skaits ar eksemplāriem OCB – **67 692** (+1146).

Izveidoti MARC ieraksti	560
Rediģēti MARC ieraksti	7669
Importēti MARC ieraksti	954
Apstrādāti eksemplāri	3229
Apstrādāti eksemplāri rekatalogizācijā	191
Izveidoti autoritatīvie ieraksti	1
Importēti autoritatīvie ieraksti	712
Rediģēti autoritatīvie ieraksti	68
Izmaiņas EIG	1441
Izveidotas anotācijas	1516
Rediģētas anotācijas	1204
Norakstīti izdevumi	1276
Norakstīti eksemplāri	2043
Komplektēšanā fondu iekšējā kustība	594
Komplektēšanā atskaites izveidotas	44

12. tab. 2025. gadā tiešsaistes katalogā IRAN veiktās darbības

Elektroniskā kataloga ieraksti regulāri tika rediģēti, kā arī papildināti ar grāmatu vāku attēliem un anotācijām. Tika pārskatīts 3td E-grāmatu bibliotēkas piedāvājums un dzēstas norādes tiem darbiem, kuri vairs nav pieejami e-formātā. Ik mēnesi tika sastādīts pieprasītāko grāmatu saraksts gan pieaugušajiem, gan bērniem, kas tika atrādīts *WebPac*.

Lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāzē ir **36 973** (+ 1339) ieraksti, kuri regulāri tika rediģēti. Tika turpināts darbs pie datu ievades LNB DOM sistēmā. Sadaļā “Ogres novadpētniecība” tiek atrādīti 17 objekti.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Autoritatīvo ierakstu datu bāzē ir **13 676** (+ 746) ieraksti. Datu bāze tika papildināta ar jauniem ierakstiem no LNB autoritatīvo datu bāzes, kā arī tika uzlaboti un papildināti iepriekšējos gados izveidotie ieraksti. Pēc vajadzības tika veiktas izmaiņas personu dzīves datos.

Par ON skolu bibliotēkām

Ogres reģiona tiešsaistes katalogā skolu bibliotēkas pievienojušas pavisam **243 142** eksemplārus grāmatu un citu izdevumu veidu. Rekatalogizācijas procesu pabeidza Ogresgala pamatskolas bibliotēka, bet vēl turpina Madlienas vidusskolas un Jaunogres un Birzgales pamatskolu bibliotēkas.

Skolas nosaukums	Rekatalogizēto eksemplāru skaits 2025. gadā
Madlienas vidusskola	369
Birzgales pamatskola	305
Jaunogres pamatskola	511
Ogresgala pamatskola	151

13. tab. Rekatalogizēto eksemplāru skaits tiešsaistes katalogā 2025. gadā

Pēc skolu bibliotekāru pieprasījuma tika veidoti apraksti jaunieguvumiem: mācību grāmatām – 50 nosaukumi, mācību līdzekļiem – 36 nosaukumi, metodiskajiem līdzekļiem – 15 nosaukumi.

2025. gadā daudz aprakstu tika veidots Ogres tehnikuma bibliotēkai, jo sakarā ar piedalīšanos dažādos projektos, tika pirktas mācību grāmatas angļu valodā, kā arī papildināts daiļliteratūras krājums jauniešiem angļu valodā.

Ar BIS ALISE novadā nestrādā sekojošas pamatskolu bibliotēkas: Lēdmanes, Ķeipenes, Valdemāra (Jumpravas pagasts), Taurupes ar filiālēm Mazozolos un Meņģelē. Bibliotekāru slodze ir minimāla, audzēkņu skaits – neliels. Uzskaitē tiek veikta papīra formātā.

Sakarā ar ON skolu tīkla reorganizāciju, arī 2025. gadā bija aktīva Fondu kustība starp skolām:

- no Ogres Kalna pamatskolas bibliotēkas uz Ogres Valsts ģimnāzijas bibliotēku pārcelti 2231 eks.;
- no Ķeguma vidusskolas bibliotēkas uz Ogres Valsts ģimnāzijas bibliotēku pārcelti 431 eks.;
- no Ogres Valsts ģimnāzijas bibliotēkas uz Ogres Centra pamatskolas bibliotēku pārcelti 106 eks.

Metodiskais darbs

IRAN sniedza konsultācijas ON pilsētu, pagastu un skolu bibliotekāriem par krājuma veidošanas un organizēšanas jautājumiem, UDK klasifikāciju, darbībām BIS ALISE moduļos – Katalogizācija, Komplektēšana, Inventarizācija, kā arī par novadpētniecības darbu.

Konsultācijas par rekatalogizāciju, lietotāju reģistrāciju, autorizācijas datu piešķiršanu, 3td E-grāmatu bibliotēkas izmantošanu vairākkārt tika sniegtas OCB Ārējās apkalpošanas punkta – Strasbūras latviešu bibliotēkas bibliotekārei.

Pārskata periodā tika organizētas un veiktas krājumu inventarizācijas vairākās pagastu bibliotēkās:

- Krapes (krājums 5654 eks.),
- Lēdmanes (krājums 9465 eks.),
- Ķeipenes (krājums 8157 eks.).

Lielvārdes pamatskolas (12155 eks.) un Tīnūžu sākumskolas (5986 eks.) bibliotēku krājumu inventarizāciju ietvaros tika sniegtas konsultācijas un praktiski padomi procesa organizēšanā, kā arī noslēguma aktu sagatavošanā.

Ar labiem rezultātiem tika veikta arī **OCB** krājuma (69 976 eksemplāri) inventarizācija. Kā inventarizācijā trūkstoši norakstīti 181 eksemplārs (LAN – 59, BLN – 103, bibliobuss – 19).

Vairākās bibliotēkās 2025. gadā nomainījās darbinieki. Ikšķiles pilsētas, Ķeipenes, Tīnūžu, Lēdmanes pagastu bibliotekāres un Ogres Valsts ģimnāzijas un Ikšķiles vidusskolas jaunie darbinieki tika apmācīti darbam ar BIS ALISE un darbu ar krājumu. Tika sniegtas arī papildus konsultācijas pēc pieprasījuma. Ķeipenes un Tīnūžu pagasta bibliotēku vadītājiem tika izsūtītas pamācības par izdruku veikšanu, lai sagatavotos gada atskaitēm.

Novadīta prakse divām LU 2. kursa studentēm par krājuma plānošanas, komplektēšanas, apstrādes, sakārtošanas un saglabāšanas jautājumiem, kā arī darbu BIS ALISE Komplektēšanas modulī.

6.4. Bibliotēkas krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā

Bērnu un jauniešu literatūras krājuma veidošana novada bibliotēkās ir cieši saistīta ar pieejamo finansējumu, pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu skaitu attiecīgajās vecumgrupās, kā arī lasītāju pieprasījumu un jaunāko izdevumu piedāvājuma.

ON bibliotēkās kopā ir **76 917** eksemplāru bērnu grāmatu, kas veido **27,4 %** no visa krājuma reģionā. **ON** bibliotēku mērķis – lai ikviens bērns un jauniešs, kurš apmeklē bibliotēku, būtu nodrošināts ar piemērotu literatūru. Papildus krājuma papildināšanai bibliotēkās tiek iegādātas arī galda spēles dažādu vecumposmu bērnu saturīgai brīvā laika pavadīšanai. Īpaša uzmanība tiek pievērsta arī pašiem mazākajiem lietotājiem, komplektējot grāmatas ar taktīliem elementiem, atveramiem lodziņiem, skaitīšanas un bīdāmiem elementiem, lukturīšiem, magnētiem, skaņām un citiem interaktīviem risinājumiem. Tās lielākoties tiek izmantotas pasākumos, “Pūcūlēnu skolas” un PII grupu tematiskajās nodarbībās, kā arī ģimenēm ar bērniem. Plašais grāmatu klāsts rosina bērnos sajūsmu, veicina interesi par lasīšanu un kļūst par pamatu ceļā uz draudzību ar grāmatu jau no mazotnes.

OCB BLN 2025. gadā grāmatu krājums papildināts ar **564 eksemplāriem** (772 eksemplāri 2024. gadā). Finansējums bērnu literatūras komplektēšanai 2025. gadā bija **5608,45 EUR**, par 212,08 EUR lielāks kā

2024. gadā. Tā apjoms OCB BLN kā RGB ļāva komplektēt kvalitatīvu jaunāko izdoto un pieprasījumam atbilstošāko literatūru. Jau otro gadu pēc kārtas krājums papildināts arī ar Deiva Pilkiņa sērijas “Dogmens” grāmatām, uz kurām joprojām veidojas rindas visa gada garumā. Kopumā krājums papildināts ar 853 izdevumiem (6253,00 EUR vērtībā), no tiem – 564 par pilsētas līdzekļiem iegādātie izdevumi, 156 periodikas izdevumi, 40 – projektos iegūtie izdevumi, 70 – dāvinājumi un 23 – atvietotās grāmatas.

Jauniešu literatūras jaunieguvumiem tiek likti ieraksti par grāmatā aprakstītajām tēmām 695. MARC21 laukā, tādējādi bibliotēkaram šo grāmatu ir vieglāk ieteikt jauniešiem, jo ir aplūkojams, par ko šī grāmata ir. Taču, lai arī pašam jauniešiem patstāvīgi būtu vieglāk atrast atbilstošu literatūru viņa interesēm, uz katras grāmatas “muguriņas” tika uzlīmēts tēmai atbilstošs attēls. Attēlu skaidrojumi ir izvietoti un viegli aplūkojami Jauniešu literatūras lasītavā. Tas jauniešiem ļauj būt neatkarīgākiem.

Lielākoties grāmatas bērniem tiek komplektētas “Zvaigzne ABC” un uzņēmumā “Virja LK”, kas piedāvā lielāko grāmatu klāstu par iespējami viszemākajām cenām un ērtu piegādi. Daudz vairāk kā gadu iepriekš, grāmatas komplektētas arī “Latvijas Grāmatā” (SIA “Globuss”) (69), lielākoties angļu valodā. Nedaudz komplektēts “Jāņa Rozes” grāmatnīcās (20).

OCB BLN visvairāk krājumā saņemtas grāmatas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas ir 73,4 % (2024. gadā – 82,6 %) no jaunieguvumiem, 4.–6. klasei – 17,2 % (2024. gadā – 13,5 %), 7. – 9. klasei – 21,4 % (2024. gadā – 16,7 %).

Krājums papildināts ar nozaru literatūru: vispārīgā nodaļa – 66 eks., psiholoģija, filozofija – 4, reliģija un teoloģija – 1, sabiedriskās zinātnes – 6, sabiedriskās zinātnes – 17, matemātika un dabaszinātnes – 2, lietišķās zinātnes – 6, medicīna – 2, lauksaimniecība – 7, māksla – 13, valodniecība – 6, vēsture – 18, daiļliteratūra – 198 eksemplāri jeb 28,4 % (2024. gadā 22 %).

8,9 % no jaunieguvumiem ir svešvalodās (2024. gadā 14 %), lielākoties daiļliteratūra – jauniešiem angļu valodā. Periodisko izdevumu – jaunieguvumu skaits ir 156.

No krājuma 2025. gadā izslēgts 651 eksemplārs (533 monogrāfiskie izdevumi un 118 turpinājumi izdevumi), no tiem 408 – aktualitāti zaudējuši un nolietoti izdevumi, 22 – lasītāju nozaudēti izdevumi, 103 – inventarizācijā trūkstošie izdevumi un 118 periodikas izdevumi.

Jauniešu auditorijai krājums regulāri tiek papildināts ar izdevumiem svešvalodās. Gada izskaņā tika iegādāti tādi izdevumi angļu valodā, kas jauniešu vidū ir populāri video koplietošanas lietotnē *TikTok*. Tāpat krājums tika papildināts, saņemot dāvinājumus no privātpersonām angļu un vācu valodās. Zemā pieprasījuma un mācību procesa norises tikai valsts valodā dēļ, krājums krievu valodā faktiski vairs netiek papildināts. Tas tiek izmantots reti un galvenokārt kā papildu lasāmviela bilingvālajās ģimenēs.

Krājuma veidošanas procesā ar prieku iesaistās arī bērni un vecāki, iesakot konkrētu latviešu un ārvalstu autoru literatūras darbus. Idejas, ko lasīt, arvien vairāk vecāki atrod blogeru un citu atpazīstamu cilvēku sociālo tīklu ierakstos, atsauksmēs un sociālo mediju platformā *TikTok*. Pārskata gada nogalē BLN komplektēja grāmatas no “Latvijas Grāmatas” (SIA “Globuss”) īpašā piedāvājuma jauniešiem – “Grāmatas, par kurām runā *TikTok*”.

Mājīgums un ērtās lasīšanas zonas rosina bērnus un jauniešus kavēties bibliotēkā, atpūsties un lasīt uz vietas gan grāmatas, gan periodiskos izdevumus. Jāatzīst, ka lielāki periodisko izdevumu lasītāji ir tieši sākumskolas vecuma zēni, kuriem nemainīgu popularitāti ieņem komikss – “Donalds Daks” un “Donalds Daks Tavā kabatā”. Pieprasītākie periodikas izdevumi pirmsskolas vecuma bērniem un jaunāko klašu skolēnu vidū, neskaitot komiksus, 2025. gadā bija arī “Avenīte”, “Baltais Valis”, “Pūcīte”, “*My little pony*” un “Lielais detektīvs”. Jaunieši vislabprātāk lasīja žurnālu “Ilustrētā pasaules vēsture” un “Avene”. Kamēr mazākie bibliotēkas apmeklētāji rotaļājas BLN Mazuļu telpā, jaunās māmiņas labprāt uz vietas lasa žurnālu “Mans Mazais”.

2024. gada nogalē OCB izveidojot pakalpojumu – “Spēļu bibliotēka”, OCB krājums pārskata gadā papildināts ar 16 jaunām spēlēm (kopā 30). To komplektēšana veikta SIA “*Brain Games*” par 256 EUR.

OCB BLN nesaskata būtiskas problēmas krājuma komplektēšanā, tomēr to ierobežo relatīvi nelielais jauniešu auditorijai paredzēto grāmatu izdevumu apjoms. Autoru, kuri regulāri raksta un izdod literatūru jauniešu mērķauditorijai, ir maz.

Pārskata gadā turpinājās rūpīgs un sistemātisks **darbs ar parādniekiem**. Lai atgādinātu par kavējumu, BLN Jauniešu lasītavas speciālisti zvana vecākiem, sūta e-pastu, īsziņas vai raksta *WhatsApp*, uzmeklē lasītājus sadarbojoties ar novada skolām un klašu audzinātājiem. Labi strādā vienošanās starp ON bibliotēkām, neizsniegt grāmatu, ja ir ļoti liels parāds citā bibliotēkā. Tas motivē bērnus un jauniešus nokārtot parādu. 2025. gadā **atgūtas 770 grāmatas**, kas ir par 180 vienībām mazāk kā 2024. gadā (950 grāmatas). Tas liecina tikai par to, ka lasītāji ir kļuvuši apzinīgāki un zina, ka grāmatas jānodod laicīgi.

6.5. Datubāzes

Tiešsaistē pieejamie informācijas resursi (datubāzes) bibliotēkās ir būtisks krājuma papildinājums, kas nodrošina piekļuvi kvalitatīvai un strukturētai informācijai gan izglītības, gan pētniecības, gan ikdienas informācijas vajadzībām.

Pārskata periodā kopējais datubāzu izmantojums ON bibliotēkās ir pieaudzis. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, datubāzes *News* izmantojums palielinājies par 37,3 %, savukārt **Letonika** skatījumu skaits pieaudzis par 3,9 %. Tas liecina par stabilu pieprasījumu pēc abonētajiem digitālajiem resursiem, īpaši preses arhīvu segmentā.

Vienlaikus bibliotēkās vērojamas izteiktas atšķirības datubāzu izmantojumā. Dati rāda, ka atsevišķās ON bibliotēkās viena no datubāzēm tiek izmantota ievērojami aktīvāk nekā otra. Piemēram:

- Tīnūžu pagasta bibliotēkā: Letonika – 0, *News* – 60,
- Mazozolu pagasta bibliotēkā: Letonika – 157, *News* – 2,
- Ķeipenes pagasta bibliotēkā: Letonika – 54, *News* – 0,
- Ikšķiles pilsētas bibliotēkā: Letonika – 249, *News* – 67,
- Lauberes pagasta bibliotēkā: Letonika – 1234, *News* – 1984,
- Suntažu pagasta bibliotēkā: Letonika – 136, *News* – 1206,
- Rembates pagasta bibliotēkā: Letonika – 1317, *News* – 0,
- Tomes pagasta bibliotēkā: Letonika – 519, *News* – 351.

Šāda nevienmērīga izmantošanas struktūra skaidrojama ar vairākiem faktoriem – lietotāju informācijas vajadzību specifiku, darbinieku profesionālajiem paradumiem, kā arī ar to, kuru platformu konkrētajā bibliotēkā biežāk izmanto un iesaka konsultāciju procesā. Būtiska nozīme ir arī lietotāju digitālajai prātībai un ieradumam informāciju meklēt konkrētās, jau pazīstamās vietnēs.

Kopumā dati liecina, ka abonētās datubāzes ir nozīmīgs un reāli izmantots informācijas resurss, taču pastāv potenciāls mērķtiecīgākai lietotāju informēšanai un darbinieku metodiskam darbam, lai veicinātu līdzsvarotāku abu resursu izmantojumu visā novadā.

Datu bāze	2023	2024	2025
Letonika			
Lejuplāžu skaits	8479	6193	6433
<i>News</i>			
Lejuplāžu skaits	2905	3509	4816
Citas			

14. tab. ON bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums kopā

6.6. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma un bibliotēkā pieejamo datubāzu popularizēšana pārskata periodā tika īstenota daudzveidīgos formātos – gan klātienē, izmantojot informatīvos standus, tematiskās izstādes un individuālas konsultācijas, gan digitālajā vidē – bibliotēku tīmekļvietnēs un sociālo tīklu kontos. Līdztekus tradicionālajām metodēm, piemēram, grāmatu izstādēm un sarunām ar lietotājiem, īpaša uzmanība tika pievērsta mērķtiecīgai tematiskai satura atlasīšanai atbilstoši aktualitātēm.

Izstāžu tematika visbiežāk tika saistīta ar rakstnieku un dzejnieku jubilejām, valsts svētkiem, kultūrvēsturiskiem notikumiem un sabiedrībā aktuālām tēmām. Krājuma popularizēšana notika ne tikai bibliotēku organizētajos pasākumos, bet arī sadarbojoties ar citām iestādēm un organizācijām.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
 Piemēram, kādas pagasta bibliotēkas vadītāja kultūras nama rīkotā pasākumā par putniem iepazīstināja apmeklētājus ar bibliotēkā pieejamo literatūru par ornitoloģiju, kā arī izveidoja putnu barotavu pie bibliotēkas, rosinot interesentus vērot putnus dabā un izmantot enciklopēdijas to atpazīšanai.

Krājuma aktualizēšana notiek arī ikdienas darbā, pielāgojoties bibliotēkas telpās notiekošajām aktivitātēm. Ja bibliotēkā pulcējas, piemēram, rokdarbu interesenti, tiek piedāvāta atbilstoša nozaru literatūra – par adīšanas rakstiem, tautastērpu elementiem, šūšanas tehnikām un citiem praktiskiem jautājumiem, tādējādi integrējot krājumu kopienas dzīvē.

OCB pārskata gadā turpināja attīstīt sadarbību ar izglītības iestādēm. Skolotāji regulāri izmanto bibliotēkas telpas mācību procesam, iepriekš saskaņojot nepieciešamo literatūras atlasī.

6.7. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Projekts tiek organizēts no 2020. gada. Diemžēl finansējums no 2022. gada būtiski samazināts, bet nu jau trešo gadu finansējums ir stabils.

Gads	Eksemplāri	Summa	+ - EUR
2020.	839	8085,64	
2021.	851	8531,79	+ 446,15
2022.	518	5843,70	-2688,09
2023.	298	3762,93	-2080,77
2024.	299	3708,14	-54,79
2025.	270	3711,39	+3,25

15. tab. Projektā saņemto eksemplāru skaits un summa Ogres reģiona bibliotēkām
 2025. gadā piešķirtā summa reģionam deva iespēju katrai bibliotēkai iegādāties grāmatas par aptuveni **168,77** EUR (2024. gadā – 168,50 EUR). Grāmatas vidēja cena – **13,74** EUR (+ 1,34 EUR).

Ogres reģiona publiskās bibliotēkas papildināja savus krājumus ar **270** eksemplāriem. No 321 piedāvātajiem nosaukumiem Ogres reģiona bibliotēkas izvēlējās **167** nosaukumus, no kuriem **21 %** bija nozaru literatūra, **46 %** – daiļliteratūra, **33%** – literatūra bērniem. **57 %** no izvēlētajiem nosaukumiem bija tulkojumi.

IRAN darbinieki sagatavoja grāmatu pasūtījumu sarakstus Ķeipenes pagasta bibliotēkai (nebija bibliotēkārā darbinieka) un Lēdmanes pagasta bibliotēkai (bibliotēkas vadītāja bija ilgstošā prombūtnē).

Izdevniecība	Piedāvāti nosaukumi	Izvēlēti nosaukumi	Izvēlēti nosaukumi – %	Eksemplāru skaits Ogres reģiona bibliotēkām
Bībeles biedrība	1	0	0	0
Madris	5	4	80 %	8
Dienas Grāmata	21	8	38 %	12
<i>Iddea</i>	1	1	100 %	2
Prometejs	8	3	38 %	4
Vesta LK	3	2	67 %	2
<i>MicRec</i>	1	1	100 %	1
LNB Atbalsta biedrība	1	1	100 %	1
LNB	3	1	33 %	2
<i>Libri Style</i>	1	0	0	0
Ģimenes psiholoģijas centrs LĪNA	4	3	75 %	5
Neputns	16	5	31 %	6
Latvijas rakstnieku savienība	2	2	100 %	2
Baltais Valis	3	3	100 %	6
Zinātne	5	0	0	0
Turība	2	1	50 %	3
Zvaigzne AB	77	5	70 %	101
Latvijas Mediji	46	24	52 %	44
Avots	3	3	100 %	7
Valters un Rapa	1	0	0	0
LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts	7	3	43 %	4
Omnia Mea	1	1	100 %	1
LU Akadēmiskais apgāds	10	1	10 %	2
G. Bīdes fonds	1	1	100 %	1
Jāņa Rozes apgāds	34	14	41 %	21
Aminori	12	6	50 %	8
<i>Ascendum</i>	2	2	100 %	2
Liegra	3	0	0	0
Jumava	7	3	43 %	3
Pētergailis	15	4	27 %	6
LNB	4	2	50 %	2
Liels un Mazs	12	9	75 %	18
<i>Punctum</i>	5	2	40 %	2
Orbīta	5	1	20 %	1
Helios	1	1	100 %	1

16. tab. Izdevniecību piedāvājums un Ogres reģiona bibliotēku izvēle

Visvairāk eksemplāru bija pasūtīts no “Zvaigzne ABC” – 101 eksemplāri, “Latvijas Mediji” – 44, apgāds “Jānis Roze” – 21, “Liels un mazs” – 18. Piecu izdevniecību piedāvājums ar 11 iespieddarbu nosaukumiem reģiona bibliotēkām nebija aktuāls, tāpēc netika izvēlēta neviena grāmata.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Atsevišķiem izdevumiem pieprasījums bija lielāks nekā piedāvājums, jo bija iespieddarbi, kuriem bija noteikts maksimālais eksemplāru skaits, ko varēja izvēlēties ON bibliotēkas. Tā kā izdevniecību piedāvātais saraksts bija ļoti plašs, tad bibliotekāri ļoti viegli varēja veikt korekcijas savos pieprasījumu sarakstos un izvēlēties citus iespieddarbus.

Grāmatas autors, nosaukums	Maksimālais paredzētais eks. skaits reģionam	Pieprasījumu skaits ON
Struka I. Kafija un cigaretes – Astrīda	2	4
Cīrule K. Pārliecinošas runas ceļvedis	3	4
Hirša S. Oļegs Tillbergs	1	2
Demakova H. Imanta Lancmaņa māksla	2	3
Galvenajā lomā Arnis Līcītis	1	2
Rubesa B. Te bija Brunis	2	3
24 stāsti Ziemassvētkiem	2	4

17. tab. Maksimālais paredzētais eksemplāru skaits Ogres reģionam

Pasūtījumu skaits iekļāvās maksimāli paredzēto eksemplāru skaitā Ogres reģionam šādiem izdevumiem: Vergēze Ā. Ūdens vēstījums, Andersone Dž. Manzeva nams, Kanala E. Spoki pie durvīm neklaucē, Rota E. Putni, Rīda Š. Plūsti kā upe, Krekle M. Mīlestības skartie, Bogena R. 101 mošķis, Beresta K. Mata tiesa, Zabužko O. Pamesto noslēpumu muzejs, Makfadena F. Mājkalpotāja tevi vēro, Jēgere S. Skatuves kustība, Regīna Ezera: sievišķais subjekts, vide, stāstījums, Krūmiņš G. Turbulence kā virzītājspēks, Valters Ē. Rusiāde, Šepa E. Baltās pēdas, Sauters P. Neliec mani mierā, Ansis Rūtentāls.

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā
Zīgners I. Mazais Pūķis Kokosrieksts pie savvaļas zvēriem	J. Rozes apgāds	90	1
Liepiņa I. Silmaču Antonijas stāsts	Latvijas Mediji	91	2
Andersone Dž. Herbārijs leduspuķēm	Zvaigzne ABC	94	4
Žutaute L. Kika Mika un koncerta diena	Zvaigzne ABC	97	1
Gulbe E. Bizbizmāsiņa dārziņā	Zvaigzne ABC	100	4
Rimkute K. Profesiju enciklopēdija	Zvaigzne ABC	105	4
Vinogradova L. Ebes ziemas stāsti	Zvaigzne ABC	114	3
Irbe S. Mazpilsētas meitenes	Zvaigzne ABC	125	2
Lazdiņa A. Svētku darbiņi	Baltais Valis	139	3
Lejiņa V. Reizēm. Vienmēr. Nekad	Zvaigzne ABC	152	3

18. tab. Visvairāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Vispopulārākās grāmatas Ogres reģiona bibliotēkās bija pasūtītas 4 eksemplāros: Volfs M. Krievos, Andersone Dž. Herbārijs leduspuķēm, Rimkute K. Profesiju enciklopēdija, Gulbe E. Bizbizmāsiņa dārziņā. Trīs no šīm grāmatām bija iekļautas arī Latvijas grāmatu TOP 10.

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā	Eks. skaits Ogres reģiona bibliotēkās
Freimanis I. Sirds un mute	Neputns	1	0	1
Spārītis O. Akadēmiskie dialogi	Zinātne	1	0	2
Paegle-Mkrtčjana I. Paradžanovs	Pētergailis	1	0	3
Zilgalvis J. Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojums vēsturiskajā Limbažu novadā	Neputns	2	0	1
Delēzs Ž. Kino 2	Aminori	2	0	2
Dužaka O. Ukraina pāri visam	Liegra	2	0	5
VEF Kultūras pilij – 65	Jumava	2	0	1
LNB Zinātniskie raksti Nr. 13	LNB	2	0	0
Roze M. L. Struktūra	<i>Punctum</i>	2	1	1
Rimbu G. Tu – nākotne	Neputns	3	0	1
Hirša S. Oļegs Tillbergs	Neputns	3	1	1
Šteinbergs I. Stāsti	Neputns	3	0	3
Kivle I. Uz zināmā un nezināmā robežas	LU Akadēmiskais apgāds	3	0	2
Deigelis D. Izdzīvojušie dzejoļi	J. Rozes apgāds	3	0	3
Hodsons D. Zvaigžņu aplis	J. Rozes apgāds	3	0	3
LNB Zinātniskie raksti Nr. 12	LNB	3	0	0
Slivinskis O. Kara vārdnīca	<i>Punctum</i>	3	0	1
Dujans E. Mana sirdsapziņa ir badīga lapsa	Orbīta	3	0	1
Bogdanova A. Ne tev, zivs	Orbīta	3	0	3

19. tab. Vismazāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

Šajā tabulā nosauktās grāmatas pieejamas Ogres reģiona bibliotēkās, izņemot LNB Zinātnisko rakstu krājumus Nr. 12 un Nr. 13.

Lietotāji aktīvi lasa iepirkumos iegādātās grāmatas. 2025. gada iepirkuma sūtījumi noformēti 31.10.2025. un jau novembrī–decembrī lielākā daļa izdevumu bija nonākuši pie interesentiem.

Bibliotēka/nodaļa	Uzņemti eksemplāri	No tiem izsniegti	%	Izsniegumu skaits
LAN	14	6	43 %	7
BLN	15	14	93 %	18
Bibliobuss	9	9	100 %	14
Ogresgala bibliotēka	14	9	64 %	22
Ciempuses bibliotēka	12	11	91 %	19

20. tab. Iepirkumā iegādāto grāmatu izsniegumu skaits

Pateicoties LNB darbinieku izveidotajai tabulai, iespieddarbu pasūtīšanas process ir vienkāršs un iespēja katrai novada bibliotēkai operatīvi veikt pasūtījumu un IRAN izveidot pasūtījuma kopsavilkumu Ogres reģiona bibliotēkām. Bibliotekāri ļoti novērtē iespēju pašiem izvēlēties tās grāmatas, kuras ir nepieciešamas konkrētas bibliotēkas krājuma papildināšanai.

6.8. Lasītāko grāmatu tops

	Grāmatas autors	Nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Daudziņa Z.	Bērnudienas Komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	263
2.	Kovaļova L.	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC	2024	248
3.	Makfadena F.	Mājkalpotājas noslēpums	Latvijas Mediji	2024	197
4.	Rukšāne D.	Lu-lū	Zvaigzne ABC	2024	196
5.	Perēna V.	Svētdienās aizmirstie	Zvaigzne ABC	2025	194

21. tab. TOP 5 Ogres reģiona publiskajās bibliotēkās

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītas problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi

Birzgales pagasta bibliotēkas krājuma izvērtēšana ir ikdienas darbs, jo bibliotēkai nav grāmatu krātuve. Tiek rūpīgi izvērtēta grāmatu iegāde, lai tā būtu saistoša bibliotēkas lietotājiem. Lietotājiem pieejams plašs periodikas klāsts. Lai uzzinātu lietotāju vērtējumu par periodiku, tika 2025. gada oktobrī veikta aptauja. Aptauja bija ievietota bibliotēkas *Facebook* kontā.

Ciemupes bibliotēkai piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai turpina palielināties, bet grāmatu cenas pieaug, līdz ar to jaunieguvumu skaits samazinās. Pozitīva tendence periodikas apgrozībā – tā augusi, iespējams augsto žurnālu abonēšanas cenu dēļ, cilvēki izvēlas tos lasīt bibliotēkā.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2025. gadā pabeigts darbs ar krājuma daļu, kas izvietota krātuvē, eksemplāri tika precizēti BIS ALISE, atspoguļojot korekti to atrašanās vietu, kā arī sakārtoti pareizi pa nodaļām un alfabētā. Tiek turpināts darbs pie lietotāju pieprasīto izdevumu atjaunošanas ar dāvinājumiem, krājuma izvērtēšanas un mazāk pieprasītās literatūras izvietojuma krātuvē. Turpinājās darbs pie jaunu plaukta indeksu veidošanas un krājuma izvietojuma optimizēšanas bibliotēkā. Uz jaunākajiem un pieprasītākajiem izdevumiem veidojās lasītāju rindas, šī problēma tika risināta ar papildu eksemplāru iepirkšanu. Nākamajā pārskata periodā jāturpina darbs pie krājuma saturiskās kvalitātes uzlabošanas un jāturpina papildināt krājumu ar kvalitatīviem izdevumiem visām vecuma grupām.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā, izvērtējot bibliotēkas krājumu un ar to saistītās problēmas, secināts, ka trūkst grāmatas angļu valodā pusaudžiem, tās nepieciešamības gadījumos pasūta SBA kārtā. Savlaicīgi netiek nodotas grāmatas. Sūtot e-pastus lietotāji ne vienmēr izlasa, īpaši ja tie nonāk mēstuļu sadaļā. Cenšas zvanīt, bet tas ne vienmēr izdodas. Lieliski būtu automātiskā sistēmas atgādne izziņas veidā uz tālruni. Skolēnu parādnieku jautājumā šobrīd kā risinājums – katru ceturksni Ķeguma pamatskolas bibliotēkai tiek iesniegts parādnieku saraksts.

Būtiskākā problēma darbā ar bērniem un jauniešiem ir lasītprasmes un teksta izpratnes samazināšanās, jo priekšroka tiek dota nevis lasīšanai, bet digitālajam saturam un viedierīcēm. Bērniem trūkst motivācijas lasīt garākus un saturiski bagātākus tekstus grāmatās. Arī bibliotēkā trūkst piemērotu telpu, kur organizēt dažādus pasākumus, radošās darbnīcas un lasīšanas veicināšanas aktivitātes. Telpu ierobežojumu dēļ nav iespējams pilnvērtīgi iesaistīt bērnus un jauniešus dažādos pasākumos un radīt vidi, kas veicinātu interesi par lasīšanu un grāmatām. Galvenais ilgtermiņa risinājums kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanai un motivējošas vides radīšanai ir jaunas, funkcionāli piemērotas bibliotēkas ēkas celtniecība.

Madlienas pagasta bibliotēkā problēma krājuma komplektēšanas jomā ir nepietiekams jauniešu literatūras klāsts angļu valodā. Ierobežotais piedāvājums neveicina interesi atkārtoti izmantot bibliotēku. Plānots šo situāciju risināt, pakāpeniski papildinot krājumu ar aktuālu literatūru angļu valodā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

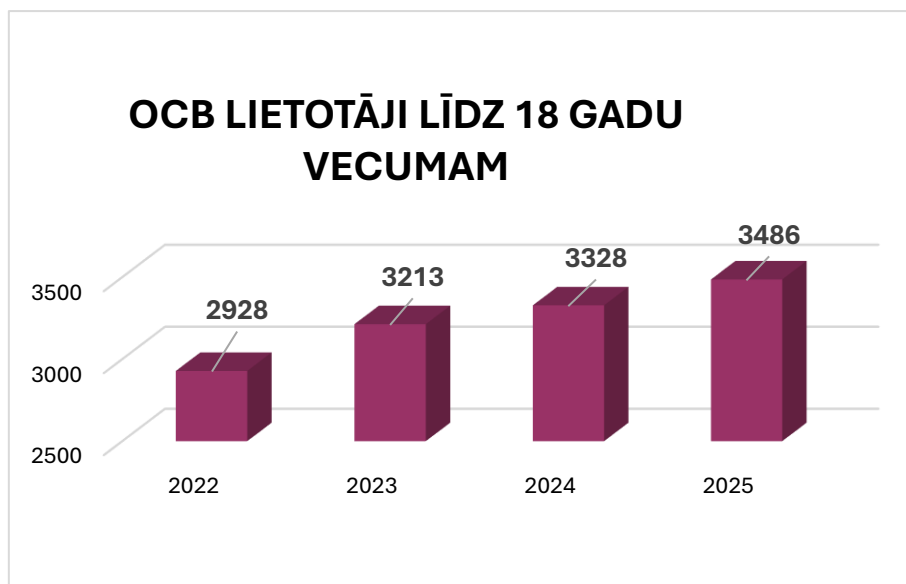
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Pārskata gads **OCB BLN** darbībā ir bijis stabils, bet ar jauniem negaidītiem un profesionāliem izaicinājumiem. Jau esošos pakalpojumu klāstu un ikmēneša aktivitātes papildināja vairāki krāšņi un izcili noorganizēti pasākumi bērniem sadarbībā ar izdevniecībām, kas priecēja gan skolēnus, gan ģimenes ar bērniem. BLN darbinieces guvušas starptautisku pieredzi piedaloties *Erasmus+* programmā. Ieguldītais darbs ir bijis novērtēts un pamanīts gan no nozares profesionāļu puses, gan medijiem – sagatavots nodarbību apraksts Latvijas bibliotēku portāla rubrikai “Ideju banka” par kanisterapijas nodarbībām bibliotēkā, kā arī sniegta intervija bērnu žurnālam “Ilustrētā Junioriem”.

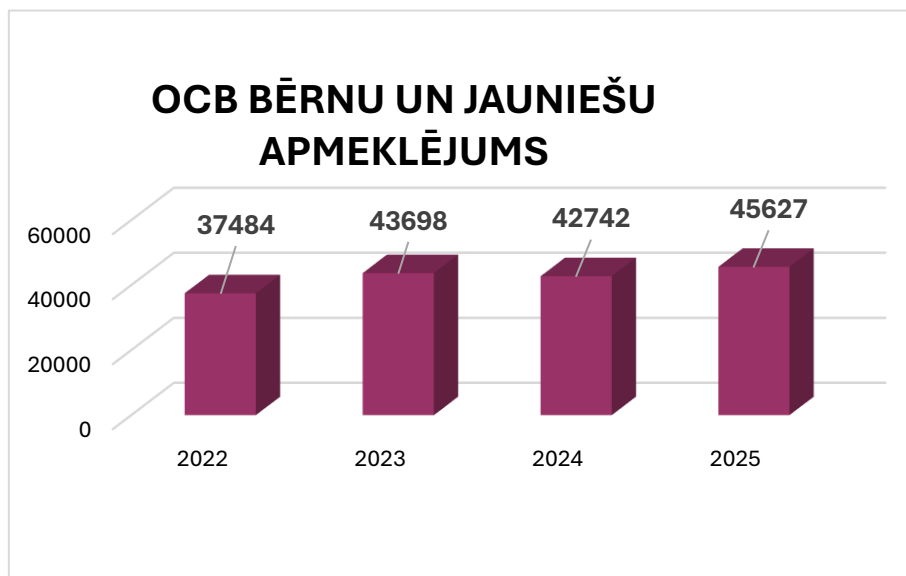
OCB BLN ar lasīšanas veicināšanas pasākumiem, spēlēm un aktivitātēm, kā arī projektiem un pasākumiem turpina piesaistīt ģimenes vairākās paaudzēs, starptautiskus viesus un kolēģus no visas Latvijas (skat. 7. nodaļā).

OCB BLN ir gaidīts ikviens. 2025. gada statistikas dati rāda, ka BLN darbā vērojama stabila izaugsme – bērnu un jauniešu līdz 18 gadu vecumam skaits turpināja pieaugt un, salīdzinot ar 2024. gadu, to skaits ir palielinājies par 158 jeb 4,7 % un veido 54,1 % (2024. gadā – 52,01 %) no visiem OCB lietotājiem (6442).

13. att. OCB BLN lietotāju līdz 18 gadu vecumam skaita dinamika no 2022. līdz 2025. gadam
 Skaita pieaugums saistāms ar mērķtiecīgu darbu lasīšanas veicināšanas jomā, **OCB** pakalpojumu piedāvājumu un veiksmīgo ēkas atrašanās vietu. Pārskata gadā BLN uzsākuši apmeklēt 1. klašu skolēni, kuru nokļūšana no tuvākajām skolām – Ogres Centra pamatskolas un Ogres Kalna pamatskolas ir droša un ērta. Vecāki bibliotēku uzskata par drošu, mājīgu vietu un lasītveicinošu vidi bērniem, kur laiks tiek pavadīts gaidot interešu izglītības nodarbības, sabiedriskā transporta atiešanas laiku (pietura pie

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu bibliotēkas ēkas), mācītos un gaidītu vecākus no darba. Skaita pieaugumu veicinājusi arī jaunu ģimeņu ienākšana Ogrē, kā arī pirmsskolas vecuma bērnu interese par bibliotēku, kas radusies, apmeklējot **OCB BLN** tematiskās nodarbības kopā ar pirmsskolas izglītības iestādēm. Bērni labprāt atgriežas bibliotēkā jau kopā ar vecākiem, kuri arī bieži kļūst par **OCB** lietotājiem.

14. att. OCB bērnu un jauniešu apmeklējumu skaita dinamika no 2022. līdz 2025. gadam
Salīdzinot ar 2024. gadu, **OCB** bērnu un jauniešu apmeklējumu skaits ir pieaudzis par 2885 (+ 6,7 %) un veido 60,39 % no kopējā OCB apmeklējumu skaita. Pieaugumu pozitīvi ietekmējusi daudzveidīgo pasākumu norise BLN (skat. 7. nodaļā), regulārais nodarbību apmeklējums (nodarbības “Izzini pasauli” PII grupām un “Lasītrosmes” nodarbības 1.–9. klasei (kopā 246) un 1.–3. klašu skolēnu regulāra uzturēšanās BLN.

OCB izsniegums bērniem un jauniešiem 2025. gadā bija 65 843, kas sastāda 57 % no kopējā (115 597) OCB izsnieguma skaita, tajā skaitā bērnu un jauniešu grāmatu izsniegums bija 59 776.

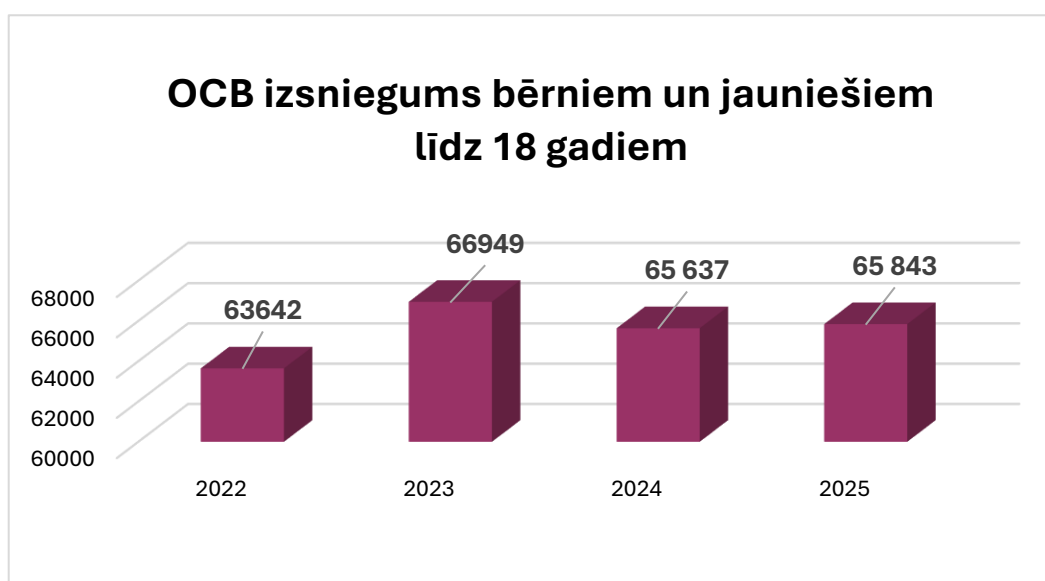
Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2025. gadā izsnieguma dinamika ir bijusi pozitīva, bet ļoti neliela +206 jeb +0,3 %. Vidēji izsniegts dienā par 1 grāmatu vairāk. Gada griezumā šis pieaugums ir neliels. Izsnieguma ietekmēja arī krājuma inventarizācija 2025. gada martā, kad BLN apmeklētājiem 2 nedēļas bija slēgta. Tāpat salīdzinoši maz grāmatu lasīšanai mājās bērni izvēlējušies maijā un decembrī, kad ir ļoti noslogots laiks izglītības iestāžu norisēs un lasīšanai pieejamais laiks ir mazāk. Novērots, ka iepriekšējo pārskata gadu čačklākie lasītāji ir izauguši, lasīšana vairs nav prioritāte, mainās paudzes un jaunā lasa arvien mazāk – izvēlas citas alternatīvas, kuras šķietami neprasa tik lielu piepūli. Turklāt, skolēni vienā apmeklējuma reizē lasīšanai lielākoties izvēlas 1–2 grāmatas. Joprojām čačklākie lasītāji ir pirmsskolas vecuma bērni kopā ar ģimeni, kuriem vienā reizē izsniedz lielāku daudzumu grāmatu.

Arī aktīvāk lasošajās ģimenēs bērniem paredzētais krājums lielākoties jau ir izlasīts, tas apgrūtina jaunas un saistošas lasāmvielas izvēli un arī ietekmē izsnieguma rādītājus. Bibliotekāri šo situāciju risina,

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu individuāli informējot ģimenes par grāmatu jaunumiem. Būtiski, ka skolēniem bieži trūkst prasmju efektīvi plānot savu brīvo laiku – viedierīču lietošana mazina lasīšanai atvēlēto laiku. Skolēnu vidū lasīšana bieži vien netiek uztverta kā kvalitatīvs brīvā laika pavadīšanas veids ārpus mācību procesa.

Pārskata gadā ON bibliotēku lietotājiem ir bijis aktuāls SBA pakalpojums. Uz citām ON bibliotēkām ir nosūtīti 72 eksemplāri (2024. gadā – 82, 2023. gadā – 48), izmantojot OCB mobilo bibliotēku jeb bibliobusu, no tiem visvairāk – 27 eksemplārus saņēmusi **Rembates pagasta bibliotēka**. Tikai 1 eksemplārs saņemts no citas bibliotēkas.

Pielāgotās literatūra vieglās valodas grāmatas izsniegtas 27 reizes, bet palielinātās drukas – 6. Pieprasījums un interese par šo pakalpojumu lēnām pieaug un ir ģimenes, kuras regulāri izvēlas lasīšanai pielāgoto literatūru. Pakalpojums **OCB BLN** kļūst arvien pieprasītāks.

15. att. Izniegumu skaita dinamika bērniem un jauniešiem OCB no 2022. līdz 2025. gadam

7,6 % (5035) no kopējā izniegumu skaita veido attīstošo un galda **spēļu izniegums**, kas ir mainīgs un atkarīgs no apmeklētāju skaita un interesēm. Visaktīvāk galda spēles tiek izmantotas sestdienās, kad BLN visbiežāk apmeklē ģimenes ar bērniem. Pieprasītākās spēles pirmskolas vecuma bērniem ir ciparu, krāsu un formu apguves spēles – “Dzīvnieku autobuss”, “Koka vēršanas krelles”, “Piramīdas”, “Lillabo auto garāža”. Mazuļiem patīk rotaļāties arī ar BLN pieejamajām mīkstajām rotaļlietām un likt vienkāršas puzzles. Jaunākā skolas vecuma bērniem vispieprasītākās spēles ir “Minecraft Uno”, “Dambrete”, montessori mozaīkas, “Žirafes šallēs”, “Ice Cool” un puzzles. Jauniešus aizrauj galda spēles – “Uno Deluxe”, “Jenga”, kartīšu spēle pret garlaicību “Ko darīt, kad nav ko darīt?”, “Atmiņas spēle”, “Šahs” un “Dambrete”. Joprojām pieprasīta ir arī spēle “Monopols”.

Ņemot vērā spēļu pieprasījumu un to pozitīvo ietekmi, **OCB** budžetā katru gadu tiek paredzēti finanšu līdzekļi jaunu galda un attīstošo spēļu iegādei. 2025. gadā tie bija 200.00 EUR. Papildus spēles tika iegādātas OCB Spēļu bibliotēkai (kopš 2024. gada 15. novembra). Tā reģistrētiem lietotājiem piedāvā 30 dažādas spēles izsniegšanai uz mājām uz laiku līdz divām nedēļām.

Periodikas izsniegums 2025. gadā sastāda 6554 jeb 9,9 % no kopējā izsnieguma bērniem un jauniešiem. Periodiskos izdevumus lasīšanai uz mājām izvēlas salīdzinoši neliels lietotāju skaits (283), baidoties, ka tie var tikt nozaudēti vai sabojāti.

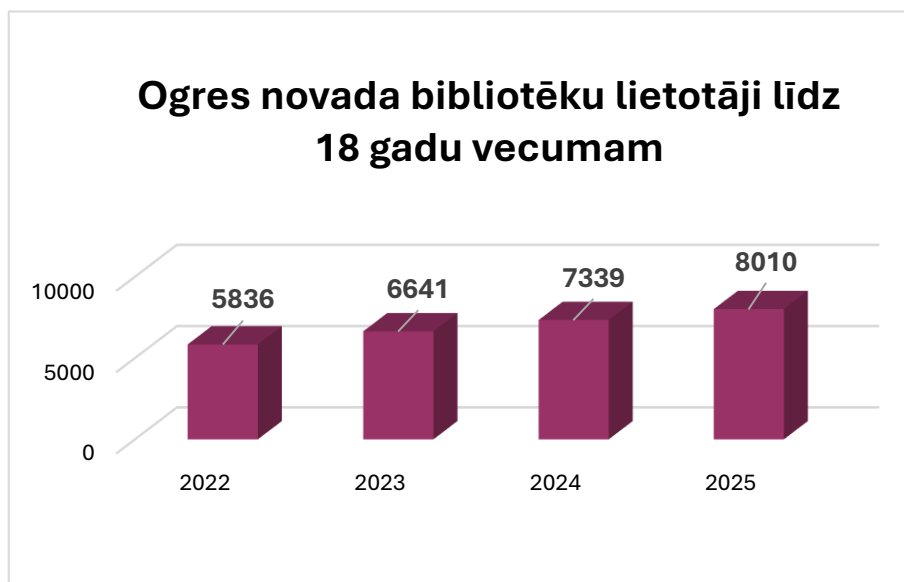
OCB BLN krājuma apgrozījums pārskata gadā bija 2,75 reizes, kas, salīdzinot ar 2024. gadu, samazinājies vien par 0,01 un vērtējams kā ļoti labs, bet lasītāja vidējais apmeklējumu skaits gadā palielinājies par 1 reizi (2024. gadā – 12,8) un ir 13,8 reizes. Dati norāda, ka lasītājs bibliotēku apmeklē regulāri – vairāk kā reizi mēnesī.

Rādītāja nosaukums	Skaitis
Krājuma apgrozība	2,75
Lasītāja vidējais apmeklējums	13,8

22. tab. Darba kvalitātes rādītāji OCB BLN, 2025. gads.

ON bibliotēkās kopējais lietotāju skaits vecumā līdz 18 gadiem ir palielinājies par 671 (+9,1 %). Tas skaidrojams ar mērķtiecīgu lasīšanas veicināšanas aktivitāšu norisi ON, piemēram, publisko bibliotēku un 94 klašu grupu iesaistīšanos lasītprieka veicināšanas programmā “Lasītrosme”, sadarbības paplašināšanos, Ikšķiles pilsētas bibliotēkas aktivitāšu apjomu jaunajās telpās.

Tāpat rezultātu pozitīvi ietekmējuši jauni, uz rezultātiem un lasīšanas veicināšanas pasākumiem vērsti bibliotekāri, kuri uzsākuši darba attiecības 2025. gadā.

16. att. Lietotāju skaita dinamika ON bibliotēku BLN no 2022. līdz 2025. gadam

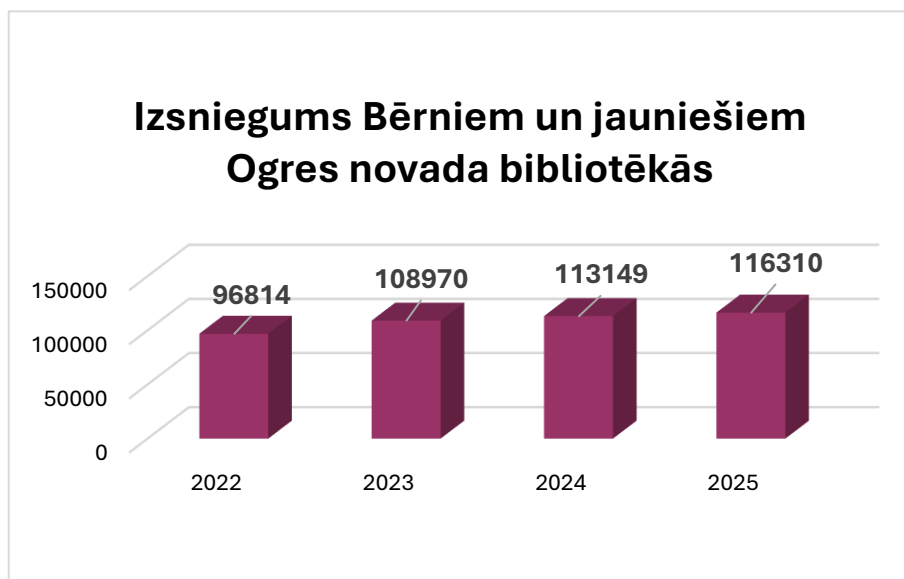
Vairākās ON bibliotēkās bērni un jaunieši veido gandrīz pusi no kopējā lietotāju skaita, kas liecina par bibliotekāru profesionālo darbu, radošumu, spēju ar pārdomātu un individuālu pieeju ilgtermiņā uzturēt bērnu interesi par bibliotēku. Būtisks ir arī bibliotēku ēku esamība blakus vai tuvu izglītības un interešu izglītības iestādēm. **Ikšķiles pilsētas bibliotēkā** 56,52 % (2024. gadā 45,32 %) no kopējā bibliotēkas lietotāju skaita bija bērni un jaunieši, **Lāčplēša bibliotēkā** 56,27 % (2024. gadā 52,5 %), **Jumpravas pagasta bibliotēkā** 51,29 % (2024. gadā 52,38 %), **Ķeguma pilsētas bibliotēkā** 51,18 % (2024. gadā

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu 49,88 %), **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** 47,34 % (2024. gadā 47,8 %), **Lēdmanes pagasta bibliotēkā** 45,85 % un **Ogresgala bibliotēkā** 44,68 % (2024.gadā 46,72 %). Vislielākais lietotāju skaita pieaugums pārskata gadā bijis **OCB mobilajā filiālbibliotēkā** jeb bibliobusā (+ 48,94) un **Rembates pagasta bibliotēkā** (+ 48 %).

Neliels bērnu – bibliotēkas lietotāju skaits ir **Ciemupes bibliotēkā, Tomes, Meņģeles, Krapes, Rembates, Taurupes pagastu bibliotēkās** un **OCB mobilajā filiālbibliotēkā** jeb bibliobusā.

Izsniegumu skaits bērniem ON bibliotēkās palielinājies mēreni – par 3161 (+2,8 %). Interesi par atsevišķiem daiļliteratūras darbiem skolēnu vidū raisījušas tikšanās ar autoriem, “Lasītrosmes” nodarbības, bibliotekārās stundas, pozitīvas atsauksmes par grāmatām sociālajos tīklos un vienaudžu ieteikumi.

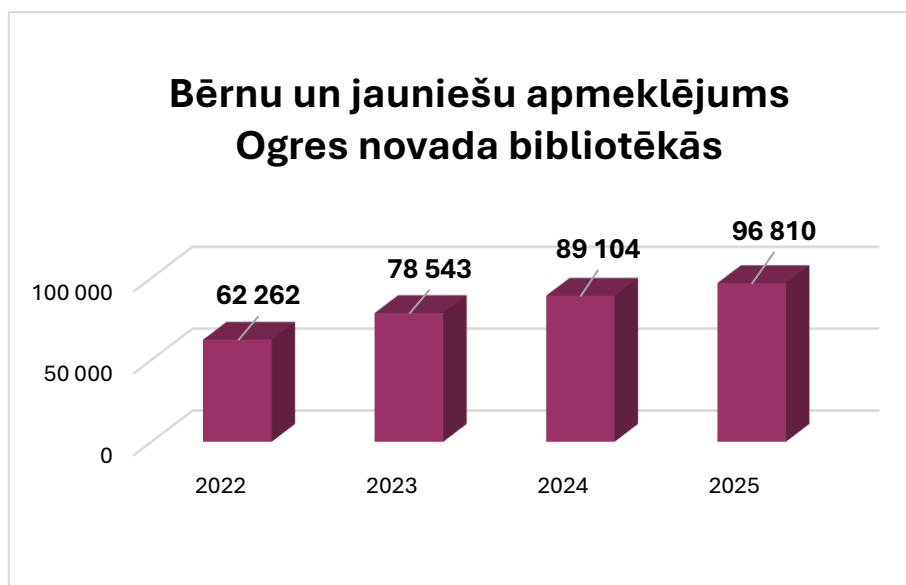
Izsnieguma rādītāji salīdzinot ar 2024. gadu kritušies tikai dažās bibliotēkās – **Meņģeles pagasta bibliotēkā** (-58 %), **Ķeipenes pagasta bibliotēkā** (-55 %) un **Tomes pagasta bibliotēkā** (-21 %). **Ķeguma pilsētas bibliotēkā** kritums par 10 %. **Ogresgala pagasta bibliotēkā** salīdzinoši neliels izsnieguma kritums (-5 %), ļoti neliels **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** (-1 %). Pateicoties bibliotekāru aktivitātei un entuziasmam darbā ar bērnu lasītprieku, 2025. gadā **Rembates pagasta bibliotēkā** izsniegums bērniem līdz 18 gadiem pieaudzis pat par 1061 %, **Krapes pagasta bibliotēkā** par 73,11 %, bet **Lāčplēša bibliotēkā** par 61 %. Tāpat izsniegums pozitīvi pieaudzis **Madlienā pagasta bibliotēkā** (+29,33 %), **Lauberes pagasta bibliotēkā** (+28 %), **Taurupes pagasta bibliotēkā** (+25 %) un **Tīnūžu pagasta bibliotēkā** (+20 %).

17. att. Izsniegumu dinamika ON bibliotēku BLN no 2022. līdz 2025. gadam

Bērnu un jauniešu apmeklējums ON bibliotēkās kopumā palielinājies par 7706 (+8,6 %). Tas apliecina bibliotēkas kā daudzfunkcionālas kultūras, izglītības un socializēšanās vides nozīmi, īpaši bērnu auditorijai. Bērnu un jauniešu apmeklējums 2025. gadā lielākoties samazinājies pagastu bibliotēkās, kurās ir neliels lietotāju skaits, bibliotēkā uz laiku nebija darbinieka vai mainījies blakus esošās skolas

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu statusu (no vidusskolas par pamatskolu) – Ķeipenes pagasta bibliotēkā (-54 %), Ķeguma pilsētas bibliotēkā (-35 %), Meņģeles pagasta bibliotēkā (-34,81 %), Krapes pagasta bibliotēkā (-34,49 %) un Madlienas pagasta bibliotēkā (-15,75 %). Vislielākais apmeklējuma pieaugums OCB mobilajā filiālbibliotēkā jeb bibliobusā (+79,55 %), Lēdmanes pagasta bibliotēkā (+65 %), Ciemupes bibliotēkā (+58) un Lāčplēša bibliotēkā (+55).

18. att. Apmeklējumu dinamika ON bibliotēku BLN no 2022. līdz 2025. gadam

Atsevišķās bibliotēkās bērnu un jauniešu apmeklējums veido ievērojamu daļu no kopējā apmeklējumu skaita: filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” 55,9 % (2024. gadā 44,85 %), Jumpravas pagasta bibliotēkā 52,6 % (2024. gadā 53,3 %), Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 48,9 % (2024. gadā 54,2 %), Lēdmanes pagasta bibliotēkā 48,55 % (2024. gadā 41,1 %) un Ķeguma pilsētas bibliotēkā 47,38 % (2024. gadā 70,78 %). No visu lietotāju apmeklējuma skaita ON bibliotēkās bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem fiziskais apmeklējums 2025. gadā veido 47,6 % un tas ir par 0,1 % vairāk kā 2024. gadā.

2025. gads ON bibliotēkās bijis ar pozitīviem darba rezultātiem. Lietotāju skaita, izsnieguma un apmeklējuma pieaugums bērniem un jauniešiem bija vērojams visās bibliotēkās, kuru tuvumā atrodas izglītības un kultūras iestādes. Šīs bibliotēkas turpināja aktīvi iesaistīties novada lasītprīka veicināšanas programmā “Lasītrosme”, projektos “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”, BJVŽ, grāmatu starts “Pūculēnu skola”, notikumu cikla LG500 norisēs, kā arī budžeta ietvaros organizēja savus pasākumus, akcijas un piedalījās pagastu un pilsētu norisēs, piesaistot arvien jaunus lietotājus – bērnus un jauniešus.

Bibliotekārais aptvērumu bērnu un jauniešu mērķauditorijai Ogres pilsētā un novadā ir palielinājies un vērtējams kā ļoti labs. Zemāk tabulā atspoguļots 2024. un 2025. gada salīdzinājums.

Rādītāja nosaukums	Skaitis 2024. gadā, %	Skaitis 2025. gadā, %
Ogres CB BLN bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Ogres pilsētā	70,5 %	75,4 %
Ogres novada bibliotēku bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita ON	58,9 %	69,5 %

23. tab. Bibliotekārais aptvērums (līdz 18 gadu vecumam) Ogres pilsētā un ON 2025. gadā

2025. gadā **OCB** BLN bija **3486** aktīvi lietotāji vecumā līdz 18 gadiem, bibliotēku bērni apmeklējuši **45627** reizes un tiem izsniegtas **65843** vienības. Rādītāju pieaugums vienlaikus radījis arī profesionālos izaicinājumus, rosinājis jaunu, radošu pieeju meklēšanu ikdienas darba organizācijai. OCB ir pamanīta un novērtēta **starptautiskā mērogā**. Arvien biežāk BLN bibliotekāru darba pienākumos ietilpst ārvalstu viesu un nozares speciālistu uzņemšana un pieredzes apmaiņa par darbu ar bērniem un jauniešiem. Sarunas ar visiem sniedz starptautisku redzējumu par bibliotēku nozares attīstību un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī uzlabo svešvalodu un starpkultūru komunikācijas prasmes. Par darbu ar bērniem un jauniešiem tika stāstīts kolēģiem no Lietuvas Šauļu apriņķa sešām bibliotēkām un *Erasmus+* dalībniekiem no Polijas. Īpaši vērtīga pieredze BLN darbiniecēm bija iespēja piedalīties **Erasmus+ projektā** un mācībās *“Bridging Gaps: atšķirību pārvarēšana, ar mērķi veicināt bibliotekārus atbalstīt jauniešus ar īpašām vajadzībām”* Šauļos, Lietuvā. Veiksmīga OCB prezentācija veicinājusi bibliotēkas starptautisku atpazīstamību un interesi par tās pakalpojumiem un ēku. Tāpat Lietuvā iegūtā praktiskā pieredze palīdzēja īstenot jau divas **sensorās lasīšanas nodarbības**, kuras bērniem ar īpašām vajadzībām ļāva piedzīvot lasīšanas prieku. Nākamajā gadā šo pieredzi plānots attīstīt un piedāvāt kā jaunu OCB BLN pakalpojumu.

Tāpat pārskata gada rudenī BLN vadītāja kā OCB pārstāve iesaistījusi **Nordplus Junior** projekta *“Bērnodārzu un bibliotēku sadarbība agrīnās lasītprasmes attīstīšanai”* izstrādē.

Liela atsaucība bijusi OCB izstrādātajai programmai **“Lasītrosme”**, kas 2025./2026. m.g. uzsāka otro darbības gadu. Programma nodrošina pagasta vai skolu bibliotēkas ar metodiskajiem materiāliem nodarbībām par dažādiem tematiem. Klasēs tiek iekārtoti lasāmgrāmatu plaukti, OCB BLN skolēni regulāri vaicā pēc ieteicamās literatūras lasīšanai klasē 10 minūtēm dienā.

Pakalpojumu apjoms saglabājies iepriekšējā gada līmenī, taču pārskata periodā izveidotas nozīmīgas un vērtīgas sadarbības, kas paplašinājušas bibliotēkas apmeklētāju loku un veicina dažādu paaudžu iesaisti aktivitātēs. Piemēram, 2025. gadā izveidojusies **sadarbība** ar izdevniecībām **“Jānis Roze”** un **“Zvaigzne ABC”** vadītāju Viju Kilbloku. Sadarbības rezultātā skolēniem bija iespēja satikt poļu rakstnieci Tīnu Oževiču, piedalīties Pepijas Garzeķes un trollīšu Muminu dzimšanas dienas svinībās, brīnišķīgos

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu Mārītes Tabitas Kalniņas grāmatas “Nejaucēni” un Roberta Smita grāmatas “Robota sirds” atvēršanas svētkos un pasākumos, kā arī novērtēt ceļojošās izstādes. Izstādes bagātināja izzinoši erudīcijas un radošie konkursi, kuros atbildes bija jāmeklē izstāžu materiālos, veicinot bērnu interesi un vērtīgumu.

Tāpat ar pasākumiem visas dienas garumā atzīmēti **LG500**. Gads pagājis **svinību zīmē**. *Vairāk sadaļā 7.3.*

Nevar neatzīmēt MI kā atbalsta instrumenta ienākšanu bibliotēku nozarē. Jautājumus par MI BLN darbinieces apguvušas profesionālās pilnveides kursus un tas nepieciešamības gadījumā tiek pielietots ideju papildināšanai, attēlu ģenerēšanai. MI lietošanas prasmes sekmē darbinieku profesionālo kapacitāti un paplašina iespējas.

Novērots, ka bibliotēku kā socializēšanās un kultūras vietu bieži izvēlas **emigrējušas ģimenes**. Vecāki ar mazuļiem izmanto komfortablu Mazuļu telpu, bērni iepazīst BLN krājumu, aktīvi spēlē galda spēles, apgūst valodu, atpūšas spēļu telpā, bet jaunieši labprāt bauda mieru uz sēžampalodzēm Jauniešu lasītavā vai ātrijā.

Vecāki daudz biežāk bilžu **grāmatās meklē risinājumu** atbilstoši bērnu mentālām vai fiziskām grūtībām. Meklē padomus, piemēram, baiļu un sliktu sapņu pārvarēšanai, par pođinmācību, emociju regulēšanai, ēšanas problēmām un citiem traucējumiem. Sniedz atgriezenisko saiti un dalās pieredzē, kā stāsts grāmatā atrisinājis ģimenes rūpes. Šie stāsti patiesi iedvesmo bibliotekārus.

Jau gadu iepriekš novērota jauna tendence – BLN ļoti daudz uzturas 1. klases skolēni. Tas liecina par vecāku uzticību BLN personālam. Vecāki novērtē vidi un drošības aspektus, nokļūstot bibliotēkā.

Ar aizraujošām un vērtīgām sarunām turpinās **sarunu cikls jauniešiem “Iepazīsti profesiju”**. Notikušas sešas sarunas ar dažādiem speciālistiem un sabiedrībā zināmiem cilvēkiem.

Pārskata gadā turpināts stiprināt bibliotekāra profesijas nozīmi sabiedrībā. BLN vadītājam bija iespēja plašāk iepazīstināt ar bibliotekāra darbu, sniedzot interviju bērnu žurnālam “Ilustrētā Junioriem”.

7.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

OCB BLN uzziņu darbs norit nepārtraukti, intensīvāk mācību gada laikā, kad izglītojamajiem un pedagogiem nepieciešama informācija par dažādām tēmām. 2025. gadā BLN tika sniegtas 3379 uzziņas, savukārt Jauniešu literatūras lasītavā – 1389, kopumā sasniedzot **4768 uzziņas**. Vislielākā aktivitāte vērojama februārī un septembrī, kad skolēni izvēlas lasīšanai skolā mēneša grāmatu un gatavojas Dzejas dienu pasākumiem. Vislielākais pieprasījums ir pēc dzejas par konkrētiem tematiem (Latvija, ģimene, gadskārtas, valoda, brīvība, atbildība), ieteicamās literatūras, gatavojoties 5. klašu Skaļās lasīšanas sacensībai, darbiem, ko ietver mācību olimpiādēs, skatuves runas un citos nozīmīgos konkursos, arī

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu autoru – jubilāru literārie darbi (2025. gadā tautasdziesmas par godu Krišjāņa Barona 190 gadu jubilejai, Raiņa dzeja, Tūves Jānsones grāmatas) un “Lasītrosmes” nodarbībās iepazītā literatūra.

Jaunieši lielākoties bibliotēkām lūdz ieteikt lasīšanai kāda noteikta žanra grāmatas, reti uzziņas par konkrētiem tematiem. Ikviens pasākums vai nodarbība, kurā bērni iepazīst latviešu vai ārzemju autorus, klausās vai lasa viņu darbus, izspēlē uzdevumus par darbā aplūkoto tēmu, veicina diskusijas, interesi par grāmatām un rosina vēlmi lasīt. Tas ir viens no efektīvākajiem risinājumiem, kā popularizēt literatūru un stiprināt lasītprieku.

Paaudžu maiņas kontekstā, 2025. gadā BLN pakalpojumu lietotāju vidū dominē digitālajā vidē uzaugušie bērni (Z paaudzes un A paaudzes pārstāvji), kuriem informācijas uztvere un analītiskās spējas ir mainījušās. Šī tendence parāda, ka skolēniem pieaug grūtības strukturēti interpretēt rakstītu tekstu un patstāvīgi atlasīt tajā nepieciešamo informāciju. Arvien retāk tiek veltīts laiks informācijas meklēšanai uzticamos informācijas avotos – grāmatās, periodiskajos izdevumos un datubāzēs. Turklāt darbā ar bērniem un jauniešiem novērots, ka tie veiklai uzdevumu izpildei **izmanto MI rīkus**, pieņemot, ka saņemtā informācija ir vienīgā un patiesā. Skolēniem trūkst kritiskās domāšanas prasmju, tāpēc bibliotēkām ikdienā ir jāspēj šādās situācijās palīdzēt, sniegt padomu un arī pārliecināt, ka bibliotēkās nav kļūdzīgs konkursa vai aktivitātes izveidē, ja MI rīks sniedz pilnīgi aplamas atbildes. Izaicinājumu ikdienas darbā netrūkst. Tomēr jāatzīst, ka pastāv arī atsevišķi pozitīvi izņēmumi. Skolēni pārsvarā patstāvīgi izvēlas savām interesēm atbilstošu literatūru, jo 4.–6. klašu nozaru literatūras krājums ir izvietots lasīšanas zonā ar zvilņiem un sēžampalodzēm, kas ir skolēnu ikdienā aktīvi izmantota uzturēšanās vieta. Šajā vecumposmā īpaši pieprasīti ir izdevumi, kas skar pusaudžu vecumam raksturīgās fiziskās un emocionālās pārmaiņas, un tos skolēni labprāt lasa un pārrunā vienaudžu starpā. Bērnu auditorijai īpašu interesi izraisa komiksi, literatūra par mīļdzīvniekiem, mangas, kā arī izdevumi, kas saistīti ar populārām datorspēlēm, tostarp *Minecraft* un *Roblox*.

Pozitīvi vērtējams, ka pārskata gadā arvien vairāk vecāku **apzinās grāmatu nozīmi bērna mentālo un fizisko grūtību risināšanā**. Vecāki interesējas par izdevumiem, kas var palīdzēt pārvarēt bailes no tumsas, risināt ēšanas traucējumus, atbalstīt podiņmācības procesu, kā arī veicināt bērna adaptāciju jaunā pirmsskolas izglītības iestādē vai ģimenē ienākot otram mazulim. Lielākoties vecāki sniedz arī atgriezenisko saiti, izsakot pateicību un informējot par grāmatām, kas bijušas vērtīgas viņu situācijā.

Tā kā pārskata gadā tika ieviesti jauni **viedtālrunu lietošanas noteikumi** mācību iestādēs, arī BLN cenšas ierobežot to lietojumu, piedāvājot alternatīvas laika pavadīšanas iespējas. Skolēni, kuriem šie noteikumi nav pieņemami, BLN neapmeklē, ienāk bibliotēkas ēkā, un izmanto bibliotēkas ātrija palodzes, lai tur pavadītu savu brīvo laiku, vai uzturas bibliotēkas apkārtnē, lielākoties izmantojot viedierīces. Pozitīvi vērtējams, ka **jaunieši bibliotēku izvēlas** kā piemērotu vidi mācībām, vietu, kur pavadīt brīvās stundas, kad skolā nenotiek kāds mācību priekšmets. Tas ļauj cerēt, ka arī turpmāk – jau

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu studiju laikā, pieaugušā vecumā vai kļūstot par vecākiem – viņi saglabās saikni ar bibliotēku. Dienas aktīvajās stundās Jauniešu lasītavas datori tiek intensīvi izmantoti informācijas meklēšanai, projektu izstrādei un mājasdarbu veikšanai. Novērojumi liecina, ka skolēni šeit uzturas mērķtiecīgāk, augstāk novērtē bibliotēkas vidi un labāk apzinās zināšanu un literatūras nozīmi (lai gan pastāv arī izņēmumi). Aktīvākie Jauniešu literatūras lasītavas lietotāji ir 5.–9. klašu skolēni. Lai gan 5. un 6. klašu skolēniem paredzētas Bērnu literatūras nodaļas telpas bibliotēkas 1. stāvā, viņi bieži izvēlas mierīgāku vidi mācībām, komunikācijai ar vienaudžiem, lasīšanai un informācijas meklēšanai. Tas palielina telpas noslogojumu, tomēr bibliotekāri šo vajadzību apzinās un respektē. Vienlaikus lasītava kalpo arī kā sociālās saskarsmes vieta: pusaudži te satiekas ar vienaudžiem, aizraujas ar 500 gabaliņu pužļu likšanu un regulāri spēlē galda spēles draugu lokā.

Ņemot vērā bērnu daudzveidīgās intereses, individuālās rakstura iezīmes un uzmanības noturības atšķirības, kā arī mūsdienu straujo dzīves ritmu, laika resursu ierobežotību, tehnoloģiju un mākslīgā intelekta rīku attīstības ietekmi, BLN viens no būtiskākajiem uzdevumiem un vienlaikus radošākajiem izaicinājumiem ir mērķtiecīgi piesaistīt bērnu auditoriju. Tas tiek īstenots, piedāvājot iepazīt bibliotēkas krājumu, kvalitatīvu literatūru, daudzveidīgus pakalpojumus, vienlaikus nodrošinot aktīvas, izzinošas un jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Pārskata gadā ON pašvaldība sadarbībā ar VARAM uzsāka iedzīvotāju digitālo prasmju izglītības programmu (projektā “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” tiek īstenots ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas 2.3.2.1.i.). Programmā tika iesaistīti OCB speciālisti. Apgūstot mācību kursus, BLN 3 bibliotekāres kļuva par mentoriem, lai attīstītu iedzīvotāju digitālās pašapkalpošanās prasmes un kompetences un veicinātu ērtāku un drošāku tehnoloģiju izmantošanu ikdienā. **Digitālo prasmju apmācības** tika piedāvātas arī Ogres Valsts ģimnāzijas un Ogres Valsts tehnikuma jauniešiem un pedagogiem. Projekts un mācības turpināsies arī 2026. gadā.

BLN katru mēnesi piedāvā dažādas aktivitātes un konkursus, tā sekmējot skolēnu informācijas meklēšanas prasmes, sadarbības iemaņu pilnveidi, kritiskās domāšanas, radošuma un pašizpaušmes veicināšanu. BLN bibliotekāru radīties konkursi jau daudzu gadu garumā nezaudē savu aktualitāti. Katrs konkurss tiek dažādots, ietverot tajos ko nebijušu, piemēram, lai paveiktu uzdevumus, nepieciešams izmantot mērlenti, metamo kauliņu, luksturīti, fotokameru, doties laukā, aplūkot izstādes, meklēt objektus, simbolus, dabas objektus, skaitīt utt. Pārskata gadā visvairāk bērnus spējušas aizraut tieši meklēšanas aktivitātes, tas raisa azartu un sacensības garu. Tajos piedalās gan ģimenes ar bērniem, gan skolēni, PII un klašu grupas, jo pedagogi regulāri tos izmanto kā ārpus klases vai papildus aktivitāti kādas mācību jomas nostiprināšanai. Arī vecāki apmeklējot OCB, nofotografē aktivitāšu un pasākumu plakātus, pārsūta tos ģimenei, tādā veidā veicinot interesi. Dalībnieku skaits konkursos svārstījās no 20 līdz pat 130 dalībniekiem. Noslogotā mācību procesa dēļ semestra noslēgumā, iesaistīšanās BLN

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu organizētajos konkursos ir pavisam neliela – bērni un jaunieši vairāk izvēlas atpūtu bibliotēkas ārtelpā, tāpēc netiek piedāvātas sarežģītas aktivitātes, kas prasa laiku un piepūli. Tāpat vairs netika veidoti erudīcijas konkursi ar lielāka apjoma informācijas lasīšanu vai meklēšanu, jo atsauce ir zema. Savukārt visaktīvākie konkursu un aktivitāšu dalībnieki bija 1.–3. klašu skolēni, kuriem raksturīga attīstīta radošā domāšana un salīdzinoši laba lasītprasme, lai izprastu un izpildītu konkursu noteikumus. **Sestdienās**, kad BLN lielākoties apmeklē ģimenes ar bērniem, kopīgām mākslinieciskām aktivitātēm tiek piedāvātas radošo darbu un krāsojamās lapas, aplikāciju papīrs un citi materiāli, lasītavas krājums ar interaktīviem elementiem lasīšanai un izpētei kopā. **2025. gadā BLN noorganizētas 487** (2024. gadā – 578, 2023. gadā – 590) **dažādas** aktivitātes bērniem, jauniešiem un ģimenēm. Nozīmīgs ir bibliotekāru entuziasms, iniciatīva, spēja generēt idejas, vēlme ikvienam bibliotēkas lietotājam dot pēc iespējas vairāk. Īstenoto pasākumu un aktivitāšu uzskaitījumu pa veidiem atspoguļots zemāk esošajā tabulā.

Nr.	Pasākuma/ aktivitātes veids	Īstenoto aktivitāšu skaits 2025. gadā
1.	Tematiskas nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem “Izzini bibliotēku kopā ar bibliotēku” Ogres pilsētas un citu novada PII audzēkņiem	124
2.	Tematiskas nodarbības “Lasītrosme” klašu grupām no 1. līdz 9. klasei	122
3.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas PII grupām Ogres pilsētas un citu novada PII audzēkņiem	7
4.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas klašu grupām Ogres pilsētas, novada un citu novadu skolēniem	28
5.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas dažādu nozaru pieaugušo grupām	5
6.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursija un tematiska nodarbība pirmsskolas vecuma bērniem	1
7.	“Pūčuļēnu skoliņas” nodarbības 3 un 4 gadus veciem Ogres pilsētas bērniem	16
8.	Sensorās lasīšanas nodarbības skolēniem ar mācīšanās un funkcionāliem traucējumiem	2
9.	Lielformāta spēle skolēniem novadpētniecības iepazīšanai “Ceļā uz 100”	6
10.	Radošās darbnīcas un radošie rīti vasaras brīvlaikā (09.06.2025.–20.06.2025.)	10
11.	Koplasīšana “Vasarā lasām kopā” (10.06.2025.–27.08.2025.)	23
12.	“Lasīšanas stunda” kopā ar 3.b klasi (lasītprīeka veicināšanas aktivitāte Ogres Centra pamatskolas skolēniem)	14
13.	LG500 vēltītas aktivitātes skolēniem	12
14.	Sarunu cikls jauniešiem “Iepazīsti profesiju”	6
15.	Mazuļu rīts jaunajām māmiņām kopā ar PEP mammu Marutu Petunovu	1
16.	Bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem “LasītDROSME”	6
17.	Pasākumi dažādām mērķauditorijā	22
18.	Erudīcijas konkursi dažādām mērķauditorijām	12
19.	Radošie konkursi dažādām mērķauditorijām	5
20.	Literārie konkursi un aktivitātes dažādām mērķauditorijām	1
21.	Literārās plauktu izstādes vēltītas dažādiem tematiem	33
22.	Ceļojošās izstādes	2
23.	Citas aktivitātes	29

24. tab. BLN 2025. gadā īstenoto aktivitāšu uzskaitījumu pa to veidiem

Pasākumu, konkursu un citu aktivitāšu detalizētu uzskaitījumu pa veidiem, ar nosaukumiem un mērķauditoriju skatīt Pielikumā Nr. 4.

OCB ir ģimenēm draudzīga bibliotēka – vieta, kur vienuviet pieejama literatūra, kultūras un izglītības norises. BLN mērķis ir nodrošināt daudzveidīgas aktivitātes, kas atbilst visu ģimenes locekļu interesēm. Pasākumu organizēšanā tika ņemtas vērā gan līdzšinējās bibliotēkas iestrādes, gan ON pašvaldības noteiktās prioritātes, veidojot kopīgus pasākumus. Vienlaikus bibliotēkas piedāvājums tika pilnveidots un papildināts ar dažiem jauniem pakalpojumiem.

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās 2024. gada izskaņā izveidotais **Bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem – “LasītDROSME”**. Tā mērķis ir aktualizēt pieaugušo lielo lomu bērnu lasītpriekā, iepazīt bērnu literatūras daudzpusīgo piedāvājumu un dalīties priekā, pārdomās un jautājumos, kas radušies, lasot bērnu, pusaudžu grāmatas. Pārskata gada tikšanās reizēs kopā ar kluba vadītāju – bērnu grāmatu entuziasti, OCB bibliotēku informācijas speciālisti Aiju Bremšiti pieaugušie iepazīna bagātu literatūras pasauli, sarunājās par bērnu lasītprieku, aplūkoja bilžu grāmatas, mīļākās bērniības grāmatas, krāšņos komiksus, bet, piedaloties Ogres “Zvaigzne ABC” grāmatnīcas vadītājai, tika aplūkotas vērtīgākās enciklopēdijas. Katrā tikšanās reizē dalībnieces sagaidīja arī kāds radošs un interaktīvs uzdevums.

2025. gada 25. februārī OCB sveica Ogres pilsētu dzimšanas dienā ar **jaunu novadpētniecības galda spēli “Ceļā uz 100”**. Tās nosaukums radies pateicoties gaidāmajai pilsētas un bibliotēkas simtgadei, kas būs jau pēc diviem gadiem. “Ceļā uz 100” ir izzinoša jautājumu un aktivitāšu spēle, kas ļauj iepazīt Ogres novada vietas, vēsturi un personības, un tās veidošanā izmantoti OCB pieejamie novadpētniecības materiāli. Spēles pamatā ir klasiskās galda spēles “Cirks” laukums ar 100 lauciņiem, kas papildināts ar Ogres novadam nozīmīgiem objektiem. Gatavojoties Ogres pilsētas svētkiem, tika izstrādāta arī spēles lielformāta versija 3x3 metri, kas ļauj to ne tikai izspēlēt, bet arī pašiem to izstaigāt un būt par “kauliņiem”, kuri pārvietojas pa spēles laukumu. Šāds spēles formāts ir piemērots klašu grupām, kolektīviem un ģimenēm, un ir iekļauts OCB BLN piedāvājumā skolēniem.

Sākot ar 2025./2026. m.g. izveidots nodarbību cikls skolēniem **“Pagātne turpinās šodien”**, kas ietverts kopīgajā OCB piedāvājumā. Interaktīvas un izzinošas nodarbības par dažādiem tematiem (Ogres skolas, Latviešu kino Ogrē, Ogres pieminekļi un Ogres personības) izveidojusi galvenā bibliogrāfe Līksma Dzelme, balstoties uz vērtīgo novadpētniecības krājumu. Tā ir iespēja skolēniem interesantā veidā uzzināt un lepoties ar novada cilvēkiem, vēstures, kultūras un dabas vērtībām, kā arī padarīt novadpētniecību aizraujošu un dzīvu. Vairāk sadaļā “Novadpētniecība”.

2025. gada maijā OCB BLN bibliotēkāres piedalījās **Erasmus+** projekta starptautiskos mācībuursos **“Bridging Gaps: ar mērķi veicināt bibliotekārus atbalstīt jauniešus ar īpašām vajadzībām”**. Mācībās sniedza jaunas prasmes, pieredzi un praktiskas zināšanas izglītības programmas “Sensorā lasīšana”

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu metodoloģijā. Tas gada izskaņā bibliotēkā ļāvis uzsākt jaunu pakalpojumu – **sensorās lasīšanas nodarbības**. Nodarbībās piedalījušies gan bērni no ON Sociālā dienesta Dienas aprūpes centra, gan Ogres Centra pamatskolas 1.–3. klašu skolēni ar mācību traucējumiem. Aksela Šeflera un Džūlijas Donaldsones grāmatas “Bubulis” lasījums ar sensoriem elementiem un aktivitātēm bērniem palīdzēja daudz labāk izprast tekstu, ļāva piedzīvot un izjust stāstu, izmantojot visas maņas. Nodarbību vēroja un vērtīgu pieredzi guva Ogres Centra pamatskolas bibliotekāre Inga Biukšāne un speciālie pedagogi, lai sensorās lasīšanas nodarbības varētu attīstīt un vadīt bērniem arī skolā. Oktobrī un novembrī ON publisko un skolu bibliotekāru semināros BLN bibliotekāres dalījās ar praktiskas pieredzes stāstu un teorētiskiem aspektiem sensorajā lasīšanā, kas raisījis lielu interesi. 2026. gadā nodarbības plānots attīstīt un piedāvāt plašākam interešu lokam.

Joprojām ir saglabājusies Latvijas izglītības iestāžu **interese par ekskursijām** OCB ēkā, apvienojot to ar ON tūrisma un kultūras piedāvājumu. OCB un BLN ir apmeklējušas 28 skolēnu grupas no ON skolām, Skaistkalnes, Aizkraukles, Jēkabpils, Kokneses, Neretas, Jaunsilavas, Salaspils, Ķekavas, Babītes un Rīgas skolām.

2024./2025. m.g. tika **izveidota jauna programma lasītprieka veicināšanai ON skolās “Lasītrosme”**. Programmas mērķis ir veidot stabilu un noturīgu skolēnu interesi par lasīšanu, veidot lasīšanu kā ikdienas paradumu, palīdzēt skolēniem ieraudzīt lasīšanas pozitīvo un aizraujošo pusi. Pēc veiksmīgas “Lasītrosmes” norises pirmajā gadā, ko īstenoja četrdesmit septiņas 1.–4. klases visā ON, programma jaunajam – 2025./2026. m.g. tika paplašināta. **“Lasītrosmes” programmā iesaistītas 1., 2.–4. un arī 5.–9. klases**, klašu audzinātāji vai latviešu valodas un literatūras skolotāji. Pedagogi, kuri pieteica klases programmai, skolēniem klasē nodrošina klusās lasīšanas iespēju (vismaz 7–10 minūtes 3 līdz 5 reizes nedēļā), bērns pats brīvi izvēlas savu lasāmvielu, bauda lasīšanas prieku ar nosacījumu, ka lasītais netiks pārbaudīts un atprasīts. Papildus katrai klasei visu mācību gadu tiek nodrošinātas **“Lasītrosmes” nodarbības** OCB vai tuvākajā skolas, pilsētas vai pagasta bibliotēkā, kurā tiek iegūtas jaunas zināšanas par autoriem, dažādiem citiem tematiem un prieks par būšanu grāmatu pasaulē. OCB kā metodiskais centrs ik mēnesi sūta nodarbību metodiskos materiālus un ierosmes iesaistītajām bibliotēkām, tādā veidā atbalstot novada bibliotekārus nodarbību veidošanā un lasītprieka veicināšanā. Programmas norises laikā (2025. gada septembris – 2026. gada maijs) OCB nodrošina skolotāju atbalsta grupu ikmēneša sanāksmes platformā *Zoom*, kuru laikā notiek pieredzes apmaiņa, pārrunājot aktuālos jautājumus, sasniegumus un izaicinājumus. **“Lasītrosmes” programmā 2025./2026. m.g. tika pieteiktas 94 klases** no Ogres, Ikšķiles, Lielvārdes, Ķeguma, Jumpravas, Lēdmanes, Ogresgala, Suntažu, Tīnūžu un Birzgales skolām, kas pierāda, cik stipra un vienota lasīšanas veicināšanas kopiena veidojas visā novadā. Pagastu skolu pedagogi novērtē ciešo sadarbību starp skolas vai pagasta bibliotēkām, kuras sniedz jaunu un kvalitatīvu pakalpojumu. Arī skolēni nodarbības gaida ar nepacietību un ar aizrautību piemeklē jaunas grāmatas lasīšanas brīdim klasē.

OCB BLN katru nedēļu tiek novadītas 4–9 “Lasītrosmes” nodarbības, atkarībā no tā, uz kuru bibliotēku – skolas vai OCB pedagogs izvēlas doties konkrētajā mēnesī (visas bibliotēkas strādā pēc viena metodiskā nodarbību materiāla, Ikšķiles pilsētas bibliotēka ar nodarbību tēmām variē – piedāvājot pilsētai aktuālas tēmas).

Lasīšanas veicināšana OCB BLN norit arī vasaras mēnešos. Iniciatīva vasaras brīvlaikā lasīt kopā ar bibliotekāru BLN pakalpojumos ir ienākusi uz palikšanu. Kopā lasīšana – **“Vasarā lasām kopā”** divas reizes nedēļā pulcēja līdz pat 16 lasītājiem, atkarībā no bērnu aizņemtības nometnēs un citās vasaras aktivitātēs. Aktivitātei nav vecuma ierobežojuma un tajā labprāt iesaistījās arī pieaugušie. Katrā nodarbībā bērni 20–30 minūtes individuāli lasīja savas izvēlētas grāmatas kādā neparastā bibliotēkas vietā vai tās apkārtņē – piemēram, uz kāpnēm, bibliotēkas terasē, zālienā uz piknika segām vai konferenču zālē. Pēc tam katrs dalījās ar izlasītajiem stāstiem un gūtajām atziņām, bet nodarbības noslēgumā piedalījās bibliotekāres sagatavotās spēlēs, pildīja uzdevumus, sacentās konkursos un radoši darbojās.

BLN ar jauniešiem vecumposmā no 7.–9. klasēm strādā Jauniešu lasītavas bibliotekāres, kuras mērķtiecīgi seko līdz jauniešiem aktuālām tēmām un jaunākajai literatūrai, regulāri lasot un tādējādi spējot ieteikt lasāmvielu atbilstoši katra interesēm un gaumei. Bibliotekāres rīko šai mērķauditorijai kvalitatīvus pasākumus un lasīšanas veicināšanas nodarbības “Lasītrosme”. 2025. gada jūnijā Jauniešu literatūras lasītavas bibliotekāres došanās ilgstošā prombūtnē nedaudz ietekmēja aktivitāšu regularitāti, taču ne to kvalitāti. Jauniešu lasītavas bibliotekāres pastāvīgi izstrādā un īsteno jaunas idejas mainīgajai jauniešu auditorijai, tomēr jauniešu iesaiste konkursos ir svārstīga, tādēļ to norise gada laikā ir mainīga.

Jaunieši 2025. gadā varēja piedalīties:

- “Lasītrosmes” nodarbībās pēc tematiskā plāna kopā ar savu klasi,
- “Lielajā leģendu spēlē” (izpētot novadpētniecības materiālus, 30 spēļu kartiņas jāsavieno 15 loģiskos pāros),
- “Literārajā fotoorientēšanās spēlē” (literāru fragmentu interpretācija fotogrāfijās),
- “Pagātne turpinās šodien” – novadpētniecības nodarbībā vairākos cēlienos par Ogres vietām, lietām un personām,
- Lielformāta spēlē "Ceļā uz 100",
- Ikmēneša sarunu ciklā “Iepazīsti profesiju”,
- Konkursos, akcijās un ikdienas aktivitātēs.

Tāpat brīviem brīžiem allaž ir pieejamas krāsojamās lapas, mandalas mierīgai atpūtai, krāsainais papīrs un zīmēšanas piederumi.

Kopš 2024. gada rudens sekmīgi tiek īstenots **sarunu cikls jauniešiem “Izzini profesiju”**, kas sniedz būtisku atbalstu karjeras izvēles procesā. Reizi mēnesī jauniešiem ir iespēja tikties ar kādu no ON personībām, kura dalās pieredzē par savu profesionālo izaugsmi, iedvesmojot jauniešus un paplašinot viņu priekšstatu par dažādu profesiju nozīmi. 2025. gadā Jauniešu lasītavā uz sarunu ciemojušās tādas personības kā aktieris Jēkabs Reinis, uzņēmējs Staņislavs Jonāns, žurnāliste Kristīne Žilde-Krēvica, floriste Inese Krīgere, psiholoģe Elīna Zelčāne un paraolimpiskais čempions Aigars Apinis. Sarunās piedalījās Ogres Valsts ģimnāzijas jaunieši no 10.–12. klasei.

Visā pārskata periodā, izmantojot autorizācijas datus, 7.–9. klašu skolēni apguva lietot Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogu, kā arī nodot un saņemt grāmatas ar *Bibliotheca* pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*. Jaunieši šīs tehnoloģijas labprāt izmanto. BLN mērķtiecīgi veicināja arī jaunākā skolas vecuma bērnu patstāvīgu pašapkalpošanās iekārtas izmantošanu grāmatu un periodikas nodošanai, jo tā ir ērta un palīdz mazināt rindas pie bibliotekāra. Izdevumu saņemšanai nepieciešama skolēna – bibliotēkas lietotāja kartīte, taču skolēni to nereti aizmirst, tādējādi pašapkalpošanās iekārtas iespējas nevar pilnvērtīgi izmantot.

BLN katram mācību gadam izstrādā nodarbību plānu **“Izzini pasauli kopā ar bibliotēku”** pirmsskolas izglītības iestāžu grupām un “Lasītrosmes” nodarbību plānus ON vispārizglītojošo skolu 1. klašu, 2.–4. klašu un 5.–9. klašu grupām. Plānā iekļautie autori un uzziņu tēmas tiek izstrādātas atbilstoši auditorijas vecumposmam. Papildus **klašu grupām ir iespēja:**

- doties izzinošā ekskursijā pa bibliotēkas ēku,
- organizēt bibliotekārās stundas,
- iepazīt BJVŽ žūrijas kolekcijas un citas jaunākās grāmatas,
- piedalīties kādā no bibliotēkas piedāvātajām spēlēm (“Lielā leģendu spēle”, “Literārā fotoorientēšanās”, lielformāta spēle – “Ceļā uz 100”),
- interesantā veidā uzzināt par bibliotekāra profesiju “Spēlējot bibliotekāros”,
- visai klasei piedalīties kādā no ikmēneša konkursiem vai akcijām,
- izmantot telpas dažādiem izglītojošiem pasākumiem,
- piedalīties novadpētniecības nodarbībā “Pagātne turpinās šodien” par Ogres vietām, lietām un personām.

Ja 2024. gadā OCB ciemojās Latvijas bibliotēku kolēģi no Jelgavas, Valmieras novadiem un ON skolu bibliotēkām, lai vairāk un detalizētāk uzzinātu tieši par darbu ar bērniem, tad 2025. gadā interese ir bijusi jau starptautiskā līmenī. Ar plašu stāstījumu par darbu ar bērniem un jauniešiem BLN speciālisti iepazīstināja Tallinas Politehniskās skolas bibliotēkas vadītāju Pilli Raud, piedaloties *Erasmus+* projektā Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskajā bibliotēkā – tā dalībniekus no Lietuvas, Nīderlandes,

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu Slovēnijas un Portugāles, Lietuvas sešu Šauļu reģiona bibliotēku pārstāvjus kā arī *Erasmus+* kolēģus no Polijas. OCB BLN ar savu piedāvājumu ir novērtēta arī starptautiski.

OCB BLN (kopš 2023. gada maija) sadarbībā ar LNERB piedāvā **pielāgto literatūru bērniem** – izdevumus palielinātajā drukā, vieglajā valodā un audioformātā (CD un USB). Koordinatore reizi ceturksnī mērķtiecīgi atlasa izdevumus atbilstoši mācību saturam, aktualitātēm un lietotāju pieprasījumam. Pastāvīgo grāmatu krājumu vieglajā valodā papildina BLN bibliotekāres Evas Hmeļņickas un bijušās OCB metodiķes Līgas Beināres (pamatojoties uz LU vieglās valodas kursu apguvi) sarakstītās grāmatas “Sanda un grāmatas” un “Peldētājs Tomass”, kuras ir gana pieprasītas (izsniegums kopā 13 reizes). Kopš ON bibliotēkās un izglītības iestādēs izplatīta informācija par šo pakalpojumu, izvietoti vizuāli informatīvie materiāli, pakāpeniski pieaug gan pieprasījums, gan nepieciešamība pēc pielāgotās literatūras.

2025. gada 22. septembrī tika īstenots **projekts Lotes Vilmas Vītiņas un Roberta Vilsona “Grāmatu rakstīšanas un izdošanas darbnīca”** Ogres Valsts ģimnāzijas kultūras un mākslas novirziena 10. a klasei (projekts “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”). Organizējot nodarbību, OCB realizēja ideju veidot jauniešos pastāvīgu interesi ne tikai par lasīšanu, bet arī grāmatu radīšanu un kultūru. Nodarbības mērķis bija iedrošināt skolēnus rakstīt un radīt, kā arī uzzināt, kā to veiksmīgi virzīt tālāk izdošanai. Dzejnieka Roberta Vilsona vadībā vidusskolēni izzināja grāmatas tapšanas procesā iesaistīto dažādo profesijas pārstāvju darba nianšes. Jaunieši atbildēja uz jautājumiem un dalījās iespaidos, tikmēr rakstniece, māksliniece Lote Vilma Vītiņa sarunu ilustrēja uz interaktīvās tāfeles, kas skolēniem ļāva ieskatīties arī ilustrāciju tapšanas maģijā. Izmantojot vairākas radošas metodes, skolēni domāja un rakstīja, līdz katram tapa ideja un prototips oriģinālai grāmatai. Meistarklases noslēgumā skolēni prezentēja rezultātu un dalījās iespaidos ar rakstniekiem.

19. att. Lotes Vilmas Vītiņas un Roberta Vilsona “Grāmatu rakstīšanas un izdošanas darbnīca” Ogres Valsts ģimnāzijas 10. a klasei

7.3. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN

2025. gads OCB BLN lasīšanas veicināšanas jomā ir bijis pozitīviem mirkļiem un intensīva darba piepildīts. Apzinoties, ka erudīta, atbildīga un uz zināšanām atvērta sabiedrība sākas ar lasīšanu, lasītprieka veicināšana ir viena no BLN prioritātēm, kurai bibliotekāri ar lielu atdevi katru dienu velta savu laiku, enerģiju un radošumu. Vairākas OCB BLN aktivitātes caurvij novadpētniecības popularizēšana un elementi no izveidotās spēles “Ceļā uz 100”. Pārskata gadā aktivitātēs tika izmantotas un popularizētas galda spēles.

20., 21. att. Ieskats OCB BLN 2025. gadā realizēto konkursu un aktivitāšu plakātos

BLN prioritāte ir saturiski vērtīgu pasākumu veidošana. Katram pasākumam tiek veidots pārdomāts scenārijs, skaidri sadalīti pienākumi, izstrādātas organizatoriskās nianses un nodrošināts kvalitatīvs un vizuāli pievilcīgs noformējums. Pārskata gadā tas apliecinājis BLN un OCB komandas daudzpusību un spēju īstenot augsta līmeņa vietēja un valsts mēroga pasākumus.

Bibliotēkas pasākumos un aktivitātes 2025. gadā piedalījās arī tādas sociālās grupas kā **cilvēki ar garīga un funkcionāla rakstura traucējumiem un zīdaini vecuma bērni**.

Lasīšanas veicināšanas nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem un 1.–4. klašu skolēniem bija ļoti pieprasītas, un ne vienmēr bija iespēja tās nodrošināt visiem interesentiem vēlamajā apjomā.

Nodarbību pieraksts ir aizpildīts visam mācību gadam.

Lai dotu iespēju nodarbības apmeklēt pēc iespējas lielākam interesentu lokam, uzsākot 2025./2026. m.g., gan pirmsskolas, gan klašu grupām tika piedāvāta viena nodarbības tēma uz diviem mēnešiem. Izvērtējot iespējas, gada izskaņā skolēniem tika piedāvāta arī papildus “Lasītrosmes” (lasīšanas veicināšanas programmas ON skolās) tēma par Ziemassvētkiem, kas neraugoties uz vecumu, ir mīļa ikvienam. Tuvāko pagastu pirmsskolas izglītības iestādes, kuras regulāri vēlas apmeklēt OCB piedāvātās nodarbības, tiek aicinātas apciemot arī kādu no sava pagasta bibliotēkām, kuru krājums un tehniskais nodrošinājums ir atbilstošs lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšanai.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Aizvadītais gads BLN bija svinību gads, jo aizritējuši skaisti un krāšņi svētki veltīti zviedru rakstnieces Astridas Lindgrēnes grāmatas tēla **Pepijas Garzeķes 80** gadu jubilejai un somu rakstnieces Tūves Jānsones **Muminu 80** gadu jubilejai.

Pepijas Garzeķes dzimšanas dienas svinēšanā maija izskaņā piedalījās čaklākie 2024./2025. m.g. “Lasītrosmes” nodarbību apmeklētāji – 3. b un 3. d no Ogres Centra pamatskola un 3. a klase no Tīnūžu sākumskolas. Ballīte skolēniem bija kā pārsteigums par aktīvo piedalīšanos BLN vadītajās nodarbībās. Bērni dejoja, dziedāja, Pepijas vadībā piedalījās viktorīnā un noslēgumā baudīja arī gardo svētku kūku, par ko bija parūpējusies “Dailas konditoreja”. Neiztika bez sirsnīgiem apsveikumiem un laba vēlējumiem dzimšanas dienā, kā arī kopīgiem foto atmiņām par lielisko ballīti. OCB svētkus organizēja ar Zviedrijas vēstniecības Latvijā un izdevniecības “Zvaigzne ABC” atbalstu. Notikumu paspilgtināja iespēja bērniem aplūkot īpaši pasākumam OCB darināto Pepijas limonāžu koku, Pepijas Garzeķes dzimšanas dienai veltītu izstādi un iespēja piedalīties vasaras brīvlaika konkursā “**Pepijas koku tracis**”. Dalībniekiem bija jāveic dažādi uzdevumi, tostarp jāmeklē atbildes izstāžu materiālos, jāskaita Pepijas limonādes, kas izaugušas kokā, jāatpazīst koku mizas, jādodas laukā un jāmēra bibliotēkas tuvumā augošu koku apkārtmērs, jāmeklē priedes pēc inventāra numura, jāizgudro un jāuzzīmē savas limonādes pudele un etiķete. Piedalīšanos konkursā īpaši veicināja sadarbība ar atbalstītājiem, kas uzvarētājiem dāvināja “Gardu muti” zelteru limonādes. Konkursā kopā piedalījās 33 bērni.

22. att. Pepijas Garzeķes 80 gadu jubilejas ballīte ar 2024./2025. m.g. čaklākajiem “Lasītrosmes” nodarbību apmeklētājiem

Arī kopš Tūves Jānsones Muminu grāmatas iznākšanas apritējuši 80 gadi un tam par godu sadarbībā ar Somijas vēstniecību OCB BLN tika izvietota izstāde “**Muminu ģimene no Somijas**”, bet uz dzimšanas dienas svinībām “**Pārsteiguma dāvana trolliņiem Muminiem**” bija ielūgta Ogres Centra pamatskolas 2. e klase. Skolēni uzzināja vairāk par katru grāmatas tēlu, piedalījās viktorīnā, sadalījās pa komandām un izgatavoja katram grāmatas tēlam atbilstošu apsveikumu. Lai nokļūtu Muminielejā un nogādātu svētku dāvanu, skolēniem pa stilizētu taku bija jāpārvar zušu mežs, lielie plūdi, komētas krišana. Svētku dalībniekus ar uzrunu sveica Somijas vēstniecības pārstāvji un saņēma bērnu veidotās dāvanas.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Pārsteigumu radīja šefpavāru sarūpēti ballītes našķi – mafīni un mandeļu cepumi. Savukārt izdevniecība “Zvaigzne ABC” 2. e klasi sveica ar grāmatām, kuras lieliski papildina klases grāmatu plauktu.

Lai mazos bibliotēkas apmeklētājus mudinātu aplūkot Mumiņiem veltīto izstādi un uzzināt par grāmatu tēliem, oktobrī tika izveidots arī **erudīcijas un radošais konkurss “Svētki Mumiņielejā”**. Skolēniem bija jāatrod izstādē izvietotie priekšmeti un atbildes uz jautājumiem, jāatšifrē vārdi un jāizgatavo krāšņs apsveikums. Visveiksmīgākie konkursa dalībnieki no izdevniecības “Zvaigzne ABC” saņēma Tūves Jānsones grāmatas. Muminu svētki un rakstnieces daiļrades izziņāšana turpinājās arī novembra nodarbībās “Lasītrosme” 2.–4. klasēm. Visās Mumiņiem veltītajās aktivitātēs skolēni piedalījās ar lielu aizrautību un interesi, kas palielināja arī Tūves Jānsones grāmatu izsniegumu gada nogalē.

23. att. Muminu 80 gadu jubilejas svinības “Pārsteiguma dāvana trollīšiem Mumiņiem” kopā ar Ogres Centra pamatskolas 2.e klasi

Kā vienu no veiksmīgākajam pārskata gada aktivitātēm var minēt **foto konkursu “Brīvlaika bilžu karalis”**, kas tika rīkots gan pavasara, gan rudens brīvlaikā. Konkursa mērķis bija mudināt skolēnus doties laukā, lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku, pamanīt pārvērtības dabā un apciemot bibliotēku. Katram konkursa dalībniekam bija jāizpilda dienas uzdevumi un jānofotografē prasītais, kā piemēram, jāizgatavo taurenis un jāpieliek pie sava grāmatu plaukta, jāierauga pilsētvidē dažādu krāsu lietas, jāpamana pirmais pavasara vēstnesis, jāizgatavo rudenīgs foto rāmis, caur kuru jānofotografē bibliotēka, jāatmin mīkla par latviešu grāmatas piecsimtgadī, no dabas materiāliem jāatveido skaitlis un citi uzdevumi. Bilde katru dienu bija jānosūta bibliotēkai. Abu brīvlaiku nedēļu izskaņā tika izlozēti dalībnieki, kuri ieguva īpašās atbalstītāju balvas – kuponus no picērijas “Čili *Pizza Latvia*” un gastrobāra “Melnā kamene” dāvanu kartes saldām našķim un siltam kakao.

Par šo aktivitāti tika saņemts ļoti daudz pozitīvu atsauksmju un *WhatsApp* ziņu gan no bērniem, gan vecākiem. No visām iesūtītajām bildēm tika izveidotas kolāžas, kuras priecēja bibliotēkas *Facebook* lapas sekotājus.

24. att. Foto konkursa “Brīvlaika bilžu karalis” dalībnieku foto kolāžas

Iespaidīgākais vasaras pasākums bērniem bija amerikāņu autora **Pītera Brauna grāmatas "Robots savā vaļā" atvēršanas svētki**, kuru organizēšanu izdevniecības “Zvaigzne ABC” vadītāja Vija Kilbloka bija uzticējusi OCB BLN. 20. jūnijā ar dažādiem gaismas elementiem iekārtotajā BLN pasākumu telpā mazie lasītāji klausījās grāmatas fragmentu lasījumos, piedalījās viktorīnā un uzzināja vairāk par neparasto dzīvnieku pasauli, ko aizraujošā veidā apraksta arī grāmata "Robots savā vaļā". Pasākuma kulminācija bija radošā darbnīca, kurā katrs pasākuma dalībnieks saņēma folijā iesaiņotus papīra materiālus, no kā katram izgatavot savu īpašo robotiņu. Īpašu prieku bērnos raisīja arī bibliotēkas robotiņa Tomiņa klātbūtne un našķēšanās robota uzlādes stacijā. Pasākuma noslēgumā tapa kopīgi robotu foto un 3 bērni izlozē ieguva arī pašu piedzīvojumu pilno grāmatu par robotu Rozu. Grāmatas atvēršanas svētkos piedalījās arī izdevniecības “Zvaigzne ABC” vadītāja Vija Kilbloka un tulkotāja Dace Lorensa. Bērniem šī bija lieliska iespēja piedzīvot jautru un izzinošu vasaras dienu.

25. att. Pītera Brauna grāmatas "Robots savā vaļā" atvēršanas svētki

BLN periodikas klāsts ir gana plašs un atbilstošs dažādām mērķauditorijām, taču novērots, ka žurnāls kā informācijas resurss ir par maz novērtēts. Lielākoties pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērni

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu atpazīst, lasa un pēta “Kid Press” (iepriekš “Egmont Latvija”) komiksus un žurnālus ar multfilmu varoņiem. Lai parādītu, cik dažādi un izzinoši ir vēl citi BLN pieejamie periodikas izdevumi, tika izveidota interaktīva, izzinoša un aizraujoša projekta “Izzini pasauli” **nodarbība pirmskolas vecuma bērniem par tēmu “Kas jauns žurnālu lappusēs?”**.

PII bērni un 1. klašu skolēni nodarbībā uzzināja, kas ir žurnāls, iepazīnās ar BLN plašo žurnālu klāstu, vēroja video, kā tas top, noskaidroja, cik daudz informācijas iespējams uzzināt, lasot žurnālus un, kur tos iespējams iegādāties. Lai izprastu, kas ir žurnālu abonēšana un kā tie nonāk piemājas pastkastītē, bērni izlozēja lomas, pārgērbās un iejutās mamma, bērna, pastnieka, pasta darbinieka un sunīša lomās. Bibliotekāre paskaidroja, kā jārikojas katras lomas atveidotājam un tad izspēlēja žurnāla abonēšanu, proti, māmiņa ar bērnu devās uz pastu, izvēlējās žurnālu, ko grib abonēt, pasta darbinieks pieņēma pasūtījumu, noskaidrojot adresi, par to tika samaksāts un pastnieks nogādāja žurnālu uz pastkastīti. Par pastnieka ciemošanos paziņoja suns. Bērniem šī lomu spēle ļoti patika. Tā ļāva izprast ikdienišķus procesus, kuros ikdienā nav piedalījušies. Lai būtu iespēja izpētīt dažādus žurnālus, bērniem bija jāveic uzdevumi un jāmeklē prasītā informācija žurnālos, kā arī jāpilda rakstītprasmi un domāšanu veicinoši uzdevumi.

Arī pusaudži februārī apmeklēja "Lasītrosmes" nodarbību par tēmu “**Žurnāli bibliotēkā**”. Skolēni uzzināja teoriju un darbojās praktiski. Viens no aizraujošākajiem bija uzdevums – iejūtoties redakcijas darbinieku ādā, izveidot pusaudžu žurnālu “Stilīgam jaunietim”.

26. att. Fotomirkļi no “Izzini pasauli” un “Lasītrosmes” nodarbībām PII un klašu grupām par žurnāliem

Skolēni atzina, ka līdz šim žurnālus apskatīja un lasīja reti, bet tagad bija priecīgi uzzināt par to tēmu daudzveidību un pieejamību gan skolas, gan publiskajās bibliotēkās.

Februāra "Lasītrosmes" nodarbībās 2.–4. klašu skolēni, iepazīstot igauņu rakstnieka Andrusa Kivirehka grāmatu “Ērms un feisbuks” akcentēja arī **medijpratības un droša interneta tēmas**, par godu

“Drošāka interneta dienai 2025”. Viens no grupu uzdevumiem bija izveidot ideju krātuvi laika pavadīšanai bez telefona, datora un interneta.

2025. gada 6. un 7. jūnijā tika atzīmēta literārās fotoorientēšanās “Mana raibā ģimene” piecu gadu jubileja. Šī ģimeņu iemīļotā aktivitāte par godu Ģimenes dienas svinībām Ogres pilsētā radās, Covid-19 pandēmijas laikā. Katru gadu aktivitāte pārsteidz ar jauniem foto izaicinājumiem un tēmu, gan atbalstītāju balvām (skatīt “Sadarbības tīkla raksturojums”). Šoreiz īpašs akcents bija likts uz Ogres novadnieku – rakstnieku literārajiem fragmentiem un daiļrades iepazīšanu. To īpaši novērtēja arī ģimenes, ļaujot atklāt novadnieku talantu. Ģimeņu komandām kopā bija jālasa un radošās fotogrāfijās jāinterpretē Māra Runguļa, Jāzepa Osmaņa, Regīnas Ezeras, Marta Pujāta un Rutas Skrebeles darbu fragmenti, bet papilduzdevumā – jādodas uz bibliotēku un jāattēlo kāds no OCB izstrādātās novadpētniecības spēles “Ceļā uz 100” elementiem. Izvērtējot visu 13 ģimeņu sniegumu, bibliotēkas kolektīvs noteica precīzāko, veiklāko, radošāko, draudzīgāko un jautrāko ģimeni.

27. att. Ieskats Ogres novadnieku – rakstnieku literāro fragmentu attēlojumā ģimeņu foto literārajā fotoorientēšanās spēlē “Mana raibā ģimene”

Septembris BLN bija ļoti īpašs, jo tika atzīmēta **Dzejas dienu** tradīcijas 60. gadadiena. Tam par godu BLN septembrī izskanēja 27 dzejas pasākumi: pirmsskolēniem – **nodarbība "Kūlenkūleņiem"**, bet 1.–6. klašu skolēniem – "Lasītrosmes" nodarbības "**Dzejoļi blēņojas**".

PII bērni nodarbībā "Kūlenkūleņiem" izzināja novadnieka, dzejnieka Jāzepa Osmaņa spilgtākās bērnišas un jaunības atmiņas, iejutās tulkotāja profesijā – tulkoja no poļu valodas, klausījās un minēja mīklu dzejoļus, kustējās kā kaķi Jāzepa Osmaņa dzejolī "Rīta rosme" un ar burtiņiem izspēlēja dzejoli "Nešķiramie draugi". Noslēgumā mazie lasītāji izmēģināja arī mākslinieka arodu un gluži kā Jāzeps Osmanis, kurš bērniībā savas pirmās gleznas zīmēja uz pagraba jumta seguma, zīmēja dzejoļa ilustrācijas ar baltu krītu uz melna papīra. No bērnu zīmējumiem tapa melnbalta izstāde. „Lasītrosmes” nodarbībā „**Dzejoļi blēņojas**” 2.–6. klašu skolēni iepazīs gan ar ON dzejnieku Jāzepa Osmaņa, gan Māra Runguļa daiļradi. Skolēni ar interesi lasīja skaitāmpantus, atminēja dzejoļu mīklas, atcerējās ķircināmpantus un dalījās viedokļos par joku dzeju, atklājot dzejas spēju radīt priecīgu un jautru noskaņu.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu Savukārt 11. septembrī OCB piedzīvoja īstus dzejas svētkus. **Brīvais dzejas mikrofons** pulcēja dzejas lasītājus no Ogres Kalnas pamatskolas 2. g klases, Ogres Centra pamatskolas 6. b klases, Ogres Baltās skolas un Jaunogres pamatskolas. Svētku noslēguma pasākumā ar dzejas lasījumiem uzstājās Kārlis Vērdiņš, iepazīstinot klausītājus ar fragmentiem no topošā krājuma „Nekas”. Savukārt Ogres Valsts ģimnāzijas skolēni papildināja programmu ar Kārļa Vērdiņa dzejas retrospekciju etīdēs, ļaujot klausītājiem izjust dzejas dzīvīgumu un emocionālo spēku.

Lai Dzejas dienās īpaši izceltu talantīgo dzejnieku Krišjāni Zeļģi, kura dzejas krājums "Patīk!" ieguva Starptautisko Jāņa Baltvilka balvu 2025, 1.–6. klašu skolēni tika aicināti piedalīties **dzejas konkursā "Man patīk"**. Skolēniem bija jāveic dzejas uzdevumi un pašiem jāizveido mini dzejas grāmatiņa ar nosaukumu "Man patīk". Konkursā īpaši izcēlās Ogres Kalna pamatskolas 2. g klases veikums, kuri bija iesējuši savu klases dzejas grāmatu.

28. att. Dzejas dienām 2025 veltītas aktivitātes un noslēguma pasākums “Dzeja svin”

8. novembrī visā Latvijā tika īstenots notikumu cikla **LG500 noslēguma pasākums "Cauri tumsai ar grāmatu"**. Ar īpašiem svētkiem šis notikums tika atzīmēts arī OCB. Visas dienas garumā OCB ātrijā stilizētā “Kafejnīcā” pie galdiņiem ar īpašu noformējumu bija skatāma pasākumu tiešraide, taču īsto svētku noskaņu bibliotēkā ienesa bērnu čalas. Dienas pirmajā pusē uz svētkiem bibliotēkā tika gaidīti ciemos skolēni no Ogresgala pamatskolas, Jaunogres pamatskolas, Ogres Centra pamatskolas un Ogres kalna pamatskolas. OCB Konferenču zālē noritēja izzinošas un radošas aktivitātes.

Katra klase sadalījās komandās un, mainoties savā starpā, veica vairākus uzdevumus: veidoja savu mini grāmatiņu, salika Raiņa dzejoli "Grāmata", lika interaktīvo puzzle ar LG500 attēlu un iejutās grāmatu detektīva lomā, pārbaudot savas literārās zināšanas. Bibliotēkas mācību klasē noritēja **nodarbības "Pagātne turpinās šodien"**, kuru laikā skolēni iepazīna Ogres skolu vēsturi, aplūkoja senākās grāmatas un iejutās skolēna lomā pirms 100 gadiem, savukārt Pufu telpu piepildīja spēlētprīeks. Skolēniem bija iespēja izspēlēt OCB veidoto novadpētniecības lielformāta spēli **"Ceļā uz 100"**. Klašu grupu interesi raisīja arī OCB veidotās instalācija "Grāmatas ceļš" un izstāde "Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā", kur bija iespējams iepazīt mūsu literāro mantojumu – īpaši vērtīgu un senu grāmatu krājumu. Svētku izskaņā noritēja OCB ātrijā, kurā interesenti vēroja "Digitālās vakariņas" ar video tiešraidi no OCB un stāstu par mobilo filiālbibliotēku, kas gandrīz 30 gadus apkalpo iedzīvotājus un veicina lasīšanu arī digitālajā laikmetā. Vakarā paspilgtināja un īpašu noskaņu radīja lietotāju sniegtais koncerts un muzikālie priekšnesumi.

29. att. LG500 noslēguma pasākums "Cauri tumsai ar grāmatu"

Ar siltām sajūtām un atmiņu stāstiem 2025. gada 10. novembrī tika aizvadīts **Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums** un krēslas stundas lasījums **"Tas siltums, kas vieno un sasilda"** par godu tēmai "Vienotība ziemeļos". Pasākuma apmeklētāji 1.–5. klašu skolēni, tērpušies siltos džemperos, mājīgā atmosfērā klausījās zviedru rakstnieces Ulrikas Kesteres grāmatas "Kā Otto pie džemperu tika" lasījumu. Tas raisīja pārdomas, cik smalks darbs jāiegulda, lai rastos dzijas pavedieni un taptu dažnedažādi adījumi. Bērni uzzināja par vērpjamā ratiņa vēsturi Latvijā. Aplūkoja īstu vērpjamo ratiņu, dalījās stāstos par saviem džemperiem un adīšanas prieku ģimenēs. Pasākumu papildināja kamoliņu tīšanas un padošanas sacensības un radoša nodarbe, kurā katram bija jāizgatavo savs īpašais džemperis un jāvēro, kā iespējams uzzīmēt ziemeļblāzmu. Tomēr, lai cik silts būtu džemperis, sega, plets vai cepure, bērni atzina – vissiltāk spēj sasildīt mīlestība, apskāviens un mīļi vārdi. Pasākuma noslēgumā bērni malkoja ogu ķīseli, našķējās un baudīja īpašo noskaņu bibliotēkā, kas valda tumsā.

30. att. Fotomirkļi no Ziemeļvalstu Literatūras pasākuma “Tas siltums, kas vieno un sasilda”

BLN jau otro reizi rīkoja “Grāmatu starts” nodarbību cikla “Pūces skoliņa” izlaidumu, kurā negaidīti ciemos bija ieradusies gudrā un sportiskā Pūce. Viņa zināja, kā droši jārotaļājas ar bumbu, laipni iepazīs ar bērniem un katram pasniedza “Drošības čempiona” medaļas. Gudrā pūce aicināja bērnus uz kopīgu deju par krāsām un ar mīļu apskāvienu, diplomiem, saldumiņu, “Grāmatu starts” komplektiņiem – svinīgi sveica 23 skoliņas absolventus. Par godu šim notikumam, tika rīkots jauks un ģimenisks pikniks pie bibliotēkas ēkas. “Pūču skolas” devums ir nenovērtējams – katrs dalībnieks jau kļuvis par OCB lietotāju un regulāri bibliotēkas apmeklējumi ir iekļauti ģimenes ikdienas rutīnā. Pagājušajā gadā vērojama tendence, ka skoliņu apmeklēja abi vecāki, bērns kopā ar tēti vai vecvecāku, tā iesaistot visu ģimeni.

31. att. 2024./2025. m.g. “Pūču skolas” izlaidums 3 un 4 gadus veciem bērniem projektā “Grāmatu starts”

OCB BLN aktīvi sadarbojas ar ON PII, jau piecpadsmito gadu piedāvājot projektu “Izzini pasauli” – tematiskas lasīšanas veicināšanas nodarbības pašiem mazākajiem. Katru gadu augustā BLN izstrādā jaunus tematiskos “Izzini pasauli” nodarbību plānus visam mācību gadam, ko nosūta PII metodiķiem. Katram 2025./2026. m.g. mēnesim vai diviem tika izvēlēts viens aktuāls temats, katram no tiem tiek

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu izstrādāts metodiskais materiāls balstoties uz BLN krājumu un vadoties pēc nodarbību plāna, kas ietver stāstījumu par tēmu, kustību un lasīšanas pauzes gan radošu darbošanos, izzinošas spēles vai aktivitātes, gan iespēju saņemt darba lapu vai kādu īpašu uzdevumu tēmas nostiprināšanai. Nodarbības pēc šādas shēmas izdodas saturiski daudzveidīgas un aizraujošas, ko PII pedagogi īpaši novērtē.

Katras nodarbības ilgums ir 60 –80 minūtes. Atbilstoši nodarbības tēmai īpaši tiek iekārtota pasākumu telpa, gatavotas spēles, rotaļas, aktivitāšu un uzdevumu kartītes, sagataves radošajiem darbiem u.c. lietas, kas veicina katra temata apgūšanu. Gada izskaņā iegādāti arī praktiski četri bieza auduma paklājiņi koka lapas formā, lai veiksmīgāk organizētu bērnu sadalījumu un darbošanos pa grupām. Tas attīsta sadarbības prasmes. Pārskata gadā bērni tika aicināti uz šādām tematiskajām nodarbībām:

- “Kas notiek naktī, kamēr tu guļi?”,
- “Kas jauns žurnāla lappusēs?”,
- “Koko Riko draiskojas”,
- “Kas tie tādi dižojas?”,
- “Vai dzirdi, kā koki runā?”,
- “Kūleņkūleņiem”,
- “Mazais žūrijas eksperts”,
- “Latvija – mūsu brīnumzeme”,
- “Ar Ziemassvētku vecīti apkārt pasaulei”.

Visaktīvākās PII, kuru grupas apmeklēja šīs nodarbības 2025. gadā, bija “Cīrulītis” (35 nodarbības), “Strautiņš” un “Riekstiņš” (17 nodarbības), “Zelta sietiņš” (12 nodarbības), “Dzīpariņš” (11 nodarbības), “Saulīte” (10 nodarbības), privātais PII “Mikausis” un Tīnūžu PII “Muižiņa” (6 nodarbības), Ogresgala PII “Ābelīte” (5 nodarbības). Arvien vairāk un aktīvāk nodarbības apmeklē vistālāk no bibliotēkas esošais PII – “Riekstiņš”, kā arī iespēju robežās tuvāko pagastu PII, ja pieejams transports. Vairākas reizes gadā bibliotēku apciemo arī PII grupiņas no pilsētām, kurām ir ērta dzelzceļa satiksme ar Ogri, piemēram, no Ikšķiles, Lielvārdes, Salaspils un Rīgas. Tiek secināts, ka apmeklējuma skaits atkarīgs no pedagoga un bērnu vecuma grupās. Ja attiecīgajā gadā grupā ir bērni vecumā no 2 līdz 3 gadiem vai 3 līdz 4 gadiem, tad ikdienas plānā bibliotēkas apmeklējumu iekļauj vien pirmajai ekskursijai.

Ekskursijas parasti ir apvienotas ar bibliotēkas lietošanas noteikumu (lielais grāmatu lasīšanas kārtības rullis) lasīšanu, interesanto grāmatu kastes pētīšanu (mazākās, lielākās, smagākās, skanīgākās, ar nopūšamām gaismiņām, lukturišiem, taktīliem elementiem, burvju trikiem, skaņām utt.), grāmatas ceļa līdz bibliotēkas plauktam pārrunāšanu un kopīgu stāstu lasīšanu. Mazuļiem daudzveidīgās bilžu grāmatas ļoti paliek atmiņā un viņi vēlas atnākt parādīt tās arī vecākiem. Tā veidojas ģimenes pirmā draudzība ar bibliotēku un jaunu lasīšanas tradīciju ieviešana ģimenē. Pārsteigumu bērniem, pedagogiem

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu un vecākiem parasti rada demonstrējums, cik vienkārši un ērti grāmatas iespējams saņemt un nodot ar pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*.

Regulāri bibliotēkas nodarbības apmeklē PII bērni vecumā no 4 gadiem. Pozitīvi, ka pedagogi regulāri izmantoja bibliotēku, izvēloties mācību saturam atbilstošas grāmatas, stāstus un pasakas lasīšanai bērniem pirms diendusas.

Daudzu gadu garumā ir izveidojusies jauka un nozīmīga **tradīcija – godināt tuvākā bērnudārza “Cīrulītis” izlaiduma grupiņu** par čaklu un regulāru bibliotēkas apmeklēšanu. Atzīmējot PII grupiņas aktīvo iesaisti projektā “Izzini pasauli” un bibliotēkas apmeklēšanu četru gadu garumā, kopš bērnudārza gaitu uzsākšanas, BLN vadītāja 2025. gada maijā ar diplomu un pārsteigumu sveica visus jaunus lasītājus.

32. att. Fotomirkļi no “Izzini pasauli” un “Lasītrosmes” nodarbībām PII un klašu grupām BLN jau daudzu gadu garumā aktīvi iesaistās visās LNB lasīšanas veicināšanas aktivitātēs un projektos, īstenojot tos ar augstu atbildības sajūtu un maksimālu atdevi. Šīs aktivitātes tiek popularizētas BLN veidotajos pasākumos un raisa vecāku, pedagogu, pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu interesi un sajūsmu. To būtiski veicina ciešā un mērķtiecīgā sadarbība starp visām Ogres pilsētas un novada izglītības iestādēm.

Oktobra mēnesī PII nodarbībās bērniem vecumā no 4 līdz 6 gadiem, kā arī “Lasītrosmes” nodarbībās skolēniem no 1. līdz 9. klasei, tradicionāli uzmanība tika pievērsta **BJVŽ** projekta un jaunākās kolekcijas grāmatu iepazīšanai un lasīšanai. Šīs nodarbības sekmēja gan skolēnu, gan pirmsskolas izglītības iestāžu bērnu interesi par lasīšanas veicināšanas projektu. Īpaši augsta aktivitāte tika novērota 5+ vecumposma grupā, kur kolekcijas grāmatu lasīšanai pieteicās 18 PII grupiņas, sasniedzot līdz šim lielāko dalībnieku skaitu.

Domājams, interesi rosināja daudzveidīgā nodarbība par Annas Vaivares grāmatu “Otrais koncerts”, kurā piedalījās visas grupiņas. Sākumā bija stāstījums par projektu, tad tika apskatītas visas kolekcijas grāmatām, tad bērni mācījās vērtēt grāmatas pēc dažādām pazīmēm un klausījās pirmās grāmatas lasījumu. Stāsta lasīšanu papildināja instrumentu atpazīšanas spēle un muzicēšana ar dažādiem mūzikas instrumentiem. Aktivitāte BJVŽ ir vērojama visos vecumposmos, tostarp jauniešu grupā (15+), tomēr izlasīt visas kolekcijas grāmatas un aizpildīt vērtējuma anketas pārsvarā spēj pabeigt tikai neliels dalībnieku skaits. To ietekmē intensīvā slodze mācību procesā un neierobežotība grāmatu izvēlē. Arī vecāki – ikgadējie dalībnieki piedalās projektā, taču, ievērojami mazākā skaitā, jo katru gadu atlasītās kolekcijas grāmatas bieži satur pārāk smagas vai sarežģītas tēmas. Prognozēts, ka no 2025. gada projektā iesaistītajiem anketas aizpildīs ap 250–270 bērnu, jauniešu un vecāku (2022. gadā – 232, 2023. gadā – 261, 2024. gadā – 212). Jāatzīst, ka projekta norisē bibliotekāriem jāiegulda daudz vairāk darba, telefoniski regulāri atgādinot par anketu aizpildīšanu un iespēju paņemt nākošo grāmatu. Tomēr pieprasījums ir stabils un ļoti pieprasītas lasīšanai ikdienā ir iepriekšējo gadu kolekciju grāmatas, jo vecāki apzinās, ka šī ir kvalitatīva un novērtēta literatūra.

33. att. Ieskats “Lasītrosmes” nodarbībās par tēmu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”

Katru pavasari nozīmīgs notikums ir **ON reģionālā Skaļās lasīšanas sacensība**, kuru koordinē un īsteno OCB BLN. Klausoties grāmatu lasījumos, tiek noskaidrots labākais skaļais lasītājs, kurš novadu pārstāvēs Vidzemes pusfinālā. Pārskata gadā sacensībā iesaistījās 16 novada skolu 630 piekto klašu skolēni, bet finālā aizraujošāko grāmatu fragmentus lasīja 20 labākie.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu Sacensība tika organizēta neierastā formā, jo tās laikā tika izraudzīts ne tikai ON skaļākais lasītājs, bet pasākuma scenāriju caurvija BLN bibliotekāru Lolitas Kuģenieces un Evas Hmeļnicka šim notikumam par godu sacerētā pasaka – “Kā Atis iepazīna Ogres novadu”. Tā ļāva apmeklētājiem iepazīt ON karti, īpašu uzmanību pievēršot katram pagastam un pilsētai. Īpašu skolēnu sajūsmu par elpu aizraujošiem burvju trikiem raisīja iluzionista Valdemāra Veisa uzstāšanās. Skaļo lasīšanu vērtēja OCB lasīšanas un kultūras draugi: Lielvārdes Tautas teātra režisors Kārlis Lišmanis, OCB metodiķe Līga Beināre, ONKC direktore Elīna Aupe, Ķeipenes pamatskolas 6. klases skolniece, 2024. gada ON Skaļās lasīšanas konkursa uzvarētāja Elza Indriksone un rakstnieks Māris Rungulis. Pēc žūrijas lēmuma godpilno 3. vietu ieguva Ogres Kalna pamatskolas 5. d klases skolniece Kate Medisone (skolotāja Anita Leite), 2. vietu izcīnīja Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas skolēns Edgars Jansons (skolotāja Annija Ramane), godpilno 1. vietu pārliecinoši ieguva Ogres Centra pamatskolas 5. b klases skolēns Haralds Skraucis (skolotāja Regīna Hanzena) par Agneses Vanagas grāmatas “Plastmasas huligāni” fragmenta lielisko lasījumu. Haralds Skraucis Vidzemes reģiona starpfinālā Cēsu 2. pamatskolā 7. septembrī ieguva vicečempiona titulu un veiksmīgi sevi parādīja arī Skaļās lasīšanas superfinālā LNB. Šis sasniegums ON, OCB un Ogres Centra pamatskolas vārdam ļāva izskanēt visā Latvijā. BLN bibliotekāre un Skaļās lasīšanas sacensības koordinatore ON – Lolita Kuģeniece kopā ar skolotāju Regīnu Hanzenu bija klāt, atbalstīja un iedrošināja Haraldu visās sacensību kārtās.

34. att. Fotomirkļi no ON reģionālās Skaļās lasīšanas sacensības 2025

Pārskata gadā tika iedibināta jauna tradīcija – **100 čaklāko lasītāju sveikšana** ar īpašām kartītēm. Kartītes dizainu kā īpašu sveicienu lasītājiem radīja atpazīstamā Ogres māksliniece un grāmatu ilustratore – Zane Raičenoka-Raišonoka. Saņemot kartīti, mazais lasītājs var pārliecināties, cik daudz grāmatu izlasījis gada laikā, un tā kļūst par iedvesmu un motivāciju nākamo lasīšanas mērķu sasniegšanai.

Lasīšanas veicināšanas aktivitāšu un pasākumu norise OCB BLN pārskata gadā ir bijusi veiksmīga un daudzveidīga ar akcentiem uz literāro mantojumu un novadpētniecību.

Bērniem ir patstāvīga interese gan par bibliotēkas plašo krājumu un iespējām, gan kā vietu, uz kuru atvest savus vecākus un pavadīt brīvo laiku individuāli, ar draugiem vai kopā ar ģimeni. To apliecina arī pārskata perioda statistikas dati. OCB BLN mērķtiecīgi rosina zinātkāri un lasītprieku, cenšas iedvesmot, sniedzot būtisku un nenovērtējamu ieguldījumu lasīšanas kultūras attīstībā ne vien Ogres pilsētā, bet visā ON.

Aktīva jaunākā BLN krājuma popularizēšana OCB sociālajos medijos regulāri piesaistīja tos vecākus un bērnus, kuri ir izlasījuši lielu daļu grāmatu un aktīvi izvēlas lasīšanai jaunāko literatūru. Dažkārt čaklākajiem lasītājiem par grāmatu jaunumiem tiek paziņots *WhatsApp* ziņās, tādējādi vairojot viņu prieku un piederības sajūtu savai bibliotēkai.

Lai vairotu motivāciju piedalīties bibliotēkas rīkotajos pasākumos un radītu pozitīvas emocijas, arī 2025. gadā BLN darbinieki uzrunāja dažādus atbalstītājus, pārsvarā no ON uzņēmēju vidus, veidojot sadarbību (skat. "Sadarbības tīkla raksturojums").

Jau trešo vasaru BLN darbā (2025. gada jūnijs) veiksmīgi iekļāvās NVA projektā "**Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs**". Pierādot savas darbaspējas, otro gadu pēc kārtas 2025. gada vasarā nodaļā strādāja Estere, kura veica savus pienākumus atbilstoši bibliotekāres izveidotam darba grafīkam un īstenoja aktivitāti skolēnu brīvlaikā – "Radošie rīti" (09.06.2025.–20.06.2025.). Divu nedēļu garumā Esteres pavadībā bērni katru rītu, izmantojot dažādus materiālus, gatavoja radošus darbus, spēlēja galda spēles un lietderīgi pavadīja brīvlaiku bibliotēkā. Šī prakse arī 2025. gadā ļāva papildināt bibliotēkas norises ar brīnišķīgām aktivitātēm un idejām no jaunieša puses.

Tāpat pārskata gadā OCB BLN darbība turpinājusi veicināt sabiedrības izpratni par bibliotekāra profesiju, tās nozīmi un daudzveidīgajiem pienākumiem. 2025. gadā **Starptautiskajā Ēnu dienā** BLN bibliotekārus "ēnojušas" 4 ēnas, kā arī BLN vadītāja sniegusi interviju bērnu žurnālam "Ilustrētā Junioriem" rubrikā "Profesija". OCB bibliotekāri lauž stereotipus par bibliotekāra lomu un personību, apliecinot sevi kā radošus, zinošus un uz sadarbību vērstus profesionāļus. Savukārt pedagogi bibliotekāru uztver kā līdzvērtīgu partneri izglītības jomā – profesionāli, kurš nepārtraukti pilnveidojas, gūst jaunu pieredzi, dalās savā redzējumā un rosina daudzpusīgu sadarbību.

7.4. Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā

Lasīšanas veicināšanas aktivitāti novadā lielā mērā ietekmējusi OCB pirms diviem gadiem izveidotā lasītprieka programma “Lasītrosme” novada skolām, publiskajām un skolu bibliotēkām. Programma kļuvusi par sava veida zīmolu novadā un, pateicoties OCB izstrādātajiem metodiskajiem materiāliem tematiskajām nodarbībām, ko saņem bibliotekāri, tā ir sniegusi jaunu iedvesmu un praktisku atbalstu darbā ar bērnu un jauniešu auditoriju, it īpaši tām bibliotēkām, kurām sadarbība ar klašu grupām bija samērā virspusēja. Programma ir pierādījusi savu efektivitāti un apvienojusi novadu kopienā, kurai rūp bērnu un jauniešu lasītprieks. 2025./2026. m.g. programmā iesaistījušās šādas novada publiskās bibliotēkas: Ikšķiles pilsētas bibliotēka, Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lāčplēša bibliotēka, Ķeguma pilsētas bibliotēka, Jumpravas pagasta bibliotēka, Lēdmanes pagasta bibliotēka, Ogresgala bibliotēka un Tīnūžu pagasta bibliotēka.

2025. gadā ON bibliotēkas īstenoja LNB lasīšanas veicināšanas pasākumus, īpaši piedomājot pie sabiedrības iesaistes kustības “Restarts lasīšanai”.

Novada bibliotēku **darbs kļuvis dinamiskāks un radošāks** MI radīto iespēju dēļ. Jāatzīst, ka tā ienākšana bibliotēku nozarē ir notikusi strauji. Ja 2024. gadā bibliotekāri skeptiski iepazīna pirmos MI rīkus un mācījās tos piesardzīgi izmantot, nevēlējās atzīt, ka ideja ir MI radīta, tad 2025. gadā tie kļuvuši par ikdienas darba asistentiem. MI palīdz ne tikai ātrāk papildināt un sagatavot pasākumu idejas, piemērotus fotoattēlus un izglītojošas aktivitātes bērniem, bet arī rast radošus risinājumus jau ierastiem uzdevumiem. Mūsdienu bērni un jaunieši nemitīgi pieprasa novitātes. Svarīgākais MI ieguvums nozarē nav tikai laika ekonomija, bet arī – domāšanas paplašināšana. Bibliotekāri kļūst drosmīgāki eksperimentēt, salīdzināt rīkus un izvēlēties katram uzdevumam piemērotāko. Šobrīd MI ir kā atbalsta instruments, kas ļauj vairāk pievērsties bibliotekārajiem pienākumiem un lasītājiem.

ON bibliotēkas arvien aktīvāk **vasaras periodu** izmanto kā iespēju lasīšanas veicināšanas aktivitāšu dažādošanai. Šis ir laiks, kad pagastos atgriežas un ikdienā uzturas daudz vairāk bērnu un jauniešu, kuri ir potenciālie bibliotēkas lietotāji. Vairākas bibliotēkas rīkoja savus vasaras lasīšanas izaicinājumus un aktivitātes. Tie veicinājuši lielāku grāmatu apriti vasaras mēnešos un skolēniem kļuvuši par papildu iedvesmu saturīgai un aizraujošai brīvā laika pavadīšanai. **OCB BLN** vasaras mēnešos notika kopā lasīšana ar bibliotekāru – “Vasarā lasām kopā”, **Krapes pagasta bibliotēkā** – “Mans grāmatu lasīšanas izaicinājums vasarā”, **Ķeguma pilsētas bibliotēkā** – “Augam kopā, lasām kopā”, **Rembates pagasta bibliotēkā** – “Lasīsim kopā”, **Madlienas pagasta bibliotēkā** – konkurss “Es lasu šovasar”, **Birzgaļes pagasta bibliotēkā** – “Vasaras lasīšanas izaicinājums”, **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** – “Minūte bibliotēkā!” un “Lielais ātrlasīšanas čempionāts” visai ģimenei.

35. att. Vasaras lasīšanas klubiņa nodarbības un ātrlasītāji Lielvārdes pilsētas bibliotēkā

Tāpat bibliotēkas ar grāmatām atbalstīja grāmatu lasīšanas maratonu “Grāmatons”, ko ik vasaru rīko izdevniecība "Latvijas Mediji" un izdevniecības “Zvaigzne ABC” “Lasīšanas stafeti”. Bibliotēkas ar aktivitātēm iesaistījās ON un savu pagastu svētkos. Tā ir lieliska iespēja parādīt un pastāstīt par bibliotēkas pakalpojumiem mērķauditorijai, kura ikdienā bibliotēku neapmeklē. Tāpat bibliotēkas atbalstīja pedagogus, veidojot savas ieteicamos literatūras sarakstus lasīšanai vasarā un iepazīstināja skolēnus ar jaunāko literatūru.

Apzinoties mūsdienu aktualitāti un apziņu, cik svarīgi ar bērniem runāt par interneta drošības jautājumiem jau no mazotnes, novada publisko bibliotēku pārskatos lasāms par aktivitātēm bērniem un jauniešiem saistībā ar **drošu internetu, medijpratību un digitālo drošību**. Bibliotekāri spēlēm, aktivitātēm un sarunu tematiem labprāt izmanto www.drossinternets.lv un www.digitaladrosiba.lv metodiskos materiālus. Vairāk par ON bibliotēku veiksmīgāko pasākumu apskatā nodaļas turpinājumā.

Pārskata gadā projektā **BJVŽ** ON kopumā iesaistījās **37** bibliotēkas, no tām – **15** skolu bibliotēkas un **6** atbalsta bibliotēkas. Jāatzīst, ka projektā iesaistīto skolēnu un arī vecāku – lasītāju skaits krītas, mainās lasīšanas paradumi un paaudzes, kuras iesaistījās lasīšanā vairāku gadu garumā. Kopumā pieaugusi kritika izvēlētajai grāmatu kopai, jo lasītāji vēlas vairāk pozitīvisma un vienkāršības. Protams, ir bibliotēkas, kurās, pateicoties bibliotekāru neatlaidīgam darbam un BJVŽ popularizējošu nodarbību vadīšanai (izmanto LNB izstrādātos metodiskos materiālus – Lēdmanes pagasta bibliotēka, OCB BLN, Ķeguma pilsētas bibliotēka, Lauberes pagasta bibliotēka), interesentu skaits ir pieaudzis. Bibliotēkas, kuras īsteno projektu, bērnu ieguldīto darbu vienmēr novērtē ar dāvaniņām – diplomiem, LNB balviņām, atbalstītāju saldumiem un citiem pārsteigumiem.

Vairākās bibliotēkās 2025. gada pavasarī tika īstenoti **projekta noslēguma pasākumi** un aktivitātes centīgākajiem vērtēšanas ekspertiem. Noslēguma pasākums noritēja OCB BLN, Ogresgala bibliotēkā,

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Suntažu vidusskolas bibliotēkā, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā, Madlienas pagasta bibliotēkā un Ķeguma pilsētas bibliotēkā.

28. februārī **OCB pulcējās gandrīz 100 čaklākie BJVŽ 2024. gada lasītāji** no septiņām Ogres PII “Cīrulītis”, “Dzīpariņš”, “Strautiņš”, un “Riekstiņš” grupiņām, lai saņemtu īpaša balvu – tikšanos ar rakstnieci Agnesi Vanagu, kura ir autore vienai no 2024. gada kolekcijas iemīļotākajām grāmatām “Sirdslietas”. Agnese Vanaga uz tikšanos bija paņēmusi līdzi arī abas grāmatas galvenās varones – sirsniņas, kurām bērni izdomāja vārdus, un pasākuma gaitā izprātoja arī to labās un sliktās īpašības, kā arī mīļākos ēdienus. Katra mazā lasītāja rokās tapa pašam sava papīra sirds. Pasākuma noslēgumā tika apsveikti ne tikai mazie lasītājiem, bet arī pedagogi, jo tieši viņi darījuši visvairāk lasītprieka veicināšanā grupiņās. Katrs lasītājs saņēma diplomu un LNB dāvētās balviņas – flomāsterus un “Dailas konditorejas” sarūpētās piparkūku sirsniņas.

10. aprīlī BJVŽ noslēguma pasākumā kopā ar bērnu grāmatu autori Lauru Vinogradovu tika sveikti 50 **Ogresgala bibliotēkas** čaklākie žūrijas lasītāji. Pasākumu apmeklēja PII “Ābelīte” sešgadnieku grupiņa (audzinātājas Mairita Plinte un Inese Bērziņa) un Ogresgala pamatskolas 2. un 3. klase (skolotājas Zanda Puķāne, Inese Gruznova), kuri bija aktīvi BJVŽ 2024 lasītāji un eksperti. Pasākumā rakstniece Laura Vinogradova mazos lasītājus iepazīstināja ar sevi un savām sarakstītajām grāmatām, vairāk pievēršoties stāstam par Snīpulīti no grāmatas “Snīpulītis no Snīpuļciema”. Uz Lielajiem lasīšanas svētkiem LNB no Ogresgala bibliotēkas tika izvirzīta 2. klases skolniece Veronika Ševčenko kopā ar savu mammu. Ģimene īpaši aktīvi un mērķtiecīgi iesaistījās meitas lasīšanas procesā, veicinot regulāru lasīšanu un interesi par grāmatām. Tādēļ piedāvājums apmeklēt šos svētkus bija atzinība aktīvajai lasītājai un viņas ģimenei.

36. att. Ogresgala bibliotēkas BJVŽ žūrijas 2024 noslēguma pasākums kopā ar Lauru Vinogradovu

Madlienas pagasta bibliotēkā, noslēdzot ikgadējo lasīšanas veicināšanas programmu BJVŽ 2024, bibliotēkā viesojās bērnu grāmatu autore Evija Gulbe. Bērni ar interesi klausījās, kā radās ideja rakstīt par žurku puikām Koko un Riko. Visi kopīgi piedalījās jautrās aktivitātēs, katrs izgatavoja ūsiņas ar degunu un dāvanā saņēma grāmatzīmi ar žurkulēna “autogrāfu”.

Ikšķile pilsētas bibliotēkā BJVŽ 2024 anketas aizpildīja un uz Lielajiem lasīšanas svētkiem 22. aprīlī izstāžu zālē tika aicināti 99 žūrijas eksperti. Pasākumu atklāja un pārskatu par projekta rezultātiem sniedza bibliotēkas vadītāja Dace Rempe. Sagatavotajā prezentācijā varēja salīdzināt Ikšķiles ekspertu vērtējumus par BJVŽ 2024 grāmatām ar projekta kopīgajiem rezultātiem valstī. Visi dalībnieki saņēma pateicības rakstu par centīgu lasīšanu un grāmatu vērtēšanu un dāvanīgas. Ar žūrijas ekspertiem tikās rakstniece Laura Vinogradova. Šā gada eksperti tika iepazīstināti ar 2025. gada grāmatu kolekciju un aicināti pieteikties būt par ekspertiem. Pasākuma atbalstītājs konditoreja “Rūberts” pasākumam bija sagādājusi gardus kliņģerus.

BJVŽ 2024 noslēguma pasākums izskanējis **Ķeguma pilsētas bibliotēkā**. Lasīšanas veicināšanas projektā BJVŽ 2024 kā vienīgie lasīšanas eksperti vecuma grupā 5+ darbojās PII “Gaismiņa” audzēkņi no grupiņām “Ezīši” un “Taureņi”. 16. janvārī bērni viesojās uz kopīgu noslēguma pasākumu bibliotēkā, lai noskaidrotu, kura grāmata patikusi visvairāk, kura šķitusi mazāk aizraujoša.

Lauberes pagasta bibliotēkā notika aktīva BJVŽ grāmatu kolekcijas lasīšana, tā iepazīstinot bērnus ar kvalitatīvu literatūru. 5+ grāmatu kolekciju lasīja un vērtēja Lauberes PII bērni. Sākumskolas vecuma bērniem BJVŽ grāmatas vasarā lasīja priekšā bibliotekāre, pēc tam ar bērniem pārrunājot lasīto. Bērniem un jauniešiem patika vērtēt grāmatas, izteikt savu viedokli par tām. Daudziem pamatskolas un vidusskolas vecuma bērniem un jauniešiem žūrijas grāmata bija iekļauta vasaras brīvlaika obligātajā literatūrā. Tāpat tika sarīkota grāmatu blogeres Aijas Bremšmites nodarbība “LasītDrosme” vecākiem, vecvecākiem un pedagogiem par lasītprasmes sasaistīšanu ar prieku, laba piemēra pozitīvo ietekmi un rīcību, kura samazina lasītprīku.

Savu aktualitāti nezaudē **Ziemeļvalstu literatūras nedēļas** pasākumi. Tas ir gaidīts notikums vairākās novada publiskajās bibliotēkās. 2025. gadā ar pasākumiem un bērnu grāmatu izstādēm iesaistījās 11 publiskās bibliotēkas. Gada tēma “Vienotība Ziemeļvalstīs” cieši saistās arī ar latviešiem nozīmīgām vērtībām – kopības sajūtu, savstarpēju atbalstu un piederību savai valstij, tas spilgti atspoguļojās arī Latvijas valsts svētku noskaņās novembrī. Ikviens pasākums bibliotēkās raisīja piederības un vienotības sajūtu. Diemžēl informācijas par skolu iesaistīšanos Ziemeļvalstu literatūras nedēļā nav.

Ziemeļvalstu autoru bērnu grāmatu izstādes par tēmu “Vienotība Ziemeļvalstīs” bija aplūkojamas 7 bibliotēkās: OCB BLN, Ciemupes bibliotēkā, Ķeguma pilsētas bibliotēkā, Rembates pagasta bibliotēkā, Taurupes pagasta bibliotēkā, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā un Mazozolu pagasta bibliotēkā.

Vairākas bibliotēkas organizējušas rīta un tumsas lasījumus. **OCB BLN** notika sirsnīgs pasākums “Tas siltums, kas vieno un sasilda”. Vairāk nodaļā 7.3.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā ar rīta stundas lasījumiem Bērnu nodaļas bibliotekāres devās uz izglītības iestādēm, lai iepazīstinātu bērnus ar Ziemeļvalstu autoru darbiem. Pārskata gadā Lielvārdes pamatskolā, kopā ar 1. a, 1. b klasi un skolotājām A. Kriņģeli un I. Dzalbi tika iepazīta somu rakstnieces T. Jānsones

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
daiļrade. Bērni pildīja radošus uzdevumus, tā veicinot lasītprieku un izpratni par Ziemeļvalstu tradīcijām.

Birzgales pagasta bibliotēkā Ziemeļvalstu literatūras nedēļa piedalās jau vairākus gadus. Pārskata gadā tika izveidota izstāde un rīta lasījumā piedalījās PII “Birztaliņa” bērni. Kopā tika izlasīts fragments no grāmatas “Okeāns un tuksnesis”.

Jumpravas pagasta bibliotēkā un Ogresgala bibliotēkā notika rīta stundas lasījumi skolēniem.

Lauberes pagasta bibliotēkā uz rīta stundu lasījumiem un pasākumiem bibliotēkā pulcējās Lauberes PII bērni. Sākumā bērni aplūkoja tematisku Mārītes Meļņikas Islandes fotogrāfiju izstādi. Jaunākās grupiņas bērni un skolotāja katrs saņēma 2 kastaņus, kurus virpināt pirkstos. Kastaņu virpināšana palīdzēja mierīgi sēdēt un klausīties Fēru salu autora Bardura Oskarsona bilžu grāmatas "Suns, kaķe un pele" lasījumu, kā arī attīstīja sīko motoriku. Bērni aplūkoja grāmatas ilustrācijas, pēc tam sekoja suņa un kaķa pēdu nospiedumiem, kā arī saņēma suņu un kaķu uzlīmes. Pēdu nospiedumi aizveda bērnus uz rotaļu un grāmatu pasauli. Bērni nesa kastani ēdamkarotē apkārt krēsliem un lika dažāda veida puzzles, klausījās arī Inas Dinsbergas logopēdisko pasaku “Ābolu sapulce” un mielojās ar āboliem. Interaktīvās grīdas ciparu spēlē bērni atkārtoja skaitļus. Noslēgumā cienājās ar konfektēm un atvadījās ar Evijas Gulbes dzejoli “Kastaņu laikā”. Vecākās grupiņas bērnus pelītes pēdu nospiedumi aizveda uz robotu, spēļu un grāmatu pasauli. Bērni programmēja *Blue-Bot* robotu, lai tas aizbrauktu pa latviešu alfabēta paklāju uz konkrēto burtu, vēlāk ar robotu zīmēja uz tapetes figūras. Interaktīvās grīdas varžu spēlē bērni ķēra mušas, izvairoties no bitēm. Tapa robotu zīmējumi. Noslēgumā bērnus gaidīja konfektes.

Lāčplēša bibliotēka atzīst, ka Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumi ir viena no tradīcijām, kuru iemīļojuši pirmsskolas izglītības pedagogi. Atbilstoši 2025. gada tematikai – “Vienotība Ziemeļvalstīs” rīta stundas lasījumos bibliotekāres priecēja mazos klausītājus ar M. Cielēnas pasaciņu “Nesavtīga palīdzība”. Bibliotēkā pārliecinājās, ka bērni viens otram un savām ģimenēm ir lielisks atbalsts. Bērni izspēlēja saliedēšanās spēles, izkustējās un dziedāja.

Pārskata gadā **Dzejas dienu tradīcija ar saukli “Dzeja svin” atzīmēja 60. gadadienu**. Dzejas dienas ik septembri ir gaidīts notikums ON bibliotēkās. Tā ir iespēja popularizēt dzejas lasīšanu, dzejnieku veikumu un iepazīstināt bērnus un jauniešus ar šo daiļliteratūras veidu. Rīkojot dažādas aktivitātes, Dzejas dienu norisēs un svētkos iesaistījās vairākas novada bibliotēkas.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā PII “Gaismiņa” audzēkņiem tika organizēta nodarbība un grāmatu izstāde – “Pasaules dzejas dienas”.

37. att. Bibliotekārā stunda – “Pasaules dzejas diena” Ķeguma PII “Gaismiņa” grupai “Zīļuki” **Lauberes pagasta bibliotēkā** “Septembris – dzejas mēnesis” nosvinēts ar dzejas lasīšanas aktivitātēm. Bērni lasīja četrus lieliskus dzejoļu krājumus, paveica uzdevumus un balvā saņēma krāsainus tauriņus.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka Lielvārdes kultūras namā organizēja Dzejas dienu pasākumus “**Dzeja svin – Rainim 160**” Lielvārdes pamatskolas 1. a, 1. b, 2. a, 2. b, 3. a un 3. b klašu skolēniem, Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 3. a un 3. b, 2. a, 2. b un 2. c klašu skolēniem. Šīs skolas 3. a un 3. b klase zīmēja zīmējumus pēc Raiņa dzejoļu motīviem. Visi zīmējumi izvietoti Bērnu literatūras nodaļā izstādē “Raibu raibie dzejoliši”.

Lāčplēša bibliotēku Dzejas dienās izdaiļoja draiski un koši bērnu zīmēti dzejas baloni izstādē “Dzeja svin”.

38., 39. att. Dzejas dienām 2025 veltītas radošās aktivitātēs Lāčplēša bibliotēkā **Ogresgala bibliotēka** piecēja ar konkursu jaunāko klašu skolēniem – “Dzejolis manā sirsniņā”.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas āra terasē 11. septembrī sadarbībā ar Ikšķiles vidusskolu norisinājās Dzejas dienu pasākums. Ikšķiles vidusskolas skolēni, skolotāji, bibliotēkas darbinieki un uzaicinātie viesi, runāja savu dzeju, prozu un pat repu. Pasākumu papildināja arī muzikāli priekšnesumi.

Dzejas mēnesī pie **Ciemupes bibliotēkas** un Tautas nama ēkas bērniem bija iespēja uz bruģa rakstīt savus dzejas krājumos atrastos dzejoļus.

Daudzveidīgi atzīmēti **LG500 pasākumi** novada bibliotēkās. Vairāk par aktivitātēm OCB BLN pārskata 7.3. nodaļā. **OCB** veidoto videorullīti **par bibliobusa** darba ikdienu un darbu ar bērniem varēja vērot notikumu cikla noslēdzošā pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” tiešraidē no LNB.

Ķeguma pilsētas bibliotēka par godu LG500 veidoja vitrīnas izstādi “Lasītāju dāvinājumos atrastie retumi” un plauktu izstādi “Senās grāmatas – nozīmīgs vērtību mantojums”.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka nodrošināja tiešraides translāciju no LNB Ziedoņa zāles “Bērnu ēdienkarte: Bērni – grāmatu autori”, gan īpašu aktivitāti bērniem – Rūdolfa Blaumaņa pasakas “Velniņi” lasījumu, godinot šo literāro mantojumu (120. gadu jubileja kopš pirmizdevuma 1905. gadā).

Ogresgala bibliotēkā bija aplūkojama OCB sadarbībā ar Lauberes pagasta bibliotēkas “Grāmatu Klēti” izveidotā ceļojošā seno grāmatu izstāde. Ar šo ieceri LG500 tika iepazīstināti Ogresgala pamatskolas skolēni, kā arī aktīvi iesaistīti, pildot jautājumus un uzdevumus, kas balstīti uz izstādē aplūkotajām grāmatām.

Tomes pagasta bibliotēka oktobrī un novembrī izvietoja LG500 veltītās literatūras izstādes.

Krapes pagasta bibliotēkā labi apmeklēts bija LG6500 noslēguma pasākums, kura laikā apmeklētājiem bija iespēja skaitītes translāciju no LNB pie tējas tases.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā LG500 kulminācijas svētki 8. novembrī norisinājās tieši Ģimenes dienā. Svētkus bibliotēka sāka atzīmēt ar kādu īpašu notikumu jau iepriekš – blakus esošajā izstāžu zālē no oktobra bija apskatāma mākslinieka profesora Valda Villeruša unikālā izstāde "Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi". Mākslinieks šajā izstādē vairākkārt novadīja ekskursiju vairākām Ikšķiles vidusskolas klasēm. Bibliotēka ar savu stāstījumu par Spēļu bibliotēku uzstājās LG500 svinību tiešraidē. Tāpat Bērnu nodaļā bija izvietota izstāde – “Latviešu grāmatai 500, Bērnu grāmatu autori novadnieki”.

40. att. Ekskursija Ikšķiles vidusskolas skolēniem kopā ar profesoru Valdi Villerušu izstādē "Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi" par godu LG500

Jumpravas pagasta bibliotēka, Suntažu pagasta bibliotēka, Madlienas pagasta bibliotēka, Taurupes pagasta bibliotēka un Ciemupes bibliotēka nodrošināja pasākuma cikla tiešraidi.

Birzgales pagasta bibliotēkā notika izglītojošas nodarbības par godu LG500. Birzgales pamatskolas 2. klases skolēni uzzināja par grāmatu ilustrācijām cauri gadsimtiem, savukārt 6. klases skolēni par grāmatniecības vēsturi. Bibliotēkā tika translēta tiešraide no LNB 8. novembrī.

Savukārt **Rembates pagasta bibliotēka** izvietoja dažādas izstādes par godu pirmajai grāmatai latviešu valodā, kuru veidošanā aktīvi iesaistījās arī vietējie iedzīvotāji.

Atzīmējot piecsimtgadi, **Tīnūžu pagasta bibliotēka** izvietoja izstādi ar Latvijas konversācijas vārdnīcām vecajā drukā.

Visas ON bibliotēkas, kuru tuvumā atrodas izglītības iestādes – skolas un bērnudārzi, **organizēja ciemošanos pirmajai bibliotēkas iepazīšanai** un draudzībai ar grāmatu. Bērni ciemojas bibliotēkās, kur iepazīst telpas, grāmatu krājumu bērniem, uzzina noteikumus un apgūst prasmes, kā pareizi apieties ar grāmatām.

Lai veicinātu lasītprieku un piesaistītu bērnu un jauniešu auditoriju, gandrīz visām ON bibliotēkām izdevies īstenot bibliotēkārās stundas, tematiskās nodarbības, ekskursijas, pasākumus, dažādus konkursus un citas radošas aktivitātes.

Tika realizētas arī vairākas jaunas ieceres, un bibliotekāres apliecina entuziasmu, radošumu un pozitīvu attieksmi, sniedzot bērniem un jauniešiem plašas un daudzveidīgākas iespējas bibliotēkas vidē.

OCB mobilajā filiālbibliotēkā jeb bibliobusā pārskata gadā regulāra ikmēneša sadarbība izveidojās ar Ikšķiles Brīvās skolas skolēniem, kuri apmeklēja bibliobusu un varēja iepazīties ar jaunāko literatūru, kā arī pasūtīt vajadzīgās grāmatas no OCB.

2025. gadā, pēc vairāku ON skolu aicinājuma, bibliobuss devās ciemos, lai iepazīstinātu skolēnus ar tā darbību un sniegtajiem pakalpojumiem:

- 18. februārī Ogresgala pamatskolā bibliobusu apciemoja skolotāji un 117 skolēni no 1. līdz 9. klasei. Visas dienas garumā bibliobusā valdīja satikšanās un iepazīšanās prieks un sarunas par grāmatām un lasīšanu;
- martā Tīnūžu sākumskolā bibliobusu apciemoja ap 80 skolēnu un skolotājas, kuras novērtēja gan bibliobusa plašumu, gan grāmatu piedāvājumu;
- 13. maijā Lēdmanes pamatskolas *Facebook* kontā pēc tikšanās ar bibliobusu varēja lasīt šādu iedvesmojošu ierakstu: “*“Mazā Ogres Centrālā bibliotēka uz riteņiem – Bibliobuss!”*. 13. maijā mūsu skolas 1.–3. klašu skolēni iepazīs ar Ogres bibliobusu – īpašu grāmatu autobusu, kas ved lasīšanas prieku uz dažādām vietām Latvijā! Bērni uzzināja, kā darbojas mobilā bibliotēka, kā tiek izvēlētas grāmatas un kāpēc bibliobuss ir tik svarīgs tiem, kas dzīvo tālāk no pilsētām vai bibliotēkām. Bērni sacerēja Ogres busiņa mazhimniņu, bet pedagogi atzina, ka šādas pieredzes palīdz veidot lasītprieku jau no mazotnes.”

Tāpat pārskata gadā īpaši domājot par lasītprieka vairošanu bērnu un jauniešu auditorijai, turpinājās darbs pie literatūras krājuma atjaunošanas. Tas tika atjaunots un papildināts vēl par 57 eksemplāriem ar mērķi padarīt to pievilcīgāku un saistošāku, tādējādi mudinot lasītājus to izmantot.

41., 42. att. Lēdmanes pamatskolas 1.–3. klašu skolēnu iepazīšanās ar bibliobusu

Jumpravas pagasta bibliotēka rūpējas, lai Jumpravas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupas bērni tiktu iepazīstināti ar bibliotēku jau pirms skolas gaitu uzsākšanas, jo ne visu bērnu vecāki lasa un apmeklē bibliotēku. Bibliotēkas vadītāja uzskata, ka bērniem ir svarīgi radīt mīlestību pret grāmatām jau

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu pašā mazotnē. Savukārt, lai skolēni pilnveidotu meklēšanas iemaņas elektroniskajos resursos, datu bāzēs, kopkatalogā, ka arī lai orientētos grāmatu krājumā un būtu informēti par bibliotēkas pakalpojumiem, notiek bibliotekārās stundas. Skolēni stundu laikā meklē informāciju grāmatās un datoros par dažādām tēmām, pie datoriem pilda mājas un pārbaudes darbus. Šajā gadījumā priekšrocību rada tas, ka pagasta bibliotēka atrodas Jumpravas pamatskolas telpās. Brīvajos brīžos skolēni bibliotēkā spēlēja galda spēles vai datorspeles, lasīja grāmatas un pildīja mājas darbus.

Pagasta bibliotēka aktīvi iesaistījās OCB izstrādātajā lasītprieka veicināšanas programmā **“Lasītrosme”**. Jumpravas pamatskolas 2.–4. klases un no septembra arī 7.–8. klases skolēniem notika lasītprieka veicināšanas programmas **“Lasītrosme”** nodarbības vienu reizi mēnesī. Izmantojot OCB izstrādātos nodarbību metodiskos materiālus, kopumā gada laikā tika novadītas 27 nodarbības. Decembrī 2. klases audzinātāja ierosināja uz nodarbību uzaicināt kāda bērna tēvu. Kopā ar Jēkaba tēti divatā tika novadīta nodarbība. Bērniem šī pieredze ļoti patika.

Pateicoties jaunai darbiniecei, kura uzsāka darba gaitas pārskata gada jūnijā, **Lēdmanes pagasta bibliotēkas** darbā ar bērniem un jauniešiem notikušas pozitīvas pārmaiņas. Pārskata gadā notikuši vairāki pasākumi, organizētas nodarbības un ekskursijas, piesaistīti atbalstītāji, rīkoti konkursi un izstādes. Gada laikā bērniem izlikta 15 plauktu izstādes, kas veltītas bērnu rakstnieku jubilejām, kā arī jaunāko grāmatu izstādes. Pagasta svētku pasākumā **“Es apjozu zelta stīpu”** bibliotēkas radošajā stūrītī ģimenes ar bērniem varēja radoši izpausties – spēlēt atmiņu spēles, risināt burtu režģus, likt puzles, izspēlēt klusos telefonus, vārdu meklēšanas, krāsošanas u.c. aktivitātes.

Februāra mēnesī 8. un 9. klašu skolēni tika iepazīstināti ar bibliotēkā pieejamo jaunāko literatūru apskatā **“Jaunākie latviešu un ārzemju rakstnieku darbi”**. Tas vairoja jauniešu interesi par literatūru un bibliotēku.

Jāņu laikā īstenota radošā darbnīca – **“Jāņu vainadziņu aplicēšana”**. Vainagi darināti no dažādiem materiāliem.

Sadarbībā ar Lēdmanes pamatskolu, bibliotēka vasarā iesaistījās skolas nometnē ar orientēšanās spēli. Šī spēle koncentrējās uz cipariem un bibliotēkas galvenais uzdevums bija piesaistīt bērnus lasīšanai: bērns izvilka biļeti ar norādēm un tām sekojot, meklēja īsto uzdevumu īstajā grāmatā. Uzdevumā no konkrētās lapas bija jāizraksta vārds un, sakrājot vārdus, jāizveido teikums. Saliekot teikumu, bērni ieguva gala skaitli, kas bija nepieciešams orientēšanās spēles noslēgumā. Bibliotēka ar aktivitātēm piedalījās arī ON svētkos. Aizņemoties no izklaides parka **“Avārijas brigāde”** spēli un izveidojot kartītes, kur jāatrod divi vienādi Lēdmanes pagasta objekti, tika izklaidēti ne tikai bērni, bet arī pieaugušie.

Septembrī bibliotēka rīkoja Tēvu dienai veltītu konkursu – no dabas materiāliem bija jāizveido kompozīcija ar tēvu hobijiem vai nodarbošanos. Savukārt pagasta rīkotajā gadatirgus dienā (starptautiskajā Tēvu dienā) ar bibliotēkas dalību notika dažādas aktivitātes: bumbiņas mešana, bizes pīšana, mājas celšana no naglām, puzzles salikšana u.c. nodarbes. Tēvu dienas noslēgumā labākie un aktīvākie tēti un bērni saņēma balvas.

43., 44. att. Tēva dienas aktivitātes Lēdmanes pagasta bibliotēkā

Uzsākot jauno mācību gadu – septembrī Lēdmanes pamatskolas skolēni tika iepazīstināti un aicināti lasīt BJVŽ 2025 grāmatas. 2., 3. un 4. klases skolēni kopā ar pedagogiem piedalījās nodarbībās: bērni tika sadalīti grupās un katrai grupai vajadzēja atrast visu, ko par grāmatu var pastāstīt (autors, izdošanas gads, nosaukums, par ko grāmatā ir stāstīts u.c.). No grāmatas tika nolasīts citāts. Visu atrasto informāciju apkopoja uz plakāta, klāt kaut ko uzzīmējot vai uzlīmējot, katra grupa to prezentēja. Šis bija motivējošs pasākums, kas veicināja drosmi prezentēt, aizstāvēt savu viedokli, atbildēt uz citu bērnu un skolotāju uzdotajiem jautājumiem.

Oktobrī pamatskolas skolēni Lēdmanes tautas namā tikās ar bērnu rakstnieci, dzejnieci Eviju Gulbi. Bērni iepazīs ar grāmatu „Koko un Riko” tapšanas procesu, spēlēja spēles un pasākuma noslēgumā katrs sev uztaisīja peļu degunus.

Visu rudens brīvlaika nedēļu skolēni, kuri apmeklēja bibliotēku, tika aicināti veidot dekorācijas, krāsot, zīmēt un radoši pavadīt savu brīvo laiku, bet Halovīna laikā veidoja „Spociņš un jociņš” ķirbīšu izstādi. Jaunieši bija izgriezuši ķirbīšus dažādu spoku siluetos. Šie ķirbīši vakarā izgaismoja bibliotēkas logus.

Novembrī bibliotēka iegādājās metaforisko kartīšu komplektu. Šī spēle tika piedāvāta 2. un 3. klašu skolēniem. Uz kartītes ir zīmējums, uz kuru skatoties, katrs bērns raisa savu fantāziju, kartītē saredzot neeksistējošas lietas. Uzdevums: 1 minūtes laikā uzrakstīt vienā vārdā, ko katrs redz uz savas kartītes. Uzdevums tika atkārtots trīs reizes. Katrs izvēlējās vienu vārdu no trim iespējām, un sadaloties grupās no visiem vārdiem izveidot stāstu ar kopīgu nosaukumu. Stāstus papildināja ar zīmējumiem.

Adventa laikā bibliotēkas telpas bērniem tika izrotātas Ziemassvētku noskaņās. Tika sagatavotas mazas Ziemassvētku uzlīmītes, kuras katrs atnācējs varēja paņemt līdzi. Tika izveidots adventes kalendārs ar uzdevumiem. Bērni, atnākot uz bibliotēku, saņēma uzdevumu. Visi uzdevumi bija saistīti ar Ziemassvētkiem, piemēram jārisina rēbusi, varēja izveidot apsveikuma kartiņas sev tuvam cilvēkam, citā dienā bija jāatrod atšķirības, kā arī jāveic dažādus domāšanas uzdevumus.

Suntažu pagasta bibliotēkā pārskata periodā bērni un jaunieši labprāt pavadīja laiku bibliotēkas telpās atpūšoties pēc mācībām, spēlējot galda un datorspēles laikā, kad gaida sabiedriskā vai skolas autobusu atiešanas laiku. Bibliotēka pildīja arī jauniešu dienas centra funkcijas, kļūstot par brīvā laika pavadīšanas, socializēšanās un informācijas ieguves vietu. Turpinājās sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādes pedagogiem, bērniem un vecākiem, nodrošinot tos ar nepieciešamajiem izdevumiem.

Ogresgala bibliotēka 2025. gadā īstenoja dažādas aktivitātes, kas bija vērstas uz bērnu iesaisti lasītprieku veicinošos un izglītojošos pasākumos. Atskaites periodā tika organizētas šādas aktivitātes:

- “Mans digitālais nospiedums. Kas ir digitālā pēda?” – informatīvi izglītojošās pēcpusdienas Ogresgala pamatskolas skolēniem;
- BJVŽ 2024 lasīšanas ekspertu radošā tikšanās ar grāmatu autori Lauru Vinogradovu;
- Lieldienas – tradīcijas un stāsti, radoši un atraktīvi uzdevumi jaunāko klašu skolēniem;
- “Putnu dienas Ogresgala bibliotēkā” – izzinošs pasākums skolēniem;
- “Piedzīvojumi sākas bibliotēkā – bibliotēkā stunda – ceļojums grāmatās un dzīvē PII “Ābelīte” bērniem;
- Konkurss jaunāko klašu skolēniem “Dzejolis manā sirsnīņā”;
- Halovīnu radošās aktivitātes: Halovīnu cepuru izgatavošana grāmatu varonim;
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļa – kopīgs rīta lasījums Ogresgala pamatskolas 2. klases bērniem;
- “Lasītrosmes” nodarbības 1.–5. klases audzēkņiem (11 nodarbības) 2024./2025. un 2025./2026. m.g.;
- Spēļu pēcpusdienas Ogresgala pamatskolas skolēniem.

Nozīmīgs pasākums bija LG500 norišu kopā OCB sadarbībā ar Lauberes pagasta “Grāmatu Klēti” izveidotā ceļojošā seno grāmatu izstāde, kura bija apskatāma arī Ogresgala bibliotēkā. Ogresgala pamatskolas skolotāji bija ieinteresēti izstādes norisē un atveda skolas audzēkņus to aplūkot. Skolēni tika iepazīstināti ar ieceri LG500, un aktīvi iesaistīti, pildot uzdevumus, kas balstīti uz izstādē aplūkotajām senajām grāmatām.

Ogresgala pamatskolas 1.–3. klases ir iesaistījušās programmā “Lasītrosme”, kurā Ogresgala bibliotēka piedāvā OCB sagatavotās nodarbības. Noslēdzoties vienam mācību gadam un sākoties nākamajam,

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu bibliotēkā kopumā tika noorganizētas 11 “Lasītrosmes” nodarbības: iepriekšējā mācību gadā – 2., 3. un 5. klasēm, bet šajā mācību gadā – 1., 2. un 3. klasēm.

Viens no veiksmīgākajiem un gaidītākajiem pasākumiem Ogresgala bibliotēkā ir BJVŽ noslēguma pasākums, kurš pavasarī notika jau 3. reizi un bija ļoti gaidīts no bērnu, skolotāju un bērnudārza puses. Šoreiz Ogresgala bibliotēkā viesojās rakstniece Laura Vinogradova.

Plānojot un īstenojot pasākumus bērniem bibliotēkā, tika izmantoti arī MI rīki kā palīglīdzeklis, kas palīdzējis radīt radošas, saistošas un mūsdienīgas aktivitātes.

45. att. Lasītrosmes nodarbības Ogresgala pamatskolas 3. klasei

Lai veicinātu interesi par grāmatām jau no mazotnes, uz **Mazozolu pagasta bibliotēku** ik gadu tiek aicināta pirmsskolas grupiņa iepazīties. Tieši kopīgie grupiņas un klašu apmeklējumi radījuši interesi un mudina bērnus arī turpmāk apmeklēt bibliotēku. Nevar nepieminēt, ka 2025./2026. m.g. bērni sākuši vairāk apmeklēt bibliotēku, lai izvēlētos skolā ieteikto literatūru. Bibliotēkā regulāri tika rīkotas arī grāmatu izstādes par kādu konkrētu tēmu, kas varētu interesēt bērnus.

Vairākas reizes gadā bērniem tiek rīkotas radošās nodarbības, piemēram ziedu veidošana un krāsošana. Jau vairākus gadus bibliotēka sadarbojas ar Mazozolu pamatskolas sagatavošanas grupiņu un tās audzinātāju, veidojot kopīgas bērnu darbiņu un zīmējumu izstādes.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Pārskata gadā regulāri apmeklēt bibliotēku ir uzsākusi arī PII grupiņa, lai izvēlētos grāmatas kopīgām lasīšanas reizēm. Sadarbībā ar Mazozolu skolas audzinātājiem tika organizēta arī pirmskolas bērnu iepazīšanās ar OCB bibliobusu, kā arī organizēta ekskursija uz OCB BLN, kurā tika aplūkotas interesantākās grāmatas, izmēģināti spēki uz kāpšanas sienas un iepazīts robots “Tomiņš”.

46. att. Ziedu krāsošanas un veidošanas radošā darbnīca Mazozolu pagasta bibliotēkā

Ciemupes bibliotēkā jūlijā bērni tika aicināti piedalīties ātrlasīšanas konkursā, kur minūtes laikā skaļi jāizlasa pēc iespējas vairāk vārdu. Aktivitātē piedalījās desmit bērni. Pēc izlasīto vārdu skaita uzreiz redzams, kurš regulāri lasa. Lai gan sākumā bērni kautrējās lasīt, balviņa motivēja saņemties un mēģināt. Šī aktivitāte radīja azartu, daži vēlējās mēģināt vēlreiz lasīt ātrāk, sekoja līdzi, vai arī citi bērni ir skaļi lasījuši, iedrošināja viens otru un bija lepni, ja izdevās ātrāk kā draugiem. Septembrī – Dzejas mēnesī, uz bruģa pie Tautas nama bērni rakstīja dzejoļus, kurus paši atrada bibliotēkas krājumā. Pārskata gadā tika papildināts galda spēļu klāsts. Ir augusi interese spēļu spēlēšanai uz vietas bibliotēkā, tas mudinājis bērnus un jauniešus bibliotēkā uzturēties, atpūsties, komunicēt un socializēties ilgāk.

Apmeklējuma pieaugums vērojams skolas brīvlaikos, tad bērni laiku pavada bibliotēkā, darbojoties datortelpā vai lasītavas zonā, kur zīmē, pēta grāmatas, spēlē galda spēles vai sarunājas.

2025. gadā atrodies jaunās, gaišās un funkcionālās telpās, **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** bērnu un jauniešu auditorijai vien spējusi noorganizēt **133 dažādus pasākumus** (2024. gadā – 46). Darbu bērnu nodaļā bija iespējams būtiski paplašināt saistībā arī ar to, ka darbā tika pieņemts otrs bērnu bibliotekārs.

Īpaši izceļama ir **Galda spēļu bibliotēkas** atklāšana 25. martā, ar kuru Ikšķiles pilsētas bibliotēka kļuvusi par lielāko spēļu bibliotēku Latvijā, būtiski paplašinot bibliotēkas piedāvājumu un piesaistot jaunu mērķauditoriju. Spēļu bibliotēkas spēles bērni spēlē uz vietas bērnu nodaļā un no 16 gadu vecuma ņem uz mājām. Kopējais spēļu izsniegums uz vietas bija 2541, visbiežāk tika spēlētas šādas spēles: “Klask” (336 izsniegumi), “Kluster” (309), “Kluster Duo” (287), “Halli Galli Twist” (210). Tās pamatā

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu ir spēles, kas ir ātri izspēlējamas un rada jautrību. Kopējais spēļu izsniegums 2025. gadā uz mājām bija 304 reizes, visbiežāk uz mājām ņemtās spēles: “Kluster Duo” (27), “Kluster” (21), “Pac-Man” (20).

Tāpat pārskata gadā bibliotēka pirmo reizi organizēja **Ikšķiles pilsētas Dzejas dienas**, kā arī **ON skatuves runas konkursa finālu**, tādējādi paplašinot savu lomu literārās un radošās izpausmes veicināšanā novada līmenī.

Stiprinot bibliotēkas tēlu kā ģimenēm draudzīgu kultūrtelpu, tika sāкта jauna tradīcija – Ģimenes diena bibliotēkā. Katra mēneša otrajā sestdienā bibliotēkā pulcējas ģimenes, lai kopīgi lasītu, izglītos un radoši darbotos, veicinot lasītprieku un starppaaudžu sadarbību. Viena no tradicionālajām aktivitātēm bērnu nodaļā ir kopā lasīšana, kad klātesošie – gan bērni, gan pieaugušie – pēc kārtas skaļi lasa konkrētajai Ģimenes dienas tēmai atbilstošu grāmatu un arī apspriež grāmatā izlasīto. Kopā lasīšana vieno dažāda vecuma un paaudžu lasītājus, ir uzmanīgi jāieklaušās, lai izsekotu līdzī lasītajam, process māca pacietību un empātiju. Pasākumu papildina neliela izstāde – grāmatas par attiecīgo tēmu, ko bibliotekāri iesaka. Pēc kopā lasīšanas tiek realizēta kāda aktivitāte, piemēram, viktorīna, kustību spēle, praktisks uzdevums. Otrajā Ģimenes dienas daļā bērnu nodaļā ir tēmai atbilstoša meistarklase, piemēram, decembrī tika lasīti Ziemassvētku dzejoļi un meistarklasē makramē tehnikā veidoti eņģeļi.

Projekta rezultātā bērniem tika **labiekārtota spēļu istaba ar Lego galdu**. Novērojums – bērniem ir samazinājies mobilā telefona lietošanas laiks (bibliotēkā ir noteikts telefona laika ierobežojums (30 min.), jo viņi ar draugiem būvē Lego.

Auditoriju katru mēnesi piesaista bērnu grāmatu izstādes (vismaz divas) par aktuālām tēmām, piemēram, “Tūvei Jansonei un Muminiem 110”, “Jāņa Baltvilka balva”, “Latviešu grāmatai 500 (Bērnu grāmatu autori novadnieki)”, “Veļu laiks – iepazīsti pārdabiskas būtnes grāmatās”. Apmeklētāji bieži izvēlas paņemt grāmatas tieši no izstādes plauktiem.

Pārskata gadā notikušas 54 bibliotekārās stundas. Tās tika vadītas dažādām vecuma grupām – no bērnudārza bērniem (piemēram, par putniem) līdz pat vidusskolas vecumam (piemēram, radošā rakstīšana) atbilstoši pieprasījumam. Sadarbība lielākoties ir ar Ikšķiles vidusskolu, PII “Urdaviņa”, mazāk ar PII “Čiekuriņš”, jo šis bērnudārzs atrodas ģeogrāfiski tālu no bibliotēkas. Bibliotekāro stundu uzbūve tiek pieskaņota mērķauditorijas vecumam. Visvairāk bibliotekāro stundu saistītas ar bibliotēkas darba iepazīšanu (32) – bibliotēkas telpu iepazīšana, bibliotēkas lietošanas noteikumi, bibliotēkas krājuma izpēte, spēļu istabas piedāvājums.

Saistībā ar pasākumu kopu **LG500** tika novadītas 6 bibliotekārās stundas izstādē “Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi”, kur skolēni tika iepazīstināti ar grāmatu vēsturi, klausoties bibliotekāru stāstījumu un pētot V. Villeruša savākto seno grāmatu kolekciju.

Pārskata gadā dažāda vecuma Ikšķiles un arī Tīnūžu bērniem novadītas bibliotekārās stundas apskatāmas zemāk esošajā tabulā.

Bibliotekāro stundu tēma	Nodarbību skaits
Ekskursija, iepazīšanās ar bibliotēku	32
Ekskursija izstādē "Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi"	6
Grāmatu un burtu vēsture	2
I. Ziedoņa "Krāsainas pasakas"	1
"Putni"	1
"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija"	2
"Dzejoļi blēņojas"	2
"Bibliotekāra profesija"	1
"Pārmaiņas dabā rudenī"	2
"Literārās pasakas"	1
"Radošā rakstīšana"	1
"Trollīši Mumini"	2
"Rūķi"	1
KOPĀ	54

25. tab. Bibliotekāro stundu tēmas Ikšķiles pilsētas bibliotēkā

2025. gadā sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību Ikšķiles pilsētas bibliotēka jau trešo reizi piedalījās projektā "Grāmatu starts" un īstenoja **"Pūculēnu skoliņas"** nodarbības. 2025. gadā bija pieteikušies 10 bērni. Tika novadītas 5 nodarbības, pēdējā nodarbībā tika svinēts skoliņas izlaidums. **Pirmā nodarbība** bija veltīta bibliotēkas iepazīšanai un grāmatu vēsturei. Pūculēni iepazīna grāmatu plauktus, meklējot mazās pūcītes, uzzināja, kas ir papirus, ka agrāk rakstīja ar spalvu, kas ir elektroniskā grāmata, meklēja plauktos pašu lielāko grāmatu, krāsoja pūcītes un klausījās pasaku par vējaino dienu no Vinnija Pūka stāstiem. **Otrajā nodarbībā** bērni iepazīna plauktus, kuros var atrast grāmatas par dzīvniekiem, izvēlējās interesantas grāmatas, kurās var uzzināt par dažādiem dzīvniekiem, mēģināja atpazīt dzīvnieku balsis, klausījās pasaku "Kā dzīvnieki raka Daugavu" un atcerējās, kuri dzīvnieki nepiedalījās rakšanā, kā arī veidoja kartīti ar pūci. **Trešajā nodarbībā** bērni iepazīna krāsu pasauli grāmatās – "medija" grāmatas ar dažādu krāsu vākiem, minēja, kas slēpjas aiz krāsu lodziņa, klausījās pasaku par neglīto pīlēnu un lika attēlus pareizā secībā, izspēlēja spēli par krāsām un radoši darbojās, izkasot savu krāsu mošķi no melnā papīra ar krāsainu pamatu. **Ceturtajā nodarbībā** bērni iepazīnās ar multiplikācijas filmu varoņiem – izspēlēja viktorīnu, meklēja bibliotēkā maģiskos priekšmetus spēlē "Silts – auksts", salika attēlus, kuras filmiņas varoņi ir no vienas multfilmās, noklausījās grāmatas lasījumu "Cūciņa Pepa. Uz bibliotēku" un veica radošu uzdevumu – izveidoja Olafu no papīra glāzītēm ar daudzām

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu dažādām sejiņām. **Piektajā tikšanās reizē** visi kopā atkārtoja, ko ir iemācījušies Pūčulēnu skolā, tikās ar Pūci, bērni saņēma diplomus, LNB Atbalsta biedrības sagatavotās somiņas, kopā ar vecākiem izdejoja putniņdeju un kopā ar Pūci gāja rotaļā “Diena – nakts”. Noslēgumā – vēlreiz neliela ekskursija pa bibliotēku un saviesīgā daļa.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka turpināja īstenot OCB izveidoto lasītprīeka veicināšanas programmu “**Lasītrosme**”, kas tika īstenota no 2025. gada janvāra līdz maijam piedaloties 4 Ikšķiles vidusskolas klasēm, bet no 2025. gada septembra līdz decembrim klašu skaits palielinājās jau līdz 13, turklāt vairākām klasēm nācās atteikt un ieteikt sadarbību projektā ar skolas bibliotēku, jo nebija iespējas nodrošināt “Lasītrosmes” nodarbības visiem gribētājiem. Apmēram reizi mēnesī mācību gada laikā klases nāca uz bibliotēku tuvāk iepazīt grāmatu pasauli un bibliotēku. Šajā laikā notika 42 “Lasītrosmes” nodarbības, daļēji izmantojot OCB metodiskos materiālus (piem., BJVŽ), gan arī par tieši Ikšķilei aktuālām tēmām (piem., saistībā ar Ikšķiles 840 gadu jubileju – par Ikšķiles vēsturi un literātiem). Skolēni un skolotāji augsti novērtēja “Lasītrosmes” nodarbības par literārajām balvām. Pēc nodarbībām par BJVŽ daudzi skolēni pieteicās kļūt par lasīšanas ekspertiem. Pēc “Lasītrosmes” nodarbībām pedagogi ieteica tās arī citām Ikšķiles vidusskolas attiecīgā vecumposma klasēm.

Pārskata gadā bērnu bibliotekāres aktīvi organizējušas dažādas **meistarklases (kopā 12)**, lielākoties vasaras mēnešos (nodarbības “Raibā vasara”) un Ģimenes dienā (katra mēneša otrā sestdiena).

Meistarklašu tēmas lielākoties tiek pieskaņotas aktuālajiem notikumiem vai svētkiem (piemēram, kaķu kartītes – “Straume”, Līgo svētku vainagi, apsveikums skolotājam). Meistarklasēs tiek izmantotas ļoti dažādas tehnikas un materiāli: darbs ar papīru, makramē, dekupāža, pērlītes, filcs, šūšana, mīksto mantiņu izgatavošana u.c., līdz ar to tās ir plaši apmeklētas, iecienītas un attīsta dažādas prasmes. Meistarklases tiek organizētas tā, lai tajās varētu piedalīties visu vecumu bērni atbilstoši savam līmenim. Vislielākā bērnu atsaucība bija rokassprādžu (26 dalībnieki) un vainagu meistarklasē (27 dalībnieki).

47. att. Radošas meistardarbnīcas par dažādiem tematiem visa gada garumā – Māmiņdienas apsveikuma veidošana maijā Ikšķiles pilsētas bibliotēkā

Saistībā ar multiplikācijas filmas “Straume” panākumiem bibliotēkas bērnu nodaļā tika izveidota **izstāde “Kaķi bibliotēkā”** – bērni un pieaugušie aktīvi iesaistījās, nesot dažādus izstādes priekšmetus (kopumā vairāk kā 100 priekšmeti, piemēram, figūriņas, rotaļlietas, grāmatzīmes, somas, pat pelnutrauks, kleitas u.c.). Izstāde bija apskatāma janvārī un februārī un izraisīja neviltotu interesi apmeklētāju vidū. Izstādes noslēgums tika rīkots pārskata gada 28. februārī, uzaicinot mākslinieci, ar kuru kopā tika gleznotas kaķu grāmatzīmes. Izstādes apmeklētāji varēja arī piedalīties viktorīnā par grāmatām, kurām ir kāda saistība ar kaķiem, un tikt pie balviņām. Viktorīnas jautājumos bija iekļautas gan bērniem, gan pieaugušajiem piemērotas kaķu grāmatas.

Bibliotēkas bērnu nodaļā norisinājās **kanisterapijas nodarbības bērniem “Ar ķepas palīdzību”** ON pašvaldības aktivitātē “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu aktivitāšu organizēšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”. Pēc nodarbībām bērni uzskatījās bibliotēkas telpās un darbojās kopā ar bibliotekāri, piemēram, paši zīmēja sunīšus, krāsoja, veidoja kartītes, klausījās grāmatas fragmentus, iepazīna enciklopēdijas, piedalījās viktorīnā par suņiem, stāstīja par saviem mājas mīluļiem.

Tāpat katra mēneša pirmajā otrdienā līdz vasaras sezonai bērnu nodaļā tika gaidītas **māmiņas ar mazuliem**, lai satiktos, iepazītos un parunātos ar vecāku emocionālā atbalsta speciālisti Ingu Bernāni (PEP mamma). Inga Bernāne nodarbību laikā sniedza profesionālu atbalstu māmiņām ar mazuli no dzimšanas līdz trīs gadu vecumam – kad ģimenei nepieciešama praktiska informācija un emocionāls atbalsts, lai veidotu miera un prieka pilnas attiecības ar savu bērnu.

Jau otro gadu pēc kārtas 14. februārī tautas namā notika tematisks pasākums **“Paaudžu sadziedāšanās svētki. Ar mīlestības pinekļiem”**, ko kopīgi organizēja Ikšķiles pilsētas bibliotēka, Ikšķiles Tautas nams, Senioru skola un Ikšķiles vidusskola. Pasākumā izskanēja mīlestības dzejoļi, dziesmas par mīlestību, par kurām bija balsojuši dažādu vecuma grupu pasākuma dalībnieki, un mīlestības atmiņu stāsti.

48. att. Ekskursijas skolēniem Ikšķiles pilsētas bibliotēkā

Krapes pagasta bibliotēkā 2025. gadā bērniem un jauniešiem tika piedāvāti **6 pasākumi**, kas attīsta radošo domāšanu. Lieldienu laikā bērniem un jauniešiem bija iespēja izgatavot Lieldienu saldumu groziņus, uz Ziemassvētkiem bērni gatavoja apsveikuma kartiņas, grāmatzīmes un eglīšu rotājumus. Tāpat bibliotēka piedalījās Krapes muižas organizētajā pasākumā, piedāvājot bērniem izkrāsot grāmatzīmes.

Veiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitāte pārskata periodā bija **“Mans grāmatu lasīšanas izaicinājums vasarā”**. Bērniem un jauniešiem bija jāizlasa 6 grāmatas, kas atbilda izaicinājuma noteikumiem. Kopā bija 12 dalībnieki, bet visus izaicinājuma noteikumus izpildīja 5 no tiem. Noslēguma dienā bērni tika aicināti uz radošo darbnīcu, kurā izgatavoja sapņu ķērāju. Katrs dalībnieks saņēma balviņas un īpašo izaicinājuma piparkūku. Savukārt, lietderīgai brīvā laika pavadīšanai bibliotēkas jaunajā sežamplauktā izvietotas bērniem brīvi pieejamas radošās un attīstošās uzdevumu lapas dažādām vecuma grupām.

Tīnūžu pagasta bibliotēka pārskata gadā iesaistījusi OCB organizētajā lasītprīka veicināšanas programmā “Lasītrosme”. Gada nogalē, kad darba gaitas uzsāka jaunā bibliotēkas vadītāja Juta Vovere, izveidojās jauka sadarbība ar Tīnūžu sākumskolu. Bibliotēkā tika noorganizētas jau 6 “Lasītrosmes” nodarbības (pārsvarā 3. klases skolēniem) un 1 nodarbība Ikšķiles PII “Urdaviņa” grupīnai. Līdz šim nodarbības praktiski nenotika. Nodarbībās skolēni tika iepazīstināti ar bibliotēku, tās krājumu bērniem, un katrs izvēlējās sev lasīšanai piemērotāko grāmatu par projektā ieteiktajām tēmām, lai turpinātu lasīt savās klasēs. Jau iepriekšējā mācību gadā tika uzsākta aktīva skolēnu iesaistīšana lasīšanā, aktīvāks darbs turpināsies 2026. gadā.

Atsākoties aktīvām Tīnūžu Tautas nama (bibliotēka atrodas tā telpās) deju un dziedāšanas pulciņu nodarbībām, arī bibliotēku apmeklē arvien vairāk mazo lasītāju ar vecākiem, tāpēc tiek veltīta pastiprināta uzmanība, iesakot, pastāstot un palīdzot izvēlēties grāmata lasīšanai. Tāpat bibliotēkā bērni labprāt krāso zīmējumus, zīmē paši, mācās apgūt datorprasmes vai izpilda mājasdarbus. Arī skolēniem, kuri, gaidot pulciņus, laiku pavada gaitenī, tiek piedāvāts nākt uz bibliotēku, sasildīties, tā radot drošu, izzinošu un interesantu vidi. Tas palīdzējis pastāstīt par bibliotēkas piedāvājumiem arvien lielākam skaitam skolēnu.

Lai rosinātu pagasta bērnu interesi par grāmatām un lasīšanu, **Meņģeles pagasta bibliotēkas** vadītāja **organizēja skolēnu lasīšanas nodarbības**. Šajās nodarbībās tika gan skaļi lasīti skolēnu izvēlētie darbi, gan tiek atstāstīts izlasītais. Skolēni viens otram ieteica grāmatas, kuras būtu vērts izlasīt, pamatojot savu izvēli. Bibliotēkā arī darbojas Meņģeles Literāri Radošā Kopa, arī tajā tiek diskutēts gan par izlasītajām grāmatām, gan par jaunākajām izdotajām grāmatām. Taurupes pamatskolas Meņģeles filiālē 2025./2026. m.g. mācās 12 skolēni, no tiem 5 aktīvi darbojas radošajā kopā un apmeklē nodarbības bibliotēkā katru pirmdienu no plkst. 15.00 līdz 17.00.

Pārskata gadā bija sešas pēcpusdienas, kad skolēni stāstīja un viens otru iepazīstināja ar izlasītajām grāmatām, kā arī dalījās ar savām pārdomām par grāmatās darbojošos personu rīcībām un dažādiem notikumiem.

Rudenī, iesākoties jaunajam mācību gadam, arī bērnudārza bērni kopā ar audzinātāju apmeklēja pasākumu “Iepazīsti bibliotēku”, lai interesantā veidā pastāstītu, cik daudz interesanta viņus šeit sagaida. Šāda pēcpusdiena PII vecuma bērniem tika organizēta jau piekto reizi, un to var uzskatīt jau par iedibinātu tradīciju. Reizi divos mēnešos PII vadītāja veda bērnu grupiņu uz bibliotēku, lai kopīgi izlasītu kādu grāmatu.

49. att. Bērnu prieks pēc izlasītām grāmatām Meņģeles pagasta bibliotēkā

Lauberes pagasta bibliotēka ieņem ļoti svarīgu lomu vietējā kopienā. Bibliotēkā notikuši vairāki nozīmīgi pasākumi un aktivitātes visa gada garumā. Vasarā un brīvlaikos bērni apmeklēja bibliotēkas rīkotās aktivitātes un ikdienā spēlēja dažādas spēles gan telpās, gan bibliotēkas pagalmā. Jāatzīmē, ka atskaites gadā bibliotēkas vadītāja un bibliotekāre īpaši centīgi strādāja ar bērniem lasītprasmes veicināšanai

Īpaša uzmanība bija arī pievērsta **medijpratības jautājumiem**. Īstenoti 3 medijpratības pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam. Sākumskolas un pamatskolas skolēni spēlēja “Autogrāfu medības”, kuru laikā tika mudināti pārrunāt personīgo rīcību un uzvedību internetā. Bērniem no 4 līdz 7 gadu vecumam organizēta nodarbība pēc Drošāka interneta centra izstrādātajiem mācību materiāliem “Ričijs Rū un internets”. Bērniem no 8 līdz 13 gadu vecumam un pusaudžiem no 14 līdz 17 gadu vecumam īstenoti “*Make it clear*” 2 mācību moduļi. Visiem bērniem bija uzdevums atpazīt cilvēka fotogrāfiju no MI radīta attēla. Bērnu izpildīto testu rezultāti un sniegtās atbildes norāda uz vajadzību turpināt bērniem attīstīt kritisko domāšanu un drošu uzvedību internetā.

Atzīmējot “**Drošāka interneta dienu**”, skolēni mācījās par drošību internetā, kritisko domāšanu, atpazīt dziļviltojumus, aizpildīja testus par savām digitālajām pēdām. Bibliotekāre kopā ar bērniem pārrunāja viņu personisko rīcību un uzvedību internetā, kādas var būt sekas nepareizai rīcībai. Pajautāja bērniem un jauniešiem, vai viņu ģimenēs ir drošības kods, kuru izmanto, lai pārlicinātos, ka zvanītājs patiešām

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu ir ģimenes loceklis, nevis krāpnieks, kurš pārveidojis savu balsi ar MI palīdzību. Par piedalīšanos pasākumā bērni saņēma diplomus.

Mācībās aizgūtās idejas no Brēmenes pilsētas bibliotēkas par paaudžu saikņu veidošanu tika pielāgotas Lauberes pagasta bibliotēkā, proti – divi bērni vasarā **lasīja priekšā savām vecmāmiņām**.

Lai veicinātu alfabēta apguvi un lasītprasmes attīstību, bibliotēkā iegādātas 2 skaņu grāmatas “Skanīgā ābece”, “Runājošā ābece”, mācību un rotaļu skaņu plakāts “Runājošā ābece”. Matemātiskās un loģiskās domāšanas attīstīšanai bērniem bibliotēkā nodarbībās izmantoja grīdas robotu *Blue-Bot*, burtu apguvei – latviešu alfabēta paklāju un tapeti.

Visu pārskata gadu bērni un jaunieši piedalījās lasīšanas aktivitātē “**Grāmatu bingo**”. Bija jāaizpilda astoņi “Grāmatu bingo” lauciņi ar nosacījumiem. Pēc “Grāmatu bingo” izlasīšanas bērni un jaunieši saņēms balvas.

Veicinot iesaistīšanos BJVŽ projektā, noorganizēts pasākums ar lasītprīeka vēstnešu Emīlijas (3. klase) un viņas mamma Martas stāstījumu skolēnu ziemas brīvlaikā. Mamma ar meitu stāstīja, kāpēc viņām tik ļoti patīk lasīt grāmatas, ko viņas no tā iegūst un kuras ir viņu mīļākās grāmatas. Pasākuma noslēgumā visi dalībnieki uzrakstīja savas mīļākās grāmatas un uzdāvināja sarakstu kādam pasākuma apmeklētājam.

Lasīšanas veicināšanas nodarbībā Lauberes PII bērni tikās ar rakstnieci Zani Zustu. Rakstniece teatrāli stāstīja par savu grāmatu "UCIPUCI meklē mājas". Bērni iejutās grāmatas tēlos un izspēlēja leļļu teātri, noskatījās video raidījumu "UCIPUCI Itālijā. Kā lido lidmašīnas?" un paši attēloja lidmašīnas. Pasākumā bērni darbojās radoši, krāsojot un griežot papīra UCIPUCI pūcītes.

Bērni no Lauberes PII, Suntažu PII, Madlienas PII, Suntažu pamatskolas 1. klases un 2. klases, Ogres filiāles piedalījās bibliotēkas veidotajā **interaktīvajā nodarbībā “Ričijs Rū mācās tikt galā ar dusmām”**. Izmantojot stāstniecību, lomu spēles (grāmatas varoņi), dziesmas un fiziskās aktivitātes, bērni iemācījās veselīgus un iedarbīgus veidus, kā tikt galā ar dusmām.

Sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību pārskata gadā īstenots projekts “Grāmatu starts” – “**Pūčulēnu skoliņa**” 3–4 gadus veciem bērniem un viņu ģimenēm. Kopā īstenotas 5 nodarbības. **1. nodarbībā** notika iepazīšanās ar bērniem un vecākiem, pirmā ekskursija pa bibliotēku un lietošanas noteikumu pārrunāšana. Bērni un vecāki spēlēja iepazīšanās spēli, vēroja prezentāciju par pūcēm un pūčveidīgajiem, spēlēja galda spēles, kopīgi lasīja un klausījās CD ar dabas skaņām “Mazās pūces naktī ir rosīgas”. Mazie pūčulēni saņēma arī “Grāmatu starts” komplektu jaukiem lasīšanas brīžiem mājās.

2. nodarbībā notika eksperiments – “Vai Tu esi labrocis vai kreilis?”. Vispirms ar bērniem tika noskaidrots, kura ir labā roka un kura ir kreisā. Pēc tam katrs uz savas lapas uzrakstīja sava vārda pirmo burtu ar labo roku un pēc tam ar kreiso roku. Bērni vēroja “UCIPUCI” 1. sezonas 3. sēriju par Norvēģiju

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu un augšanu, klausījās par Norvēģijas troļļiem un cilvēkbērna augšanu. Ar rokām veidoja lidmašīnas, meklēja labirintā ceļu un atbildēja uz jautājumu, kas veicina augšanu. Nodarbībā bērni mācījās par burtiņu “č”, spēlēja pēdu un plaukstu spēli, pūta burbuļus trenējot koordināciju, minēja mīklu Ulda Ausekļa dzejolī, mainījās grāmatām un spēlēja interaktīvo grīdas spēli.

3. nodarbībā pūculēni vēroja prezentāciju par stārķiem, uzzināja, ka pasakās stārķi piegādā bērnus, kādi stārķi sastopami pie mums dabā, kādas ir to pazīmes un atšķirības. Pūculēni savām rokām aptaustīja īstas stārķu spalvas un uzzināja, ka tie piedzimst ar iekšējo kompasu, tāpēc viņi spēj atrast ceļu uz savām mājām. Lai labāk saprastu, kas ir kompass, bērni ar tiem plaukstās gāja apkārt grāmatu plauktam. Pūculēni pamēģināja skatīties uz stārķa un briežu attēliem caur binokli, lai pavasarī varētu ar binokli aplūkot Lauberes stārķus pie bibliotēkas esošajā stārķu ligzdā. Visi izmēģināja kā stārķi stāvēt uz 1 kājas. Bērni krāsoja trafaretus, noslēgumā klausījās miedziņpasaku “Lapsa un stārķis”, kuras gudrība vēsta – dots devējam atdodas.

4. nodarbībā bērni prezentācijā uzzināja, kas ir dinosauri, cik lieli tie bija, kā izskatījās, ko ēda, kā sevi aizsargāja un cik lielas bija dinosaurus olas. Bērniem bija jāveic dažādi ar dinosauriem saistīti uzdevumi. Nodarbībā bērni arī iemācījās, cik tumsā grūti viņus pamanīt bez atstarotājiem, tāpēc saņēma “LASI UN STARO” atstarotājus. Tāpat apguva ciparu mācību un izspēlēja dažādus skaitīšanas uzdevumus un interaktīvās spēles – ķegļus un futbolu.

5. nodarbība bija veltīta meža zvēru iepazīšanai. Bērni klausījās dzīvnieku balsis no “Meža mazās putnu dziesmu grāmatas” un runājošās grāmatas “Meža iemītnieki”, vēroja latviešu dziesmiņas ar animāciju par dzīvnieciņiem mežā un dabā. Noslēgumā uz bibliotēku atlidoja Gudrā Pūce, kura bija ļoti zinātkāra un vēlējās uzzināt, cik gudri bērni apmeklē skoliņu. Bērni atbildēja uz dažādiem jautājumiem par putniem un dzīvniekiem, kā arī izspēlēja kustību rotaļu “Pūce lido”. Pūculēni pēdējā nodarbībā saņēma godam nopelnītos diplomus un balviņas, piedalījās burbuļpūšanas un lidmašīnu sacensībās, izklaudzina Evijas Gulbes dzejoli “KLIP-KLAP” un cienājās ar gardo kūku.

Pārskata gadā bibliotēkā notikušas **29 lasīšanas reizes** kopā ar bērniem. Bibliotekāre lasa priekšā pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem, pārrunā izlasīto, māca burtus. Allaž tiek izskaidroti un pārrunāti nezināmie vārdi. Prieku rada iespēja bērniem pašiem izvēlēties lasāmo grāmatu. Tas veicina interesi un iesaistīšanos. Lai veicinātu lasītprasmi, izpratni par izlasīto un ierobežotu bērnu un jauniešu laiku pie platekrāna televizora un datorspēlēm, bibliotēkā ieviests noteikums, ka par katrām izlasītajām 6 lappusēm drīkst skatīties 30 minūtes sevis izvēlētu programmu televizorā vai spēlēt atļautās datorspēles.

Pārskata gadā rīkota **Orientēšanās spēle 7–9 gadus veciem bērniem**. Tā mācīja bibliotēkas krājuma izvietojumu. Konkrētās grāmatās paslēptās norādes veicināja bērnu lasītprasmi, bet dažādie spēles varianti – spēlēt orientēšanās spēli vienlaikus.

Lauberes pagasta bibliotēkā veidojot pasākumus tiek domāts par to, lai bērni no tā kaut ko iemācītos, lai katrā aktivitātē būtu iesaistīta grāmata, dzeja, mīklas, vai iesaistītas informācijas meklēšanas prasmes.

50. att. Nodarbība Lauberes PII grupīnai "Zirnīši"

Madlienas pagasta bibliotēkas galvenie uzdevumi bija nodrošināt bērnus un jauniešus ar informāciju, informēt par bibliotēkā esošo literatūru, rosināt interesi par lasīšanu, iemācīt bērniem pēc iespējas labāk izmantot bibliotēkas krājumu, izvērtēt lasīto, attīstīt iespiesto un elektronisko dokumentu izmantošanas prasmes un aktīvi izmantot moderno tehnoloģiju iespējas. Lai nezaudētu saikni ar mazajiem lasītājiem, bibliotēka aktīvi sadarbojas ar izglītības iestāžu pedagogiem un vecākiem, aicinot piedalīties lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ. Pārskata gadā žūrijas ekspertiem notika jauka tikšanās ar Eviju Gulbi.

Nozīmīgs notikums bija ceļojošā **izstāde “Snīpulītis no Snīpuļciema”**, kuras autori ir Laura Vinogradova un Vitālijs Vinogradovs. Izstādē bija apskatāmas lielformāta fotogrāfijas un miniatūras figūriņas, kas bijušas kopā Snīpulīša piedzīvojumos.

Novembrī uz nodarbību par tēmu **“Kas ir tautasdziesmas?”** viesojās PII “Taurenītis” grupiņa “Pienenītes”. Tika aplūkotas visas bibliotēkā pieejamās tautasdziesmu grāmatas un noskaidrots, vai kādam no bērniem mājās ir tautasdziesmu grāmatas un kuras ir vispopulārākās bērnu vidū. Lasot bērniem priekšā tautasdziesmu rindiņas, bērni atpazīna, kādas pazīstamas dziesmas.

Otrdienas bibliotēkā ir **sadraudzības dienas** ar bērnudārza grupiņu “Saulespuķe”. Tā vairākus gadus ir izveidojusies kā tradīcija. Tās dienas grupas dežuranti otrdienas rītā ierodas izvēlēties grāmatas. Citu reizi bibliotēkā ciemojas visa grupa.

Jauks pasākums un **Ziemassvētku prieks** tika uzburts kopā ar “Saulespuķes” grupas bērniem. Bērni skatījās animācijas filmu “Kā Ucipuci radīja savus piedzīvojumus, dodoties uz Lapzemi pie Ziemassvētku vecīša”. Bērni uzzināja, kādā krāsā patiesībā ir sniegs un kāds ir latviešu tradicionālais Ziemassvētku ēdiens. Vēlāk ielūkojās, kāds izskatās svētku galds citās valstīs, jo ne visi cilvēki pasaulē

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Ziemassvētkos ēd pīrāgus un piparkūkas. Nodarbības noslēgumā bērni minēja mīklas un našķējās ar piparkūkām.

51. att. Nodarbība “Ziemassvētku prieks” Madlienas PII “Taurenītis” grupiņai “Saulespuķes”
Birzgales pagasta bibliotēka pirmo reizi rīkoja **Drošāka interneta dienai veltītu pasākumu**, kas bērniem ļoti patika. 2025. gada 11. februārī Birzgales pamatskolas 3. klases skolēni kopā ar bibliotēkas vadītāju noskaidroja, kas ir drošs internets, kas ir digitālā pēda, ko drīkst un ko nedrīkst publicēt internetā. Pēc tam visi kļuva par interneta detektīviem. Meklēja bibliotēkā kartītes, pāros pārbaudīja savas zināšanas, aizpildot darba lapas. Gāja dažādi, bet vienu gan skolēni zināja, ka internetā nav droši publicēt informāciju par sevi un saviem radniekiem. Noslēgumā katrs skolēns saņēma apliecību par iegūtajām zināšanām.

Jauka tradīcija jau vairāku gadu garumā ir **pužļu likšanas čempionāts**. Dalību pārskata gadā uzsāka 18 dalībnieki vecumā no 4 gadiem līdz 40+. Visvairāk piedalījās bērni vecuma grupā no 7 līdz 10 gadiem. Visas trīs sarežģītības pakāpes puzzles salika 9 dalībnieki.

Bibliotēkai ir ļoti laba sadarbība ar Birzgales pamatskolu, arī 2025. gadā skolēni vēlējas uzzināt par bibliotēkas ikdienas darbu. Ēnu dienā bibliotekāri “ēnoja” divas Birzgales pamatskolas 3. klases skolnieces, kuras izsniedza lasītājiem grāmatas, mēģināja nolikt atpakaļ plauktos grāmatas, veidoja literatūras izstādes un Lieldienu dekorus.

Gada laikā vairākas reizes bibliotēku ir apmeklējuši PII “Birztaliņa” bērni, lielākoties tie, kuri nākošajā gadā uzsāks skolas gaitas. Notikušas vairākas nodarbības par dažādām tēmām. Bieži tika veidotas arī zīmējumu izstādes.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
No 17. līdz 23. martam Latvijā jau 12. reizi notika gada nozīmīgākais notikums finanšu pratības jomā – "Finanšu pratības nedēļa 2025". Bibliotēkā notika divas izglītojošas lekcijas 1. un 3. klašu skolēniem. Izglītojošas lekcijas notikušas arī par LG500. Birzgales pamatskolas 2. klases skolēni uzzināja par grāmatu ilustrācijām cauri gadsimtiem, savukārt 6. klases skolēni par grāmatniecības vēsturi. 8. novembra svētku kulminācija tika translēta tiešraidē no LNB.

Kā nozīmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes bibliotēkā var minēt BJVŽ, kā arī vasaras lasīšanas izaicinājumu. Kā vēl vienu veiksmīgu lasīšanas veicināšanas aktivitāti var izcelt "Katrs tautasdziesmas vārds iemirdzas Latvijā". Tā bija simboliska akcija bibliotēkā visu novembri. Apmeklētāji lasīja un izvēlējās tautasdziesmas, ko paši ierakstīja Latvijas kontūrā. Notikums bija veiksmīgi apvienots ar Krišjāņa Barona 190 gadu atceri. Skolēni paši atlasīja tautasdziesmas un veica rūpīgu norakstīšanu ar visām pieturzīmēm.

Kā tradīcija jau katru gadu, skolēniem tiek organizēta mācību ekskursija uz rakstnieka A. Pumpura dzimto māju vietu Birzgales pagastā sadarbībā ar Birzgales pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju. Sadarbība ar Birzgales pamatskolas skolas bibliotekāri ikdienas profesionālajos jautājumos un Skaļās lasīšanas sacensības organizēšanā, pagasta bibliotēkas vadītāja katru gadu ir žūrijas komisijā labāko lasītāju noteikšanai.

52. att. Nodarbība par BJVŽ 2025 grāmatām PII "Birztaliņa" telpās

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiāle Lāčplēša bibliotēka jau otro gadu februārī, Drošāka interneta dienā, piedāvā medijpratības nodarbības PII "Pūt vējiņi" sagatavošanas grupiņu bērniem. Dažādi uzdevumi pieejami arī bibliotēkas bērnu literatūras abonementā. Jaunākā skolas vecuma bērni skatījās Drossinternets.lv filmaņās, izteica viedokli par konkrētām situācijām, piedāvāja savu risinājumu. Sarunās ar pusaudžiem dalījās viedoklī un pieredzē par *ChatGPT* lietošanas paradumiem, skolēni paši izmēģināja veikt konkrētu uzdevumu ar MI palīdzību.

Lāčplēša bibliotēka daudzu gadu garumā iesaistās lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ. 2024. gadā lielākie atbalstītāji bija Lielvārdes PII "Pūt vējiņi" sagatavošanas vecuma grupiņas.

Veicināt lasītprasmi un rosināt lasītvēlmi – tās ir prioritātes, kuras aktuālas arī Lāčplēša bibliotēkā. Vēl viena no tradīcijām, kuru iemīļojuši arī pirmsskolas izglītības pedagogi – Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumi.

Sadarbojoties ar PII “Pūt vējiņi” 3., 8., 10., 11., 12. grupiņu bērniem un audzinātājām: D. Zaļkalniņu, L. Medni, I. Patalujevu, G. Peisenieci, J. Prikuli un I. Jaunvīksni, bibliotēkā tika izvietoti šo grupiņu radošie darbi. Bibliotēkas bērnu abonementa telpas rotāja šādi grupu darbi: Raibu raibās Čūskas virtenes, BVJŽ mīļākajām grāmatām veltīti zīmējumi, draiski un koši baloni dzejas dienu izstādē “Dzeja svin”, veltījums Latvijas svētkiem “Rakstu raksti” – ar latvju rakstu zīmēm rotātas saktas. Gandrīz ikvienos gadskārtu ieražu svētkos, bērniem tik iemīļotajā Valentīndienā, Halovīnos un Ziemassvētkos bibliotēkā rīkotas radošās darbnīcas. Gatavoti rotājumi bibliotēkas telpām, saviem mājokļiem, dāvaniņas un apsveikumi. Jānos bērni darināja romantiskus sapņu ķērājus, Halovīnos cepa spocīgās picas un cīsiņu mūmijas, Ziemassvētku darbnīcās tapa eglīšu rotājumi, tika ceptas un ar glazūru rotātas piparkūkas.

Jūlijā bibliotēkas talismans Lāčausis ikvienu interesentu aicināja radīt savu Supervaroni – viņa jauno draugu. Uzdevums: izdomā Supervaronim vārdu, kādas īpašās spējas viņam piemīt un kā tās tiek pielietotas. Lāčausis ieguva 19 jaunus vasaras varoņus.

Veiksmīgākie Lāčplēša bibliotēkas pasākumi pārskata gadā bija Drošāka interneta diena kopā ar PII “Pūt vējiņi” Pipariņu grupiņu un nodarbība par maizi “No graudiņa līdz kukulītim” sadarbībā ar PII “Pūt vējiņi” Ežukiem. Nodarbības laikā bērni klausījās latviešu tautas pasaku “Kukulītis”, skatījās filmiņu par maizes ceļu. Varēja gan pataustīt, izpētīt labības vārpas, pagāršot dažāda maluma miltus, aplūkot abru, paturēt maizes lizi un izgaršot dažādas maizes garšas.

53. att. Nodarbība par maizi “No graudiņa līdz kukulītim” Lāčplēša bibliotēkā sadarbībā ar PII “Pūt vējiņi”

2025. gada 14. oktobrī, sadarbībā ar Edgara Kauliņa Lielvārdes 11. un 12. klašu skolēniem, Andreja Pumpura Lielvārdes muzeja telpās, pieminot Raiņa 160 jubileju, izskanēja literatūras pētnieces, muzejpedagoģes, ilggadējas Raiņa un Aspazijas mājas darbinieces – Gaidas Jablovskas priekšlasījums "Topošā dzejnieka Raiņa ģimenes stāsts – tēvs Krišjānis, māte Dārta, māsas Līze un Dora".

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Bibliotēkā regulāri tiek veidotas literāri tematiskās izstādes. Atskaites gadā bērnu literatūras nodaļā kopumā tika izveidotas 23 tematiskās izstādes. Izstādēs tika izcelti grāmatu krājumi, informatīvie materiāli, izzinoša literatūra, bērnu rakstnieki – jubilāri un viņu darbi.

Pēc veiksmīgi īstenotiem telpu labiekārtošanas darbiem **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** būtiski uzlabojušās iespējas organizēt dažādas aktivitātes. Auditorija vecumā no 16 līdz 18 gadiem tika pārcelta uz pieaugušo abonementu. Šis stratēģiskais solis veikts, lai nodrošinātu jauniešiem viņu vecumam un interesēm atbilstošāku vidi, vienlaikus veicinot dabisku pāreju no bērnu nodaļas uz pieaugušo bibliotēkas krājumu. Bibliotēka pārskata gadā bijuši šādi veiksmīgi pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes:

1.	Digitālajā nedēļā bibliotēkā izveidota izzinošā QR kodu spēle visai ģimenei – “Digi Mēs”. Zem QR kodu zīmēm paslēpti dažādi ar medijpratību un drošu interneta lietošanu saistīti jautājumi
2.	Lielā vasaras lasīšanas akcija “Minūte bibliotēkā”. Lielais ātrlasīšanas čempionāts visai ģimenei
3.	Izveidota izzinošā spēle visai ģimenei par grāmatu varoņiem un latviešu tautas pasakām “Vai vari atminēt?”
4.	Oktobrī izveidots spocīgais fotostūrītis pašiem drosmīgākajiem
5.	Pasākumi norišu kopā LG500. 8. novembrī R. Blaumaņa grāmatas “Velniņi” lasījums; Tiešraides translācija no LNB Ziedoņa zāles “Bērnu ēdienkarte: Bērni – grāmatu autori”
6.	Konkurss ģimenēm “Lielā rūķu skaitīšana”. Aicinājums aplūkot mākslinieces Agijas Stakas bērnu grāmatu ilustrāciju izstādi Lielvārdes pilsētas bibliotēkā, kā arī Lāčplēša bibliotēkā
7.	Gada noslēguma Ziemassvētku pasākums bibliotēkas čaklākajiem lasītājiem un lasošākajām ģimenēm zinātnes un eksperimentu studija “Zinātnes zona”
8.	Vasaras lasīšanas klubiņš bērniem. ON pašvaldības atbalstīts projekts “Grāmatu pasaule: Piedzīvojums sākas”

26. tab. Pasākumi Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 2025. gadā

Kopš 2002. gada Lielvārdes pilsētas bibliotēka iesaistās lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ. Dalībnieku skaits ir pieaudzis, jo žūrijas lasītāju lokam pievienojās Lielvārdes pamatskolas PII divu vecāko grupiņu bērni. Tas ir pierādījis, ka projekts joprojām ir aktuāls un dzīvotspējīgs.

Jau otro gadu bibliotēka piedalās OCB lasīšanas veicināšanas **programmā “Lasītrosme”**. Veiksmīga sadarbība šajā projektā ir izveidojusies ar Lielvārdes pamatskolas 3. b klasi un skolotāju Aigu Kriņģeli, novadītas trīs nodarbības. Šajā gadā projektā “Lasītrosme” tika uzsākta sadarbība arī ar Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 5. a klasi un skolotāju A. Baltruķu, kā arī ar 2. a, 2. b un 2. c klasi un skolotājām Z. Ziņģi, J. Rogu un M. Dāliņu.

Atskaites gadā bibliotēkā bija skatāma rakstnieces Lauras Vinogradovas zīmējumu izstāde “Snīpulītis no Snīpuļciema”, kā arī mākslinieces, bērnu grāmatu ilustratores Agijas Stakas grāmatu ilustrāciju izstāde “Rūķi”. Bibliotēkā regulāri tiek veidotas literāri tematiskās izstādes, 2025. gadā – 20. Izstādēs

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu tika izcelti grāmatu krājumi un informatīvie materiāli, kā arī bērni tika iepazīstināti ar bērnu rakstniekiem un viņu darbiem.

Vasaras periodā bibliotēkā notika lasīšanas **akcija “Minūte bibliotēkā”**. Tās mērķis bija veicināt bērnu un jauniešu interesi par grāmatām, mudināja lasīt un uzlabot lasītprasmi. Lai veicinātu lasīšanu arī vasaras brīvlaikā, bērniem bija iespēja apmeklēt **vasaras lasīšanas klubu** nodarbības, kas notika katru otro nedēļu otrdienās.

Bibliotēka piedalījās Lielvārdes pilsētas svētkos, kuros piedāvāja **izzinošu spēli visai ģimenei** par grāmatu varoņiem un Latviešu tautas pasakām “Vai vari atminēt?”. Spēle veidota kā izglītojoša aktivitāte ar mērķi veicināt interesi par grāmatām un lasīšanu. Spēles laikā dalībnieki iepazīna dažādus grāmatu varoņus un tēlus no grāmatām.

54. att. Izzinoša spēle “Vai vari atminēt?” Lielvārdes pilsētas svētku laikā

Ķeipenes pagasta bibliotēku pēc stundām iecienījuši bērni un jaunieši. Tā ir vieta, lai atpūstos pēc skolas un starp ārpusskolas pulciņiem. Izrādot lielu prieku par datoru pieejamību, mācās to lietot. Mazākie bērni izmanto izdevību spēlēt galda spēles, krāsot izdrukātus darbiņus vai piedalīties konkursos, izrāda interesi arī risināt dažādus atjautības uzdevumus. Skolēni izvēlas sev vēlamu lasāmvielu vai bibliotekāre iesaka konkrēti interesējošo literatūru. Pieminot autorus, māksliniekus un viņu veidotos darbus, kā arī lai popularizētu krājumu, katru mēnesi tika veidotas tematiskās izstādes.

Saskaņojot nodarbību tēmas ar pedagogiem, katru mēnesi notika tikšanās ar PII “Saulīte” bērniem. Tikšanās reizēs ar mazākās PII grupiņas “Cālīši” bērniem veidotas radošas aktivitātes, kurās bērni tika iepazīstināti ar grāmatu saturu par aktuālām tēmām. Arī lielākā grupiņa “Pūcītes” veidoja radošus tematiskos darbiņus. Visu vecumu bērni iepazīstināti ar BJVŽ grāmatām.

Pārskatā periodā pavasarī un ziemā tika organizēts grāmatu tirdziņš. Apmeklētājiem bija iespēja iegādāties jaunākās grāmatas, savstarpēji diskutēt un dalīties ar atsauksmēm par izlasīto. Šo iespēju iedzīvotāji ļoti novērtēja.

Tomes pagasta bibliotēkā 17. maijā notika **Muzeja nakts pasākums**, kura programmā bibliotēkā iekļauti bērnu dzejas un ritma impresijas, veltītas Jāzepam Osmanim. Tā bija iespēja bibliotēkā uzņemt ģimenes un ļāva aplūkot J. Osmaņa grāmatas “Raibais taurenis” zīmējumu izstādi. Muzeju nakts pasākuma otrā daļa bija veltīta R. Ezeras piemiņai 95. gadskārtai.

Otrs saistošākais pasākums ģimenēm ar bērniem – Tomes tautas nama organizētais pasākums pagasta svētkos 24. maijā “**Spīguļo saulīt laika ritā**”. Tomes tautas nama folkloras kopa “Graudi” sadarbībā ar Latviskās dzīvesziņas kopu “Silavoti” atklāja kopīgi izdotās grāmatas, akcentējot “Jāņa un Saules dziesmas” (2024). Dziesmu pūra sakārtotājs Daris Jansons ģimenes dainu mantojumu izdziedāja un izstāstīja kopā ar kopu “Silavoti” un “Graudi”. Līdztekus notika atklāšanas **svētki grāmatai bērniem** “Vilcēns RaDa un Saules skola”. Citi lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem Tomes pagasta bibliotēkā netiek rīkoti, jo bērni pagasta teritorijā lielākoties uzturas vien brīvlaikos un nedēļas nogalēs, kad bibliotēka nav atvērta apmeklētājiem.

Rembates pagasta bibliotēkas tuvumā nav izglītības iestāžu, tāpēc tā tiek aktīvi apmeklēta skolas brīvlaikos, īpaši vasarā. Šajā periodā bērniem un jauniešiem tiek īstenotas dažādas aktivitātes – radošās darbnīcas, lasīšanas konkursi par izlasīto grāmatu skaitu, galda spēļu pēcpusdienas, izmantoti datori, meklēta un lasīta ieteicamā literatūra, kā arī minētas krustvārdu mīklas. Pārskata periodā veiksmīgi īstenoti dažādi konkursi un pasākumi bērnu un jauniešu lasītprasmes veicināšanai:

- Konkurss, kurā bija jāizlasa grāmata par kaķi un jāuzzīmē zīmējums, kā arī grāmatu izstāde par kaķiem;
- Valentīna dienas radošā darbnīca, kurā tika gatavoti apsveikumi. Apsveikumiem tika izvēlēti dzejoļi no G. Rača, I. Zanderes grāmatām, kā arī latviešu tautasdziesmas no grāmatas “Liepu laipa”;
- Starptautiskajai bērnu grāmatu dienai tika izveidota grāmatu izstāde;
- Lieldienu grāmatu izstāde pasakās un dzejā par iemīļotajiem varoņiem zaķiem, tika veidotas Lieldienu dekorācijas;
- Jauno grāmatu lasīšanas un vērtēšanas maratons BJVŽ 2025, kurā tika piedāvāts plašs jauno grāmatu klāsts;
- Grāmatu lasīšanas maratons vasarā;
- Katru otrdienu no jūnija līdz jūlijam notika radošā darbnīca “Lupatiņu rīts”, kurā vajadzēja izlasīt kādu no I. Zanderes grāmatām “Lupatiņu rīts”, “Diegu burts”, “Lupatiņi pie galda” un “Lupatiņu pilsēta”, tad izgatavot no lupatiņām gleznu;
- Tika organizēts lasītveicināšanas pasākums kopā lasot grāmatas;
- Grāmatu izstāde “Vai tu lasi enciklopēdiju?”;

- Rembates bibliotēkas *Facebook* lapā tika rīkots konkurss pašiem mazākajiem, kurā varēja piedalīties kopā ar vecākiem un minēt mīklas. Tās tika ņemtas no grāmatas – pirmā lasāmgrāmata “Pasakas un mīklas”;
- Jauniešiem tika piedāvāts Rembates pagasta bibliotēkas *Facebook* lapā uzrakstīt vai uzzīmēt savam mīļākajam skolotājam apsveikumu;
- Tika izveidota grāmatu izstāde Ziemeļvalstu literatūras nedēļai “Vienotība ziemeļvalstīs”;
- Radošā darbnīca kopā ar mākslinieci Ēriku Zuteri sākās ar ievadvārdiem par pirmo grāmatu un tās tapšanas pirmssākumiem, pēc tam dalībnieki veidoja Ziemassvētku apsveikuma kartiņas.

55., 56. att. Radošā darbnīca “Lupatiņu rīts” Rembates pagasta bibliotēkā

Taurupes pagasta bibliotēkā 2025. gadā organizēti vairāki pasākumi, lai bērnus iepazīstinātu ar bibliotēku, tās darbu, mācītu bibliotēkas pakalpojumu lietošanā un informācijas ieguvē. Arī pēc stundām skolēni nāk uz bibliotēku, lai pildītu mājasdarbus un izmantotu datorus. Tāpat ir iespēja spēlēt spēles, izmantot rotaļlietas, burtus un ciparus, papīru un zīmuļus.

Veiksmīgākās pārskata gada aktivitātes bērnu un jauniešu auditorijai:

- Radošās darbnīcas: “Zīmēsim. Krāšosim. Līmēsim.”, “Satiec Purvīti (153)”;
- Zīmējumu konkursi: “Grāmatu Karaliene 2025”, “Raibā sēņu pasaule”;
- Izstādes: “Mūsu Latvijai...”, “Taurupes dzejnieku dzeja”, “Kur mācīties?”, “Rudens vitamīni” u.c.,
- Akcijas: “Interneta drošības dienas”, “E-prasmju nedēļa (sameklē tīmeklī Letonika.lv, ocb.lv, lnb.lv, u.c.)”;
- Lasīšanas maratoni – “Aspazijai – 160”, “M. Rungulim – 75”, “Lasītrosme Taurupē”, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā – tēma – “Vienotība Ziemeļvalstīs”, BJVŽ 2025. Noslēguma anketas aizpildīja 10 dalībnieki.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā īpaši tiek piedomāts par **medijpratības pasākumiem** bērnu un jauniešu auditorijai. 2025. gadā tika organizēta tematiska medijpratības nodarbība “Digitālā pēda”. 1.–4. klašu

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu skolēni uzzināja, kas ir digitālā pēda, kas to veido, kā to pasargāt? Zinot, ka ikviens atstāj nospiedumus internetā, tika pārrunāts par atbildību un drošību tiešsaistē. Kopīgi tika veidots digitālās pēdas nospiedums. Digitālās pēdas veidošanā piedalījās 21 skolēns. **Oktobris – kiberdrošības mēnesis.** Norisinājās ikgadējā Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa un pasākums bibliotēkā – “Neuzķeries! Esi gudrāks par krāpniekiem!”. Ar aktīvajiem interneta lasītavas apmeklētājiem – dažāda vecuma bērniem tika izspēlēta jautājumu – atbilžu spēle “Drošs vai nedrošs internetā?!” Tās mērķis – palīdzēt skolēniem saprast, kā droši rīkoties internetā, atpazīt riskantas situācijas un pieņemt pareizus lēmumus tiešsaistē. Informācijas speciāliste skolēniem izskaidroja, kas ir internets, kāpēc tajā jābūt uzmanīgiem, ko nozīmē kiberdrošība. Tika nolasītas dažādas situācijas un bērniem bija jāpasaka, vai tas ir droši vai nedroši. Pēc katras situācijas notika izvērtējoša saruna. Pasākumu apmeklēja 10 skolēni. Informācija un izglītojoši materiāli par šo tēmu ikdienā atrodami interneta lasītavas informatīvajā stūrītī. Kopā bibliotēkā notika 3 medijpratībai veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam, ko apmeklēja 33 bērni.

57. att. Kiberdrošības mēnesis Ķeguma pilsētas bibliotēkā

Ķeguma pilsētas bibliotēkā notikuši šādi **dažādu prasmju un iemaņu attīstoši pasākumi:**

- Februārī sadarbībā ar Ķeguma tautas namu PII “Gaismiņa” vecākās grupas tikšanās ar bērnu grāmatu ilustratori Lieni Vilmani un radošā nodarbība, kurā bērni veidoja grāmatas “Puksītis” personāžus;
- Lieldienu radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem, kuras vadīja Ķeguma pensionāru biedrības rokdarbu meistare Dagnija Berķe. Tajās bija iespēja pašiem izgatavot visdažādākos Lieldienu dekorus, interesantus rotājumus, dāvanu maisiņus. Radošās darbnīcas bija labi apmeklētas;

- Novembrī PII “Gaismiņa” BJVŽ ekspertiem notika radošā darbnīca ar grāmatas “Jannis un Čapa” autori Agnesi Vanagu, kurā bērni aktīvi darbojās – mācījās atšķirt pretējas darbības, zīmēt un improvizējot salikt grāmatas personāžu no dažādiem zīmējumiem;
- Pasākumi medijpratībā skolas vecuma bērniem interneta lasītavā;
- Ikdienas radošās nodarbes – zīmēšana, krāsošana, locīšana, līmēšana;
- Galda spēļu pēcpusdienas.

Veiksmīgākie pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes 2025. gadā:

- Piemērotu grāmatu kopu atlasīšana ārpus klases lasīšanai vai konkrētu autoru darbu piemeklēšana dažādām klašu grupām un literatūras skolotājiem Ķeguma pamatskolai;
- Ieteicamās literatūras saraksta vasaras lasīšanai izveidošana Ķeguma pamatskolas skolēniem;
- 6 bibliotēkārās stundas PII “Gaismiņa” audzēkņiem par dažādām tēmām;
- BJVŽ 5+ vecuma grupas grāmatu lasīšana un vērtēšana PII “Gaismiņa” grupu “Pūcītes” un “Zīļuki” bērniem sadarbībā ar PII metodiķi un audzinātājiem;
- No jūnija līdz augusta beigām lasīšanas veicināšanas projekts “Augam kopā, lasām kopā”. Bibliotekāre no kartona izgatavoja ābeli, kura bija jāpapildina ar āboliem. Katras izlasītās grāmatas nosaukums un lasītāja vārds tika uzrakstīts uz izgrieztā ābolīša un piekarināts pie koka. Čaklākie vasaras lasītāji saņēma balviņas;
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas 2025 grāmatu izstāde;
- Nepieciešamo grāmatu atlase un nodrošinājums izdevniecības "Latvijas Mediji" grāmatu lasīšanas maratona “Grāmatons” dalībniekiem;
- Zvaigzne ABC “Lasīšanas stafete 2025” lasīšanas veicināšanas pasākuma atbalstīšana ar informāciju par pasākumu un grāmatām;
- Bibliotēkārās stundas Ķeguma pamatskolas 4. klasēm par rakstnieka Jura Zvirgzdiņa daiļradi;
- Bibliotēkārās stundas PII “Gaismiņa” audzēkņiem ar nodarbību un grāmatu izstādēm, piemēram, “Pasaules dzejas dienas”, latviešu folklorā – “Latviešu tautas mīklas” u. c.;
- BJVŽ 2024 noslēguma pasākums PII “Gaismiņa” lasīšanas ekspertiem;
- Ikmēneša grāmatu jaunumu izstādes;
- Tematiskas plauktu izstādes (autori, mākslinieki, atceres dienas, gadskārtu dienas, u.c.), piemēram – ”Mātes diena”, Latviešu rakstniekam Mārim Rungulim – 75, Latviešu rakstniekam un pedagogam Sudrabu Edžum – 165, “Līgo – vasaras saulgrieži”, “Svētā Valentīna diena”, Dzimtās valodas diena u.c.;
- Tematiskas viktorīnas par dažādiem tematiem.

7.5. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Izvērtējot 2025. gada ON bibliotēku pārskatus, secināms, ka problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem lielākoties ir līdzīgas visā novadā, tās saglabājas no iepriekšējiem gadiem un bieži vien ir grūti atrisināmas, jo situāciju ietekmē vairāki savstarpēji saistīti faktori. Diemžēl ON publiskajās bibliotēkās joprojām pastāv problēmas, kuru risināšanai OCB vizitācijas komisija ir sniegusi vērtīgus padomus. Tie ir aprakstīti apmeklējuma protokolos, taču joprojām gaida ieviešanu dzīvē.

OCB BLN pārskata gadā darbā ar bērniem un jauniešiem aktuālas ir bijušas vairākas problēmas. Lielākoties tās ir **uzvedības problēmas**, skolēnu vieglprātība un necieņa pret bibliotekāru kā pieaugušo un tā ieguldīto darbu. Bibliotekārs kā autoritāte ir tikai pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem, kuri aktīvi izmanto bibliotēkas pakalpojumus – izvēlas literatūru, mācās, meklē informāciju. Lielākajai daļai BLN lietotāju tā ir vieta, kur socializēties, pavadīt brīvo laiku un nereti pilda izklaides parka vai sociālā dienas centra funkciju. BLN darbinieki ikdienā izjūt pārgurumu pastāvīga audzinoša darba un nedisciplinētu skolēnu uzvedības dēļ. Šādu situāciju risināšana no bibliotekāra prasa nesamērīgi daudz laika un enerģijas, kā rezultātā tiek zaudēts laiks bibliotekāra tiešo pienākumu veikšanai. Tas, savukārt, kļūst par papildu stresa faktoru un izdegšanas risku.

Lai nodaļā nodrošinātu stabilu disciplīnu, būtu nepieciešami vēl 1–2 bibliotekāri vai brīvprātīgie, kuri varētu veltīt laiku tikai mērķtiecīgu brīvā laika aktivitāšu organizēšanai aktīvākajai apmeklētāju grupai – 1.–3. klašu skolēniem. Šādas aktivitātes varētu ietvert kopīgu lasīšanu, diskusijas, spēles, radošās darbnīcas un kustību aktivitātes. Bieži skolēniem pašiem pietrūkst ideju, motivācijas un koncentrēšanās spēju jēgpilnai laika pavadīšanai bibliotēkā, tāpēc rodas garlaicība. Lai gan BLN katru mēnesi piedāvā skolēniem izzinošus konkursus un aktivitātes, ar to vien nepietiek. Tiklīdz bibliotekārs lielā apmeklējuma un citu pienākumu dēļ nevar būt klātesošs un sniegt atbalstu, telpā pieaug troksnis un tiek pārkāpti iekšējās kārtības noteikumi. Šādas situācijas traucē tiem skolēniem, kuri bibliotēku apmeklē mācību, informācijas meklēšanas vai lasīšanas nolūkos.

Tā kā pārskata gadā tika ieviesti jauni viedtālrunu lietošanas noteikumi mācību iestādēs, arī **BLN** cenšas ierobežot to lietojumu, piedāvājot alternatīvas laika pavadīšanas iespējas. Skolēni, kuriem šie noteikumi nav pieņemami, līdz BLN nemaz nenonāk – ienāk bibliotēkas ēkā un izmanto bibliotēkas ātrija palodzes, lai tur pavadītu savu brīvo laiku, lielākoties, izmantojot viedierīces. Informācijas centra darbinieki izsaka aizrādījumus, taču tas nav risinājums.

Ikdienā ievērojams laiks jāvelta **OCB BLN** telpās atstāto personīgo mantu īpašnieku noskaidrošanai, kā arī situācijām, kas rodas nejauši samainīta apģērba vai apavu dēļ. Papildus tam – pastāvīgi jāuzrauga droša datoru lietošana – jāseko līdzi, lai netiktu lejupielādēta neatļauta programmatūra, spēlētās datorspēles (piemēram, *Roblox*) vai īstenota neatbilstoša savstarpējā saziņa, tostarp kibermobings. Tāpat

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu regulāri jāpārbauda, vai skolēni pēc darba ir izrakstījušies no mācību un saziņas platformām. Gandrīz katru dienu rodas kāda nestandarta situācija, kuras risināšanai nepieciešami papildu laika resursi, lai gan šādu situāciju biežumu būtu iespējams mazināt, ja skolēni būtu daudz atbildīgāki.

MI laikmetā viena no aktuālajām problēmām ir **nepietiekami attīstīta kritiskā domāšana** skolēnu vidū. MI radītu saturu un informāciju skolēni nereti uztver kā vienīgo pareizo, kas bibliotēkas organizētajās aktivitātēs un konkursos var radīt viedokļu atšķirības un diskusijas. Šī problēma tiek apzināta arī plašākā, valstiskā līmenī, tomēr būtiskas pārmaiņas vēl prasīs laiku.

Lai gan **OCB BLN** ir sadarbība ar pilsētas un novada izglītības iestādēm un Ogres Jauniešu māju, darbinieku mainības dēļ šajās iestādēs **nenorit cieša informācijas aprīte** par aktualitātēm jauniešiem. Darbam Jauniešu literatūras lasītavā šāda informācija būtu aktuāla. Nākamajā gadā plānots sadarbību aktualizēt un stiprināt, iespēju robežās izveidot kādu kopīgu aktivitāti.

Kā aktuāla problēma iezīmējas **pieaugušo ietekme uz bērnu lasāmvielas izvēli**. BLN praksē novērots, ka vecāki nereti ierobežo bērnu iespējas izvēlēties literatūru, kas viņus patiesi interesē, tā vietā uzstājot uz noteiktiem autoriem vai žanriem, kas bērnam nav saistoši. Bieži rodas asas diskusijas par bērna izvēli, atsaucoties uz ilustrāciju stilu, nepiemērotību vecumam, burtu lielumu, teksta apjomu vai grāmatas lappušu skaitu. Šādi faktori var mazināt bērna motivāciju lasīt un kavē lasītprieka attīstību. Bibliotekāri šādās situācijās cenšas delikāti uzrunāt vecākus un skaidrot, cik būtiski ir ļaut bērnam pašam pieņemt lēmumus par savām lasīšanas izvēlēm. Līdzīga attieksme dažkārt novērojama arī pedagogu vidū. Lai mazinātu šādas situācijas un stiprinātu bērnu interesi par lasīšanu, OCB informācijas speciāliste un bērnu literatūras entuziaste Aija Bremšmite tiek ar vecākiem novada publiskajās bibliotēkās, palīdzot labāk izprast bērnu literatūras piedāvājumu un tā nozīmi lasītprasmes un lasītprieka veicināšanā.

Gatavojot nodarbības un metodiskos materiālus pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem līdz 9. klasei, BLN bibliotekāri veic arī nozīmīgu pedagoģisko darbu – lasa literatūru, meklē informāciju dažādos informācijas resursos, izstrādā mācību materiālus, prezentācijas, darba lapas, spēles un citus izglītojošus resursus. Tomēr atalgojums joprojām atbilst tikai bibliotekāra amata likmei, kas darba tirgū nav konkurētspējīgs un samērīgs ar ieguldītā darba apjomu un atbildību. Tā rezultātā pastāv risks zaudēt kvalificētus un pieredzējušus nozares speciālistus. Konkurētspējīga atalgojuma nodrošināšana ir plašāka, valstiska mēroga jautājums.

Līdzīgas problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem vērojamas arī citās ON publiskajās bibliotēkās.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja Inese Cīrule vienu no galvenajām darba problēmām min bērnu un jauniešu uzvedības problēmas: bravūrīgums, skaļums, viedierīču nepārtraukta izmantošana, tā rezultātā ar dubultjaudu jāstrādā un jābūt psiholoģiski noturīgam darbiniekiem, lai ieinteresētu lasītveicināšanā un radošās nodarbēs. Aicinot piedalīties kādā aktivitātē, pretī tiek saņemts jautājums:

kas būs balvā? Ja piedalās, tad rezultātus grib sasniegt ātri un bez piepūles vai arī vienkārši neatraujoties no viedierīcēm, pasaka: “Mani tas neinteresē”.

Gan Ķeguma pilsētas bibliotēka, gan OCB novēro tendenci, ka skolēni izvēlas meklēt informāciju MI rīkos *ChatGPT* un *Gemini*. Vēlas iegūt ātru rezultātu, nepārbaudot sniegto informāciju. Diemžēl jaunieši neprot izvērtēt rezultāta patiesumu. Informācijas meklēšanai izmanto savus viedtālruņus. Ar katru gadu piedāvātās iespējas sadzīvē paliek vairāk un ir jāpiedomā, kā skolēnus pārsteigt un ieinteresēt. Saprotams, ka to izmainīt nevar. Bibliotēkas vadītāja ierosina tālākā perspektīvā, ņemot vērā atļautos budžeta līdzekļus, pilnveidot bērnu brīvā laika pavadīšanas iespējas, piedāvājot jaunas aktivitātes lasītavas telpām, piemēram, papildinot spēļu klāstu ar lielformāta lego galdu, lielformāta spēlēm, vai interaktīvo tāfeli. Bet lasīšanas vēlmei jāsākas ar vecākiem un to uzdevums būtu nākt ar bērniem uz bibliotēku jau no mazotnes, lasīt kopā mājās, kā arī runāt ar bērniem par viedtālruņu ietekmi uz attīstību.

Ogresgala bibliotēka darbā ar bērniem un jauniešiem saskaras ar izaicinājumiem, kas saistīti ar lasīšanas motivāciju. Problēmu risināšanai tiek īstenotas lasīšanas veicināšanas aktivitātes, attīstīta sadarbība ar izglītības iestādēm un piedāvāts vecumam atbilstošs, mērķtiecīgs bibliotēkas pakalpojumu klāsts, taču nemitīgi jāiegulda liels darbs.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā iezīmējas vairākas problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem. Jaunajā ēkā, strādājot pusotru gadu un organizējot daudzveidīgus pasākumus, ir radies secinājums, ka bibliotēkā **trūkst atsevišķas lasītavas**, norobežota stūrīša – uzturēšanās telpas **jauniešiem** (lai nerodas konfliktsituācijas ar mazajiem bērniem), kur būtu iespējams mierīgi lasīt, mācīties un pavadīt brīvo laiku. Dažkārt “Lasītrosmes” nākas vadīt bērnu nodaļas telpās, kur ir apgrūtināts darbs grupās, jo 3. stāva telpās ir cits pasākums. Iespējamais risinājums – domāt par telpu optimizāciju, izmantojot dažādu projektu iespējas iekštelpu vides uzlabošanai.

Bibliotēkas vadītāja Dace Rempe atzīst, ka joprojām ikdienā jācīnās ar bērnu slikto uzvedību bibliotēkā, kas būtiski traucē strādāt gan bibliotekāriem, gan pārējiem apmeklētājiem. Vēl iezīmējas cita problēma – ja tiek rīkots pasākums vai meistarklase bērniem, tad nereti rodas telpu trūkums, jo apmeklētāju skaits parasti ir liels.

Ikdienā bibliotēkā pamatā uzturas 1.–5. klases bērni. Ļoti grūti ir piesaistīt pusaudžus un, diemžēl, sākot no 6. klases, pusaudžiem vecumposma īpatnību dēļ uzvedība ir bravūrīga, dažkārt arī rupja, viņi mēdz neievērot bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumus. Bibliotekārēm ilgu laiku nākas velīt pārrunām par uzvedības normām, pat konfliktu risināšanai. Pusaudžus nepieciešams iepazīt, izveidot ar viņiem individuālu kontaktu, kam noder regulāra sadarbība ar skolu, piemēram, ikmēneša “Lasītrosmes” nodarbības.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja uzsver, ka salīdzinoši neliels skaits bērnu nodaļas lasītāju lieto autorizācijas datus. No vienas puses – lielākā daļa lietotāju ir pārāk jauni, no otras – pusaudžu vecumā,

kad autorizācijas dati būtu noderīgi, samazinās izsniegumu skaits, bērni lasa mazāk. Risinājums – vecākajās klasēs rīkot bibliotekārās stundas par autorizāciju, 3td E-grāmatu bibliotēku, datubāzēm.

Noslogotības dēļ (liela apmeklētāju plūsma, Lasītrosmes nodarbības) mazāk laika izdodas veltīt darbam ar parādniekiem. Lielākoties parādnieku vecākiem tiek zvanīts, sūtītas īsziņas. Problēma ir arī nepilnīga informācija par parādniekiem, ne visiem ir kontaktinformācija, it īpaši senākiem. Problēma tiek risināta meklējot kontaktinformāciju no draugiem, radniekiem u.tml.

Bērnu nodaļā daudzi vecāki grāmatas ņem uz sava vārda, sakot, ka bērns jau vēl mazs, reģistrēsim bibliotēkā, kad sāks iet skolā. Tas ietekmē izsnieguma statistiku bērniem līdz 18 gadiem. Bibliotēkas vadītāja aicina vecākus reģistrēt savus bērnus par lasītājiem jau pirmsskolas vecumā un ņemt grāmatas uz bērna vārda. Bibliotēkai ir *Facebook* konts, bet bērnu un jauniešu auditorija izmanto citus sociālos tīklus. Ir iecere izveidot *Instagram* kontu.

Mazozolu pagasta bibliotēka 2025. gadā kā atbalsta bibliotēka piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ, taču vadītāja atzīst, ka šai programmai aizvien grūtāk ir piesaistīt dalībniekus, jo bērni vairs nevēlas lasīt. Lai rosinātu bērnos interesi par lasīšanu, nepieciešams darbs ar lasīprieka veicināšanu gan ģimenē, gan skolā, gan bibliotēkā.

Arī **Jumpravas pagasta bibliotēka** min šādu problēmu un tai var pievienoties jebkura no publisko un skolu bibliotēkām. Bērni sākumskolā lasa ieteicamo literatūru jeb viena grāmatu mēnesī, par ko stāsta klasē. Vecākajās klasēs ir citas prasības un šis ieradums regulāri lasīt mainās vai izzūd pavisam.

Arī **OCB BLN** visaktīvākie lasītāji ir vecumā līdz 5. klasei, kad lasa gan ieteicamās literatūras grāmatas, gan savam priekam un izklaidei. Lielāku klašu skolēni lasīšanai atvēl maz laika, izlasa prasīto minimumu – skolā uzdoto. Jaunieši lasīšanai lielākoties izvēlas literatūru oriģinālvalodā – angļu valodā, kā arī latviešu autoru darbus, par ko apgūst mācību vielu.

Krapes pagasta bibliotēkas vadītāju Lauru Jefimovu satrauc bērnu apmeklējumu un izsniegumu skaita samazinājums, ko diemžēl tiešā veidā ietekmēja laikapstākļi vasarā. 2025. gada lietainās vasaras dēļ bibliotēka nevarēja bērniem piedāvāt iepriekšējā gadā ieviestās āra ekspedīcijas, kas bērniem bija ļoti iemīlētas un kuru iespaidā bērni bieži izvēlējās bibliotēkas grāmatas atbilstoši ekspedīcijas tēmai. Sakarā ar sliktajiem laikapstākļiem un bibliotēkas atrašanās vietu, bērni un jaunieši vasarā izvēlējās palikt mājās. Diemžēl bibliotēkas šauru un nelielu telpu dēļ jauniešiem nav sava stūrīša. Bibliotēkā ilgstošāk uzturēties viņi nevēlas. Siltajos gada mēnešos, jaunieši grāmatas lasa pļavā blakus bibliotēkas ēkai, bet aukstajos mēnešos uz bibliotēku nāk retāk un grāmatas lasa mājās. Mazākajiem bibliotēkas lasītājiem trūkst galda spēļu un attīstošo rotaļlietu. Ir pieejamas tikai divas galda spēles, kas ir paredzētas jauniešiem. Būtu jāiegādājas galda spēles un attīstošās rotaļlietas bērniem.

Strādājot ar ierobežotu budžeta lielumu, risinājums galda spēļu nepietiekamībai varētu būt galda spēļu dāvināšanas akcija, jo nereti bērniem mājās ir tādas spēles, ko vairs neizmanto. Tāpat ir iespējams izveidot savas spēles, kas nemaz neprasa tik lielus ieguldījumus, bet vairāk radošuma.

Arī **Lauberes pagasta bibliotēkā** bieža problēma ir bērnu un jauniešu uzvedība, kura reizēm ir izaicinoša un pat agresīva. Nākas saskarties ar rupju valodu un necenzētiem vārdiem. Ar bērniem jāveic izskaidrošanas un audzināšanas darbs. Jaunieši bibliotēkā jaunākiem bērniem stāsta, cik nemoderni ir lasīt grāmatas, tā demotivējot bērnus lasīt grāmatas. Bibliotekārēm jāveic skaidrojošs darbs, lai pamatotu, kur noder lasītprasme. Bērni bieži pamatoja savu nevēlēšanos lasīt grāmatas ar savu vecāku grāmatu nelasīšanu. Pagastā trūkst pozitīva piemēra ģimenēs. Šobrīd ir līdera trūkums bērnu un jauniešu vidū grāmatu lasīšanā, kas citiem rādītu labu piemēru.

Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītājai Mārai Leimanei bažas raisa mazais bērnu skaits pagastā. Apmēram vienu reizi divos mēnešos bērnudārza vadītāja atved bērnu grupiņu uz bibliotēku, lai kopīgi izlasītu kādu grāmatu, taču bērnudārza audzēkņu skaits ir sarucis līdz pieciem, bērni ir dažāda vecuma no divgadnieka līdz pirmskolas vecumam un ir grūti vienlaicīgi ar viņiem darboties. OCB BLN vadītāja vecuma starpību neredz kā problēmu. Iespēju robežās jāvelta lasīšanas laiks katrai no vecuma grupām, it īpaši, ja ir pavadošais personāls un bibliotekārs. Tad aktivitāšu laiks visiem bērniem var būt kopīgs.

Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītāja norāda, ka kopumā skolēnu skaits, kuri lasa grāmatas, arvien samazinās. Iespējams, viens no iemesliem varētu būt arī tas, ka mācību programmās vairs nav obligātās literatūras, kā arī viedierīču lietojums.

Lāčplēša bibliotēkas bibliotekāres atzīst, ka ļoti izteikti mainījušies bērnu un jauniešu lasīšanas paradumi. Zūd koncentrēšanās spējas, lasītprasme un teksta izpratne. Par iemīļotāko lasāmvielu kļūst komiksi. Īsi teksti, daudz ilustratīvā materiāla, vieglā valoda. Spilgts piemērs pasaku māmiņas Stārestes pasaku lasīšana – liela daļa jaunāko klašu bērnu nesaprot šīs pasakas, apgrūtina tēlainā valoda un neskaitāmie sinonīmi.

2025./2026. m.g., skolās ieviestie ierobežojumi viedierīču lietošanā atsaucas uz tālāko bērnu brīvā laika pavadīšanas kvalitāti. Bērnos jūtams liels “digitālā satura izsalkums”. Laiku, ko citkārt jaunieši pavadīja spēlējot galda spēles, biljardu, komunicējot un izmantojot viedierīces, pārvērties par kārtīgu viedierīču izmantošanas maratonu. Vairs netiek pieņemtas citas alternatīvas.

Mainījusies arī bibliotēkas lietotāju – bērnu un jauniešu uzvedība, vērtību skala un izpratne par pieklājības normām un to nepieciešamību. Neizrāda interesi piedalīties aktivitātēs, zinot, ka pretī saņems simbolisku pateicību (diplomu vai saldumu). Aizrādījumus uztver ļoti asi, agresīvi.

Bieži tiek uzņemti slepeni video, publicēti savos *YouTube* kontos. Rodas savstarpēji konflikti par šo video saturu. Ar bērniem tiek veiktas pārrunas par datu aizsardzību, saskaņošanu ar citām personām, atbildību, kas jāuzņemas publiskojot video vai foto materiālus.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas pārskatā kā būtiskākā problēma darbā ar bērniem un jauniešiem tiek saskatīta lasītprasmes un teksta izpratnes samazināšanās, jo priekšroka tiek dota nevis lasīšanai, bet digitālajam saturam un viedierīcēm. Bērniem trūkst motivācijas lasīt garākus un saturiski bagātākus tekstus grāmatās. Bibliotēkā nav piemērotu telpu, kur organizēt dažādus pasākumus, radošās darbnīcas un lasīšanas veicināšanas aktivitātes. Telpu ierobežojumu dēļ nav iespējams pilnvērtīgi iesaistīt mērķauditoriju dažādiem pasākumos un radīt vidi, kas veicinātu interesi par lasīšanu un grāmatām. Galvenais ilgtermiņa risinājums kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanai un patīkamas vides radīšanai ir jaunas, funkcionāli piemērotas bibliotēkas ēkas celtniecība.

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja norāda, ka darbā ar bērniem un jauniešiem liels izaicinājums ir tieši viena darbinieka bibliotēkā, kad jāorganizē un jāvada pasākumi, izglītojošās lekcijas. Laikā kad notika izglītojošās nodarbības, vienmēr tās tika pārtrauktas, jo bibliotēku tajā laikā arī apmeklēja citas mērķa grupas. Reizēm ir jāatbild uz telefona zvaniem, lai sniegtu nepieciešamo informāciju. Tādēļ nodarbības notika tikai reizi ceturksnī. Nodarbības bija plānotas aptuveni mācību stundas ilgumā, citreiz divas mācību stundas. Bija grūtības saskaņot laiku ar mācību stundām, jo skolēni bibliotēku apmeklēja literatūras stundu laikā vai klases stundā. Kā risinājumu bibliotēkas vadītāja atradusi iespēju nodarbības vadīt PII telpās. Tāpat aktuāla problēma ir apmeklējuma kritums vasarā, vadītājas atvaļinājuma laikā. Kā iespējamais risinājums varētu būt bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšana dažas stundas katru nedēļu vai reizi divās nedēļās.

Suntažu pagasta bibliotēka kā problēmu norāda telpu nepiemērotību un ierobežoto finansējumu, kas kavē jaunu un modernu pakalpojumu ieviešanu. Risinājumi ir iespējami mainot funkcijas starp telpām, piemēram, vadītājas pienākumu izpildītājas kabinetu mainot vietām ar Bērnu literatūras stūrīti. Bērni iegūtu atsevišķu gaišu telpu, ar atsevišķu ieeju, kuru iespējams mājīgi iekārtot ar nelieliem finanšu ieguldījumiem. Tas veicinātu daudz lielāku interesi par iespēju atnākt uz bibliotēku izvēlēties grāmatas lasīšanai mājās.

Ciemupes bibliotēkas vadītāja gada pārskatā pauž, ka visi Ciemupes ciema bērni iet skolā vai apmeklē bērnudārzu ārpus Ciemupes, līdz ar to vairāki jau ir iesaistījušies BJVŽ skolā vai pilsētu bibliotēkās. Dalībnieku skaits krītas. Arī Ģimenes Atbalsta dienas centrs, kurš ar bibliotēku atrodas vienā ēkā un piesaistīja bērnus, bija atvērts 6 mēnešus gadā darbinieku trūkuma dēļ. Tas ietekmēja arī sadarbības iespējas un bērnu apmeklējumu bibliotēkā. Kā risinājums varētu būt bibliotēkas veidotas lasīšanas veicināšanas un citas aktivitātes, konkursi, radošas nodarbes, ar ko piesaistīt bērnus laikā, kamēr dienas centrs ir slēgts.

Šādas ir būtiskākās problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem ON publiskajās bibliotēkās:

- agresīva, bravūrīga un nepieklājīga uzvedība, rupju vārdu un necenzētas valodas lietošana;
- bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumu neievērošana;
- viedierīču un digitālā satura nekontrolēta lietošana neatbilstoši situācijai;
- datu aizsardzības noteikumu pārkāpumi (citu lietotāju – bērnu un jauniešu fotografēšana un filmēšana bez piekrišanas, materiālu ievietošana sociālajos tīklos);
- pilnīga paļaušanās uz MI rīku ģenerēto informāciju un saturu, kritiski neizvērtējot to;
- nevēlēšanās iesaistīties aktivitātēs bez “atalgojuma” – vērtīgām balvām;
- lasītprieka samazināšanās bērnu un jauniešu vidū;
- zems lasītprasmes un teksta izpratnes līmenis;
- traumatisma iespēja – sasitumi, nobrāzumi, vaļējas brūces (neuzmanīgas rīcības vai noteikumu pārkāpumu dēļ bibliotēkā);
- telpu nepietiekamība apmeklētāju vajadzībām;
- nekonkurētspējīgs un zems atalgojums nozarē;
- iedzīvotāju skaita samazināšanās pagastos, kas ietekmē bibliotēku apmeklējumu un pieprasījumu pēc tās pakalpojumiem.

Visām bibliotēkām nav iespējams piemērot vienotu risinājumu, jo situāciju ietekmē katras bibliotēkas atrašanās vieta, līdzšinējās iestrādes, vietējās kopienas raksturīgās iezīmes un paralēli tam straujā tehnoloģiju attīstība. Tieši bibliotekāri, regulāri apgūstot jaunas iemaņas balstoties uz savām jau esošajām profesionālajām prasmēm un pieredzi ikdienas praksē, var meklēt un īstenot piemērotākos risinājumus. Lasītprieka veicināšanai un lasītprasmes stiprināšanai jābūt kopīgai ģimenes, izglītības iestāžu, bibliotēku un visas sabiedrības mērķtiecīgai misijai.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

8. NOVADPĒTNIECĪBA (VIETĒJĀ KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA UN ATTĪSTĪBA)

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

Novadpētniecība ietver daudzpusīgu novada, apkaimes vai reģiona dzīves dokumentēšanu un izpēti dažādās jomās un vietējās dzīves aktualitātēs. Pārskata periodā īpaša uzmanība pievērsta tam, lai novadpētniecības krājumu padarītu pieejamāku un aktīvāk izmantotu bibliotēkas rīkotajās spēlēs, nodarbībās un radošajās aktivitātēs. Saglabātajam materiālam ir patiesa vērtība tad, ja par to zina sabiedrība – tas rosina interesi pētīt un izzināt vairāk, kā arī palīdz apzināties sava ciema, pilsētas vai novada nozīmīgumu un ar to lepoties.

Pārskata periodā **OCB** un **ON** bibliotēkās turpināts darbs novadpētniecības jomā, īstenojot to dažādās formās – izstādes, tematiskie pasākumi, mutvārdu vēstures apzināšana, sadarbība ar vietējām izglītības iestādēm un kultūras organizācijām. Piemēram, **Birzgales bibliotēka** sadarbībā ar Birzgales pamatskolu organizēja izzinošas mācību ekskursijas uz Andreja Pumpura dzimto māju vietu, veicinot skolēnu interesi par vietējās kultūras un literatūras vēsturi. **Ciemupes bibliotēka** novadpētniecības darbu aktīvi integrēja kopienas pasākumos, tostarp Ogresgala pagasta svētkos un Muzeju nakts aktivitātēs.

Īpaša uzmanība pievērsta novadpētniecības materiālu izmantošanai arī cikla LG500 noslēguma pasākumos. **Lauberes pagasta bibliotēka** 30. oktobrī īstenoja projektu “Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem”, kura mērķis bija popularizēt trimdā izdoto literatūru un tās autorus, iekļaujoties norišu ciklā LG500. Pasākums pulcēja vairāk kā 50 dalībniekus – bibliotekārus un trimdas literatūras interesentus. Bibliotēka nodrošināja projekta organizatorisko un saturisko īstenošanu, veidojot daudzveidīgu programmu un koordinējot lektoru dalību. Pasākumā Inga Daukste-Silasproģe uzstājās ar lekciju “Rakstnieks Gunars Janovskis – trimdā un Latvijā”, savukārt Līga Šmukste vadīja radošo darbnīcu “Runā ar dzeju”, aktualizējot trimdas dzejnieka Linards Tauns literāro devumu. Projekts būtiski sekmēja trimdas literatūras atpazīstamību un stiprināja izpratni par tās nozīmi latviešu kultūrvēsturiskā mantojuma kontekstā.

OCB novadpētniecības darba virzieni īstenoti un pakalpojumi sniegti atbilstoši noteiktajām darba prioritātēm un pieejamiem resursiem, lietotāju pieprasījumam, vietējās kopienas dzīves aktualitātēm un svarīgākajiem notikumiem. **OCB** novadpētniecības darbs aptvēris visus bibliotekārā darba virzienus. Turpināta novadpētniecības materiālu mērķtiecīga un sistemātiska apkopošana, sakārtošana un uzglabāšana, nodrošinot to pieejamību ilgtermiņā.

Pārskata periodā īstenots jauninājums – radīta spēle “Ceļā uz 100”, kas veltīta Ogres pilsētas vēstures, personību, notikumu un vietu izzināšanai. Tās veidošanā izmantoti **OCB** pieejamie novadpētniecības

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu materiāli. Spēles pamatā ir klasiskā galda spēle “Cirks”, kas papildināta ar dažādiem āķīgiem, asprātīgiem un arī informatīviem papildus uzdevumiem.

Spēles tapšanas pirmā kārtā: izstrādāta koncepcija, atlasīts un apstrādāts spēles saturs un vizuālais risinājums. Izveidota galda spēles versija, kā arī īstenota tās popularizēšana, publicējot informatīvu video bibliotēkas *Facebook* lapā, izvietojot materiālus OCB tīmekļa vietnē un Ogres ziņu portālā OGRENet:

- [OCB pilsētai svētkos dāvina galda spēli Ceļā uz 100](#)
- [Ogres dzimšanas dienai veltīta galda spēle](#)
- [Ogres Centrālajā bibliotēkā tapusi spēle, kas veltīta Ogres dzimšanas dienai](#)

Spēles tapšanas otrā kārtā: gatavojoties Ogres pilsētas svētkiem, radīta spēles lielformāta versija. Spēles laukums (3x3 m) tika pasūtīts digitālās drukas tipogrāfijā. Lielais formāts sniedz iespēju to ne vien spēlēt, bet arī izstaigāt.

Spēle un ar to saistītās izzinošās aktivitātes piedāvātas pilsētas svētku laikā, tostarp svētku kulminācijas dienā 23. augustā OCB, veicinot apmeklētāju līdzdalību un interesi par novadpētniecību.

Galda spēle “Ceļā uz 100” tiek izmantota arī kā bibliotēkas reprezentatīvā dāvana, popularizējot novadpētniecību un veicinot interesi par Ogres pilsētu un novadu. Tā ir izstrādāta un izgatavota OCB, sadarbojoties kolēģēm un īstenojot darbu ar pašu resursiem un kompetencēm, apliecinot iestādes profesionālo kapacitāti un radošo potenciālu.

58. att. Galda spēle “Ceļā uz 100”

Pārskata periodā kā jauns pakalpojums īstenota vērtīga un izglītojoša ar radošajiem uzdevumiem bagāta novadpētniecības nodarbība “Pagātne turpinās šodien”. Ciklā novada skolu bibliotēku bibliotekāriem un Ogres Centra pamatskolas skolēniem realizēta nodarbība “Skolas Ogrē”, aktualizējot Ogres skolu vēsturi, izglītības mantojumu un tā nozīmi mūsdienu kontekstā, tādējādi veicinot izpratni par izglītības vēstures nepārtrauktību un attīstību.

Iekļaujoties notikumu cikla LG500 noslēguma pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” iniciatīvā, īstenotas četras aktivitātes. Izveidota klātienē un virtuālā izstāde “Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā”,

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu piedāvājot iespēju iepazīt bibliotēkas literāro mantojumu – īpaši vērtīgas un senas grāmatas, kas uzskatāmas par bibliotēkas krājuma dārgumiem. Savukārt svētku pasākuma dienā 8. novembrī bibliotēkā viesojās vairākas skolēnu grupas, kuras piedalījās novadpētniecības nodarbībā “Skolas Ogrē”, kā arī iesaistījās lielformāta galda spēles “Ceļā uz 100” izspēlē.

Muzeju nakts pasākumā “Mūsu vērtību stāsti” OCB īstenota aktivitāte “Iepazīsti novadniekus”, piedāvājot uzzināt ko jaunu par mūsu novadniekiem – maija mēneša jubilāriem. Aktivitāte veicināja interesi par novada personību dzīvi un devumu, sekmējot novadpētniecības satura apguvi un sabiedrības iesaisti kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā.

Ogres pilsētas svētku laikā norisinājās novadpētniecības popularizēšanas pasākums, kurā bibliotēkas apmeklētāji varēja pildīt dažādus uzdevumus: izkrāsot lācēna Ērika monētu, likt puzzle ar Vilhelma Purviša gleznas attēlu, kārtot pareizā secībā ON vilcienu pieturas, atcerēties Ērika Hānberga leģendāro teicienu. Dalībnieki ieguva informāciju un paplašināja zināšanas par novada vēsturi.

8.2. Novadpētniecības krājums

OCB novadpētniecības krājumu veido grāmatas un preses rakstu kopijas, video un audio ieraksti, ON izglītības iestāžu skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi, fotogrāfijas, atklātnes.

Iespējamie materiāli tiek glabāti novadpētniecības lasītavā un preses rakstu kopijas kārtotas tematiskajās mapēs. Novadpētniecības resursu analītiskie apraksti tiek veidoti novadpētniecības datu bāzē un ir pieejami lietotājiem gan attālināt, gan bibliotēkā uz vietas. Novadpētniecības krājums tiek veidots iespējami pilnīgs, komplektējot un aprakstot visu, kas tiek izdots un publicēts par novadu un novadniekiem.

Novadpētniecības krājuma kvalitāte atbilst gan lietotāju vajadzībām un interesēm, gan bibliotēkas misijai un izvirzītajiem uzdevumiem. OCB novadpētniecības krājums atspoguļo novada vērtības, vēsturi, sasniegumus, stiprina lokālās identitātes apziņu un piederības izjūtu ON.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Pārskata periodā novadpētniecības krājums papildināts ar nozīmīgiem materiāliem. Taču īpaši jāpiemin grāmata “Ogres novads cauri laikiem”, kuras tapšanā tika izmantoti OCB novadpētniecības materiāli. Grāmata piedāvā iepazīt ON attīstību no seniem laikiem līdz mūsdienām – cilvēkus, notikumus, vietas un pārmaiņas, kas veidojušas kopīgo identitāti.

59. att. Grāmata “Ogres novads cauri laikiem”

Gada sākumā novadpētniecības krājums tika papildināts ar Mīsa van der Roes vārdā nosaukto ES Laikmetīgās arhitektūras balvas 2024. gada katalogu “*EUmies Awards: European Union Prize for Contemporary Architecture/Mies Van Der Rohe Awards*”, kurā iekļauta arī OCB ēka.

Mīsa van der Roes vārdā nosaukto ES Laikmetīgās arhitektūras balvas laureātus sveic reizi divos gados un 2025. gadā balva netiek pasniegta. Taču ar 362 labākajiem nesenākajiem Eiropas arhitektu darbiem var iepazīties 2024. gadā izdotajā apjomīgajā katalogā.

Pārskata periodā turpināts darbs pie Ogres reģiona Novadpētniecības datubāzes papildināšanas ar analītiskajiem aprakstiem par aktuālo periodu un ierakstu kvalitātes kontroles. Nodrošināts konsultatīvs atbalsts un mācības. Sniegtas konsultācijas un ieteikumi par novadpētniecības mapju aprakstu pievienošanu elektroniskajam katalogam, kā rezultātā **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** izveidoja novadpētniecības mapju aprakstus un pievienoja eksemplārus elektroniskajā katalogā, veicinot materiālu plašāku pieejamību un precīzāku to izmantošanas uzskaiti.

Arī ON bibliotēkās turpināts darbs pie novadpētniecības krājuma, īstenojot gan tradicionālās novadpētniecības aktivitātes (materiālu vākšanu, tematisko mapju veidošanu, uzziņu sniegšanu), gan organizējot izstādes, pasākumus un sadarbības projektus ar vietējām institūcijām un iedzīvotājiem. Krājuma papildināšanā nozīmīga loma bija arī vietējo iedzīvotāju dāvinājumiem.

Visas ON bibliotēkas pārskata gadā papildinājušas savus novadpētniecības krājumus ar izdevumu “Ogres novads cauri laikiem”.

Ciemupes bibliotēkā krājums tika papildināts ar vietējās iedzīvotājas Māras Salenieces grāmatu “Mēs. Atmiņu drumsas”, kā arī ar vēsturisku izdevumu “Latvju raksti. 1. sējums. Tautas apgērbu un apgērbu daļas Kurzemē un Zemgalē”. Izdevums ir īpaši nozīmīgs ar tajā ielīmēto vēsturisko ekslibri un zīmogu, kas apliecina, ka 1935. gada 28. janvārī to Ciemupes lauksaimniecības mašīnu koplietošanas biedrības kultūras fonda tautas bibliotēkai dāvinājusi Valsts papīru spiestuve un naudas kaltuve, atsaucoties Kārļa Ulmaņa aicinājumam.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka krājumu papildināja ar jaunākajiem izdevumiem par novada vēsturi un kultūru:

- Auns, Muntis. Ikšķiles luterāņu draudze 16. gadsimtā–20. gadsimta sākumā;
- Ogres novads cauri laikiem;
- Kaltiņa, Velta. Tai dievišķā krogā;
- Kas ir Tavs varonis šodien?;
- Pujāts, Marts. kurlikt... tikjauk... šīī-fer...

Ikšķiles pilsētas bibliotēka savā īpašumā ieguvusi vairākus fotogrāfu Ainara Galindoma un Vitauta Budreika darbus ar Ikšķiles ainavām pēc fotoizstādes "Viens ciems pie Daugavas" Ikšķiles daudzfunkcionālā centra izstāžu zālē.

Mazozolu pagasta bibliotēkas novadpētniecības krājums tika papildināts ar nozīmīgu dāvinājumu – novadnieks Dzintars Kvants bibliotēkai uzdāvināja Sarmītes Poikānes grāmatu “Ērkšķrozēm kaisīts ceļš”, kas veltīta viņa dzīvesstāstam.

Pārskata periodā turpināts darbs pie vietējo laikrakstu saglabāšanas un iesiešanas, nodrošinot to pieejamību sabiedrībai. Kā piemēru var minēt **Mazozolu pagasta bibliotēku**, kur saglabāti un apkopoti Mazozolu pagastā izdotie laikraksti “Mūsu Avīze” un “Mazozolu Vēstis” par laika posmu no 1997. līdz 2021. gadam. Minētie izdevumi veido nozīmīgu vietējās vēstures dokumentālo liecību kopumu un ir vērtīgs resurss novadpētniecības darbā.

Suntažu pagasta bibliotēkā apmeklētājiem pieejami iesieti laikraksta “Suntažnieks” numuri.

Lauberes pagasta bibliotēka saņēma biedrības “Vai vari?” dāvinājumu – projektā “R.A.D.I. – Ogres novadam” izdoto grāmatu “Ogres novada senioru spēka formula”. Izdevumā apkopoti un ar fotogrāfijām ilustrēti materiāli par Lauberes skolu, kā arī iekļauti lauberiešu dzīvesstāsti.

Krapes pagasta bibliotēkā pārskata gadā veikta novadpētniecības krājuma pārkārtošana, pārvietojot to uz lasītājiem pieejamāku un pārskatāmāku vietu. Krājuma materiāli sistematizēti un noformēti tematiskajās mapēs ar skaidrām norādēm par to saturu.

Arī **Lielvārdes pilsētas bibliotēkas** pārskata perioda prioritāte bija novadpētniecības mapju uzrakstu pakāpeniska atjaunošana.

Jaunas mapes veidotas par novadniekiem, bibliotēku, novadu vēsturi. Piemēram, **Meņģeles pagasta bibliotēka** novadpētniecības krājumu regulāri papildina ar Meņģeles literāri radošās kopas dalībnieku darbiem, pasākumu scenārijiem un fotogrāfijām.

Tomes pagasta bibliotēka krājumā ieguvusi J. Osmaņa grāmatu “Raibais taurenis un R. Ezeras “Mīlestības vēstules”.

Novadpētniecības materiāli bibliotēkās tiek sistematizēti tematiskajās mapēs un datubāzēs, nodrošinot informācijas pārskatāmību un pieejamību lietotājiem. Materiāli tiek sakārtoti pēc tematiskajiem virzieniem – novada vēsture, ievērojamas personības, vietējie notikumi, kultūras dzīve, izglītības iestādes u.c.

8.3. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata periodā **OCB** izveidotas sešas jaunas izziņošas, faktiem bagātas un vizuāli pievilcīgas virtuālās izstādes, kas tika publicētas bibliotēkas *Facebook* lapā.

- “Putnu dienas. Kārlis Grigulis” [Putnu dienas. Kārlis Grigulis Facebook saite](#)
- “Lidijai Doroņinai-Lasmanei – 100” [Lidijai Doroņinai-Lasmanei – 100 Facebook saite](#)
- “Elga Sakse – 95” [Elga Sakse – 95 Facebook saite](#)
- “Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā” [Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā Facebook saite](#)
- Auseklis – 175 [Auseklis – 175 Facebook saite](#)
- “Tālāk par redzamo. Sudrabu Edžum – 165” [Tālāk par redzamo. Sudrabu Edžum – 165 Facebook saite](#)

OCB turpina digitālās kolekcijas “Ogres novadpētniecība” papildināšanu, ievadot lokālās kultūrvides dokumentus LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM.

Pārskata periodā arī **ON** bibliotēkas digitālajā vidē popularizēja virtuālās izstādes un tematiskos materiālus, kas pieejami bibliotēku tīmekļa vietnēs un sociālajos tīklos. Piemēram, **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** izveidoja virtuālās izstādes “Liānai Langai 65” un “Zentai Ērglei 105”, ko publicēja bibliotēkas *Facebook* lapā. **Lauberes pagasta bibliotēkas** vadītāja norāda, ka novadpētniecības aktivitātes tiek regulāri atspoguļotas bibliotēkas *Facebook* profilā, kas ļauj uzturēt saikni ar novadniekiem ārzemēs, kā arī paplašināt auditoriju. Saistībā ar to, ka Viļa Miķelsona Grāmatu klēts krājums Lauberes pagasta bibliotēkai tika atsūtīts no ASV, bibliotēkas *Facebook* profilam seko interesenti no ārvalstīm. Sekotāji aktīvi līdzdarbojas informatīvajā aprītē par aktualitātēm Lauberē un izrāda interesi par novadpētniecības materiāliem, kas saistīti ar viņu dzimtu vēsturi.

Arī **Krapes pagasta bibliotēka** uzsver sociālo tīklu nozīmi norādot, ka pēc publikācijas bibliotēkas *Facebook* lapā par novadpētniecības krājumā pieejamo “Krapes Avīzi” būtiski pieauga vietējo iedzīvotāju interese. [Publikācija no "Krapes avīze" Facebook](#).

8.4. Novadpētniecības krājuma izmantošana

Pārskata periodā **OCB** novadpētniecības materiālus aktīvi izmantoja vēsturniece Līga Egle, novadpētnieki, rakstnieks Ēriks Hānbergs, skolēni un studenti savu studiju darbu izpildei, bibliotekāri, pilsētas un pagastu iedzīvotāji, lai iepazītu savas dzīvesvietas un dzimtas vēsturi, kā arī gidi Ogres pilsētas un novada izzināšanai. Novadpētniecības krājums tika izmantots uzziņu sagatavošanai un sniegšanai par ON vēsturi, personībām, iestādēm un uzņēmumiem, kultūras objektiem u.c., izstāžu veidošanai, uzdevumu sastādīšanai aktivitātēm Muzeju naktī un Ogres pilsētas svētkos, galda spēles “Ceļā uz 100” sagatavošanā, lasītrosmes nodarbību “Dzejoļi blēņojas” (par Jāzepu Osmani un Māri Runguli) organizēšanā OCB BLN, nodarbības “Pagātne turpinās šodien. Skolas Ogrē” veidošanā u.c. Īpaši daudz novadpētniecības materiāli izmantoti saistībā ar grāmatas “Ogres novads cauri laikiem” tapšanu.

Pārskata gadā bibliotēkā biežs viesis bija mūsu novadnieks, rakstnieks Ēriks Hānbergs. Strādājot pie savas topošās grāmatas, autors aktīvi izmantoja novadpētniecības materiālus, īpaši mapes par Ogres kultūras dzīvi, bibliotēkas vēsturi un citiem ar novada identitāti saistītiem tematiem. OCB novadpētniecības krājums rakstniekam kalpoja kā nozīmīgs informācijas un iedvesmas avots radošā darba procesā.

Rakstnieka un bibliotēkas sadarbība apliecina novadpētniecības krājuma nozīmi radošā procesa atbalstā un uzsver bibliotēkas lomu vietējā kultūras mantojuma saglabāšanā, izpētē un popularizēšanā, kā arī veicina ciešāku sadarbību starp bibliotēku un novada radošajām personībām.

ON bibliotēkas aktīvi izmantojušas novadpētniecības materiālus organizējot tematiskas izstādes, prezentācijas, kopienas pasākumus, kā arī uzziņu sniegšanai. Novadpētniecības materiālus ON bibliotēkās pārskata periodā visbiežāk izmantojuši kultūras namu vadītāji, Ogres Vēstures un mākslas muzeja speciālisti, novadpētnieki, skolēni, pedagogi, pašvaldības darbinieki, vietējie iedzīvotāji un citi interesenti.

Pārskata gadā ON bibliotēkās turpināta novadnieku, novada iestāžu, vides un kultūras objektu apzināšana, novadpētniecības darba mērķauditorijas noteikšana. Īpaša uzmanība tika pievērsta notikumiem vietējās kopienās.

Ciemupes bibliotēka Muzeju nakts ietvaros organizēja tematisku pasākumu par bērnības atmiņām “Mūsu vērtību stāsti - Bērnība”, kurā tika apkopoti vietējo iedzīvotāju stāsti, fotogrāfijas un rotaļlietas, veidojot izstādi un prezentāciju par bērnības pieredzi dažādos laikos, kā arī novadpētniecības materiāli tika izmantoti Ogres Vēstures un mākslas muzeja speciālistu darbā, gatavojot izstādi par mākslinieci Āriju Skudru.

Ogres Vēstures un mākslas muzeja speciālisti izrādījuši interesi un iepazīnušies arī ar **Krapes pagasta bibliotēkas** novadpētniecības krājumā esošajiem materiāliem.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka Dzejas dienās aicināja doties novadpētniecības pastaigā vai velobraucienā pa Lielvārdi, piestājot un baudot ievērojamo dzejnieku – Ausekļa, Raiņa, Andreja Pumpura dzeju.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka sadarbībā ar ON māksliniekiem nodrošina kvalitatīvu un saturiski daudzveidīgu izstāžu piedāvājumu. Abonementa izstāžu klāsts tiek mērķtiecīgi pilnveidots, rūpējoties par tematisko dažādību un veicinot vietējo autoru atpazīstamību. Bibliotēka kalpo kā radoša platforma gan pieredzējušiem māksliniekiem un amata meistariem, gan studentiem un jaunajiem talantiem. 2025. gadā apmeklētāji tika iepazīstināti ar plašu mākslas žanru spektru: tekstilmākslu (Antra Saliņa), rokdarbiem (Dace Rieksta) un unikāliem papīra mākslas darbiem orimoto un origami tehnikā (Liene Kābele). Glezniecības cienītājus priecēja Ievas Ceimeres, Daigas Avotiņas un Sandras Stikutes darbi. Līdztekus izstādēm tika piedāvātas arī izglītojošas aktivitātes, piemēram, meistarklase jostu aušanā Edītes Kuzmanes vadībā. Nozīmīgs notikums pārskata gadā bija jauktā kora “Lāčplēsis” 160 gadu jubilejai veltītās izstādes izveide bibliotēkas telpās.

2025. gads bija nozīmīgs Ikšķīle pilsētas svētku gads, kurā aktīvi iesaistījās **Ikšķīles pilsētas bibliotēka**, svētku programmu bagātinot ar novadpētniecības krājuma materiāliem un akcentējot pilsētas vēsturisko un kultūrvēsturisko mantojumu. **Ikšķīles pilsētas bibliotēkā** veidotas un izliktas divas novadpētniecības izstādes, kas veltītas dzejniecei, publicistei Liānai Langai un ārstei, novadpētniecei Vaidai Villerušai. Savukārt abonementā bija ļoti plaša izstāde par Ikšķīli un novadniekiem, kad 28. jūnijā tika atzīmēta Ikšķīles 840 gadu jubileja. Septembrī bija izstāde, kas bija veltīta Starptautiskajai tulkošanas dienai (30. septembris), un kuras saturu veidoja novadnieku tulkotāju grāmatas un informācija par viņiem.

Jumpravas pagasta bibliotēka pārskata periodā nodrošināja uzziņu sniegšanu, izmantojot novadpētniecības krājuma materiālus. Tika sagatavotas un sniegtas uzziņas par Jumpravas pamatskolas vēsturi saistībā ar skolas 50 gadu jubileju, kā arī sniegta informācija Jumpravas Kultūras namam par tā vēsturi un darbību. Tāpat konstatēta bibliotēkas lietotāju pastiprināta interese par pagasta izveidi, norisēm un attīstības gaitu.

Lāčplēša bibliotēkā pārskata gadā plašākā un interesi rosinošākā izstāde bija veltīta bijušā kolhoza “Lāčplēsis” priekšsēdētājam E.Kauliņam. Vietējie iedzīvotāji labprāt gremdējās atmiņās par kultūras un darba notikumiem pētot bibliotēkā pieejamos kolhoza foto albumus.

Tomes pagasta bibliotēkā īstenota literatūras izstāde enerģētiķim, bijušajam Ķeguma HES darbiniekam, sabiedriskam darbiniekam, grāmatu autoram H. Jaunzemam; 85 gadu jubilejas atceres izstāde novadpētniecei, skolotājai Rutai Andersonei; literātiem – novadniekiem – R. Ezerai 95 gadu atceres literatūras izstāde un 11.jūlijā ikgadējā literatūras izstāde J. Osmanim. Pārskata gadā tika veikta padziļināta izpēte par pagasta represētajām personām. Izpētes rezultātā, balstoties uz pieejamajiem novadpētniecības materiāliem un arhīvu datiem, tika sagatavots apkopojums par 1949. gada 25. marta

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu notikumiem Tomes pagastā. Materiāls tika izmantots piemiņas pasākumā, ko organizēja pagasta pārvalde, godinot represiju upurus.

8.5. Novadpētniecības darba popularizēšana

Novadpētniecības krājums tiek popularizēts, izmantojot vairākus veidus: īstenojot izzinošās aktivitātes un spēles, tematiskās nodarbības, bibliotēkas un sadarbības partneru organizētos pasākumus, konkursus, izstādes u.c.

Pārskata periodā bibliotēkā vadītas ekskursijas, kuru laikā apmeklētājiem tika sniegta informācija par novadpētniecības krājumu un darbu novadpētniecības jomā. Tāpat ar novadpētniecības materiāliem un Ogres vēsturi iepazīstināti arī ārzemju kolēģi.

22. aprīlī **OCB** viesojās Tallinas Politehniskās skolas bibliotēkas vadītāja Pille Raud. Igaņu kolēģe Ogrē bija vienas dienas praksē ar mērķi gūt jaunas idejas bibliotekārajā darbā. 19. jūnijā vizītē bibliotēkā viesojās kolēģi no Lietuvas – bibliotekāri no sešām Šauļu reģiona bibliotēkām. Ciemiņi izzināja OCB novadpētniecības darbu un novērtēja pilsētas un bibliotēkas simtgadei veltīto galda spēli "Ceļā uz 100".

OCB otrā stāva ātrijā bija izvietota pastāvīga fotoizstāde "Ogres Centrālās bibliotēkas vēsturiskās mājvietas", kas iepazīstināja ar bibliotēkas vēsturi un attīstību.

Īstenojot grāmatu atvēršanas svētkus bibliotēkā, tiek aktualizēti vietējo autoru un novadnieku dzīvesstāsti.

19. martā OCB Konferenču zālē notika novadnieces Sarmītes Poikānes grāmatas „Ērkšķrozēm kaisīts ceļš” atvēršanas svētki. Grāmatas autore ir Ogres novadniece un izdevums veltīts nacionālā partizāna, novadnieka Dzintara Kvanta dzīvesstāstam, atzīmējot viņa 93. dzimšanas dienu. Arī Sarmītes Poikānes dzejas grāmatas "Šķautnes" prezentācija 22. oktobrī notika OCB Konferenču zālē.

Pārskata periodā OCB iesaistījās ON Sporta centra organizētajā izaicinājumā "Priekpilno kustību adventes kalendārs 2025", īstenojot 8. dienas uzdevumu – "Vecākās grāmatas ekspedīcija" OCB. Dalībniekiem tika piedāvāts apmeklēt bibliotēku un novadpētniecības izstādē atrast senāko, vecāko grāmatu, pie tās nofotografēties, vai arī alternatīvi – meklēt informāciju par krājuma senāko grāmatu OCB tīmekļa vietnē (["Priekpilno kustību adventes kalendārs 2025"](#)).

ON bibliotēkās 2025.gadā turpināts popularizēt novadpētniecības darbu, lai atgādinātu ikvienam, ka vietējai kopienai un tās vērtību saglabāšanai ir būtiska nozīme bibliotēkas ikdienā. Tika organizētas tematiskās izstādes, izzinoši un iedvesmojoši pasākumi, kā arī īstenotas mērķtiecīgas aktivitātes sociālajos tīklos, kas ļāva plašākai auditorijai iepazīt un novērtēt novada kultūrvēsturiskās bagātības.

Krapes pagasts bibliotēkā 1. jūnijā īstenota novadpētniecības aktivitāte – Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai veltīts pasākums – spēle ar orientēšanās uzdevumiem “Zinu savu Krapi” ([Spēle ar orientēšanās uzdevumiem "Zini savu Krapi" Facebook saite](#)).

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā novadīts liels skaits skolēnu ekskursijas un iepazīšanās ar bibliotēku, kuru laikā vienmēr sniegta informācija par novadpētniecības darbu un krājumu. Par Ikšķiles vēsturi stāstīts arī Lasītrosmes nodarbībās, kā arī sagaidot kolēģus no citām Latvijas bibliotēkām.

Pārskata gadā tika atzīmēta novadnieces, rakstnieces Regīnas Ezeras 95 gadu jubileja. Par godu šim nozīmīgajam notikumam **Ķeguma pilsētas bibliotēkā** tika īstenoti divi pasākumi – februārī notika grāmatas “Mīlestības vēstules” atvēršana, savukārt decembrī organizēts jubilejas piemiņas pasākums “Sudraba zvans”. Gada garumā bibliotēkas telpās bija skatāmi biogrāfiski materiāli par Regīnu ezeru, kā arī izstāžu vitrīnās eksponētas rakstnieces piemiņas lietas no Ķeguma muzeja krājumiem. Kopumā organizētie pasākumi sekmēja interesi par rakstnieces darbiem un aktualizēja viņas literāro mantojumu, rosinot lasītājus no jauna atklāt viņas daiļrades vērtību un nozīmi mūsdienās.

Birzgales pagasta bibliotēkā par ikgadēju tradīciju kļuvusi izzinošas mācību ekskursijas organizēšana uz A. Pumpura dzimto māju vietu “Ķeirāni”, kas rudenī tiek īstenota sadarbībā ar Birzgales pamatskolu. Aktivitātes mērķis ir veicināt skolēnu interesi par novada kultūrvēsturi un stiprināt saikni ar vietējo literāro mantojumu.

Lēdmanes pagasta bibliotēkas vadītāja piedalījies vietējā dzejnieka Romualds Zarembo (Romāna Spaitāna) simtgades atceres pasākumā, godinot viņa literāro devumu un saglabājot piemiņu par novadnieku. ON svētkos Lēdmanes pagasta stendā bija apskatāms lēdmaniešu radošais pūrs, ieskaitot grāmatas un gleznas.

Grāmatu atvēršanas svētki un tikšanās ar autoriem ir būtiska novadpētniecības krājuma popularizēšanas forma. Pārskata gadā ON bibliotēkas organizēja vairākus šādus pasākumus, nodrošinot iespēju lasītājiem iepazīties ar jaunākajiem izdevumiem un tikties ar to autoriem. **Lielvārdes pilsētas bibliotēkā** par godu Eiropas autoru dienai (25. novembrī) notika lielvārdiešu Ināras un Agra Liepiņu grāmatas “Senlatvija” atvēršanas svētki.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā regulāri izlikta izstādes par novada nozīmīgām personībām, kā arī tematiskās un foto izstādes. Pārskata periodā bibliotēkā atvērta novadnieka Agra Liepiņa grāmata “Senlatvija”. Dzejas dienu ietvaros bibliotēka aicināja doties dzejas pastaigā vai velobraucienā pa Lielvārdi, piestājot un baudot ievērojamo dzejnieku – Ausekļa, Raiņa, Andreja Pumpura dzeju dzejas pieturās.

Rembates pagasta bibliotēkā pārskata periodā rīkota foto izstāde, kuras laikā Rembates iedzīvotājiem tika dota iespēja kavēties atmiņās un iesniegt savas ģimenes fotogrāfijas. Iegūtie materiāli ievietoti

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu novadpētniecības glabātuvē, nodrošinot to saglabāšanu un pieejamību nākotnē. Bibliotēkā bija apskatāma arī novadnieces Intas Brokānes-Vilcānes kāzu kleitu izstāde “Baltā eņģeļa pieskāriens” un Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas fotopulciņa “Fokuss” darbu izstāde.

Taurupes pagasta bibliotēka atjaunotajā vēsturiskajā Taurupes muižas klētī izveidotajā pagasta novadpētniecības ekspozīcijā piedalījās mākslinieka V. Kaprāļa izstādes “Ceļojums klusumā” atklāšanā un vislatvijas “Ināru klubiņa” pasākumā ar novadpētniecības izstādi “Taurupē – viss kā Latvijā”. Pārskata periodā īpašu uzmanību veltīja sava pagasta nozīmīgo personību popularizēšanai, organizējot tematiskas plauktu izstādes: “1991. gada janvāra barikādes”; “Komunistiskā genocīda upuru piemiņai”; “Novadnieku kalendārs – pavasara sniega gleznotājs V. Purvītis (153)”; “Taurupes novadniekam, aktierim – I. Skrastiņam – 84”; “Novadniekam O. Kroderam – 104”; “Aktierim P. Liepiņam – 82”.

Tomes pagasta bibliotēkā apmeklētājiem bija iespēja iepazīt Andra Māra Freiberga fotogrāfiju izstādi “Ceļā uz augšu”.

Ogresgala bibliotēka un **Ciemupes bibliotēka** iesaistījās Ogresgala pagasta svētku “Divi ciemi – viens pagasts” pasākumu organizēšanā. Ciemupes bibliotēkas info teltī varēja uzzināt par pieejamajiem pakalpojumiem un aktualitātēm, tostarp novadpētniecību. **Ogresgala bibliotēka** sadarbībā ar pagasta pārvaldi, Ogresgala TN, PII “Ābelīte” un Ogresgala pamatskolu izveidoja un prezentēja Ogresgala pagasta stendu Ogres pilsētas svētkos.

Sadarbībā ar Ciemupes Tautas namu, **Ciemupes bibliotēkai** iesaistoties Muzeju nakts pasākumā “Mūsu vērtību stāsti – Bērnība”, tika sagatavota novadpētniecības izstāde par ciemupiešu bērnības laikiem “Rotaļlietu satikšanās”, iekļaujot tajā materiālus par Ķēķa skolu, ciemupiešu bērnības fotogrāfijas un rotaļlietas. Pasākumā “Bērnības dienu atmiņu stāsti” tika demonstrēta prezentācija un lasīti vietējo iedzīvotāju atmiņu fragmenti, stiprinot kopienas iesaisti un paaudžu saikni.

Pārskata periodā **Ogresgala bibliotēka** turpināja aktīvi veidot daudzveidīgu kultūras piedāvājumu, organizējot un eksponējot gan ON, gan Ogresgala iedzīvotāju radošo darbu izstādes. Bibliotēkas telpās bija skatāma ceļojošā seno grāmatu izstāde, kas izveidota par godu LG500 pasākumiem, OCB sadarbībā ar Lauberes pagasta bibliotēkas “Grāmatu klēti”. Pagasta iedzīvotājas Anastasija Ličakovas pužļu gleznu izstāde “Pužļu pasaule”, Ikšķiles mākslinieces Daigas Avotiņas gleznu izstāde “Krāsu ainavas”. Gada nogalē, sadarbojoties ar bibliotēkas lasītāju Aiju Strupku, tika organizēta adīto dūraiņu izstāde no vecmāmiņas pūra lādes “Mantojums”. Izstādes pārskata gadā bagātināja bibliotēkas kultūras vidi, veicināja vietējo iedzīvotāju radošo pašizpausmi un stiprināja bibliotēku kā tikšanās un kultūras centru.

8.6. Novadpētniecības darba veicināšana

2025. gada nogalē **OCB** sagatavoja “Ogres novada bibliotēku novadpētniecības darba rokasgrāmatu”, kas kalpo kā metodisks un iedvesmojošs atbalsts novada bibliotēku kolēģiem. Rokasgrāmatas mērķis ir veicināt izpratni par novadpētniecības nozīmi un rosināt tās mērķtiecīgu attīstību vietējās kopienās.

Pārskata gadā tika veiktas vizitācijas visās ON bibliotēkās, izvērtējot to iespējas novadpētniecības darba īstenošanā, kā arī tika sniegti ieteikumi iespējamajiem risinājumiem un nodrošinātas individuālas konsultācijas novadpētniecības jomas attīstībai.

Tāpat novada bibliotēku darbiniekiem tika organizēts *Zoom* seminārs, kurā OCB speciālisti iepazīstināja ar plānotajiem attīstības virzieniem novadpētniecības jomā, aicinot kolēģus no tiem iedvesmoties un aktīvi iesaistīties novadpētniecības darba pilnveidē.

Pārskata gadā **Ķeguma pilsētas bibliotēka** organizēja novadpētniecības sadarbības pasākumu – profesionālās pilnveides semināru ON bibliotēku darbiniekiem. Semināra mērķis bija stiprināt savstarpējo sadarbību un paplašināt zināšanas par vēsturiskā Ķeguma novada kultūrvēsturisko mantojumu. Seminārā dalībnieki iepazīnās ar četrām vēsturiskā Ķeguma novada bibliotēkām, kā arī tikās ar radošiem un aizrautīgiem vietējiem uzņēmējiem. Īpaša uzmanība tika veltīta Ķeguma muzejam Tomē, kura darbība tuvojas pirmajai desmitgadei. Bibliotekāriem bija iespēja iepazīt novadnieku Regīnas Ezeras un Jāzepa Osmaņa memoriālās istabas, tādējādi padziļinot izpratni par novada kultūras mantojumu un tā nozīmi vietējās kopienas identitātes stiprināšanā.

8.7. Novadpētniecības istabas

Pārskata periodā OCB pārraudzībā nav novadpētniecības istabu.

8.8. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi

Novadpētniecības darbs **OCB** tiek veikts mērķtiecīgi un sistemātiski, meklējot arvien jaunus veidus, lai popularizētu novadpētniecības krājumu, aktualizētu lokāli nozīmīgas tēmas un veicinātu kopienas piederības izjūtu ON. Pieaugoša interese par novadpētniecības materiāliem, tostarp no pētniekiem un radošajām personībām, apliecina šī darba nozīmīgumu un aktualitāti. Vienlaikus jāatzīst, ka novadpētniecības darbs ir laikietilpīgs un prasa padziļinātas zināšanas, rūpīgu informācijas atlasīšanu un sistemātisku materiālu apstrādi.

Jāturpina digitālās kolekcijas “Ogres novadpētniecība” papildināšana LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM. Tāpat jāturpina uzturēt un attīstīt sadarbību ar skolām, piedāvājot jau sagatavotās izglītojošās nodarbības un izzinošās spēles, kā arī izstrādāt jaunas.

ON bibliotēkās akcentēta novadpētniecības krājumu pilnveide, sistematizēšana, izpēte un publicitāte. Bibliotēku novadpētniecības krājumi papildināti ar jauniem izdevumiem un dokumentiem, tie sakārtoti

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu un izvietoti lietotājiem pārskatāmā veidā. Sekmīgi īstenotas līdzšinējās sadarbības un apzinātas jaunas partnerības iespējas. Pārskata periodā īpaši atzīmējama norišu cikla LG500 nozīme, kas būtiski sekmēja sabiedrības iesaisti, veicināja interesi par grāmatniecības vēsturi. Jāmeklē labākie risinājumi novadpētniecības krājumos esošo fotogrāfiju saglabāšanai digitālā formātā.

Vairākās **ON** bibliotēkās izaicinājumus radīja personāla maiņa. Dažās bibliotēkās pārskata periodā novadpētniecības krājuma izmantojums bijis salīdzinoši neliels. Kā labs risinājums varētu būt skolēnu un bibliotēkas lietotāju iesaiste dažādos novadpētniecības pasākumos. **Ķeguma pilsētas bibliotēka** atzīst, ka pēdējo gadu laikā aktuālās novadpētniecības informācija ir ļoti maz, jo novada laikrakstā "Ogres Vēstis Visiem" salīdzinoši maz ir informācija par Ķeguma notikumiem, vēsturi un cilvēkiem. Savukārt **Ķeipenes pagasta bibliotēka** pārskatā konstatē, ka novadpētniecības materiālu kļūst arvien vairāk, tāpēc ir iecere izveidot pastāvīgu, pārskatāmu un apmeklētājiem saistošu vietu, kur tos izvietot. Sadarbībā ar Ķeipenes Tautas namu ir plānots rast iespēju iegūt atsevišķu telpu novadpētniecības materiālu glabāšanai un izstādīšanai. Novadpētniecības darbs jāturpina visos virzienos.

Lauberes pagasta bibliotēka norāda, ka novadpētniecība ir būtiska ikkatra pagasta sastāvdaļa, kas būtu vairāk jāpopularizē, tāpēc bibliotēka nākotnē plāno veidot tiešsaistes izstādes, kas noteikti piesaistītu vairāk interesantus bibliotēkai un tās bagātīgajam krājumam. Tāpat būtiska ir pieredzes apmaiņa novadpētniecības jomā, regulāra zināšanu un prasmju pilnveidošana.

8.9. Sadarbība novadpētniecības jomā

Radoša un mērķtiecīga sadarbība starp **OCB** nodaļām ir viens no efektīviem novadpētniecības popularizēšanas veidiem, kas nodrošina praktiskus rezultātus. Piemēram, īstenotā izglītojošā spēle "Ceļā uz 100". Skolēni un bibliotēkas apmeklētāji tika iepazīstināti ar **ON** nozīmīgām personībām un vēsturiskiem notikumiem.

Tiek veidots sadarbības tīkls ar iestādēm un privātpersonām. **OCB** sadarbojas ar skolām, piemēram, Ogres Centra pamatskolu, Jaunogres pamatskolu. Skolēni apmeklē novadpētniecības nodarbības. Skolas izmanto tematisko nodarbību piedāvājumu. Jau vairāku gadu garumā sadarbībā ar Rīgas tūrisma skolu audzēkņiem tiek nodrošināta iespēja iepazīt Ogrī, piedaloties novadpētniecības nodarbībās.

Sadarbībā ar **ON** Izglītības pārvaldi īstenota novadpētniecības nodarbība **ON** skolu bibliotekāru seminārā, iepazīstinot dalībniekus ar Ogres pilsētas skolu vēsturi ciklā "Pagātne turpinās šodien".

Rakstnieka Ērika Hānberga un bibliotēkas sadarbība apliecina novadpētniecības krājuma nozīmi radošā procesa atbalstā un uzsver bibliotēkas lomu vietējā kultūras mantojuma saglabāšanā, izpētē un popularizēšanā, kā arī veicina ciešāku sadarbību starp bibliotēku un novada radošajām personībām.

OCB ir veiksmīga sadarbības pieredze ar **ON** pašvaldību.

Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar vēstures pētnieci Līgu Egli, kura, izmantojot OCB novadpētniecības krājuma materiālus, veidoja grāmatas “Ogres novads cauri laikiem” nodaļu par ON pagastiem. Bibliotēkas krājuma izmantošana nodrošināja kvalitatīvu un dokumentāli pamatotu informāciju, tādējādi stiprinot novadpētniecības resursu vērtību un veicinot ON vēsturiskās atmiņas saglabāšanu un popularizēšanu plašākai sabiedrībai.

Gadu gaitā ir izveidojusies arī lieliska sadarbība ar Ogres Vēstures un mākslas muzeja speciālistiem.

OCB turpina sadarbību ar LNB, saņemot konsultatīvu atbalstu novadpētniecības materiālu digitalizācijas procesā.

Novadpētniecības jomā bibliotēku sadarbības partneri ir vietējo pagastu pašpārvaldes, tautas nami, OCB, izglītības iestādes, biedrības, muzeji un novadnieki.

Pārskata gadā **ON** bibliotēkas aktīvi iesaistījās norišu cikla LG500 aktivitātēs, organizējot tematiskus pasākumus un izstādes, kas aktualizēja latviešu grāmatniecības attīstību un kultūras mantojuma nozīmi.

OCB sadarbībā ar Lauberes pagasta bibliotēku un Viļa Miķelsona Grāmatu klēti, ON bibliotēkās eksponēja trimdas latviešu literatūras kolekcijas “Grāmatu klēts” izstādi.

Tāpat **ON** bibliotēkas līdzdarbojušās pagastu un pilsētu svētku pasākumu īstenošanā, nodrošinot tematiskas izstādes, informācijas apkopojumus un vēsturisko materiālu popularizēšanu, kā arī regulāri organizēti novadnieku jubileju un piemiņas pasākumi.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā pārskata periodā sadarbības ietvaros īstenoti vairāki projekti pilsētvidē, īpaši Dzejas dienās. Bibliotēka kopā ar **Lāčplēša bibliotēku** izveidoja tematiskas dzejas pieturas pilsētas nozīmīgākajos punktos, paplašinot literatūras klātbūtni publiskajā telpā. Sadarbībā ar Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju, muzeja parkā tika izveidota “Andreja Pumpura dzejas pietura”. Sadarbībā ar PPP biedrību “Zied zeme” izveidota “Ausekļa dzejas pietura” pie biedrības nama Ausekļa ielā 1.

Pārskata gadā turpināta sadarbība ar Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju, nodrošinot savstarpēju informācijas un materiālu apmaiņu izstāžu veidošanā. Cieša sadarbība uzturēta arī ar Lielvārdes Sociālo dienas aprūpes centru un PPP biedrību “Zied zeme”, savstarpēji popularizējot organizētos pasākumus un piedaloties tajos.

Meņģeles pagasta bibliotēka guvusi jaunu un vērtīgu pieredzi, iesaistoties Mājas kafejnīcu dienās 2025. Dalība šajā iniciatīvā sniedza ne tikai praktisku organizatorisko pieredzi, bet arī stiprināja kopienas saliedētību.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka 2025. gadā turpināja sadarbību ar Ikšķiles Kultūras biedrību, īpaši – veidojot LG500 svinības novembrī.

Tīnūžu pagasta bibliotēkai ir izveidojusies sadarbība ar Kultūras mantojuma centru „Tīnūžu muiža”. Pārskata gada beigās bibliotēkas vadība apmeklēja Ogres Vēstures un mākslas muzeju, Latvijas Nacionālo rakstniecības un mūzikas muzeju, kur tika iegūta un apkopota informācija un foto materiāli turpmākajam novadpētniecības darbam.

Taurupes pagasta bibliotēka ir klātesoša pagasta notikumos un kopā ar Novadpētniecības muzeju īsteno gan izstādes (Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri, Taurupes novadnieki), gan pasākumus.

Ķeguma pilsētas bibliotēkai vairāku gadu garumā īstenota aktīva sadarbība ar Ķeguma muzeja Tomē vadītāju Ligitu Ādamsoni kopīgu pasākumu organizēšanā un atbalstīšanā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

9. PROJEKTI

2025. gadā ON bibliotēkās turpinājās projektu izstrāde un realizācija. Projekti tika izstrādāti ar mērķi piesaistīt papildus finansējumu un veicināt bibliotēku apmeklējumu, piesaistīt jaunus lietotājus, tos izglītot, tāpat liela uzmanība tika pievērsta lasītveicināšanai un mūsdienu oriģinālliteratūras atpazīstamības veicināšanai. **ON bibliotēkās** kopumā izstrādāti 18 projektu pieteikumi, no kuriem atbalstīti un īstenoti 17.

OCB izstrādāja 3 projektus, kas visi tikuši īstenoti. No ON bibliotēkām pārskata gadā projektu izstrādē un īstenošanā iesaistījās **Lāčplēša bibliotēka, Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lauberes pagasta bibliotēka** un **Ikšķiles pilsētas bibliotēka**. Apkopojums par ON bibliotēku dalību projektos atspoguļots zemāk esošajā tabulā.

Projekta nosaukums, bibliotēka	Finansētājs	Finansējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
OCB				
“Lasītrosme – forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās” OCB	VKKF	550.00	Organizēt bērnu lasīpriekam veltītu vienas dienas konferenci “Lasītrosme – forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās” Ogres un citu Latvijas novadu izglītības iestāžu pedagogiem, kā arī citiem interesentiem.	Atbalstīts
“Satiec prozu Ogrē” OCB	VKKF	800.00	Prozas lasījumos organizēti četru latviešu prozaiķu (Andris Akmentiņš, Ilze Jansone, Džena Andersone, Rvīns Varde) lasījumi OCB.	Atbalstīts
“LIBRI. Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības”	KISC	Bez tieša finansējuma	OCB stratēģijas izstrāde un ieviešana darbā ar trešo valstu valstspiederīgajiem. Īstenošanas periods: 2024. gada septembris–2026. gada maijs.	Atbalstīts
“Bērnodārzu – bibliotēku sadarbība	Nordplus programma	1660.00	Projekta mērķis - projekta partneriem tikties klātienē un strādāt pie projekta pieteikuma	Atbalstīts

lasītprasmes attīstīšanā” (“ <i>Kindergarten-Library Cooperation in Developing Literacy Skills</i> ”, Nr. NPJR - 2025 - Autumn/10053) sagatavošanās vizītes projekts			iesniegšanai <i>Nordplus</i> programmas <i>Junior</i> apakšprogrammā. Īstenošanas periods: 2025. gada novembris–2026. gada janvāris	
“ <i>LIBRA.I.: Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training</i> ”	LNB	Bez tieša finansējuma	Īstenots mācību seminārs	
VARAM projekts Nr. 2.3.2.1.i.0/1/23/I/CFLA/001 „Sabiedrības digitālo prasmju attīstība”, OCB kā projekta partnerorganizācija	VARAM, ON pašvaldība		VARAM projektā OCB bibliotekāres, kā pasniedzējas - mentores, novadījušas 94 “Digitālo pašapkalpošanās prasmju” mācību grupas trijos līmeņos visā ON.	
Lotes Vilmas Vītiņas un Roberta Vilsona “Grāmatu rakstīšanas un izdošanas darbnīca” Projekts “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai ON pašvaldības iestādēm”	ON pašvaldība	400.00	Īstenošanas laiks: 22.09.2025. Projekta mērķis: OCB realizēt ideju veidot jauniešu pastāvīgu interesi ne tikai par lasīšanu, bet arī grāmatu radīšanu un kultūru. Iedrošināt skolēniem rakstīt un radīt savu saturu, kā arī uzzināt, kā to veiksmīgi virzīt tālāk izdošanai. Īstenota 1 grāmatu rakstīšanas un izdošanas darbnīca OCB. Nodarbībās piedalījās 5 Ogres Valsts ģimnāzijas kultūras un mākslas novirziena 10.a klases skolēni un pedagogs.	Atbalstīts

Ikšķiles pilsētas bibliotēka				
“Ar ķepas palīdzību”	ON pašvaldība	640.00	Projekts īstenots augustā, kad tika novadītas 8 nodarbības viena vecuma (7–9 g. v.) divām ON deklarēto bērnu grupām. Mērķis – veicināt lasītpatiku. Tās vadīja kanisterapeite Inga Vilka no biedrības "Gaisa Baloni" ar kanisterapijas suņiem.	Atbalstīts
“Spēļu istabas uzlabošana Ikšķiles pilsētas bibliotēkā”	ON pašvaldība, pašfinansējums	5991,65	Projekta īstenošanas rezultātā tika labiekārtota Ikšķiles pilsētas bibliotēkas Spēļu istaba – nomainītas vairākas mēbeles, iegādāta pārvietojamā tāfele, nopirkti un piedāvāti dažādiem vecumposmiem Lego konstruktori un Lego galds. Mērķis – pilnveidot pakalpojumu klāstu, nodrošinot lietderīgu laika izmantošanu.	Atbalstīts
Lāčplēša bibliotēka				
“Satiec rakstnieku Lielvārdē”	VKKF	1000	Sadarbībā ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku, no marta līdz jūnijam notikuši 6 pasākumi: -martā tikšanās ar runas pedagoģi, aktrisi un grāmatu autori Zani Daudziņu, -aprīlī Lielvārdes pamatskolas pirmsskolas iestādē un PII “Pūt, vējiņi” – tikšanās/darbnīca ar bērnu grāmatu autori Agnesi Vanagu, -maijā Lielvārdes pamatskolas un E. Kauliņa Lielvārdes vidusskolas piekto klašu bērni tikās ar dzejnieci, grāmatu autori Inesi Zanderi, -Lielvārdes pilsētas bibliotēkā sarunas ar rakstnieku Gunti Tāleru.	Atbalstīts
DOMĀT=BŪT	ON pašvaldība	600	Jūnijā notika 10 prāta vingrināšanas nodarbības bērniem no 7 līdz 18 gadiem: -mentālajā aritmētikā, -mnemotehnikā, -rakstīšanā ar roku. Nodarbības vadīja pedagoģe, bērnu izaugsmes telpas “Es” dibinātāja – Aiga Kriņģele.	Atbalstīts
Manas mājas ar IKEA				Neatbalstīts

Lauberes bibliotēka				
Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem	LNB un Kultūras ministrija., Lauberes pagasta pārvalde	400,00	Mērķis - popularizēt trimdā izdoto literatūru un to autorus, atzīmējot LG500. Pasākums notiek 30. oktobrī, piedalās bibliotekāri un trimdas literatūras interesenti – 59. Pasākumā I. Daukstes-Silasproģes lekcija “Rakstnieks Gunars Janovskis – trimdā un Latvijā” un L. Šmukstes radošā darbnīca “Runā ar dzeju” par trimdas dzejnieku Linardu Taunu.	Atbalstīts
Lielvārdes pilsētas bibliotēka				
Autori Lielvārde – satiec, klausies, jautā!	VKKF	600	Projekts iesniegts un atbalstīts 2025. gadā ar norises laiku no 2026. gada janvāra līdz 30. jūnijam.	Atbalstīts
"Satiec rakstnieku Lielvārdē"	VKKF	1000	Sadarbībā ar filiāli Lāčplēša bibliotēka. Laika periodā no 2025. gada 3. marta līdz 30. jūnijam. Tikšanās ar Zani Daudziņu Lielvārdes kultūras namā, Agnesi Vanagu Lielvārdes pamatskolas bērnudārzā.	Atbalstīts
Sensorās lasīšanas telpa	Veidojam vidi ap mums ON	1977	Neregistrēta iedzīvotāju grupa “Par atbalstošu vidi ikvienam” bibliotēkas telpā izveidoja Sensorās lasīšanas telpu.	Atbalstīts
Rokām radu GrāmatZīmi!	ON pašvaldības finansējums papildu aktivitāšu veikšanai	650	24., 25., 26. jūnijā notika radošās darbnīcas E. Kuzmanes vadībā. Dalībnieki ne tikai iepazīna dažādās jostu tehnikas – pīšanu, aušanu, celainās jostas, bet arī paši praktiski izgatavoja jostveida audumu – grāmatzīmi savā izvēlētajā tehnikā.	Atbalstīts
Grāmatu pasaule: Piedzīvojums sākas.	ON pašvaldības finansējums papildu aktivitāšu veikšanai	597	Vasaras lasīšanas nodarbības sākumskolas bērniem. Vasaras mēnešos organizētas septiņas dažādas 3 stundu nodarbības.	Atbalstīts

27. tab. Apkopojums par ON bibliotēku dalību projektos

2025. gadā OCB izstrādāti un iesniegti divi VKKF projekti. Abi atbalstīti un realizēti.

10. jūnijā, pateicoties VKKF atbalstītajam projektam, **OCB** norisinājās konference “Lasītrosme – forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās”, kurā viesojās vairāk kā 80 bibliotekāru, pedagogu un interesentu no ON un visas Latvijas. Konferences mērķis bija informēt par programmu “Lasītrosme” un aktualizēt klusās lasīšanas metodi, kas nu jau otro mācību gadu pēc OCB iniciatīvas tiek realizēta vairākās ON izglītības iestādēs.

Konferencē uzstājās un pieredzē dalījās rakstniece, latviešu valodas skolotāja Agnese Vanaga, LU vadošā pētniece Antra Ozola, LNB Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova, notika arī vairākas diskusijas par klusās lasīšanas metodi un lasīšanu kopumā.

60., 61. att. Konference “Lasītrosme – forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās”

OCB 2025. gada decembrī festivālā “Prozas lasījumi 2025” īstenoja pasākumu “Satiec prozu Ogrē”. Tas notika 9. decembrī un tajā OCB viesiem bija iespēja klātienē dzirdēt četru latviešu autoru – Andris Akmentiņš, Ilze Jansone, Džena Andersone, Rvīns Varde – oriģinālprozas lasījumus. Pasākumā piedalījās 52 apmeklētāji, kas pārsniedza sākotnēji plānoto minimālo dalībnieku skaitu.

62. att. Pasākums “Satiec prozu Ogrē”

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Pārskata periodā realizēts arī viens ON pašvaldības projekts “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”, kura ietvaros 22. septembrī OCB viesojās jaunie dzejnieki Lote Vilma Vītiņa un Roberts Vilsons, kurš Ogres Valsts ģimnāzijas 10. klases skolēniem vadīja grāmatu rakstīšanas darbnīcu.

63., 64. att. Rakstīšanas darbnīca ar Loti Vilmu Vītiņu un Robertu Vilsonu OCB

Pārskata periodā OCB kā partneris turpina darbu KISC īstenotajā projektā “LIBRI. Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI).

65. att. LIBRI projektā īstenotās diskusijas “Es Ogres novadā”, kas notika 2025. gada 15. aprīlī, dalībnieki – cilvēki ar migrācijas pieredzi, bibliotekāri, vietējās partnerības pārstāvji

Projekta ietvaros 2025. gadā izveidota partnerība ar ON Sociālo dienestu un Sarkanā Krusta Zemgales komitejas Ogres nodaļu, veikta situācijas izpēte par cilvēkiem ar migrācijas pieredzi ON, īstenota diskusija, kā arī mācības projektā iesaistītajiem partneriem no Latvijas.

66. att. LIBRI projektā īstenotais hakatons, kas notika 2025. gada 16. septembrī un kurā piedalījās projekta partnerību pārstāvji no Ogres, Jelgavas, Salaspils un Siguldas

Projekts “Bērnodārzu – bibliotēka sadarbība lasītprasmes attīstīšanā” (*“Kindergarten-Library Cooperation in Developing Literacy Skills”*) izstrādāts sadarbībā ar partneriem no Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Grenlandes. Tā vadošais partneris ir Šauļu bērnodārzs "Salduve". Projekta galvenais mērķis bija iepazīt projekta partnerus un izstrādāt projekta pieteikumu *Nordplus* programmas *Junior* apakšprogrammā iesniegšanai projektu konkursam 2026. gada sākumā.

OCB pārstāvis iesaistījās LNB īstenotajā projektā *“LIBRA.I.: Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training”*, kurā tika nodrošināta dalība divu dienu mācībās klātienē 6. un 7. maijā par MI pratību bibliotēkās. Balstoties uz mācībās gūtajām zināšanām, OCB no 7. līdz 20. oktobrim īstenoja mācības ON publisko un skolu bibliotēku bibliotekāriem “Mākslīgais intelekts darbā un ikdienā” 4 akadēmisko stundu apjomā. Mācības apguva 45 bibliotēku speciālisti.

67. att. “LIBRA.I.: Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training” mācību dalībnieki LNB 2025. gada 7. maijā

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā projekts “Ar ķepas palīdzību” tika īstenots pirmo reizi. Kanisterapija ir terapijas veids, kas ietver mijiedarbību ar dzīvniekiem. Terapijas veids risina dažādus cilvēku fiziskus un emocionālus izaicinājumus. Tieši šādi speciāli apmācīti suņi spēj palīdzēt bērniem uzlabot mācīšanās kvalitāti, koncentrēšanās spējas un komunikācijas dotības. Kā rezultātā bērns kļūst motivētāks, harmoniskāks un atraisītāks. Projekta mērķis bija veicināt bērnu lasītprasmi un klausīšanos, radīt interesi un motivāciju lasīšanai, attīstīt komunikācijas, saskarsmes un koncentrēšanās prasmes.

68. att. 09.09.2025. Ogres Vēstis Visiem

Ikšķiles Lasītāju kluba biedri īstenoja projektu “Spēļu istabas uzlabošana Ikšķiles pilsētas bibliotēkā” projektu konkursā “Veidojam vidi ap mums Ogres novadā”. Šī projekta īstenošana sniedz iespēju vietējai kopienai, ģimenēm ar bērniem dažādos vecumos izmantot Lego konstruktoru būvēšanas labvēlīgo ietekmi uz bērnu attīstību un izaugsmi.

Bibliotēkas Spēļu telpas atjaunotais veidols, pakalpojuma papildinājums ar Lego konstruktoriem un magnētisko tāfeli ir jauns brīvā laika pavadīšanas pakalpojums, kurš daudzveido ne tikai bibliotēkas pakalpojumu klāstu, bet arī papildina brīvā laika pavadīšanas iespējas pilsētā.

69.att. Spēļu bibliotēkas atklāšana Ikšķiles pilsētas bibliotēkā martā (tapusi sadarbībā ar ON Izglītības pārvaldi un "BrainGames")

Lāčplēša bibliotēka īstenojusi 2 projektus. “Satiec rakstnieku Lielvārdē” ir VKKF atbalstīts projekts sadarbībā ar **Lielvārdes pilsētas bibliotēku**. Īstenotas tikšanās ar radošajām personībām:

- Zane Daudziņa – runas pedagoģe, aktrise, grāmatu autore;
- Inese Zandere – dzejniece, rakstniece;
- Agnese Vanaga – grāmatu autore;
- Guntis Tālers – grāmatu autors.

“DOMĀT = BŪT” ir ON pašvaldības finansēts pasākums papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm. Mentālās aritmētikas nodarbībās dalībnieki pildīja koordinācijas vingrinājumus, trenēja atmiņu pildot dažādus uzdevumus un spēlējot spēles, iepazīna interesanto rēķināšanu ar *Abacus* skaitīkļiem. Mnemotehnikā tika apgūti paņēmieni, kā vieglāk iegaumēt informāciju, praktiski izmēģināti paņēmieni, kā atcerēties dzejoļus, pasakas vai reizrēķinu, izmantojot vizualizāciju un vienkāršus stāstus. Veidotas domu kartes par izlasīto. Rakstīšana ar roku – līniju, cilpiņu un burtu rakstība pareizā slīpumā, attēlu pārkopēšana izmantojot loga rūti, kontūru pārvilkšana, akurāta krāsošana.

Projekts tika realizēts 2025. gada jūnijā, bibliotēkas telpās. Nodarbības vadīja Lielvārdes pamatskolas skolotāja, izaugsmes telpas “Es” dibinātāja un gleznošanas studijas “Otdiena” vadītāja Aiga Kriņģele.

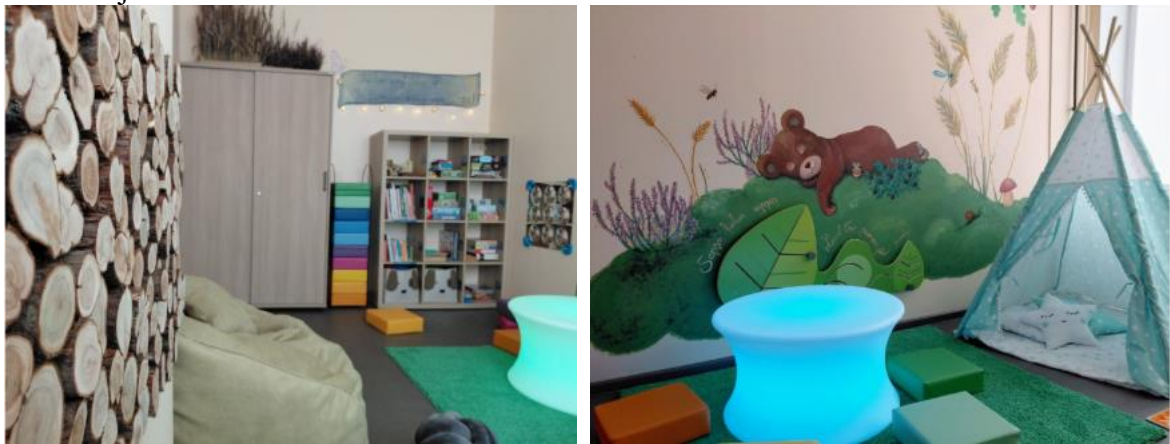
70. att. Projekta “DOMĀT = BŪT” afiša

Lauberes pagasta bibliotēkā īstenots LNB, Kultūras ministrijas un Lauberes pagasta pārvaldes atbalstīts projekts “Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem”. Tā mērķis – popularizēt trimdā izdoto literatūru un to autorus, atzīmējot LG500. Pasākums notika 30. oktobrī, tajā piedalījās 59 dalībnieki – bibliotekāri un trimdas literatūras interesenti. Notika I. Daukstes-Silasproģes lekcija “Rakstnieks Gunars Janovskis – trimdā un Latvijā” un L.Šmukstes radošā darbnīca “Runā ar dzeju” par trimdas dzejnieku Linardu Taunu.

71. att. Lauberes pagasta bibliotēkas projekts “Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem”

Lielvārdes pilsētas bibliotēkai 2025. gadā atbalstīti un veiksmīgi īstenoti pieci projekti. Viens no projektiem īstenots pateicoties neregistrēto iedzīvotāju grupas "Par atbilstošu vidi ikvienam" atsaucībai un piesaistītajam papildu finansējumam, tā bibliotēka ir ieguvusi atsevišķu sensorās lasīšanas telpu mazajiem lietotājiem.

72., 73. att. Sensorā telpa Lielvārdes pilsētās bibliotēkā

Projekta “Rokām radu GrāmatZīmi!” ietvaros īstenotas radošās darbnīcas E. Kuzmanes vadībā. Dalībnieki ne tikai iepazīna dažādās jostu tehnikas – pīšanu, aušanu, celainās jostas, bet arī paši praktiski izgatavoja jostveida audumu – grāmatzīmi savā izvēlētajā tehnikā.

74. att. Jostu tehnikas grāmatzīmes veidošana pie Lielvārdes pilsētas bibliotēkas

Vēl viens veiksmīgs Lielvārdes pilsētas bibliotēkas projekts, kas īstenots sadarbībā ar filiāli **Lāčplēša bibliotēka** – "Satiec rakstnieku Lielvārdē".

75. att. Tikšanās ar rakstnieku Gunti Tāleru Lielvārdes pilsētas bibliotēkā

9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Viens no **OCB** mērķiem 2025. gadā bija lasītveicināšana un lasīšanas popularizēšana, kas rezultējās programmā "Lasītrosme", kas ir aktuāla un tiek turpināta arī 2026. gadā. Liels izaicinājums ir par šo programmu pastāstīt kolēģiem un interesentiem ārpus ON. Tāpēc 2025. gada jūnijā tika realizēts projekts, kas ļāva organizēt konferenci un pulcināt tos jomas profesionāļus, kuriem šī programma būtu aktuāla arī ieviešanai citos novados. Joprojām aktuāla ir latviešu literatūras un oriģināla autoru popularizēšana, atklāšana bibliotēkas lietotājiem. Šim nolūkam decembrī tika īstenoti Prozas lasījumi, kur ar oriģināldarbu lasījumiem uzstājās četri spilgti, taču ne tik populāri latviešu prozas autori. Pasākumi ir labi apmeklēti, taču liela nozīme ir arī publicitātei. 2025. gadā **OCB** turpināja sadarbību ar Ogres Tūrisma informācijas centru un ONKC, kas palīdz ar publicitāti un informācijas izvietojumu savos tīklos, kā arī digitālajos ekrānos pilsētvidē.

Iesaistoties projektos, tiek veicināta **OCB** atpazīstamība nacionālā, reģionālā, Eiropas un starptautiskā mērogā. Papildus tam, tiek piesaistīts finansējums tiešā vai pastarpinātā veidā.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadība norāda, ka īstenotie projekti ir liels ieguvums bibliotēkas pakalpojumu attīstībā un labs stimuls turpināt iesākto, tāpēc nākotnē jādoma par papildu projektu piesaisti.

Arī **Lauberes pagasta bibliotēkas** speciālisti atzīst, ka projekti ir nozīmīgi bibliotēkas pakalpojumu dažādošanai un attīstībai. Tā ir iespēja īstenot visdažādākās idejas konkrētā laikā un tam ir atbilstošs papildus finansējums. Bet tie prasa lielu laika patēriņu, papildus darbu, lielu atbildību un dažkārt arī risku. Katrs projekts kaut ko jaunu iemāca, tā ir iespēja iepazīt un iegūt jaunus sadarbības partnerus, iepazīt radošas personības, apgūt jaunu pieredzi. Projektus īstenojot ir liels gandarījums par veiksmīgi padarītu darbu iedzīvotāju interesēs, tā ir papildus līdzekļu piesaiste bibliotēkas un pagasta attīstībai, publicitāte bibliotēkai un darbiniekiem.

Lāčplēša bibliotēkas bibliotekāri norāda, ka projektos iegūtais finansējums dod papildus iespējas bibliotēkas attīstībai, tāpēc tiek meklēti dažādi projektu konkursi. Iesniedzot pieteikumus vairākkārt tiek saņemti arī atteikumi.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas speciālisti atzīst, ka piesaistītais VKKF finansējums ir ļāvis nodrošināt augstvērtīgus kultūras pasākumus Lielvārdes iedzīvotājiem. Pateicoties šim atbalstam bibliotēkā viesojās mākslinieki un rakstnieki, kuru piesaistei citādi trūktu līdzekļu.

ON pašvaldības papildu piešķirtie līdzekļi mērķtiecīgi novirzīti bērnu lasītprasmes un intereses stimulēšanai. Realizētās lasīšanas nodarbības bērniem guva ļoti pozitīvu dalībnieku un vecāku novērtējumu.

10. PUBLICITĀTE

2025. gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā OCB un ON bibliotēku galvenie uzdevumi bija:

- esošo un potenciālo bibliotēku lietotāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkās klātienē un attālināti pieejamajiem pakalpojumiem, bibliotēku resursiem, norisēm un īstenotajiem pasākumiem;
- esošo un potenciālo bibliotēku klientu, finansētāju, atbalstītāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkām, to sniegtajiem pakalpojumiem un citām norisēm bibliotēku interešu pārstāvniecības nolūkā un veicinātu ON bibliotēku atpazīstamību.

2025. gadā **OCB** sabiedrības informēšanai, darba un sniegto pakalpojumu popularizēšanai tika izstrādātas afišas, dažādi paziņojumi, video, kā arī publicēta informācija vietējas nozīmes medijos, kas informēja par bibliotēkas piedāvātajiem klātienē un attālinātajiem pakalpojumiem, plānotajiem pasākumiem un aicināja tajos piedalīties. Elektroniskajā vidē darbojas OCB tīmekļa vietne un bibliotēkas profili vairākos sociālajos tīklos. Ātrākai un ērtākai saziņai ar aktīvākajiem bibliotēkas lietotājiem tika izmantota arī saziņas vietne *WhatsApp*.

Bibliotēkā notikuši vairāki jauni, kā arī ikgadēji pasākumi, par kuriem sabiedrība tiek informēta gan bibliotēkas sociālajos tīklos, gan citos novada medijos. Arī 2025. gadā OCB uzņēma interesentu grupas no Latvijas un arī ārzemēm. OCB apmeklēja kolēģi un interesenti no Lietuvas, Igaunijas, Vācijas, Čehijas, Ungārijas, Zviedrijas, Ukrainas.

10.1. OCB Publicitāte

OCB tīmekļa vietnē tiek publicēta informācija par pieejamajiem pakalpojumiem, kontaktinformācija, statistika, pasākumu kalendārs un informācija par pasākumu norisi. Tiek veidotas speciāli tiešsaistes videi paredzētas pasākumu afišas, nelieli video sižeti, sagatavotas publikācijas, veidotas pasākumu foto galerijas un īstenoti tiešsaistes konkursi. 2025. gadā turpinās darbs pie bibliotēkas tīmekļa vietnes uzlabošanas, informācija tajā tiek pārskatīta un izvērtēta tās pieejamība.

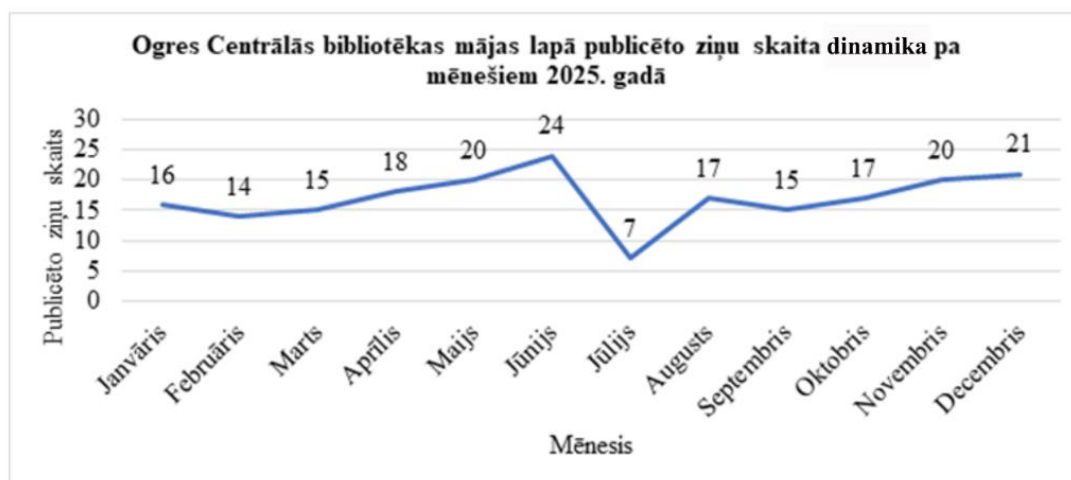
Publicitātes un interešu pārstāvniecības nolūkā OCB izmanto vairākus sociālos tīklus – *Facebook*, *X*, *Instagram* un *YouTube*. Pārskata periodā ar šo saziņas kanālu starpniecību tiek uzrunāts ikviens, kuram nepieciešami bibliotēkas sniegtie pakalpojumi.

	Saturvienību skaits
	2025
<i>Facebook</i>	431
<i>Instagram</i>	222
<i>YouTube</i>	2
X	221

28. tab. OCB sociālo tīklu saturvienību skaits 2025. gadā

OCB tīmekļa vietne ir centrālais informācijas avots elektroniskajā vidē bibliotēkas lietotājiem un plašai sabiedrībai. Tajā pieejama OCB kontaktinformācija, informācija par pieejamajiem pakalpojumiem, pasākumiem, kā arī informatīvi raksti un publikācijas ar bibliotēkas darbību saistītos jautājumos. 2025. gadā turpināts darbs pie OCB tīmekļa vietnes funkcionālās un saturiskās pilnveidošanas.

Pārskata gadā tīmekļa vietnē www.ocb.lv pavisam publicētas 204 ziņas, kas mēnesī vidēji ir 17 ziņas. Pārskata periodā publicētas par 9 ziņām vairāk kā 2024. gadā un par 25 ziņām vairāk kā 2023. gadā. OCB mājas lapā publicēto ziņu skaits pa mēnešiem 2025. gadā atspoguļots zemāk esošajā attēlā.

76. att. OCB tīmekļa vietnē publicēto ziņu skaita dinamika pa mēnešiem 2025. gadā

Publicētās ziņas ir ar dažādu un plašu tematisko aptvērumu – aktivitātes bibliotēkā bērniem un jauniešiem, pasākumi un notikumi bibliotēkā pieaugušajiem, OCB sniegtie pakalpojumi un izmaiņas darba laikā, sadarbības partneru un pašvaldības piedāvājumi un iespējas iedzīvotājiem, kā arī citi jautājumi.

Pārskata periodā OCB tīmekļa vietnē notikumu kalendārā publicētas 179 ziņas par dažādiem pasākumiem un notikumiem bibliotēkā.

Arī 2026. gadā tiks turpināts darbs pie OCB tīmekļa vietnes funkcionālās un satura uzturēšanas un pilnveides.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodamā informācija par mobilo filiālbibliotēku – bibliobusa maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī bibliotēkas *Facebook* kontā. OCB bibliobusam ir savs *Instagram* konts [@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss). Par bibliobusa mēneša reisiem tiek informēts arī portāls www.ogrenet.lv.

Informācija par aktivitātēm un aktualitātēm bibliotēkā publicēta arī Ogres novada pašvaldības portālā www.ogresnovads.lv, kā arī portālā www.ogrenet.lv. 2025. gadā portālā www.ogresnovads.lv publicētas 48 ziņas un portālā www.ogrenet.lv – 76 ziņas. Informācija par pasākumiem un citas ziņas par OCB tika publicētas arī novada laikrakstā “Savietis”.

Bibliotēku nozares profesionālās informācijas tīmekļa resursā www.biblioteka.lv 2025. gadā publicētas 3 OCB publikācijas, kas kopā ieguvuši 1 327 skatījumus (uz 31.12.2025.).

2025. gadā kopumā OCB publicitāte atšķiras atkarībā no medija. Ir atsevišķi sociālie tīkli, kuros publicēts salīdzinoši vairāk informācijas, taču ir arī tādas sociālās vietnes, kurās informācijas plūsma ir retāka.

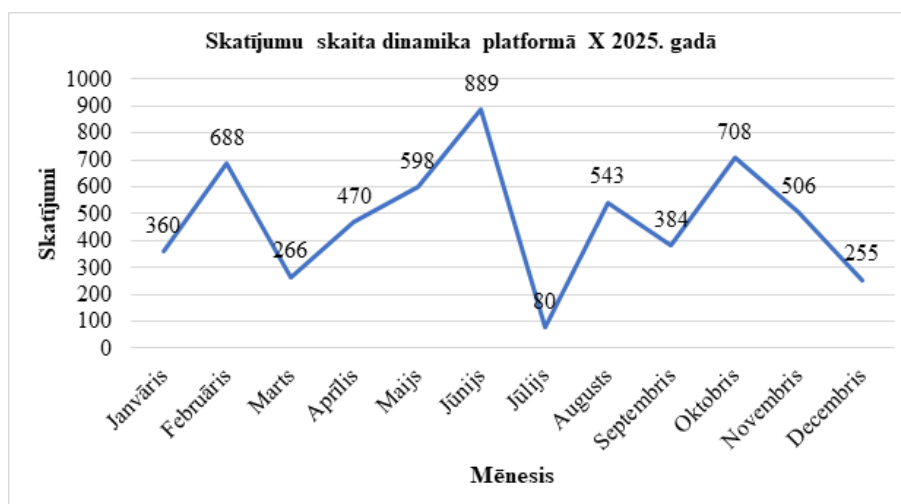
Facebook

OCB profilā sociālajā tīklā *Facebook* sekotāju skaits 2025. gadā ir pieaudzis līdz 2953, 2024. gadā tie bija 2716, 2023. gadā – 2332 sekotāji, 2022. gadā – 1714 sekotāji, 2021. gadā – 1009, 2020. gadā – 630, 2019. gadā – 492, bet 2018. gadā – 398. No visiem 2953 profila sekotājiem nemainīgi 88,8 % ir sievietes un 11,2 % ir vīrieši. Vislielākais sekotāju skaits – 32,2 % ir vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem. Nākamā lielākā vecuma grupa – 19,4 % no visiem profila sekotājiem ir vecuma grupā no 45 līdz 54 gadiem. Tas ļauj izdarīt secinājumu, ka aktīvi ir jāturpina šīs mērķa grupas noturēt un tikpat aktīvi jādomā par jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem piesaisti. Pārskata periodā profilam ir tikai 1,6 % šīs vecuma grupas sekotāji, kas ir par 0,3 % mazāk kā 2024. gadā. Taču, ņemot vērā jauniešu sociālo tīklu izmantošanas tendences, jāatceras, ka *Facebook* nav populārākais tīkls šīs vecuma grupas vidū, tāpēc jauniešu uzrunāšanai jāmeklē citi veidi.

2025. gadā OCB *Facebook* profilā publicēta **431** ziņa, kas ir par 30 ziņām vairāk kā 2024. gadā. Pārskata periodā visas ziņas apskatītas 605 100 reizes un guvušas 13 485 reakcijas.

Platforma X

Platforma *X* tiek izmantota kā ātrs īsas un koncentrētas informācijas izplatīšanas kanāls par OCB un tajā notiekošajām un plānotajām aktivitātēm. Pārskata gadā platformā *X* publicēta 221 satura vienība, kas kopā veido 5 747 skatījumus. Skatījumu dinamika pa mēnešiem 2025. gadā atspoguļota attēlā zemāk.

77. att. Skatījumu skaita dinamika platformā X 2025. gadā

Trīs no publicētajām satura vienībām ieguvušas vislielākos skatījumus:

- 2025. gada 15. februārī publicētā ziņa par e-grāmatu platformas 3td.lv konkursu jauniešiem “Digitālās nedēļas 2025” ietvaros – 244 skatījumi;
- 2025. gada 17. oktobrī publicētā ziņa par OCB BLN nosvinēto Tūves Jānsone radītā Mumina 80 gadu dzimšanas dienu – 204 skatījumi;
- 2025. gada 7. oktobrī publicētā ziņa par OCB BLN 2025. gada oktobrī organizēto Mumina 80 gadu dzimšanas dienas atzīmēšanu visa mēneša garumā – 173 skatījumi.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šajā pārskata periodā skatījumu apjoms apliecina, ka publicējot saturu, pēc iespējas vairāk nepieciešams norādīt aktivitātē iesaistītās iestādes, organizācijas un citus sadarbības partnerus, ja tādi ir.

2025. gada 31. decembrī platformā X OCB profilam bija 587 sekotāji, kas ir par 20 sekotājiem mazāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Neskatoties uz to, ka sekotāju skaits samazinājies, to kopskaits ir stabils, arī 2026. gadā OCB plāno uzturēt profilu šajā platformā.

OCB arī turpmāk plāno aktīvi izmantot platformu X ar mērķi uzturēt un veidot attiecības ar sabiedrību kopumā un esošajiem un potenciālajiem bibliotēkas klientiem, kā arī OCB publicitātes mērķu īstenošanai un publiskā tēla veidošanai. Tiks turpināts uzturēt OCB X kontu, tajā publicējot informāciju par bibliotēku, plānotajiem un īstenotajiem notikumiem un pakalpojumiem. Informācija tiks papildināta ar ilustratīvo materiālu un saitēm ar plašāku informāciju uz OCB tīmekļa vietni www.ocb.lv.

Instagram

OCB izveidotajā kontā tiešsaistes mobilajā fotogrāfiju un video koplietošanas un sociālā tīkla pakalpojumā *Instagram* kopš 2019. gada beigām OCB sekotāju skaits ir palielinājies vairākkārtīgi.

2025. gadā OCB *Instagram* profilā bijušas 222 jaunas ziņas un profils pārskata gadā sasniedzis 998 sekotāju atzīmi. Salīdzinājumam 2024. gadā OCB *Instagram* bijušas 193 publikācijas un 904 sekotāji, 2023. gadā – 246 publikācijas un 750 sekotāju, 2022. gadā – 215 publikāciju un 605 sekotāju, bet 2021. gadā profilam bijis 432 sekotāju.

You Tube

2020. gadā izveidotais OCB konts video koplietošanas tiešsaistes sociāla tīkla tīmekļa vietnē *You Tube*. Pārskata periodā tajā publicētas 2 satura vienības. Kopējais skaitījumu skaits – 364.

10.1.2. Veiksmīgākie OCB popularizējošie pasākumi

Nozīmīga ir ikviena bibliotēkas aktivitāte, kas veicina tās publicitāti un popularitāti – gan aktivitātes, kas saistītas ar bibliotēkas ikdienas darbiem un pamatpakalpojumu sniegšanu, gan aktivitātes, kas tiek īstenotas ar īpašu mērķi. 2025. gadā OCB publicitātes fokusā bija bibliotēkā notiekošie pasākumi un to popularizēšana. Bibliotēka turpina interesēt ārzemju viesus, bibliotēkā viesojušies pārstāvji no Igaunijas, Lietuvas, Zviedrijas, Vācijas, Ukrainas, Čehijas, Ungārijas.

Sabiedrības iesaisti un popularitāti gūst OCB rīkotie konkursi, kuros aicināti iesaistīties bibliotēkas lietotāji un jebkurš interesents, tādējādi tiek uzrunātas dažādas mērķauditorijas – pieaugušie, bērni, ģimenes u.c. Bibliotēkas sociālo tīklu lietotāji lielu uzmanību pievērš Bērnu literatūras konkursu rezultātiem, dalās ar tiem. Īpaši lielu auditoriju sasniedz un sabiedrību uzrunā vērtīga un noderīga informācija, piemēram, informācija par Ogres pilsētas un novadpētniecības aktualitātēm. Liela cilvēku interese bijusi arī par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, īpaši par “Lasītrosmes” nodarbībām skolēniem, kā arī par tikšanās reizēm ar autoriem.

Lielu uzmanību izpelnījās arī OCB telpās izvietotās izstādes, kas piesaista mākslas mīļotājus un interesentus. Informācija par izstādēm pievērš uzmanību, jo ar sociālo tīklu ierakstiem par izstādēm OCB dalās gan paši mākslinieki, gan viņu kolēģi un ģimenes. Šādas aktivitātes bibliotēkai piesaista arvien jaunus cilvēkus, apmeklētājus un viesus. Tāpat cilvēki ar interesi apmeklē un seko līdzi informācijai par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem. 2025. gadā notika trīs pasākumi, kurus iniciēja Somijas vēstniecība Latvijā, Zviedrijas vēstniecība Latvijā un izdevniecība Zvaigzne ABC, kā arī viens pasākums, kas tapis pēc izdevniecības “Jānis Roze” iniciatīvas. Šāda uzmanība no malas ir liels bibliotēkas darba un komandas novērtējums, un pasākumu publicitāte palīdzējusi vēstīt par OCB plašākam cilvēku lokam.

2025. gadā OCB publicitātes jomā veiktās aktivitātes pamanītas ne tikai vietējas nozīmes, bet arī valsts mērogā:

- ziņa par OCB izveidoto lasītveicināšanas programmu “Lasītrosme” [Ogres Centrālās bibliotēkas veidotā lasītveicināšanas programma “Lasītrosme” turpinās arī 2025. gadā;](#)
- ziņa par pieteikšanos forumam “Lasītrosme” [Aicinājums pieteikties konferencei “Lasītrosme. Forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās” Ogres Centrālajā bibliotēkā;](#)
- ziņa par foruma “Lasītrosme” norisi [Forumā “Lasītrosme” satiekas pedagogi un bibliotekāri no visas Latvijas;](#)
- ziņa par OCB komandas viesošanos mobilo bibliotēku kongresā Gostiņā, Polijā [Ogres Centrālās bibliotēkas komanda viesojas pirmajā Polijas Mobilo bibliotēku kongresā Gostiņā;](#)
- ziņa par OCB iesaistīšanos projektā “Bibliotēku tilti” [Ogres Centrālā bibliotēka iesaistās projektā “Bibliotēku tilti”;](#)
- ziņa par OCB iegūto Gada bibliotēkas titulu [Ogres Centrālā bibliotēka ieguvusi "Gada bibliotēka 2024" titulu;](#)
- ziņa par Foto kluba “Ogre” izstādi OCB [Ogres Centrālajā bibliotēkā apskatāma Fotokluba “Ogre” izstāde “Ogres portreti”;](#)
- ziņa par praktikantu darbu OCB [Ogres Centrālā bibliotēka nodrošina praksi topošajiem nozares speciālistiem;](#)
- ziņa par poļu kolēģu viesošanos OCB [Projekts Erasmus+ vieno bibliotēkas: Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojas Ļubļinas publiskās bibliotēkas pārstāvji;](#)
- ziņa par OCB komandas viesošanos Tallinā, Igaunijā [Ogres Centrālās bibliotēkas pārstāvji viesojas Tallinas bibliotēkās;](#)
- OCB metodiķe viesojas Latvijas Radio raidījumā Ģimenes studija [Lasītprieks: kā to saglabāt arī pusaudžu vecumā un kādi stāsti ir svarīgi padsmitniekam? / LR1 // Latvijas Radio;](#)
- raksts par OCB BLN vadītāju Sandru Nikolajevu un bibliotekāra profesiju [Jaunākajā žurnāla "Ilustrētā Junioriem" numurā meklējiet rakstu par bibliotekāra profesiju.;](#)
- [Izstādes, koncerti un kino — kā Ogres bibliotēka iedvesmo savus lasītājus.](#)

OCB papildus atpazīstamību guva piedaloties Ziemeļvalstu un Baltijas valstu konferencē “Bibliotēka kā kopienas un tikšanās vieta, kas veicina integrāciju” 2025. gada 23. un 24. septembrī Rēzeknē ar divām prezentācijām – “Digitālo prasmju apguve” un “Bibliotēka kā droša un uzņemoša tikšanās telpa”.

Tāpat OCB atpazīstamība starptautiskā mērogā veicināta, piedaloties projektos:

- *Nordplus* programmas *Junior* apakšprogrammas sagatavošanās vizītes projektā “Bērnudārza un bibliotēkas sadarbība lasītprasmes attīstīšanā” (*Kindergarten-Library Cooperation in Developing Literacy Skills*), kurā piedalās partneri no Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Grenlandes;
- KISC Latvijā koordinētajā un ES atbalstītā projekta “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības”, kurā piedalās partneri no Francijas, Nīderlandes, Polijas un Rumānijas.

10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte

Pārskata periodā ON bibliotēkas turpināja aktīvi darboties savu bibliotēku publicitātes veicināšanas jomā, arvien vairāk uzrunājot auditoriju, kas izmanto sociālos tīklus. Par bibliotēku darbu un pasākumiem tikusi publicēta informācija gan sociālās saziņas vietnēs *Facebook*, *Draugiem.lv*, *Instagram*, gan arī pašvaldības informatīvajā izdevumā un mājaslapā.

2025. gadā 21 no 22 ON bibliotēkām ir aktīvi konti kādā no sociālajiem medijiem.

Informācija par novada bibliotēku darba laikiem un piedāvātajiem pakalpojumiem pieejama arī pašvaldības mājaslapā www.ogresnovads.lv un OCB tīmekļvietnē: www.ocb.lv/regiona-bibliotekas/, kā arī <https://kulturasdati.lv/lv/bibliotekas>.

Galvenās **Tomes pagasta bibliotēkas** aktivitātes sociālajos tīklos 2025. gadā:

- <https://www.draugiem.lv/tomesbiblioteka/> – galerijas un jaunumi;
- <https://www.facebook.com/tome.biblio/> – galvenā vietne ļoti biežai un daudzpusīga satura publicēšanai;
- <https://x.com/tomesagita> – informācija par jaunieguvumiem, pasākumiem.

Krapes pagasta bibliotēkai ir savas lapas sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram*, kur tiek ievietota informācija par bibliotēkas darba laiku, izstādēm, pasākumiem, jaunākajām grāmatām un citām aktivitātēm. Informācija tiek atjaunota un papildināta regulāri atbilstoši aktualitātei. Vēl informāciju par bibliotēku var iegūt informācijas standos pagasta teritorijā Krapes centrā un Lobes centrā, kā arī telefoniski un mutiski bibliotēkā. Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm tiek izvietota arī novada izdevumā “Savietis”. Krapes pagasta bibliotēkas pārskatā minēts arī tas, ka arvien biežāk no bibliotēkas apmeklētājiem dzirdams, ka par jaunākajām grāmatām un aktualitātēm bibliotēkā informācija ir izlasīta tieši *Facebook* lapā.

Birzgales pagasta bibliotēka ceturto gadu piedalījās ON pašvaldības un ON Kultūras un tūrisma pārvaldes akcijā “Ziemassvētku Egļu stāsts 2025”, izrotājot svētku eglīti, kas priecēja novada iedzīvotājus divus mēnešus. Projekta norise tika atspoguļota bibliotēkas sociālajā medijā *Facebook*. Piedalīšanās projektā veicināja bibliotēkas redzamību un atpazīstamību vietējā kopienā. (<https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/piedalies-ziemassvetku-akcija-eglu-stasts>). Bibliotēkas

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu pakalpojumi publicēti OCB mājaslapā, sadaļā [Birzgales pagasta bibliotēka](#) un bibliotēkas mājaslapā <https://birzgales-biblioteka.mozellosite.com/pakalpojumi/>. Bibliotēkas mājaslapā pieejama informācija par bibliotēkas pakalpojumiem, savukārt sociālais medijs tiek izmantots operatīvai informācijas aprītei, pasākumu popularizēšanai un saziņai ar apmeklētājiem. Bibliotēkas publicitāte ir palielinājusies, ko veicina bibliotēkas profila uzturēšana sociālajā medijā *Facebook*. Vairāk informācijas <https://www.facebook.com/birzgalesbiblioteka.lv/>.

Informācija par **OCB bibliobusu** tiek izvietota arī *Facebook* un *Twitter*, kur regulāri tiek atspoguļotas bibliobusa gaitas. Bibliobusam ir savs *Instagram* konts ([@ogres_gramatu_buss](#)) – pārskata periodā ar 291 sekotāju un 95 publikācijām. Informāciju par bibliobusa ikmēneša reisiem var uzzināt portālā *Ogernet* un pašvaldības izdevumā “Savietis”.

2025. gadā bibliobusa atpazīstamību popularizēja gan pašreklāma, gan ON dome:

- 30.05.2025. – bibliobuss, kā OCB pārstāvis, piedalījās Ķeguma pilsētas svētkos “Saules atspulgā”. Apmeklējuma laikā svētku dalībnieki un viesi varēja iepazīties ar bibliobusa vēsturi, sniegtajiem pakalpojumiem un pieejamību;
- 22.08.2025. – Ogres pilsētas svētkos mobilā filiālbibliotēka ar moto “Iekāp, busā, pavēro – sameklē un savieto!” sevi prezentēja Brīvības ielas gājēju posmā pieturā “Bibliobuss.” Interese par mobilo filiālbibliotēku jeb bibliobusu bija ievērojama – 3 h laikā to apmeklēja ap 250 interesentu, kuri varēja ne tikai uzzināt par tā darbību un sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī piedalīties dažādās aktivitātēs un izzinošās spēlēs saistībā ar bibliobusu. Tika saņemti komplimenti, laba vēlējumi un atzinīgi vērtējumi bibliobusa darbībai;
- 08.11.2025. – OCB kolēģu veidoto videorullīti par bibliobusa darba ikdienu varēja vērot LNB notikumu cikla LG500 noslēdzošā pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” tiešraidē.

Ciempes bibliotēkai ir izveidoti trīs sociālo tīklu profili: *Facebook*, *Instagram*, *X*. *Facebook* tiek publicēts viss aktuālais, komentēti ieraksti, kas saistīti ar bibliotēku darbu, vietējo kopienu, informācijas par gaidāmajiem pasākumiem bibliotēkā, Ciempes Tautas namā, pagastā un novadā. Tas ir ērts veids kā ātri sazināties ar bibliotēkas lietotājiem. Mērķis būt redzamam, viegli atrodamam interneta vidē.

Lai popularizētu Ciempes bibliotēku un parādītu tās ikdienu, tika nodrošināta dalība LBB rīkotajā akcijā “Viena diena bibliotēkas dzīvē. #LibdayLV_2025. Vasara bibliotēkā”. Šajā nedēļā bibliotēku apmeklēja ne tikai cilvēki, bet arī suņi, bērni ierodas pēc vasaras lasīšanas saraksta grāmatām, Santjago ceļa gājēji piestāj bibliotēkā uzlādēt telefonu.

Bibliotēkas vadītāja sniedza interviju vietējam laikrakstam “Ogres Vēstis Visiem” par lasītāju klubu “Dalies priekā” aktivitātēm. Raksts “Grāmatu draugu klubs Ciempes bibliotēkā” tika publicēts avīzes 81. numurā 28. oktobrī.

Ķeipenes pagasta bibliotēkas aktuālā informācija par pasākumiem, aktualitātēm un konkursiem tiek izvietota pie ziņojumu dēļa skolā, bērnudārzā, tautas namā. Informācija tiek ievietota sociālā tīkla Facebook profilā, ko bibliotēkas lietotāji ļoti iecienījuši, viegli atrod un pamana jaunumus.

Pārskata perioda informācija par **Ikšķiles pilsētas bibliotēku** un tās aktivitātēm publicēta dažādos medijos, kā bibliotēkas speciālistu veidotas publikācijas ievietotas vairākos medijos:

- Ikšķiles pilsētas bibliotēkā aizritējis pirmais pusgads jaunajās telpās (18.02.2025.) – [Ikšķiles pilsētas bibliotēkā aizritējis pirmais pusgads jaunajās telpās](#);
- Tiks atklāta uzlabota Spēļu istaba Ikšķiles pilsētas bibliotēkā (20.08.2025.) – [Tiks atklāta uzlabota Spēļu istaba Ikšķiles pilsētas bibliotēkā](#);
- Ķekavas novada bibliotēku pieredzes apmaiņas brauciens (28.05.2025.) – [Ķekavas novada bibliotēku pieredzes apmaiņas brauciens](#);
- Ikšķilē atklāta Spēļu bibliotēka (26.03.2025.) – [Ikšķilē atklāta Spēļu bibliotēka](#).

Ikšķiles pilsētas bibliotēka jau gadu jaunās telpās

Pirms gada bibliotēkas grāmatas un lasītāju sōļ atrada jaunās mājās. Tagad, pēc gada, bibliotēka ir kļuvusi par siltāko tīkšanās vietu ikšķilē. Ir liels gandarījums pēc daudzu gadu gaidīšanas iegūt telpas, kuras ir piemērotas visiem ikšķiliešiem. Arī pilsētas un novada viesi šeit ierodas un iepazīst bibliotēku un izstāžu zāli, kas kā jauna kultūrtelpa bagātina pilsētas kultūras dzīvi.

Ir pavadīts ražīgs un darbīgs gads. Jaunajā ēkā bibliotēkai ir skaista pasākumu, mācību telpa trešajā stāvā. Īpaši vēlamies atzīmēt to, ka ar lielu sirsniņu un prieku esam organizējuši grāmatu atvēršanas svētkus mūsu ikšķiliešiem – Muntim Anam, Martam Pujātam, Aijai Āboltīnai, Ligitai Prankai.

Jaunās telpas iecienījuši bērni – viņiem ir īpaši iekārtota zona ar krāsainiem plauktiem, mīkstiņiem puļiem un vietu rotāšanai, bet jauniešiem – ērtas vietas mācībām, lasīšanai un sarunām ar draugiem. Šajā gadā īpašu gandarījumu sagādājis sadarbība ar Ikšķiles un Tinūžu skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm, kopā esam radījuši pasākumus un aktivitātes, kas stiprinājušas bērnu interesi par grāmatām un lasīšanu. Aktīvi esam iesaistījušies Ogres novada lasītveicināšanas programmā "Lasītrosme". Labprāt sagaidām ciemos uz bibliotēkām stundām pārējos pirmsskolas un skolu audzēkņus un skolēnus. Vasaras brīvaikā bibliotēkā notika dažādas meistarklases, kurās bērni varēja izveidot vai-

rokassprādzī, foto rāmīti, apveikumu skolotāji u. c. Mūs patiesi priecēja apmeklētāju kuplais skaits šajās nodarbībās. Esam gandarīti par to, cik ļoti daudz lielle un mazie ikšķilieši iesaistās un piedalās lasītveicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku zūrija".

Savulaik iesaistā sadarbība ar Ikšķiles Senioru skolu ir turpinājusies arī bibliotēkas jaunajās telpās. Ceram, ka sniegtās konsultācijas un apmācības ir atvieglājušas senioru dzīvi un sniegušas viņiem jaunas digitālās prasmes.

Protams, savu darbību ir turpinājis Ikšķiles Lasītāju klubs. Šajā sezonā bija gan ekskursija, gan ciemiņi, gan interesantas aktivitātes. Taču pāri visam – grāmatas un lasīšana!

Pēc vairāku gadu pauzes atsāktas māmiņu tīkšanās ar PEP mammu Ingu Bernāni – Ikšķiles bērnu māmiņas jaukā atmosfērā – ērtas vietas profesionālā emocionālā palīdzību.

Ikšķiles 840 gadu jubilejas gadā īpaši lepojami ar savu pilsētu un kopā svinam svētkus! Par Ikšķili stāstām bērniem, pieaugušajiem un viesiem. Svētku kulminācija – 28. jūnijā – vēram durvis ikvienam interesentam, lai stāstītu par bibliotēku un Ikšķili.

Jaunajās bibliotēkas telpās esam iestiprinājuši divus senus sapņus un ieceres. Pirmais – sadarbībā ar Ogres novada Izglītības pārvaldi esam atvēruši Spēļu bibliotēku ar vairāk nekā 70 nosaukumu galda spēlēm.

spēļi, lai mājās ģimenes vai draugu lokā labi atpūrstot! Tieši svētku kulminācijā bibliotēkas Spēļu istaba guvusi jaunus vaibstus un saturu – to papildina Lego galds un konstruktori dažādiem vecumiem un gaumēm. Ikšķilē aktīvi darbojas Lasītāju klubs, kas nācis klajā ar iniciatīvu – pašvaldības projekta konkursa "Veidojam vidi ap mums Ogres novadā" ietvaros izstrādāts un realizēts projekts "Spēļu istabas uzlabošana Ikšķiles pilsētas bibliotēkā", veicot virkni uzlabojumu Spēļu istabā – mebeļu nomaiņu,

parvietojamās tāfeles iegādāj, dažādiem vecumosiem paredzētu Lego konstruktoru un Lego galda iegādi. Vietējai kopienai, kurā ir daudz ģimeņu ar bērniem, šis ir vēl viens veids, kā bez maksas ģeogrāfiski ērtā vietā – pilsētas centrā un sabiedriski nozīmīgā vietā – bibliotēkā saņemt un izmantot šādu kvalitatīvu pakalpojumu.

Otrs sapnis – augustā istenotajām kanisterapijas nodarbībās bērniem vecumā no 7 līdz 9 gadiem. Nodarbības vadīja kanisterapeite Inga Vīlka no biedrības "Gaisa baloni" ar saviem jaukajiem supļiem. Pateicoties supļiem, tika panākta viegla un dzīvespriecīga atmosfēra, kuras laikā bēr-

Ir ļoti daudzi, kuriem mēs sakām palīdziet! Šī ēka ir kas vairāk nekā bibliotēka – tā ir mūsdienu daudzfunkcionāla celtnie, kas ikšķilē ir gan ieguvums, gan uzdevums. Kā to pilnvērtīgi izmantot, piepildīt ar cilvēkiem, notikumiem un saturu, kā gūt atdevi no šī unikālā projekta – ir mūsu visu uzdevums un pienākums, ne tikai lepojoties ar ievērojamo jaunieguvumu, bet arī aktīvi iesaistoties tā dzīvē. Bibliotēkas koncepts ir ģimenes bibliotēka. Mēs vēlamies, lai šeit pulcējas visu paaudžu cilvēki. Lai šeit ir interesanti bērniem, vecākiem un viņu vecvecākiem. **Dace REMPE**

78. att. "Ikšķiles pilsētas bibliotēka jau gadu jaunās telpās", ON pašvaldības informatīvais izdevums "Savietis" – 2025. gada 16. septembris, Nr. 9

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītājas sniegtās intervijas:

- ReTv, Ikšķiles daudzfunkcionālais centrs apvieno mūsdienīgu bibliotēku, ģimenes ārstu prakses un jaunatvērtu centrālo laboratoriju. Šis projekts, īstenots pēc administratīvi teritoriālās reformas un ir kļūvis par vietu, kur izglītība, kultūra un veselība satiekas vienuviet, uzlabojot ikšķiliešu dzīves kvalitāti. (27.02.2025.) – <https://www.facebook.com/share/v/17jgMHwCda/>;
- Strauji audzis Ikšķiles pilsētas bibliotēkas apmeklētāju skaits (18.02.2025.) – [Strauji audzis Ikšķiles pilsētas bibliotēkas apmeklētāju skaits](#);
- Ikšķilē atklāta Latvijā lielākā spēļu bibliotēka (26.03.2025.) – [Ikšķilē atklāta Latvijā lielākā spēļu bibliotēka](#);
- Latviešu senā grāmata: apkalumi un likteņi – unikāla izstāde Ikšķilē (08.11.2025.) – <https://www.facebook.com/share/v/1AJF5WiSXd/>;

- Ikšķiles daudzfunkcionālā centra izstāžu zālē bibliotēkas darba laikā apskatāma fotogrāfu Ainara Galindoma un Vitauta Budreika izstāde "Viens ciems pie Daugavas" (16.04.2025.) – [Ikšķilē apskatāma izstāde "Viens ciems pie Daugavas"](#).

Jumpravas pagasta bibliotēka ir vienīgā ON bibliotēka, kurai nav izveidots konts sociālajos tīklos. Kā skaidro bibliotēkas vadītāja, “darbs ar sabiedrību, bibliotēkas tēla veidošana notiek personiskā saskarsmē ar iedzīvotājiem”. Ar informāciju par Jumpravas pagasta bibliotēkas darba laiku, pakalpojumiem var iepazīties ON mājas lapā www.ogresnovads.lv, www.ocb.lv, www.biblioteka.lv, www.kulturaskarte.lv.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas kontaktinformācija, darba laiks, pamatinformācija un piedāvāto pakalpojumu saraksts ir publicēts ON pašvaldības mājas lapā <https://www.ogresnovads.lv/lv/filiale/keguma-pilsetas-biblioteka>. Bibliotēkas informācija tīmeklī tiek nodrošināta izmantojot sociālo tīklu *Facebook*. Sociālās vietnes mērķis ir informēt par bibliotēkas aktualitātēm, piedāvātajiem pakalpojumiem un nodrošināt pamatinformāciju par iestādi, kā arī popularizēt bibliotēkas krājumu, abonētās datu bāzes, 3td E-grāmatu bibliotēku, sniegt aktuālo informāciju medijpratībā. Visvairāk skatītākais saturs:

- Lāčplēšu dienai veltītais video – 2,6 tūkstoši skatījumu;
- Regīnas Ezeras 95 gadu jubilejai veltītais pasākums “Sudraba zvaigzne” – 2,5 tūkstoši skatījumu;
- Bibliomāta pakalpojums – 2,3 tūkstoši skatījumu;
- Daigas Avotiņas gleznu izstāde “Līksmas sirds avoti” – 1,4 tūkstoši skatījumu;
- “Aklais randiņš ar grāmatu” – 1,4 tūkstoši skatījumu.

Informāciju par **Lāčplēša bibliotēkas** piedāvātajiem pakalpojumiem, darbu un aktuālajiem notikumiem regulāri tiek ievietota sociālajos medijos: *Facebook* un *Instagram*. Ja kāds pasākums paredzēts konkrētai auditorijai, informācija tiek izsūtīta e-pastā, sagatavotie informatīvie materiāli nogādāti attiecīgajam adresātam, iestādei. Pasākumu afišas tiek izvietotas visos Lielvārdes mikrorajonos.

Lauberes pagasta bibliotēka pārskata gadā visvairāk rīkoja pasākumus bērniem, pusaudžiem un jauniešiem, bērnu vecāki un citi ģimenes locekļi aktīvi sekoja līdzi bibliotēkas *Facebook* profilā ievietotajai informācijai. Sadarbojoties ar Lauberes iedzīvotāju padomi bibliotēka savā *Facebook* profilā ievietoja informāciju par iedzīvotāju aptaujas anketu, gaidāmajām sēdēm un sēžu protokoliem. Pārsvarā bibliotēkas *Facebook* profilam seko Latvijas iedzīvotāji. Tā kā Viļa Miķelsona “Grāmatu Klēts” krājums tika atsūtīts no Amerikas Savienotajām valstīm, bibliotēkas *Facebook* profilam seko arī ASV iedzīvotāji. Lauberieši, kuri izceļojuši uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti un citām valstīm, reizēm jautā *Facebook* profilā par esošo situāciju Lauberē un par novadpētniecības materiāliem par viņu ģimenēm. Atgriezeniskā saite par bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem un nodarbībām, īstenotajiem projektiem palīdz izanalizēt bibliotēkas darbu.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu
Informācija par **Lēdmanes pagasta bibliotēku** ir atrodama OCB mājas lapā, Bibliotēku portālā, Kultūras kartē un portālā *Facebook*.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas informācija ir pieejama ON bibliotēku kopējā tīmekļvietnē, kā arī sociālajos medijos *Facebook* un *Instagram*. Tīmekļa vidē regulāri tiek publicēta informācija par pasākumiem, pakalpojumiem, darba laiku, aktualitātēm un izmaiņām bibliotēkas darbībā. Lai sasniegtu pēc iespējas plašāku auditoriju, informācija par pasākumiem tiek publicēta arī Ogres pašvaldības informatīvajā laikrakstā "Savietis", kā arī izvietoti plakāti Lielvārdes pilsētas informatīvajos standos.

Madlienas pagasta bibliotēka publicē visu svarīgo informāciju gan *Facebook*, gan *Instagram*, kā arī novada mājaslapā www.ogresnovads.lv. Lai sasniegtu tieši Madlienas pagasta iedzīvotājus, informācija tiek pārpublicēta Madlienas pagasta *Facebook* lapā. Tiek publicētas pasākumu afišas, bildes no pasākumiem, jaunās grāmatas. Pēc apmeklētāju atsauksmēm ir jūtama atgriezeniskā saite, ka bibliotēkas lietotājs informāciju ir sasniedzis. Gadam noslēdzoties tiek sakārtoti bibliotēkas konti sociālajos tīklos. Izdzēsta informācija par darba laika izmaiņām un vēl cita neaktuāla informācija.

Informācija par **Mazozolu pagasta bibliotēku** ir atrodama portālos www.kulturaskarte.lv, www.ogresnovads.lv, www.biblioteka.lv un www.ocb.lv. Bibliotēkai ir izveidots profils *Facebook*, kurā tiek ievietota informācija par bibliotēkas jaunumiem un darbību.

Meņģeles pagasta bibliotēkai ir izveidots profils *Facebook*, kurā arī tiek ievietota jaunākā informācija par notikumiem bibliotēkā.

2025. gadā **Ogresgala bibliotēkas** grāmatu jaunumiem un aktualitātēm varēja sekot sociālajā tīklā *Facebook*. Ogresgala bibliotēkas lapai *Facebook* seko 1115 lietotāji, kuri tur gūst svarīgāko informāciju par notikumiem Ogresgala bibliotēkā, kā arī norisēm novada bibliotēkās un par citiem svarīgiem notikumiem, kas saistīti ar lasīšanu, grāmatām un citām kultūras dzīves aktualitātēm.

Lai sabiedrību iepazīstinātu ar **Rembates pagasta bibliotēkas** funkcijām, maksas un bezmaksas pakalpojumiem, jaunumiem bibliotēkas darbā un pasākumiem, tā tiek informēta, izmantojot sociālo tīklu palīdzību:

- Bibliotēkas profila sociālajā vietnē www.facebook.com/rembatesbiblioteka/ tiek ievietotas publikācijas par krājumu, pakalpojumiem, bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm;
- Tāpat informācija par pasākumiem un to norisi ir pieejama www.ogresnovads.lv;
- Informatīvajā izdevumā "Savietis";
- Ar afišu palīdzību uz informatīvajiem stendiem un Rembates pagasta pārvaldē.

Pārskata periodā **Suntažu pagasta bibliotēkas** darba popularizēšanai, aktuālās informācijas publicēšanai izmantots *Facebook* sociālā tīkla bibliotēkas konts. Sekotāji tika informēti arī par

Savukārt, šīs platformas neizmanto bibliotēka, kā arī daļa vecāku. Tas nozīmē, ka informācija nerasniedz vēlamo mērķauditoriju. Platformu daudzveidība padara sarežģītu plašas auditorijas aptveršanu un informēšanu. Vecākās paaudzes pārstāvjus vislabāk sasniegt izmantojot vietējās kopienas sabiedriskās organizācijas: pensionāru biedrību, invalīdu biedrību, kori, teātri vai deju kopu. Joprojām vienīgais informācijas avots par reģionālajiem un vietējiem notikumiem ir bezmaksas laikraksts "Savietis". Laikraksts iznāk 1 reizi mēnesī.

Lauberes pagasta bibliotēka ar savu *Facebook* profilu nerasniedz auditoriju vecuma posmā no 13–17 gadiem. Šīs problēmas atrisināšanai bibliotēka var izveidot savu profilu sociālo tīklu vietnē *Instagram*.

Madlienas pagasta bibliotēkas vadītāja min, ka joprojām problēma ir zināšanu trūkums, nepieciešams apgūt sociālo mediju reklāmu, bet tieši saistībā ar bibliotēku darbību. Kā arī kvalitatīva publicitāte prasa daudz laika.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Bibliotēku pastāvēšana, darbība un attīstība nav iedomājama bez ikdienas sadarbības ar citām novadu un pagastu izglītības un kultūras iestādēm. Novada bibliotēku kolēģi atzīst, ka kultūras dzīve laukos veiksmīgi var pastāvēt tikai visiem vienoti kopā darbojoties un citam citu atbalstot. Vairāk par sadarbības partneriem un 2025. gadā īstenotajām aktivitātēm zemāk esošajā tabulā.

Sadarbības partneri	Aktivitātes
Vietējas nozīmes	
ON Izglītības pārvalde	Sadarbība ar ON Izglītības pārvaldi lasītprieka projekta “Lasītrosme” organizēšanā, informācijas nodrošināšanā ON Izglītības pārvaldes informatīvajam ziņojumam augustā par OCB piedāvājumiem, OCB piedaloties ar stāstījumu par BLN aktualitātēm un piedāvājumu jaunajam mācību gadam seminārā sākumskolas pedagogiem Ogres Centra pamatskolā 22. augustā.
VKKF	Finansiāls atbalsts projektu konkursos “Lasītrosme – forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās” un “Satiec prozu Ogrē” OCB
Ogres tūrisma un informācijas centrs	Jaunās OCB ēkas apmeklējuma iekļaušana pilsētas iepazīšanas maršrutos un OCB viesu iepazīstināšana ar citiem tūrisma objektiem novadā. Sadarbība informācijas izvietojšanā un popularizēšanā – OCB pasākumu afišas tiek izvietotas arī TIC stendos pilsētā un mājaslapā.
Zviedrijas institūts	23. janvārī OCB viesojās Zviedrijas institūta inicētā Ukrainas sadarbības projekta “ <i>Empowering Libraries for Rebuilding Ukraine</i> ” dalībnieki no Zviedrijas, Ukrainas un Lietuvas. Projektu Latvijā koordinē LNB BAC. Ar centra atbalstu bibliotēkā nonākušas projekta “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” grāmatas.
ON pašvaldība	Finansiāls atbalsts projektu konkursā “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”, kas ļāva vidusskolēniem organizēt tikšanos un meistarklasi ar dzejniekiem Loti Vilmu Vītiņu un Robertu Vilsonu. Sadarbība publicitātes jautājumos. Regulāra OCB pasākumu informācijas publicēšana novada sociālajos tīklos, kā arī novada informatīvajā avīzē “Savietis”.
ON sporta centrs un sporta arēna “Ogre”	Iesaistīšanās akcijā “Priekpilno kustību Adventes kalendārs 2025”.
Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Sadarbība izstādes Zelta Ābele 2025 organizēšanā OCB.

SIA Fazer Latvija	OCB uzņēmuma produkcija tika izmantota literārās fotoorientēšanās pasākuma “Mana raibā ģimene” dalībnieku apbalvošanai (pasākums notika 06.06.2025.–07.06.2025.).
SIA “Digitālā pele”	Lielformāta spēles “Ceļā uz 100” 3x3 metri drukāšana.
Vilgerts <i>Wood Craft</i>	Koka medaļu izgatavošana Ogres reģiona Skaļās lasīšanas sacensības dalībniekiem, “Ceļā uz 100” spēles kauliņu apdrukāšana.
Foto klubs “Ogre”	OCB piederošajā Kafijas namiņā organizētas vairākas fotoizstādes.
Dace Voitkeviča (Foto klubs “Ogre”)	OCB organizētas tikšanās ar latviešu rakstniekiem Lauru Vinogradovu, Arno Jundzi un Janu Egli. Sadarbību plānots turpināt arī 2026. gadā.
ONKC	Sadarbība notiek dažādu pasākumu organizēšanā, kas notiek pilsētas pasākumos, piemēram, Ģimeņu dienas, Novadu dienas un pilsētas svētku pasākumi. 2025. gadā turpinās sadarbība arī informācijas izvietojumā. ONKC elektroniskajos ekrānos izvieto informāciju arī par OCB pasākumiem.
ON izglītības iestādes	Sadarbība programmas “Lasītrosme” realizēšanā.
Ogres Jauniešu māja	Informācijas apmaiņa par pasākumiem un aktivitātēm Jauniešu lasītavā un Jauniešu mājā.
ON skolu pedagogi	“Lasītrosmes nodarbības” vai citi izzinoši un literāri pasākumi BLN (norādīti tie pedagogi, kuri ar klašu grupām BLN 2024./2025. un 2025./2026. m.g. bijuši vismaz 2 reizes): Ogres Centra pamatskola: Anete Lasmane – 2.a, Dace Bužere – 2.c, Ļubova Maļinovska – 3.a, Larisa Bite – 1.b, Elita Geca – 3.c, Zita Andersone – 3.d, Dace Leja – 4.b, Daila Živuļina – 1.d, Iveta Feoktistova – 4.g, Līga Rudzīte – 4.e, Skaidrīte Logina – 4.a, Regīna Hanzena – 6.a, b, d un 6.c, Maruta Dudkina – 4.d, Olga Pudule – 5.b, c, Gunta Grejere – 8, 7.a, c, Renāte Kaspars – 3.j, Laila Daudziņa – 4.b, Madara Zaķe – 2.j, Dace Bužere – 2.c, Liene Reisa – 2.e, Elita Geca – 3.c, Agnija Lūse – 2.b, Gunita Kalniņa – 3.b. Ogres Kalna pamatskola: Baiba Cirīte – 2.a, Inese – 1.b, Ineta Zalaka – 2.c, Drosma Siliņa – 2.d, Linda Kārklīņa – 2.g Ikšķiles Brīvā skola: Ilze Sēkliņa – 3. un 4. saime, Aija Kokoreviča – 3. saime, Liena Razumova – 2. saime. Jaunogres pamatskola: Ingūna Rozenberga – 4. klase. Tīnūžu sākumskola: Dana Lidžus – 1.a klase, Judīte Saliņa – 2.a., Sanita Čodore – 3.a
Ogres pilsētas un novada PII metodiķi un pedagogi	Tematiskas nodarbības “Izzini pasauli kopā ar bibliotēku” un ekskursijas – PII “Cīrulītis” (īpaši Inese Samsone, Beāte Pēterkopa, Tamāra Springe, Guna Rudāne, Vineta Golvoda, Linda

	Lobodzinska) "Strautiņš" (īpaši Jolanta Kreiviņa, Linda Graudiņa-Maderniece, Ilona Pluce, Inese Norenberga, Aija Putāne), "Riekstiņš" (īpaši Māra Pērkone, Ina Lodziņa), "Zelta sietiņš" (īpaši Jolanta Beleviča, Sandra Priede), "Dzīpariņš" (īpaši Ilze Šarkovska), "Saulīte" (īpaši Kristīne Ganuškina, Linda Lauzuma, Dace Bebre), PPII "Mikausis" (īpaši Valentīna Žukovska), "Ābelīte" (Ogresgals), (Tīnūži), Tīnūžu sākumskolas PII "Muižiņa" grupas (īpaši Inese Morozova).
Ogres Centra pamatskolas, Kalna pamatskolas, Jaunogres pamatskolas, Ogres Valsts ģimnāzijas vadība – direktori, direktoru vietnieki izglītības jomā un interešu izglītībā	Regulāra informācijas apmaiņa par norisēm OCB BLN. ("Lasītrosmes" nodarbību plāni visam mācību gadam, ieteicamās literatūras saraksts vasarai "Lasi vasarā", lasīšanas veicināšanas programma "Lasītrosme", konkursi, forums, akcijas, pasākumi, Spodrības diena, lasītāju kavētāju uzrunāšana u.c. veida informācija).
Ogres Centra pamatskolas un Ogres Kalna pamatskolas bibliotekāres Inga Biukšāne, Gita Rozenberga, Linda Miļeksone-Lauva un Inese Rutka	Nekorekti nodotu grāmatu apmaiņa, dalīšanās pieredzē, konsultācijas, "Lasītrosmes" nodarbību apmeklēšana, iesaistīšanās OCB lasīšanas veicināšanas programmā "Lasītrosme" un saziņa par ON Skaļās lasīšanas sacensību norisi.
Linda Miķelsone-Lauva – Ogres Kalna pamatskolas bibliotekāre	Pieredzes stāsts par īstenotajām "Lasītrosmes" nodarbībām skolas bibliotēkā konferencē "Lasītrosme. Forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās".
Izdevniecības "Zvaigzne ABC" Ogres grāmatnīcas vadītāja Ingūna	Viesošānās grāmatu klubā "Lasītrosme" un dalīšanās ar izdevniecības enciklopēdiju jaunumiem. Grāmatu galda, jeb grāmatu iegādes iespēju nodrošināšana Mārites Tabitas Kalniņas grāmatu "Nejaucēni" un "Parasti varoņi" atklāšanu svētkos.
Biedrība "Attīstības un inovāciju mācību centrs"	Radošās animācijas darbnīcas OCB lietotājiem un projekta "Lasītrosme – prieks un drosme" noslēguma pasākums ar bibliotēkā radītās multfilmas pirmizrāde.
Olga Tinkuse – spēles "Izzini Ogres novadu" autore	Kvalitatīva ON kartes faila uzdāvināšana OCB BLN, lai izgatavotu lielformāta karti Ogres reģiona Skaļās lasīšanas sacensībām.
Ogres Centra pamatskolas latviešu valodas skolotāja Skaidrīte Logina	Ogres Centra pamatskolas 6. klašu skolēnu koordinēšana notikumu cikla LG500 noslēguma pasākuma "Cauri tumsai ar grāmatu" vakara koncertam.
Kārlis Lišmanis – Lielvārdes Tautas teātra vadītājs	Piedalīšanās ON Skaļās lasīšanas žūrijā.
Elīna Aupe – OKC direktore	Piedalīšanās ON Skaļās lasīšanas žūrijā.
Rakstnieks Māris Rungulis	Piedalīšanās ON Skaļās lasīšanas žūrijā.
Mārīte Tabita Kalniņa – rakstniece	Sadarbojoties ar rakstnieci, OCB BLN pasākumu telpā notika grāmatas "Nejaucēni" atvēršanas pasākums ģimenēm ar bērniem.

Inga Bernāne – emocionālā atbalsta speciāliste (PEP mamma)	Nodarbību par dažādām tēmām māmiņām ar mazuļiem vadīšana katra mēneša pirmajā otrdienā līdz pārskata gada vasaras sezonai Ikšķiles pilsētas bibliotēkā.
Inga Vilka – kanisterapeite	Kanisterapijas nodarbību “Ar ķepas palīdzību” vadīšana 7 līdz 9 gadus veciem bērniem Ikšķiles pilsētas bibliotēkā.
Dagnija Berķe –Ķeguma pensionāru biedrības rokdarbu meistare	Lieldienu radošo darbnīcu organizēšana bērniem un jauniešiem Ķeguma pilsētas bibliotēkā
Dace Veiliņa – Ogres Jauniešu mājas vadītāja, šobrīd aktīva jaunā māmiņa	Mazuļu rītu organizēšana BLN mazuļu telpā, PEP mammas Marutas Petunovas apmācībā. Autiņbiksīšu dāvināšana bibliotēkas mazuļu telpai.
Jogita Pūpola no SIA "Jogitas Pasākumi"	Iejušanās Pepijas Garzeķes tēlā un 80 gadu dzimšanas dienas svinību vadīšana čaklākajām 2024./2025. m.g. “Lasītrosmes” klasēm. Scenārija saskaņošana ar OCB un izdevniecību “Zvaigzne ABC”, kura bija pasākuma atbalstītājs.
Eidmaņu ģimene	Madaras Rūtas Eidmanes grāmatas “Ezīša Pezīša un takša Pekša piedzīvojumi” atvēršanās svētki un pasākums bērniem.
ON Sociālais dienests	Sadarbība kā partneriem KISC īstenotā ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF).
Jumpravas pamatskola	Sadarbība kā partneriem <i>Nordplus</i> programmas <i>Junior</i> apakšprogrammas sagatavošanās vizītes projektā “ Bērnudārza un bibliotēkas sadarbība lasītprasmes attīstīšanā ” (<i>Kindergarten-Library Cooperation in Developing Literacy Skills</i> , projekts Nr. NPJR - 2025 – Autumn/10053).
Reģionālas nozīmes	
Novadu vispārizglītojošās skolas, mūzikas un mākslas skolas, PII, kultūras nami un muzeji	<p>OCB BLN realizētos pasākumus skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm skat. (<i>Pielikums nr. 5</i>).</p> <p>ON bibliotēkas, kuru pagastā vai pilsētā ir izglītības iestāde, sadarbojas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” projektā, kā arī OCB organizētajā projektā “Lasītrosme”.</p> <p>Ikšķiles pilsētas bibliotēkai plaša sadarbība vietējām kultūras un izglītības iestādēm – Ikšķiles vidusskolu (pasākumi, bibliotekārās stundas, “Lasītrosmes nodarbības”, Ikšķiles pirmsskolas izglītības iestādēm “Urdaviņa”, “Čiekuriņš” (bibliotekārās un tematiskās stundas), Tīnūžu pamatskolu (bibliotekārās un tematiskās stundas), Ikšķiles Tautas namu (pasākumi), Ikšķiles Kultūras biedrību (pasākums), Ikšķiles Senioru skolu (datorapmācības un dzīvesstāstu rakstīšana senioriem, pasākumi).</p> <p>2025. gadā turpināja sadarbību ar Ikšķiles Kultūras biedrību, īpaši – veidojot LG500 svinības novembrī.</p> <p>Lielvārdes pilsētas bibliotēkai piedaloties programmā “Lasītrosme”, veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Lielvārdes</p>

	<p>pamatskolas 3.b klasi un skolotāju Aigu Kriņģeli. Tika uzsākta sadarbība ar Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 5.a klasi un skolotāju A. Baltrukū, kā arī ar 2.a, 2.b un 2.c klasi un skolotājām Z. Ziņģi, J. Rogu un M. Dāliņu.</p> <p>Krapes pagasta bibliotēka: sadarbība ar Krapes tautas namu – kopīgi organizēts galda spēļu pasākums ģimenēm, dalība tautas nama organizētajos pasākumos “Zinu savu Krapī”, “Putnu dienas” u.c.</p> <p>Sadarbojoties ar ZS Kastāni – noorganizēts pasākums “Ziemassvētku radošās darbnīcas bērniem”, daļēja balvu sponsorēšana bibliotēkas aktīvāko lasītāju apbalvošanai.</p> <p>Romans Jefimovs – sponsorētas balvas “Mans grāmatu izaicinājums vasarā” dalībniekiem.</p> <p>ZS Kaņepēni – atbalsts pasākumā “Burciņsvētki”.</p> <p>Inita Lemberga – Ziemassvētku noskaņas radīšana bibliotēkā (dekorāciju izgatavošana).</p> <p>Lēdmanes pagasta bibliotēkai laba sadarbība ar Lēdmanes pamatskolas pedagogiem, bērniem domāto pasākumu rīkošanā (sadarbība ar 3. klasi un skolotāju Līgu Laganovsku, ar 2. klasi un skolotāju Ingu Kalniņu, ar literatūras skolotāju Ilonu Ozolu un 7. 8, un 9.klašu skolēniem). Laba sadarbība ar pagasta pārvaldi un tās institūcijām.</p> <p>Sadarbībā ar Ķeguma pamatskolu – klašu audzinātājiem un literatūras skolotājiem – bibliotekāro stundu vadīšana skolēniem, literatūras atlase skolas lasīšanas aktivitātēm.</p> <p>Ķeguma pamatskolas bibliotēkas bibliotekāre – kopīgs darbs ar skolēniem parādniekiem un “Lasītrosmes” projektā ar konkrētu autoru darbu atlasī.</p> <p>Ar PII “Gaismiņa” metodiķi un grupu audzinātājiem – literatūras un materiālu atlase audzēkņu nodarbībām bērnodārzā, tematisku bibliotekāro stundu vadīšana bibliotēkā, BJVŽ 2025 projekta realizēšana PII bērniem.</p> <p>Ķeguma Mākslas skolas pedagogi nodrošina pieaugušo un audzēkņu darbu izstādes bibliotēkas telpās.</p> <p>Sadarbība ar Ķeguma muzeja Tomē vadītāju Ligitu Ādamsoni – pasākumu un tematisku izstāžu organizēšanā bērniem.</p> <p>Birzgales mūzikas skolas Ķeguma filiāles pedagogiem – telpu nodrošināšana mūzikas nodarbībām audzēkņiem Ķeguma pamatskolas remonta laikā, lai skolēniem būtu iespēja turpināt nodarbības mūzikā.</p> <p>Ķeipenes pamatskolas skolotāji ar prieku nāk ciemos ar audzēkņiem uz Ķeipenes pagasta bibliotēku, lai iepazītos ar grāmatu jaunumiem un aktualitātēm. Ķeipenes PII “Saulīte” bērni ar prieku izbauda radošās nodarbības un lasīšanas prieku bibliotēkā.</p>
--	--

	<p>Lauberes pagasta bibliotēkai sadarbojas ar Lauberes PII jaunāko grupiņu “Zirnīši” un vecāko grupiņu “Zaķīši”. Abu grupiņu bērni tikās ar rakstnieci Zani Zustu lasītveicināšanas nodarbībā “UCIPUCI”, spēlējās vasarā rotaļu dienā bibliotēkas pagalmā, apmeklēja bibliotēku Ziemeļvalstu literatūras mēneša pasākumus un grupiņai “Zirnīši” bibliotēkā notika vēl 2 nodarbības.</p> <p>Suntažu PII un Madlienas PII, Suntažu pamatskolas 1. klase un 2. klase, Ogres skolas filiāle apmeklēja bibliotēkas rīkoto interaktīvo nodarbību “Ričijs Rū mācās tikt galā ar dusmām”.</p> <p>Bibliotekāre vadīja Suntažu pamatskolas 1. klasei robotikas nodarbību Suntažu pamatskolā.</p> <p>Taurupes pagasta bibliotēkā – skolēnu ekskursijas, ēnu dienas, kopīgi pasākumi, diskusijas, lasīšanas maratoni, u.c. pasākumu sadarbībā ar Taurupes pamatskolu.</p> <p>Suntažu pagasta bibliotēka turpina veiksmīgi iesākto sadarbību ar Suntažu pamatskolas bibliotēku (atbalsts BJVŽ).</p> <p>Ogresgala PII “Ābelīte” sešgadnieku grupiņa un Ogresgala pamatskolas 2. un 3. klase (skolotājas Zanda Puķāne, Inese Gruznova) bija aktīvi BJVŽ 2024 lasītāji un eksperti (audzinātājas Mairita Plinte un Inese Bērziņa).</p> <p>Mazozolu pagasta bibliotēkai veiksmīga sadarbība ar Mazozolu pamatskolas sagatavošanas grupiņas skolotāju un audzēkņiem veidojot kopīgas bērnu darbiņu un zīmējumu izstādes, izvēloties grāmatas kopīgai lasīšanai, piedalītos radošajās darbnīcās, piem., ziedu veidošana un krāsošana. Bērni iepazinās arī ar Ogres CB bibliobusu un devās ekskursijā uz OCB BLN.</p> <p>Sadarbībā ar Birzgales pamatskolas pedagogiem un PII “Birztaļiņa” audzinātājām, pārskata gadā bērni regulāri apmeklēja vairākus pasākumus bibliotēkā, iesniedza darbus zīmējumu izstādēm, piedalījās "Finanšu pratības nedēļa 2025" un tematiskās nodarbībās.</p> <p>Sadarbībā ar Birzgales pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju organizēta mācību ekskursija uz rakstnieka A. Pumpura dzimto māju vietu Birzgales pagastā. 2025. gadā radās problēma ar šo tradīciju.</p> <p>Kopā ar Birzgales pamatskolas skolas bibliotekāri Līgu Trenci tiek risināti ikdienas profesionālie jautājumi un organizēta “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības” skolas posms.</p>
Latvijas Rakstnieku savienība	Ar Latvijas Rakstnieku Savienības palīdzību OCB pasākums “Satiec dzeju Ogrē” iekļauts Dzejas dienu programmā, bet pasākums “Satiec prozu Ogrē” – Prozas lasījumu programmā.
ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centrs Ogrē, Ogresgalā un Ciemupē, un Ogres Dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem	Izzinoši un radoši konkursi centru bērniem, ekskursijas un nodarbības OCB.

traucējumiem, ON Sociālā dienesta Specializētā darbnīcas, ON Sociālā dienesta Lielvārdes Sociālais dienas aprūpes centrs	OCB BLN izveido un nogādā izziņošanas un radošus konkursus, diplomus un pateicības par piedalīšanos tajos, nozaru literatūru centru bērniem. Ogresgala bibliotēkā kopīgas aktivitātes ar Ogresgala Ģimeņu atbalsta dienas centru.
Izdevniecība Zvaigzne ABC	Ar izdevniecības atbalstu organizētas Pepijas Garzeķes (maijā) un Muminu (oktobrī) 80 gadu jubilejas svinības. Notikuši arī divu autore Mārītes Tabitas Kalniņas grāmatu atvēršanas svētki ("Nejaucēni", "Parasti varoņi"), kā arī Pītera Brauna grāmatas "Robots savā vaļā" atvēršanas pasākums.
Izdevniecība "Jānis Roze"	28. aprīlī OCB viesojās poļu autore, grāmatu "Ko dara jūtas?", "Kas jūtām prātā?" un "Ko jūtas dara naktī?" autore Tīna Oževiča un apgāda "Jānis Roze" vadītāja Renāte Punka, kas tikās nodarbībā ar Ogres Centra pamatskolas un Ogres Kalna pamatskolas pirmklasniekiem.
Somijas vēstniecība Latvijā	Ar izdevniecības atbalstu organizēts Muminu (oktobrī) 80 gadu jubilejas pasākums, arī Muminiem veltītas izstādes izvietošana OCB.
Zviedrijas vēstniecība Latvijā	Ar vēstniecības atbalstu organizētas Pepijas Garzeķes 80. dzimšanas dienas svinības. Pasākumā piedalījās gandrīz 100 sākumskolēnu no Ogres. OCB bija iespēja apskatīt arī Pepijai Garzeķei veltītu izstādi.
Dailas konditoreja	Konditorejas pakalpojumi: Kūka Pepijai 80, sirds piparkūkas BJVŽ lasītājiem, piparkūkas bibliobusam.
"Vilgertwood"	Koka medaļu izgatavošana Ogres reģiona Skaļās lasīšanas sacensības dalībniekiem, "Ceļā uz 100" spēles koka kauliņu apdrukāšana.
Ogres un citu novadu uzņēmēji	Atbalsta sniegšana OCB BLN rīkotajos konkursos un aktivitātēs no šādiem uzņēmējiem: - Kuģītis "Gulbis" un Carnikavas kuģītis "Sarnikau" (dāvanu kartes braucienam ar kuģi pa Daugavu pie Likteņdārza un Gauju Carnikavā aktivitāšu dalībniekiem), - Kafējnīca Baltais Gulbis (dāvanu karte fotoorientēšanās aktivitātes "Mana raibā ģimene" uzvarētājiem), - Siera ražotne "Lapsu Mājas Siers" (siera rituļi fotoorientēšanās aktivitātes "Mana raibā ģimene" uzvarētājiem, Latvijas kultūras mantojuma prezentēšanai Šauļu apriņķa Povila Višinska publiskajā bibliotēkā Erasmus+ projektā), - MILŽU TAKA – piedzīvojumu parks (dāvanu kartes "Mana raibā ģimene"), - Viesu nams "Zilais Zirgs" (dāvanu karte izjādēm ar zirgiem fotoorientēšanās aktivitātes "Mana raibā ģimene" uzvarētājiem),

	<ul style="list-style-type: none"> - Keramikas darbnīca “Dzīvais Māls” (dāvanu karte mālošanas nodarbībai fotoorientēšanās aktivitātes “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Restorāns “Brandīns” (picas “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Gastrobārs “Melnā kamene” (dāvanu kartes rudens brīvlaika foto aktivitātes “Brīvlaika bilžu karalis”, Ziemassvētku gaidīšanas konkursa “Pastkarte ziemai” uzvarētājiem), - “Gardu muti” (Zelteru limonādes konkursa “Pepijas koku tracis” uzvarētājiem), - “Čili <i>Pizza Latvia</i>” Ogre (ģimenes picas pavasara brīvlaika foto aktivitātes “Brīvlaika bilžu karalis” uzvarētājiem), - Izdevniecība “Zvaigzne ABC” (grāmatas konkursa “Svētki Muminielejā” uzvarētājiem un grāmatas atvēršanas svētku “Robots savā vaļā” izložē), - “Fazer Latvija” (saldumi konkursa dalībniekiem literārajā fotoorientēšanās aktivitātē “Mana raibā ģimene”, - Izklaides parks "Avārijas brigāde" (dāvanu kartes “Mana raibā ģimene”), - Māksliniece Zane Raičenoka – Raišonoka (apsveikuma kartīte OCB 2024. gada 200 čaklākajiem lasītājiem),
Ogres Valsts ģimnāzija	<p>Sadarbībā ar ģimnāzijas mācībspēkiem, īpaši Daci Zemīti – direktores vietnieci izglītības jomā, tiek realizēti pasākumi “Iepazīsti profesiju”.</p> <p>2025. gadā ģimnāzijas skolēniem bija iespēja satikt aktieri Jēkabu Reini, uzņēmēju Staņislavu Jonānu, žurnālisti Kristīni Žildi-Krēvicu, Valsts policijas pārstāvi Māri Vitkovski, psiholoģi Elīnu Zelčān un paraolimpieti Aigaru Apini.</p> <p>Ligita Landorfa – latviešu un literatūras skolotāja ar Ores Valsts ģimnāzijas skolēniem sagatavoja Kārļa Vērdiņa dzejas retrospekcija etīdēs Dzejas dienu pasākumam "Dzeja svin". Pasākumā piedalījās pats dzejnieks – Kārlis Vērdiņš (11.09.2025.).</p>
Madlienas PII “Taurenītis”	<p>Konkurss "Svētki Muminielejā"</p> <p>“Pavasari, ko tu dari?”</p>
Salaspils novada bibliotēka	<p>Sadarbība kā partneriem KISC īstenotā ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF).</p>
Siguldas novada bibliotēka	<p>Sadarbība kā partneriem KISC īstenotā ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF).</p>
Nacionāla mēroga	

LNB	Pasākuma cikla LG500 noslēguma pasākuma tiešraide Latvijas bibliotēkās, arī OCB, iespēja lielajā noslēguma pasākumā ar videosižeta palīdzību stāstīt par lasīšanu digitālajā laikmetā un mobilās bibliotēkas pakalpojumu.
LNB Bērnu literatūras centrs	Sadarbība lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ, Ogres reģiona Skaļās lasīšanas sacensības fināls, sabiedrības iesaistes kustība – “Restarts lasīšanai”.
LNB BAC	Sadarbībā ar Ievu Velbergu – nozares speciālisti darbā ar bērniem un jauniešiem: regulāra informācijas saņemšana un tīklošanās pasākumi platformā Zoom RGB speciālistiem, kuri strādā ar bērniem un jauniešiem. Informācijas sniegšana bibliotēku portāla sadaļai “Ideju banka – #4: Kanisterapijas nodarbības bibliotēkā”. 23. janvārī OCB viesojās Zviedrijas institūta inicētā Ukrainas sadarbības projekta “Empowering Libraries for Rebuilding Ukraine” dalībnieki no Zviedrijas, Ukrainas un Lietuvas. Projektu Latvijā koordinē LNB BAC. Ar centra atbalstu bibliotēkā nonākušas projekta “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” grāmatas.
LNB Atbalsta biedrība	Sadarbība lasīšanas veicināšanas projekta 3–4 gadus veciem bērniem “Grāmatu starts” īstenošanā. Līdzfinansējums “Pūčulēnu skolas” nodarbību (OCB BLN, Ikšķiles pilsētas bibliotēka, Lauberes pagasta bibliotēka) “Grāmatu starta” pūču komplektiņam – mugursomai ar Ineses Zanderes un Rūtas Briedes bilžu lasāmgrāmatu “Vai grāmatai ir knābis?”, mīļlietiņu un noderīgu materiālu vecākiem par lasīšanu.
LNB KAC	960 h formālās profesionālās izglītības programmas "Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības" studentu prakses vieta OCB.
LU	LU Sociālo zinātņu fakultātes studenti praksē OCB
Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā	Sadarbības ar biroja padomnieci Latvijā Ievu Hermansoni projekta “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa” īstenošana ON publiskajās un skolu bibliotēkās.
Ziemeļvalstu ministru padomes birojs Latvijā	OCB ar 2 prezentācijām tika pārstāvēta Ziemeļvalstu un Baltijas valstu konferencē “Bibliotēka kā kopienas centrs un tikšanās vieta, kas veicina integrāciju” 2025. gada 23. un 24. septembrī Rēzeknē.
Rīgas Centrālās bibliotēkas bibliotekāres	Latvijas prezentējošu aktivitāšu kopīga izveide preznetācijai Šauļu Povila Višinska publiskajā bibliotēkā (Erasmus+ projekts).
KISC	Sadarbība kā partneriem KISC ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF), īstenojot aktivitātes cilvēkiem ar migrācijas pieredzi un mācības projektā iesaistītajām Latvijas publiskajām bibliotēkām OCB.

Latvijas Sarkanā Krusta Zemgales komiteja	Sadarbība kā partneriem KISC ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF).
Somijas vēstniecība <i>Suomen suurlähetystö Riika – Embassy of Finland in Riga</i>	Ceļojošas izstādes “Muminu ģimene no Somijas” piedāvāšana izvietojšanai BLN. Sadarbība, rīkojot Muminu 80 gadu dzimšanas dienas pasākumu “Pārsteiguma dāvana Trollīšiem Muminiem ” (10.10.2025.).
Zviedrijas vēstniecības Latvijā <i>Embassy of Sweden in Riga</i>	Ceļojošās Pepijas Garzeķes izstādes izvietojšana OCB BLN pasākumu telpā. Sadarbība, organizējot Pepijas Garzeķes 80 gadu jubilejas svinības čaklākajām 2024./2025. m.g. “Lasītrosmes” klasēm. Pasākuma scenārija, jubilejas kūkas un vizuālo materiālu saskaņošana ar vēstniecību.
Eiropas mēroga	
Šauļu pirmsskolas izglītības iestādē “Saldūvē”, Lietuva	Sadarbība kā partneriem Nordplus programmas Junior apakšprogrammas sagatavošanās vizītes projektā “ Bērnudārza un bibliotēkas sadarbība lasītprasmes attīstīšanā ” (<i>Kindergarten-Library Cooperation in Developing Literacy Skills</i> , projekts Nr. NPJR – 2025 – Autumn/10053).
<i>Haapsalu Kesklinna Kindergarten</i> , Igaunija	
<i>Central Library of Lääne County</i> , Igaunija	
<i>Grigory Kanovich Public Library of Jonava District Municipality</i> , Lietuva	
<i>Central Library of Greenland</i> , Grenlande	
<i>Estniska Förskolan</i> , Zviedrija	
<i>Bibliothèques Sans Frontières</i> (BSF, vadītājs Francija)	Sadarbība kā partneriem KISC īstenotā ES atbalstītā projektā “Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot Bibliotēkas un vietējās partnerības” (LIBRI AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF), īstenojot aktivitātes cilvēkiem ar migrācijas pieredzi un mācības projektā iesaistītajām Latvijas publiskajām bibliotēkām OCB.
<i>Nationale des Villes et Territoires Accueillants</i> asociācija (ANVITA, Francija)	
Eiropas Bibliotēku, informācijas un dokumentācijas birojs (EBLIDA, Nīderlande)	
Informācijas sabiedrības attīstības fonds (FRSI, Polija)	
<i>Asociația Comunitățile Viitorului</i> (ACV, Rumānija)	

29. tab. ON bibliotēku sadarbības partneri 2025. gadā

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu 2025. gadā turpinājās OCB, ON Izglītības pārvaldes, ON izglītības iestāžu, publisko un skolu bibliotēku sadarbība programmā “Lasītrosme”. OCB tapusi programma paredzēta bērnu lasītprieka veicināšanai un izaugsmei, realizētā sadarbība starp vairākām iestādēm nodrošina efektīva lasītprieku veicinoša tīkla izveidošanu visā novadā. Kā būtisks atbalsts programmas realizēšanā bijusi ON Izglītības pārvalde un metodiķe Linda Krastiņa, kas palīdzējusi ne viena informatīvi un organizatoriski, bet arī veidojusi saturu skolotāju darba atbalstam, dalījies ar idejām, kā veicināt bērnu lasītprieku skolās.

Veiksmīgi turpinās sadarbība ar tuvākajiem kaimiņiem. 2025. gadā OCB apmeklējušas bibliotekāru grupas no Igaunijas un Lietuvas. Ārzemju viesi bibliotēkā viesojušies arī *Erasmus+* programmas ietvaros. Sadarbībā ar LNB BAC OCB ciemos uzņēmusi ciemiņus no Ukrainas, Zviedrijas, Ungārijas, Čehijas.

2025. gadā turpinājās aktīvs darbs pie OCB interešu pārstāvniecības. Šis darbs ietver sadarbību ar bibliotēkas īpašnieku – ON pašvaldību, partneriem – ONKC, Ogres Vēstures un mākslas muzeju, vietējām izglītības iestādēm, pašvaldības struktūrvienībām un uzņēmumiem, un bibliotēkas atbalstītājiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

Pārskata periodā turpināts darbs, lai stiprinātu visu ON bibliotēku sadarbību, tajā skaitā skolu bibliotēku. OCB kolektīvs sniedz metodisko atbalstu novada kolēģiem, konsultējot, iesakot vai palīdzot izvēlēties piemērotāko risinājumu.

Ikdienas informācijas aprīte un saziņa

ON kolēģi regulāri un laikus tiek informēti par mācībām, pasākumiem, kas attiecas gan uz novada aktivitātēm, gan nozari kopumā. Ikdienas saziņā regulāri tiek akcentēta kopienas esamība, kas ir īpaši būtiska viena darbinieka bibliotēkās. Ikdienas saziņai tiek izmantota gan sarakste e-pastā, gan *WhatsApp* grupā, kas nodrošina operatīvāku informācijas apmaiņu.

Jauno darbinieku mācības

OCB izstrādājusi mācību programmu jaunajiem darbiniekiem - divās dienās jaunie kolēģi klātienē iepazīstas ar OCB nodaļu vadītājiem, iepazīst darba specifiku, uzdot neskaidros jautājumus. Klātienē tikšanās palīdz vēlāk jau ar pārliecību zvanīt konkrētajam speciālistam un izrunāt neskaidro. Pieredze liecina, ka vērtīgi pirmo mācību dienu īstenot uzreiz pēc darba uzsākšanas, savukārt, otro – pēc pāris nedēļām, lai pārrunātu neskaidrības. **Pārskata periodā jauno darbinieku mācību programmā piedalījušies septiņi jaunie kolēģi – divi skolu un pieci publisko bibliotēku bibliotekāri.**

Profesionālā pilnveide

Profesionālās pilnveides semināri, viesošanās pie novada kolēģiem un pieredzes brauciens uz bibliotēkām citos novados jau kļuvis par tradīciju. Novada un OCB kolēģi labprāt piedalās pasākumos. Attālāku pagastu bibliotēku kolēģu iespēju piedalīties pieredzes braucienos nosaka sabiedriskā transporta kustības grafiks un to pienākšana Ogrē.

Pārskata periodā organizēts seminārs īpaši skolu bibliotekāriem, kā arī tie skolu bibliotēku kolēģi, kuri nevarēja ierasties uz semināru, tika aicināti apmeklēt novada bibliotēku darbinieku semināru.

Profesionālās pilnveides semināros tiek iekļautas tēmas, kas atbilst mūsdienu nozares un sabiedrības attīstības tendencēm. Joprojām aktuāls jautājums par jauniešu lasītprieku, kas šī gada semināros tika izvērtēts no pieaugušo iesaistes perspektīvas.

Otra ļoti aktuāla tēma – MI rīki ikdienas darbā bibliotēkā.

Ļoti veiksmīgi darbojas princips – viens kolēģi mācās un pēc tam iegūtās zināšanas un prasmes nodod citiem. Tieši šādi semināros iekļauti vairāki aktuāli temati, tajā skaitā par MI.

Profesionālās pilnveides semināros kolēģi tiek aicināti dalīties pieredzē, kas gūta kādos pasākumos, braucienos. Piemēram, OCB BLN kolēģes maijā devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Šauļu Publisko bibliotēku, lai apgūtu sensorās lasīšanas metodi. Par gūtajiem iespaidiem OCB kolēģes stāstīja novembra profesionālās pilnveides seminārā, turklāt prezentācijas noslēgumā Lielvārdes pilsētas bibliotēkas bibliotekāre rādīja foto no Lielvārdes pilsētas bibliotēkā iekārtotās sensorās lasīšanas telpas.

Lai kādas prasmes bibliotekāri ieviestu ikdienā, ir nepieciešams iedrošinājums un laiks. Metodes, kas izmantotas pārskata periodā izmantotas prasmju integrēšanas ikdienas darbā veicināšanai:

- stāstījums seminārā,
- informācija e-pastā ar pieejas saitēm, dokumentiem,
- individuālas sarunas par neskaidro, jau uzsākot ieviest jaunās prasmes ikdienā. Šādi vairāki kolēģi veiksmīgi integrēja arī MI rīku izmantošanu ikdienas darbā.

Kopīgi projekti

Komandas garu palīdz veidot arī kopīgi realizēti projekti. Pārskata periodā tika turpināts projekts par seno grāmatu ceļojošo izstādi no Lauberes “Grāmatu klēts” krājumiem. 2025. gadā izstādi varēja apskatīt sešās ON bibliotēkās, raisot lasītāju patiesu interesi par “Grāmatu klēts” krājumu.

Otrs ļoti nozīmīgs kopīgs projekts, kurā jau otro gadu iesaistās novada un skolu bibliotēkas, ir lasītprieka veicināšanas programma “Lasītrosme”. Metodiskais atbalsts šajā projektā tika sniegts, katru mēnesi sagatavojot nodarbību materiālus bibliotēkām (apraksts, prezentācija, darba lapas), lai kolēģiem nav jātērē laiks un enerģija katram veidojot šo materiālus. 2025./2026. m.g. projektā piedalās jau 77 klases no visa ON, tāpēc arī bibliotēku skaits, kuras piedāvā “Lasītrosmes” nodarbības, ir krietni audzis.

“Lasītrosmes” projekts veicinājis arī sadarbību ar ON Izglītības pārvaldi. OCB aktualitātes tiek iekļautas ziņu izdevumā, kas tiek izsūtīts visiem novada pedagogiem vairākas reizes gadā; OCB kolēģi uzstājušies vairākos semināros pedagogiem, lai stāstītu gan par “Lasītrosmes” projektu, gan pielāgoto literatūru un jaunāko literatūru bērniem; Izglītības pārvalde sniedz informatīvu atbalstu, pārsūtot ziņas attiecīgo jomu pedagogiem.

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	27.02.2025.	OCB	OCB	“Pie kafijas tases par 2024”	40	4
2.	27.03.2025.	Ikšķile	Ikšķiles pilsētas bibliotēka, OCB	Izbraukuma seminārs,	38	4

				viesojoties jaunajā Ikšķiles pilsētas bibliotēkā		
3.	24.04.2025.	OCB	OCB	“Bibliotēku nedēļas seminārs”	49 (13 skolu bibliotekāri)	4
4.	29.05.2025.	Ķegums, Rembate, Birzgale, Tome	OCB, Ķeguma pilsētas, Rembates pagasta, Birzgales pagasta, Tomes pagasta bibliotēkas	Izbraukuma seminārs, lai viesotos kolēģu bibliotēkās	37	8
5.	10.06.2025.		OCB	“Lasītrosmes forums”	Kopā vairāk kā 100 dalībnieki, no tiem 19 ON bibliotēku darbinieki un 8 ON skolu bibliotekāri	4
6.	31.07.2025.	Olaine, Jelgava	OCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Olaines vidusskolas, Jelgavas pilsētas un Jelgavas Bērnu bibliotēkām	32	8
7.	24.09.2025.	Zoom	OCB	“Aktualitātes Ogres novada bibliotēku darbā”	31	2
8.	20.10.2025.	OCB	OCB	Seminārs skolu bibliotekāriem par jauniešu lasītpraksi, novadpētniecības resursiem un sensoro lasīšanu	11 skolu bibliotekāri	4
9.	30.10.2025.	Lauberes pagasta bibliotēka	OCB, Lauberes pagasta bibliotēka	“Ar grāmatu pāri kontinentam un cauri laikiem”	38	4,5
10.	27.11.2025.	OCB	OCB	Galvenās tēmas: jauniešu lasītpraksi, sensorā lasīšana, MI rīki	53 (1 skolu bibliotekārs)	4

30. tab. OCB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi 2025. gadā

12.1. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Skolu bibliotekāri pārskata periodā tika aicināti gan uz semināriem (skat. 30. tabulā), kā arī visas skolu bibliotēkas tika apciemotas, lai iepazītos klātienē kolēģu darba vidē. Vizitāciju galvenais secinājums – skolu bibliotēkās jūtama vēl lielāka darba kvalitātes un darba apstākļu gradācija, kā tas ir publiskajās bibliotēkās. Lai skolas bibliotēka kļūtu par vietu, kur skolēni dodas brīvajā laikā, daudzviet ļoti būtiski jāmaina bibliotekāra darba noslodze kā pedagogam. Ir skolas, kurās bibliotekāram šajā amatā ir 0,1 slodze, kas praktiski nozīmē to, ka skolas bibliotēka skolēniem nav pieejama. Ir skolu bibliotēkas, kurās darbs norit ļoti kvalitatīvi, ar radošu un rūpīgu ikdienas darbu, turklāt telpas ir ļoti piemērotas un jauniešus uzrunājošas.

12.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

OCB BLN nodrošina RGB metodisko un konsultatīvo atbalstu visām ON publiskajām un skolu bibliotēkām. Bibliotekāri regulāri tiek informēti par aktualitātēm un jaunākajām tendencēm darbā ar bērniem un jauniešiem OCB rīkotajos semināros, kā arī saņem konsultācijas telefoniski un e-pastā.

ON bibliotēku speciālisti tiek informēti arī par LNB organizētajiem profesionālās pilnveides semināriem bērnu bibliotēku jomā. Novada bibliotekāri aktīvi dalās savā pieredzē, labās prakses piemēros un aktuālajās darba norisēs ar bērnu un jauniešu auditoriju.

BLN, izmantojot savas kompetences, sniedz individuālas konsultācijas gan esošajiem, gan jaunajiem kolēģiem par darbu ar dažādām mērķauditorijām, piedāvājot metodisku atbalstu un idejas lasīšanas veicināšanas aktivitātēm, ieteikumus materiālu, spēļu veidošanā, papildus atbalstītāju piesaistei, kā arī konsultācijas par krājuma komplektēšanu, izvietojumu un citiem profesionālajiem jautājumiem. Pārskatā gadā BLN vadītāja nodrošināja klātienē individuālas apmācības Lēdmanes pagasta bibliotēkas, Ķeipenes pagasta bibliotēkas, Tīnūžu pagasta bibliotēkas, Lielvārdes pilsētas bibliotēkas, Ogres Valsts ģimnāzijas un Ikšķiles pilsētas bibliotēkas jaunajām bibliotēku vadītājām un darbiniecēm.

BLN popularizē un koordinē darbu saistībā ar lasīšanas veicināšanas projektiem BJVŽ un “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa” (koordinatore Sandra Nikolajeva). Vadītāja Sniedza padomus un ierosinājumus Lauberes pagasta bibliotēkai, pirmo reizi iesaistoties LNB Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts” un organizējot nodarbību ciklu “Pūculēnu skola”. Tāpat nodarbību struktūra un ieteikumi nodarbību vadīšanā sniegti Ikšķiles pilsētas bibliotēkas jaunajai bibliotekārei Ivetai Štaurei. ON reģionālās Skaļās lasīšanas sacensības kuratore – BLN bibliotekāre Lolita Kuģeniece aktīvi iesaistīja visas novada skolas un bibliotēkas konkursa norisē, veica rūpīgu konsultatīvo darbu, regulāru saziņu ar iesaistītajiem pedagogiem, pasākuma plānošanu un organizēšanu.

2025. gadā OCB BLN vadītāja Sandra Nikolajeva dalījās pieredzē un praktiskos padomos ar Ikšķiles pilsētas bibliotēku kanisterapijas projekta izstrādāšanai un veiksmīgākai nodarbību organizēšanai.

Kopš OCB ir uzsākusi īstenot lasītprīka veicināšanas programmu “Lasītrosme” (2024. gada septembris), novada publisko un skolu bibliotekāriem regulāri tiek sūtīti gan nodarbību metodiskie materiāli, gan 1 reizi mēnesī organizētas skolotāju atbalsta grupas ikmēneša sanāksmes platformā *Zoom*. Pārskata gadā noritēja 6 šādas satikšanās reizes.

12.3. Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Metodiskā darba atbalstam sadarbība attīstīta ne tikai ar ON Izglītības pārvaldi, bet arī ON skolām. Sadarbība veidota, organizējot “Lasītrosmes” nodarbības projekta klasēm, kā arī informējot par pielāgoto literatūru. Profesionālās pilnveides semināru organizēšanā iesaistīti “Swedbank” finanšu konsultanti, izglītojot bibliotekārus par dažādiem ar finansēm saistītiem jautājumiem.

12.4. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Plānojot profesionālās pilnveides pasākumus gan skolu, gan publisko bibliotēku kolēģiem, liels izaicinājums ir izvēlēties tēmas, kas visiem būtu aktuālas. Saistībā ar pieredzes braucieniem sarežģīti pielāgoties ar dienas plānojumu tā, lai visiem kolēģiem no attālākiem pagastiem būtu iespējams pievienoties sabiedriskā transporta kustības grafika dēļ.

Izaicinājums ne tikai šajā, bet arī iepriekšējo gados, ir bijis radīt kopības sajūtu un vienotas komandas garu. Nodaļā iepriekš aprakstīti izmantotie risinājumi ar regulāru saziņu un vairākiem informācijas nodošanas veidiem, ikgadējām klātienē vizītēm bibliotēkās, kā arī kvalitatīvu un rūpīgu jauno darbinieku iepazīstināšanu ar kolēģiem un darba specifiku.

Izmantojot Ogres novada bibliotēku atskaites, pārskatu sagatavoja:

OCB direktore **Jautrīte Mežjāne,**

OCB direktores vietniece **Aija Žilvinska,**

OCB Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja **Janīna Metlāne,**

OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja **Galina Sablina,**

OCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja **Sandra Nikolajeva,**

OCB galvenā bibliogrāfe **Liksmā Dzelme,**

OCB bibliotēku informācijas speciāliste **Aija Bremšmite,**

OCB galvenā bibliotekāre **Inga Niedra,**

OCB informāciju tehnoloģiju administrators **Jānis Ziediņš,**

OCB bibliotēku informācijas speciāliste **Evija Mūrniece,**

OCB bibliotēku informācijas speciāliste **Ilze Arņava,**

OCB sitēmbibliotekāre **Iveta Ikauniece,**

OCB bibliotekāre **Arma Krecere,**

OCB metodiķe **Solvita Zelģe.**

PIELIKUMI

Pielikums nr. 1 ON bibliotēkas darbinieku apmeklētie semināri

**ON bibliotēku darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi
(citu iestāžu organizētie)**

N.p.k.	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	LR Saeima, LNB un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija sadarbībā ar Swedbank dibināto izglītības fondu AUGT.	Konference "Lasīšana digitālajā laikmetā, rakstītā vārda spēks un bibliotēkas"		attālināti
2.	LNB sadarbībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību un LNB Atbalsta biedrību	Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongress		klātienē
3.	LNB KAC	Tīmekļa etiķete bibliotekāra darbā	5	klātienē
4.	LNB KAC	Pareiza latviešu valoda bibliotēkā	4	klātienē
5.	LNB	"Bibliotekāru kompetenču programma "Medijpratības meistari""	20	attālināti, klātienē
6.	Latvijas Drošāka interneta centrs	Konference – Pieredzēt mākslīgo internetu	5,5	attālināti
7.	Latviešu valodas aģentūra	Valodas situācijas pētījumi	1,5	attālināti
8.	LNB BAC un Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas	"Medijpratība kā akadēmiskā darba kompetence"	4	attālināti
9.	LBB	Seminārs "Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība"	5	attālināti
10.	LNB	"Bibliotēku zinību pamati"	160	klātienē
11.	VARAM, projekts "Sabiedrības digitālo prasmju attīstība"	Digitālo (t. sk. pašapkalpošanās) prasmju mācību programma pasniedzējiem – mentoriem	24	klātienē
12.	LNB KAC	Balta lapa. Radošās rakstīšanas praktikums	6	klātienē
13.	LNB KAC	Uzziņu pakalpojums bibliotēkā: soli pa solim	7	attālināti
14.	Ilgtermiņa izglītības programma digitālo prasmju apguvei	<i>Gemini, Canva, Gems & YouTube</i> : noderīgi triki ikdienai	1,5	attālināti

	“Izaugsme ar <i>Google</i> ” (<i>Digital Journey</i>)			
15.	<i>eTwinning</i>	Vebinārs “Vizuālā komunikācija projektos: fotografēšanas pamati”	1,5	attālināti
16.	LIAA <i>Google</i> <i>Digital Journey</i>	Izglītības programma DEMO: “Radoša MI izmantošana: no idejas līdz vizuālam šedevram”	1,5	attālināt
17.	LIAA <i>Google</i> <i>Digital Journey</i>	Izglītības programma “E-pastu un dokumentu produktivitātes nākamais līmenis ar MI”	1,5	attālināti
18.	STARS	Neformālā izglītības programma, 3. līmenis “Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes”	8	attālināti
19.	Biznesa augstskola “Turība”	“Dizaina domāšana un mākslīgā intelekta rīki radošiem risinājumiem”	120	attālināti
20.	LNB	“Kad vārdi kļūst par pasaulēm – lasītveicināšana bērniem” Lasīšana un rakstīšana kā īpaša kultūras izglītības forma, Vācijas organizāciju piemērs	4	klātienē
21.	BIS ALISE	BIS ALISE kurss. Pamatkursi, informācijas meklēšana un cirkulācija	8	attālināti
22.	LR KM, LNB	“Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forums”	6	klātienē
23.	Pedagoģiskās meistarības skola	Pozitīvās komunikācijas tehnikas klientu apkalpošanā	6	attālināti
24.	Egocentrs	Idejas radošu nodarbību un darbnīcu organizēšanā dažādos pasākumos	2	attālināti
25.	LNB BAC	Par pirmsskolas vecuma bērnu lasīšanas aktivitātēm, kā aktualizēt agrīnās lasītprasmes nozīmi	2	attālināti
26.	<i>Digital Journey</i>	Pirmie soļi MI	1,5	attālināti
27.	Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs	Kiberdroša ikdiens ikvienam – praktiski padomi drošībai internetā	2	attālināti
28.	Cert.lv	IT drošības seminārs “Esi drošs”	4	attālināti
29.	<i>Women Go Tech</i>	<i>From Intentions to Actions: Achieve Your Goals in 2025</i>	1	attālināti
30.	<i>TeachInspire</i>	Kā veicināt skolēnu lasītprasmi un kritisko domāšanu?		attālināti

31.	<i>Riga Tech Girls</i>	Cilvēcīgi par tehnoloģijām (skolotājiem)	58 ak. st.	attālināti
32.	LNB	Pavasara konference “Literatūras zināšanas lasītveicinātājiem”	4	klātienē
33.	LNB	Lasītveicināšanas kompetence bibliotekāriem	16	klātienē
34.	<i>Digital Journey</i>	Praktiska MI izmantošana darbavietā	1	attālināti
35.	<i>Digital Journey</i>	Radoša MI izmantošana: no idejas līdz vizuālam šedevram	1	attālināti
36.	<i>eTwinning</i>	Lasīšanas stratēģijas tekstpratības attīstīšanai digitālajā laikmetā	2	attālināti
37.	<i>Tietoverly Latvia</i>	BIS ALISE kurss “Pamatkursi, Informācijas meklēšana un cirkulācija”. Autorizācija, autorizācija Alise PAC, cirkulācija, izsniegšana, saņemšana.	8	attālināti
38.	LNB KAC	Neformālās izglītības programma Satuvināt cilvēkus-bibliotēku sociālā loma demokrātiskā sabiedrībā. Vācijas pieredze.	4	klātienē
39.	LNB KAC	Uzziņu pakalpojums bibliotēkā: soli pa solim	7	attālināti
40.	Pedagoģiskās meistarības skola	Pozitīvās komunikācijas tehnikas klientu apkalpošanā	6	attālināti
41.	BDA	Prezentāciju meistarība ar <i>Canva</i>	5	attālināti
42.	BDA	<i>Microsoft Excel</i> pamati – efektīvai datu apstrādei	5	attālināti
43.	BDA	Mākslīgais intelekts tuvplānā – jaunas iespējas produktīvākam darbam	5	attālināti
44.	BDA	Projektu vadības pamati efektīvai darba organizācijai	5	attālināti
45.	BDA	Kiberdrošība vadītājiem	2	attālināti
46.	BDA	Radi, vadi, izzini – MI darbībā	4	attālināti
47.	LNB	Teksta dizaina pamati	4	attālināti
48.	LNB	Zinātniskā konference Latviešu grāmatas ceļš: terminoloģija un valoda piecsimtades gaismā	6	klātienē
49.	LNB	Pašvaldības vēlēšanas – līdzdalība un atbildība	2	attālināti
50.	LNB	Bibliodoma. Lasīt. Domāt. Rīkoties	8	attālināti
51.	KISC	Darbnīca “3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus”		attālināti
52.	<i>LU Open Minded</i>	Pareiza un moderna rakstu valoda – korektora padomi	6	attālināti

53.	Šauļu bibliotēkā, Lietuvā	<i>Erasmus+ “BRIDGING GAPS: EMPOWERING LIBRARIANS TO SUPPORT YOUTH WITH SPECIAL NEEDS”</i> /Pārvarēt plaisas: bibliotekāru pilnvarošana atbalstīt jauniešus ar īpašām vajadzībām	nedēļa	klātienē
54.	SIA “KOPĪGI KOPĀ”	Konference “Kopīgi meklējam, kopā atrodam”	4	klātienē
55.	LNB	Seminārs bibliotekāriem, kas strādā ar bērniem un jauniešiem “ Strādāsim kopā!”	5	klātienē
56.	Biznesa augstskola Turība	Mākslīgā intelekta rīki darbam un produktivitātei	80	attālināti
57.	Sabiedrības integrācijas fonds	Mācības “Skatu punkti” Dažādības vadība – ilgtspējīgas organizācijas pamats; Diskriminācijas novēršana – drošas organizācijas pamats; Starpkultūru komunikācija – iekļaujošas organizācijas pamats	24	klātienē
58.	COURSERA	MI pamatzināšanas 10 st.ursos par mākslīgā intelekta izmantošanu ikdienas darbā	10	attālināti
59.	LNB	Starptautisks simpozijs lasīšanas un grāmatu nākotnei Rīgas Grāmatu svētkos “Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests”	5	klātienē
60.	Latviešu valodas aģentūra	Aktuālās tendences jaunākajā latviešu literatūrā	12	attālināti

BIBLIOTĒKAS NOSAUKUMS – Ogres Centrālā bibliotēka**LASĪTĀJU kategorijas**

	Lasītāju skaits KOPĀ	T. sk. bērni	Audiogrāmatas	Digitāli (USB)	Digitāli (BALSS)	Audiožurnāli (Doma, Kaleidoskops)	Palielinātā druka	Vieglā valoda	Braila raksts
1.ceturksnis	30 (t. sk.14 novadā)	5	3 (t. sk.3 novadā)	9 (t. sk.2 novadā)	-	-	17 (t. sk.12 novadā)	13 (t. sk. 0 novadā)	1 (t. sk.1. novadā)
2.ceturksnis	26 (t. sk.14 novadā)	2	0	6 (t. sk.0 novadā)	1 (t. sk.1 novadā)	-	16 (t. sk.12 novadā)	3 (t. sk. 1 novadā)	1 (t. sk.1. novadā)
3.ceturksnis	30 (t. sk.8 novadā)	8	1	8 (t. sk.2 novadā)	1 (t. sk.1 novadā)	-	14 (t. sk.7 novadā)	9	1 (t. sk.1. novadā)
4.ceturksnis	26 (t. sk.10 novadā)	4	-	7 (t. sk.1 novadā)	1 (t. sk.1 novadā)	-	13 (t. sk.8 novadā)	5	1 (t. sk.1. novadā)
2025. gadā kopā	52 (t. sk.29 novadā)	13 (t. sk. 1 novadā)	4 (t. sk. 3 novadā)	8 (t. sk. 2 novadā)	1 (t. sk.1 novadā)	-	29 (t. sk.22 novadā)	15 (t. sk. 2 novadā)	1(t. sk.1 novadā)

Pielāgotās literatūras IZSNIEGUMS

	Izsniegums KOPĀ	Audio- grāmatas	Digitāli (USB)	Digitāli (BALSS)	Audio-žurnāli (Doma, Kaleidoskops)	Palielinātā druka	Vieglā valoda (audiogrāmatas)	Vieglā valoda (Braila raksts un palielinātā druka)	Braila raksts
1.ceturksnis	154 (t. sk.64 novadā)	9 (t. sk.9 novadā)	65 (t. sk.2 novadā)	-	-	55 (t. sk.44 novadā)	-	16	9 (t. sk.9 novadā)
2.ceturksnis	112 (t. sk.70 novadā)	0	30 (t. sk.0 novadā)	Dati pieejami LNerB	-	51 (t. sk.47 novadā)	-	10 (t. sk.2 novadā)	21 (t. sk.21 novadā)
3.ceturksnis	96 (t. sk.48 novadā)	1	22 (t. sk.4 novadā)	Dati pieejami LNerB	-	51 (t. sk.35 novadā)	-	13	9 (t. sk.9. novadā)
4.ceturksnis	98 (t. sk.40 novadā)	-	42 (t. sk.6 novadā)	Dati pieejami LNerB	-	33 (t. sk.22 novadā)	-	5	12 (t. sk.12 novadā)
2025. gadā kopā	460 (t. sk.222 novadā)	10 (t. sk.9 novadā)	159 (t. sk.12 novadā)	Dati pieejami LNerB	-	190 (t. sk.148 novadā)	-	44 (t. sk.2 novadā)	51 (t. sk.51 novadā)

Informatīvais darbs ar novada izglītības iestādēm par iespēju saņemt pielāgoto mācību literatūru, kas paredzēta bērniem ar lasīšanas grūtībām, t. sk. bērniem ar disleksiju (aprakstošā veidā):

2025. gada janvāris – marts

2025. gadā turpinās sadarbība ar ON Sociālā dienesta klientiem, regulāri piedāvājot pielāgoto literatūru un lasīšanas nodarbības bibliotēkā. Šajā periodā veiksmīgi adaptētas vieglās valodas grāmatas lasīšanas stundā 3. klases skolēniem, līdz ar to cenšoties uzrunāt bērnu auditoriju. Izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Rembates Senioru rezidenci, kurā vairāki lasītāji izmanto pielāgotās literatūras piedāvājumu.

2025. gada aprīli – jūnijs

Šajā ceturksnī pielāgotās literatūras lasītāju skats nedaudz samazinājies. Diemžēl, vairāki lasītāji-seniori devušies mūžībā. Uzsākta sadarbība ar Lielvārdes pamatskolas bibliotekāri, kura piedāvā skolēniem vieglās valodas grāmatas. Pedagogi šo iespēju novērtējuši ļoti atzinīgi. Arī OCB jau patstāvīgi ierodas lasītājs, kurš izvēlas tieši vieglās valodas grāmatas. Audio grāmatas CD formātā lasītāji nav izmantojuši. Joprojām pieprasījums aug tieši pēc grāmatām palielinātajā drukā.

2025. gada jūlijs – septembris

Augustā beigās sadarbībā ar ON Izglītības pārvaldi, OCB pārstāvji uzstājās divos semināros pedagogiem (sākumskolas pedagogiem un 4.–6.klašu latviešu valodas pedagogiem), lai stāstītu par pielāgotās literatūras pieejamību novadā. Septembrī OCB metodiķe piedalījās divās vecāku sapulcēs, kurās 1. klases skolēnu vecākiem stāstīja par lasīšanas ieradumu un par atbalstu, ko var sniegt pielāgotā literatūra. Aktīvajai darbībai ir redzami arī rezultāti, jo tieši šo klašu vecāki arī ir atnākuši uz bibliotēku, lai saņemtu pielāgoto literatūru bērniem.

2025. gada oktobris – decembris

Sadarbībā ar ON Izglītības pārvaldi ikmēneša *Zoom* tikšanās sākumskolas pedagogiem novembrī tika veltīta tieši pielāgotajai literatūrai un tās piedāvājumam novada bibliotēkās un iespējai piedāvāt skolēniem. Šajā ceturksnī bibliotēkām, kuras ON piedāvā pielāgoto literatūru, pievienojās arī Ķeipenes pagasta bibliotēka.

Ogres Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija, 2021-2025

Bibliotēkas lietotāju informacionālo vajadzību nodrošinājuma pamats ir kvalitatīvs krājums. Par bibliotēkas krājuma veidošanu atbild Informācijas resursu attīstības nodaļa, pārrauga bibliotēkas direktors. Krājums tiek organizēts atbilstoši noteikumiem. Koncepcija izstrādāta, rūpējoties par pārdomātu un mērķtiecīgu finansiālo līdzekļu plānošanu un izmantošanu. Krājuma politikas īstenošanas gaita tiek izvērtēta un pārskatīta ne retāk kā reizi 5 gados.

OCB krājuma attīstības koncepcija izstrādāta, balstoties uz bibliotēku darbu reglamentējošiem dokumentiem: Bibliotēku likums, Publisko bibliotēku pakalpojumi: IFLA/UNESCO vadlīnijas attīstībai, UNESCO Publisko bibliotēku manifests, LR MK noteikumi Nr.317 “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”, LR MK noteikumi Nr.415 “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”, IFLA “Dāvinājumi bibliotēkas krājumā: vadlīnijas bibliotēkām” un “Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām”.

Informācijas resursu attīstības nodaļa komplektē un apstrādā iespieddarbus un citus dokumentu veidus OCB, Bērnu literatūras nodaļas, Bibliobusa, Ciemupes un Ogresgala filiāļu krājumiem.

OCB kā RGB bibliotēka sniedz metodisko palīdzību un konsultācijas visām novada administratīvās teritorijas bibliotēkām par krājuma veidošanas un uzturēšanas jautājumiem.

Bibliotēkas uzdevums:

Nodrošināt pieeju kvalitatīvai informācijai ar mērķi atbalstīt visu vecuma grupu lasīšanas aktivitātes:

- Ģimenes bibliotēka
- Mūžizglītība
- Brīvā laika pavadīšana
- Kultūras mantojuma, zinātnes un mākslas apzināšana
- Profesionālo prasmju pilnveidošana
- Skolu un citu izglītības iestāžu atbalstīšana

Mērķauditorija:

Visu vecumu Ogres novada iedzīvotāji. Krājums pieejams ikvienam bibliotēkas lietotājam saskaņā ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem.

Lietotāju struktūra:

pirmskolas vecuma bērni 3,1% ; 1.-9.klašu skolēni 35,7% ; vidusskolēni 6,2% ; studenti 5,8% ; mācībspēki 3,7% ; strādājošie 30,6% ; pensionāri 9,15% ; bezdarbnieki 3,5% ; māsājnieces 2,1%.

Krājuma veidošanas pamatnosacījumi.

Krājuma komplektēšanu veic:

OCB krājums – IRAN un abonementa un lasītavas darbinieki

Bērnu literatūras nodaļa – nodaļas vadītāja

Bibliobuss – bibliobusa bibliotekāre

Ogresgala un Ciemupes filiāles – filiāļu vadītājas.

OCB krājums.

Iespieddarbu un citu dokumentu atlase un plānveidīga iegāde tiek veikta atbilstoši bibliotēkas profilam un uzdevumiem, ievērojot sistemātiskuma un koordinācijas principus.

Krājuma komplektēšanas veidi:

1. Pirkumi.

Krājuma papildināšanas pirkumi tiek veikti regulāri - vismaz reizi mēnesī. Pirkts tiek no piegādātājiem, grāmatu bāzēs, grāmatu veikalos. No fiziskām personām iespieddarbi netiek pirkti. Telemārketa pakalpojumus neizmanto. Pirkumu atlasī palīdz veikt informācija medijos, grāmattirgotāju izdevumos, grāmatu veikalu un bāžu apmeklējumi, klientu pieprasījumi un priekšlikumi.

2. Dāvinājumi.

OCB pieņem dāvinājumus, kas atbilst aktuālajām sabiedrības interesēm un vajadzībām, kā arī bibliotēkas krājuma attīstības politikai gan pēc formas un tematikas, gan satura un filozofijas. Bibliotēkai ir tiesības brīvi rīkoties ar dāvinātajiem iespieddarbiem, novirzot tos citiem mērķiem: reģiona bibliotēkām, Apmaiņas fondam, plauktam "Lasītājs lasītājam". Cenu noteikšanā tiek ņemts vērā izdošanas gads, fiziskais stāvoklis, saturiskā vērtība. Pēdējo gadu izdevumu vērtība var būt pielīdzināta veikalu cenām.

3. Projekti.

Iespieddarbi krājuma papildināšanai var tikt iegūti projektu konkursos, piemēram, VKKF projektos, bērnu lasīšanas veicināšanas programmās u.c.

4. Preses izdevumu abonēšana.

Tiek abonēti Latvijā un ārzemēs iznākošie periodiskie izdevumi gan pieaugušajiem, gan bērniem, ņemot vērā lietotāju intereses un budžeta līdzekļus. Izdevumi periodisko izdevumu iegādei nedrīkst pārsniegt 30% no piešķirtajiem līdzekļiem iespieddarbu iegādei.

Preses abonēšanu veic:

OCB Lasītava - lasītavas darbinieks;

Bērnu literatūras nodaļa – Bērnu literatūras nodaļas vadītāja, saskaņojot pasūtamos izdevumus ar Pieaugušo lasītavas darbinieku;

Bibliobuss – preses izdevumi netiek pasūtīti;

Ogresgala un Ciemupes filiāles – attiecīgo filiāļu vadītājas.

5. Iespieddarbi nozaudēto vietā.

Par iespieddarbiem, kas tiek uzņemti krājumā lietotāju nozaudēto vietā, lemj Lasītāju apkalpošanas nodaļas darbinieki. Atvietotās grāmatas cena nedrīkst būt zemāka par nozaudētās cenu. Ja lietotājs nevar aizvietot ar vienu iespieddarbu, tad aizvieto ar vairākiem. Informācijas resursu nodaļas darbinieks vismaz reizi gadā sastāda uzņemšanas aktu.

Resursu veidi: grāmatas, seriālizdevumi, audiovizuālie resursi, kartogrāfiskie materiāli, nošizdevumi, elektroniskie resursi.

Klientu pieprasījumu pilnīgākai apmierināšanai tiek izmantoti arī citi resursi:

- Pilnu tekstu datu bāzes tiešsaistes režīmā (Letonika, news.lv)
- Elektroniskie žurnāli, e-grāmatas (3td tiešsaistes bibliotēka)
- Citi Interneta informācijas resursi
- SBA pakalpojumi
- Neredzīgo bibliotēkas pakalpojumi (audio grāmatas)

Tematiski krājums ir universāls:

- tiek aptvertas visas zinātņu nozares un cilvēku darbības pamatjomas, uzziņu resursi skolēnu mācību procesā (izņemot mācību grāmatas pamatskolām un vidusskolām), studiju atbalstam, praktisko nodarbību veicinošā literatūra
- literatūra bērniem un jauniešiem
- daiļliteratūra (dažādi žanri), īpaši - oriģinālliteratūra
- ar novadpētniecību saistītie izdevumi

Valodas: latviešu, krievu, angļu, vācu.

Hronoloģiski – publikācijas, kas atspoguļo dažādus laikmetus un periodus.

Iesējums – pēc iespējas izvēlas iesējumu cietos vākos.

Eksemplāru skaits:

- ✓ vienā eksemplārā – uzziņu izdevumi, nozaru literatūra
- ✓ divos eksemplāros – oriģinālliteratūra un cita daiļliteratūra

- ✓ ne vairāk kā trīs eksemplāros – pieprasītākie izdevumi (rindas grāmatas), obligātā literatūra, mācību izdevumi

Cena – samērojama ar izdevuma vērtību. Dārgākos izdevumus ievieto Lasītavas krājumā.

Koordinēšanas pamatnoteikumi:

- ✓ OCB Bērnu literatūras nodaļa komplektē literatūru bērniem no pirmsskolas līdz 9.klasei
- ✓ Ogresgala un Ciemupes filiāles komplektē iespieddarbus atbilstoši savu lietotāju vajadzībām un izmanto OCB krājumu specifisku pieprasījumu izpildei
- ✓ skolu bibliotēkas iegādājas mācību grāmatas, mācību līdzekļus un metodiskos materiālus, obligāto literatūru atkarībā no skolas audzēkņu skaita un finansēšanas iespējām

Krājuma uzturēšana:

Fiziskā stāvokļa uzlabošana - apvilksana ar līmplēvi, brošēto izdevumu sašūšana.

No krājuma regulāri noraksta:

- ✓ bojātus un nolietotus izdevumus
- ✓ saturā novecojušus izdevumus
- ✓ lasītāju nozaudētus, ko atvieto ar līdzvērtīgiem
- ✓ izdevumus, par kuriem vairs nav intereses, liekās dubletes

Norakstīšanas akti gada robežās tiek sastādīti regulāri un tiek iesniegti pašvaldības grāmatvedībā līdz 1.oktobrim.

Krājuma glabāšanas politika (pieejas nodrošinājums)

Bibliotēkas aktīvais krājums atrodas abonementā (A) – izsniedz uz mēnesi ; rindas grāmatas izsniedz uz 2 nedēļām, lasītavā (L) – izmanto uz vietas; pasīvais krājums (retāk pieprasītas grāmatas un dubletes) krātuvē (K) – izsniedz pēc pieprasījuma, lietošanas laiks mēnesis.

Apmaiņas fondā (AF) tiek uzskaitīti dāvinājumi, kā arī atsevišķi Ogres reģiona bibliotēku norakstītās dubletes un mazizmantotā literatūra. Apmaiņas fonds nav OCB summārajā uzskaitē.

Laikraksti un žurnāli tiek glabāti lasītavā 3 gadus, bet atsevišķi izdevumi ilgāk par 3 gadiem. Novada laikraksti un ar novadpētniecību saistītie materiāli tiek glabāti mūžīgi.

Bērnu literatūras nodaļā – no abonementa grāmatas izsniedz uz mēnesi, “Bērnu žūrijas” un ieteicamās literatūras sarakstos esošās grāmatas – 2 nedēļas; lasītavas krājums tiek izmantots bibliotēkā, uz vietas, krātuvē novietotās grāmatas tiek izsniegtas uz pieprasījumu, lietošanas laiks – mēnesis.

Krājuma uzskaitē.

Bibliotēkas krājums tiek uzskaitīts automatizētā režīmā – BIS ALISE.

Jaunieguvumu apstrādes laiks – ne ilgāk par nedēļu.

Individuālajai uzskaiti tiek pakļautas grāmatas un citi dokumenti, katram ienākošajam eksemplāram piešķirot individuālās uzskaites numuru un svītrkodu.

Visu saņemto eksemplāru titullapās un 17.lappusē iespiež bibliotēkas zīmogu un ieraksta inventāra numuru, bet uz grāmatas 3.vāka uzlīmē svītrkodu un abonementa (A) grāmatām arī Tagu.

Žurnāliem 1. un 17.lappusēs iespiež bibliotēkas zīmogu un reģistrē elektroniskajā katalogā, piešķirot svītrkodu, kuru uzlīmē uz žurnāla vāka. Žurnālus reģistrē atsevišķā sūtījumā. Reizi gadā tiek sagatavots norakstīšanas sūtījums. Viena uzskaites vienība - žurnāla numurs.

Novadpētniecības mapēm, kuras izveido bibliotēkas darbinieks, tiek piešķirts svītrkods.

Summārā uzskaitē sniedz ziņas par bibliotēkas krājuma uzskaites vienību skaitu un summu kopumā un pa daļām:

- pēc izdevuma veidiem
- pēc UDK nodaļām
- pēc valodām

BIS ALISE summārajai uzskaitē obligāti ir pakļauti visi ienākošie un no krājuma izslēgtie iespieddarbi un citi dokumenti. Kalendārā gada beigās veic izdrukas. Dati tiek salīdzināti ar grāmatvedību.

Krājuma pārvaldība.

Regulāri veikt krājuma izvērtēšanu un izpēti, nosakot: apgrozījumu, izmantojamību, pieejamību, efektivitāti, nosaukumu skaitu nozarē, vecumu, valodu struktūru... u.c. Secinājumus izmantot krājuma komplektēšanā.

Bibliotēku krājuma inventarizācija.

Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic ar bibliotēkas direktora vai bibliotēkas dibinātāja rīkojumu izveidota komisija. Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic obligāti, ja konstatēta zādzība vai kāda stihiska nelaime, kā arī darba līgumā vai koplīgumā noteiktajos gadījumos, kas saistīti ar darbinieka materiālo atbildību.

Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic ne retāk kā reizi astoņos gados, salīdzinot krājumā esošos iespieddarbus ar uzskaiti BIS ALISE. Rezultātus apkopo bibliotēkas krājuma inventarizācijas aktā, kuru apstiprina bibliotēkas direktors. Akts tiek iesniegts grāmatvedībā.

Gada inventarizācija.

Ik gadu grāmatvedībā tiek iesniegts Informācijas resursu attīstības nodaļas sagatavots “Bibliotēkas krājuma fizisko vienību kopskaita inventarizācijas saraksts” par OCB krājumu, Ciemupes un Ogresgala bibliotēku krājumiem.

Pielikums nr. 4 BLN pasākumi

OCB BLN īstenotie pasākumi 2025. gadā

Nr.	OCB BLN īstenotā pasākuma veids	Norises laiks	Mērķauditorija
Pasākumi			
1.	Tikšanās ar aktieri Jēkabu Reini sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	14.01.2025.	10.–12.klašu skolēni
2.	Tikšanās ar Ikšķīles restorāna “Brandīns” vadītāju, bārmeni un uzņēmēju Staņislavu Jonānu sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	20.02.2025.	10.–12.klašu skolēni
3.	BJVŽ noslēguma pasākums čaklākajām PII grupām kopā ar rakstnieci Agnesi Vanagu	28.02.2025.	Ogres PII audzēkņi
4.	Tikšanās ar žurnālisti Kristīni Žildi-Krēvicu sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	18.03.2025.	10.–12.klašu skolēni
5.	ON Skaļās lasīšanas sacensības	11.04.2025.	Ogres novada 5.klašu skolēni
6.	Tikšanās ar poļu autori Tīnu Ozeviču	28.04.2025.	Ogres Kalna pamatskolas 1.d klase
7.	Tikšanās ar poļu autori Tīnu Ozeviču	28.04.2025.	Ogres Kalna pamatskolas 1.a klase
8.	Putnu un abinieku dienas. Grāmatu lasījumi, stāsts par putniem – rekordistiem, viktorīna un radošas aktivitātes	14.05.2025.	ON Sociālā dienesta Dienas aprūpes centra bērni ar funkcionāliem traucējumiem
9.	Pepijas Garzeķes 80 gadu dzimšanas dienas svinības	21.05.2025.	Programmas “Lasītrosme” aktīvākās klases no Ogres centra pamatskolas un Tīnūžu sākumskolas
10.	Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Resursu un krīzes un vadības tehniskās atbalsta nodaļas priekšnieka Māra Vitkovska lekcija “Bezpilota gaisa kuģu (dronu) loma mūsdienu tehnoloģiju pasaulē”	21.05.2025.	10. klašu skolēni
11.	Tikšanās ar floristi Inesi Krīgeri sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	22.05.2025.	7.–8. klašu skolēni

12.	“Pūčuļēnu skolas” 2024./2025. m. g izlaidums kopā ar Gudro pūcīti	31.05.2025.	3 un 4 gadus veci bērni kopā ar vecākiem
13.	Literārā fotoorientēšanās spēle “Mana raibā ģimene” veltīta ON rakstniekiem un to darbiem	06.06.2025.– 07.06.2025.	Ģimenes ar bērniem
14.	Biedrības “Attīstības un inovāciju mācību centra” projekta “Lasītrosme – prieks un drosme” noslēguma pasākums un bibliotēkā radītās multfilmās pirmizrāde	16.06.2025.	Projekta dalībnieki, to ģimenes, PII “Strautiņš” audzēkņi
15.	OCB lietotājas Mārītes Tabitas Kalniņas grāmatas “Nejaucēni” atklāšanas pasākums	17.06.2025.	Ģimenes ar bērniem
16.	Amerikāņu autora Pītera Brauna grāmatas "Robots savā vaļā" atvēršanas svētki	20.06.2025.	Ģimenes ar bērniem
17.	Dzejas dienām 2026 veltīts pasākums “Dzeja svin” ar skolēnu dzejas lasījumiem	11.09.2025.	Ogres pilsētas skolu skolēni
18.	Lotes Vilmas Vītiņas un Roberta Vilsona grāmatu izdošanas un rakstīšanas darbnīca jauniešiem (projekts - "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm")	22.09.2025.	Ogres Valsts ģimnāzijas kultūras un mākslas novirziena 10.a klase
19.	Trollīša Mumina 80 gadu dzimšanas dienas svinības “Mumina dzimšanas dienas dāvana”	10.10.2025.	Ogres Centra pamatskolas 2.e klase
20.	Trollīša Mumina 80 gadu dzimšanas dienas svinības “Mumina dzimšanas dienas dāvana”	17.10.2025.	Ogres Kalna pamatskolas 2.g klase
21.	Tikšanās ar psiholoģi Elīnu Zelčāni sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	30.10.2025.	12. klašu skolēni
22.	LG500 noslēguma muzikāls koncerts "Cauri tumsai ar grāmatu" ar skolēnu piedalīšanos	08.11.2025.	Bibliotēkas lietotāji
23.	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums sveču gaismā “Tas siltums, kas vieno un sasilda”	10.11.2025.	2.–5.klašu skolēni
24.	Tikšanās ar paraolimpisko čempionu Aigaru Apini sarunu ciklā jauniešiem “Iepazīsti profesiju!”	28.11.2025.	10.–12. klašu skolēni
25.	Ziemassvētkiem veltīts pasākums “Ziemassvētku darbīgā pēcpusdiena”	10.12.2025.	1.–4. klašu skolēni
26.	Ziemassvētkiem veltīts pasākums “Ziemassvētku darbīgā pēcpusdiena”	12.12.2025.	1.–4. klašu skolēni
27.	Ziemassvētkiem veltīts pasākums “Ziemassvētku darbīgā pēcpusdiena”	17.12.2025.	1.–4. klašu skolēni
28.	Ziemassvētkiem veltīts pasākums “Ziemassvētku darbīgā pēcpusdiena”	19.12.2025.	1.–4. klašu skolēni

Erudīcijas konkursi			
29.	Čūskas gadam veltīts erudīcijas konkurss "Krustu šķērsu čūska lien"	10.01.2025.– 21.02.2025.	1.–6. klašu skolēni
30.	Čūskas gadam veltīts erudīcijas konkurss "Kas tur šņāc, kas tur lien"	10.01.2025.– 10.02.2025.	ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centra apmeklētāji – bērni
31.	Droša interneta mēnesim veltīts erudīcijas konkurss – krustvārdu mīkla "Februāris – droša interneta mēnesis"	11.02.2025.– 28.02.2025.	7.–9. klašu skolēni
32.	Erudīcijas konkurss "Pavasaris brīnumdaris"	10.03.2025.– 31.03.2025.	ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centra apmeklētāji – bērni
33.	Erudīcijas konkurss "Pavasari, ko tu dari?"	01.04.2025.– 30.04.2025.	1.–6. klašu skolēni
34.	Vasaras brīvlaika erudīcijas konkurss veltīts Pepijas Garzeķes 80 gadu jubilejas izstādei un koku tēmai "Pepijas koku tracis"	16.06.2025.– 31.07.2025.	1.–6. klašu skolēni
35.	Dzejas dienām un Starptautiskās Jāņa Baltvilka balvas 2025 ieguvējam dzejniekam Krišjānim Zeļģim veltīts konkurss "Man patīk"	01.09.2025.– 30.09.2025.	1.–6. klašu skolēni
36.	Dzejas dienām veltīts konkurss "Kūleņkūleņiem"	01.09.2025.– 30.09.2025.	ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centra apmeklētāji – bērni
37.	Muminu 80 gadu jubilejai veltīts erudīcijas konkurss "Svētki Muminielejā"	01.10.2025.– 31.10.2025.	1.–6. klašu skolēni
38.	Halovīnu gaidīšanas erudīcijas konkurss "Spociņi – jociņi"	07.10.2025.– 31.10.2025.	ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centra apmeklētāji – bērni
39.	Halovīnu gaidīšanas erudīcijas konkurss "Spociņi – jociņi"	20.10.2025.– 31.10.2025.	1.–6. klašu skolēni
40.	Latvijas 107. dzimšanas dienai veltīts erudīcijas konkurss "Latvija – mūsu brīnumzeme".	04.11.2025.– 29.11.2025.	1.–6. klašu skolēni
Radošie konkursi			
41.	Čūskas gadam veltīts digitālo zīmējumu konkurss "Krustu šķērsu čūska lien"	10.01.2025.– 21.02.2025.	1.–6. klašu skolēni

42.	Erudīcijas konkurss "Pavasari, ko tu dari?"	01.04.2025.– 30.04.2025.	1.–6. klašu skolēni
43.	Vasaras brīvlaika limonāžu zīmējumu konkurss veltīts Pepijas Garzeķes 80 gadu jubilejas izstādei "Pepijas koku tracis"	16.06.2025.– 31.07.2025.	1.–6. klašu skolēni
44.	Muminu 80 gadu jubilejai veltīts apsveikumu konkurss "Svētki Muminieļējā"	01.10.2025.– 31.10.2025.	1.–6. klašu skolēni
45.	Ziemassvētku gaidīšanas zīmējumu konkurss "Pastkarte ziemai"	01.12.2025.– 30.12.2025.	1.–9. klašu skolēni
Literārie konkursi un aktivitātes			
46.	Grāmatu bingo jauniešiem "Kas meklē, tas atrod!"	24.11.2025.– 30.12.2025.	7.–9. klašu skolēni
Citas aktivitātes			
47.	Gada 100 čaklāko lasītāju sveikšana ar īpašām Ogres mākslinieces Zanes Raičenokas-Raišonokas zīmētām kartītēm	No 2025. gada 6. janvāra	Čaklākie BLN lasītāji
48.	Aktivitāte – "Saskaiti kaķīšus" par godu multfilmas "Straume" nominēšanai Oskara balvai	12.01.2024.	1.–6. klašu skolēni
49.	BLN darbinieces Evas Hmeļņickas intervija Ziņu portālam "OgreNet" par savu sarakstīto grāmatu vieglajā valodā "Sanda un grāmatas"	31.01.2025.	Ziņu portāla "OgreNet" lietotāji
50.	Dažādas radošas aktivitātes par godu Valentīna dienai – "Sirsnīdienes sirsnīgā sirsnīkacija"	12.02.2025.– 14.02.2025.	1.–6. klašu skolēni
51.	Droša interneta mēnesim veltītas aktivitātes bērniem "Gudri un droši internetā" (drossinternets.lv krustvārdu mīklas un rēbusi)	11.02.2025.– 28.02.2025.	1.–6. klašu skolēni
52.	Pavasara brīvlaika foto izaicinājums "Brīvlaika bilžu karalis"	10.03.2025.– 14.03.2025.	1.–6. klašu skolēni
53.	Orientēšanās spēle apkārt bibliotēkai "Nāk pavasaris"	05.03.2025.– 22.03.2025.	1.–6. klašu skolēni
54.	Ačgārnā diena BLN par godu Joku dienai – 1. aprīlim. Ačgārnību meklēšanas aktivitāte nodaļā	01.04.2025.	1.–6. klašu skolēni
55.	Bibliotekāru piedalīšanās Ēnu dienā, bibliotekārais darbs kopā ar trīs "ēnām" no Ogres Centra pamatskolas Elīzu, Rūtu un Mārci.	04.04.2025.	–
56.	Lieldienu gaidīšanas un noskaņas radīšanas aktivitāte– oliņu meklēšana un skaitīšana nodaļā	14.04.2025.– 17.04.2025.	1.–6. klašu skolēni

57.	BLN lasītājas Rūtas Eidmanes grāmatas "Ezīša Pezīša un takša Pekša piedzīvojumi" atvēršanas svētki	16.04.2025.	Ģimenes ar bērniem
58.	Bibliotekāru piedalīšanās Ēnu dienā, bibliotekārais darbs kopā ar "ēnu" – Tallinas Politehniskās skolas bibliotēkas vadītāju Pilli Raud.	22.04.2025.	–
59.	Foto stūrītis lasītājiem – "Es mīlu grāmatas" Pasaules grāmatu dienai par godu	23.04.2025.	1.–6. klašu skolēni
60.	Radošas aktivitātes un apsveikumu izgatavošana Mātes dienai par godu – "Māmiņ, Tu esi visa mana pasaule!"	07.05.2025.– 10.05.2025.	1.–6. klašu skolēni
61.	Izzinoša akcija Muzeju nakts pasākumā "Iepazīsti novadniekus"	17.05.2024.	Ģimenes ar bērniem
62.	BLN darbinieku piedalīšanās Erasmus+ projektā un mācības "Bridging Gaps: atšķirību pārvarēšana, ar mērķi veicināt bibliotekārus atbalstīt jauniešus ar īpašām vajadzībām" Šauļos, Lietuvā	13.05.2025.– 19.05.2025.	–
63.	Biedrības "Attīstības un inovāciju mācību centra" projekta "Lasītrosme – prieks un drosme" animācijas darbnīcas "Lasītrosme – prieks un drosme"	04.06.2025.– 06.06.2025.	1.–6. klašu skolēni
64.	BLN darba ar bērniem un jauniešiem prezentēšana un pieredzes stāsti angļu valodā	19.06.2025.	Lietuvas sešu Šauļu reģiona bibliotēku pārstāvji
65.	Pužļu likšanas akcija Jauniešu literatūras lasītavā "Darām kopā"	12.06.2025.– 29.08.2025.	7.–9. klašu skolēni
66.	BLN vadītājas intervija žurnālam "Ilustrētā Junioriem" 2025. gada augusta numuram par tēmu "Profesija"	01.07.2025.	Žurnāla "Ilustrētā Junioriem" lasītāji
67.	BLN darba ar bērniem un jauniešiem prezentēšana un pieredzes stāsti angļu un krievu valodās	23.07.2025.	Erasmus+ kolēģi no Polijas
68.	Vasaras galda spēļu maratons ģimenēm "Spēļu tornis"	14.07.2025.– 31.08.2025.	Ģimenes ar bērniem
69.	Svētku karodziņu darbnīca "97 mirkļi" par godu Ogres pilsētas svētkiem un pilsētas 97. dzimšanas dienai	06.08.2025.– 22.08.2025.	BLN apmeklētāji
70.	Izzinošas aktivitātes un spēles Ogres pilsētas svētkos "Spēlējam kopā"	23.08.2025.	OCB viesi, ģimenes ar bērniem

71.	BLN vadītājas piedalīšanās ar stāstījumu par BLN aktualitātēm un piedāvājumu jaunajam mācību gadam seminārā sākumskolas pedagogiem Ogres Centra pamatskolā	22.08.2025.	ON skolu latviešu valodas un literatūras skolotāji
72.	Pirmās skolas dienas akcija jeb sveiciens lasītājiem “Sveicam Zinību dienā!” – veiksmīga mācību gada grāmatzīmes ar izlozēšana veiksmīgam mācību gadam ar jaukiem novēlējumiem	01.09.2025.	BLN apmeklētāji – skolēni
73.	Rudens brīvlaika foto izaicinājums “Brīvlaika bilžu karalis”	20.10.2025.– 24.10.2025.	1.–6. klašu skolēni
74.	Radoša Ziemassvētku rūķīšu gatavošanas aktivitāte “Uztaisi rūķītim rūķīti!”	09.12.2025– 13.12.2025.	1.–6. klašu skolēni
75.	Rūķīšu un banānu meklēšanas un skaitīšanas aktivitāte par godu Banānu/Pērtiķu dienai un Ziemassvētkiem	15.12.2025.– 23.12.2025.	OCB BLN apmeklētāji

Pielikums nr. 5 Bibliobusa darba pārskats

2025. gadā OCB mobilās filiālbibliotēkas (bibliobusa) darba prioritāte joprojām bija apkalpot reģiona lauku iedzīvotājus pēc iespējas tuvāk ne tikai lasītāju dzīvesvietai, bet kopš 2023. gada, arī darba vietai, veicinot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību pagastos un no centriem attālākās apdzīvotās vietās, paplašinot literatūras pieejamību un aktuālu domu apmaiņu starp lauku reģionu iedzīvotājiem.

Pārskata gadā nozīmīgākais OCB filiālbibliotēkas darba rezultāts bija vēl viena jauna maršruta īstenošana ON ar 9 jaunām pieturvietām.

2025. gada nozīmīgākais pasākums bija OCB pārstāvju dalība pirmajā Polijas Mobilo bibliotēku kongresā Gostiņā no 4. līdz 7. septembrim, kuru organizēja Gostiņas pilsētas bibliotēka un Polijas Nacionālais Mobilo bibliotēku forums ar Polijas Republikas Kultūras ministrijas un Nacionālā mantojuma ministrijas atbalstu. OCB kongresā piedalījās pēc Gostiņas pilsētas bibliotēkas aicinājuma. Komandējuma mērķis bija ne vien kongresa apmeklējums un jaunāko mobilo bibliotēku tendenču vērošana, bet arī dalība konferencē, kur ar priekšlasījumu par OCB bibliobusa ceļu pretī lasošākai sabiedrībai uzstājās bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite. Kongress pulcēja plašu dalībnieku skaitu un konferencē bija iespēja dzirdēt stāstījumus arī par Vācijas, Portugāles, Slovēnijas, Ukrainas, Horvātijas un Rietumāfrikas pieredzi darbā ar bibliobusiem. Kopumā kongress apliecināja un uzsvēra mobilo bibliotēku svarīgo lomu kopienu veidošanā un stiprināšanā. OCB sagatavotā prezentācija izcēla mobilo bibliotēku lomu lasītprīka veicināšanā, kur būtiska ir vietējo lasīšanas vēstnešu meklēšana un atrašana, kā arī bibliobusa klātbūtne un personiskas satikšanās pilsētas svētkos, ciemošanās izglītības iestādēs. Tā kā bibliobuss ir OCB filiālbibliotēka, tikšanās ar dažādu valstu kolēģiem Polijā ļāva prezentēt arī bibliotēku un stāstīt par OCB darbu.

2025. gada 10. un 11. novembrī OCB pārstāvji viesojās Tallinā, Igaunijā, kur iepazīna Tallinas bibliotēkas mobilo bibliotēku. Lai gan vizītes pamatmērķis bija iepazīt mobilās bibliotēkas pakalpojumus un mūsdienīgo bibliobusu, kas pirms gada sācis darbu, Tallinas apciemošanas laikā bija iespēja apmeklēt arī vairākas vietējās bibliotēkas un iepazīt pilsētas bibliotēku sistēmu. Interesanti, ka katra Tallinas bibliotēku tīkla bibliotēka specializējas kādā atsevišķā jomā un piedāvā lietotājiem ne vien ierasto bibliotekāro pakalpojumu, bet arī, piemēram, sporta inventāra vai darba rīku īri, sēklu bibliotēku vai pat iespēju kļūt par zaļā stūrīša īpašnieku kopienas dārzā. Komandējuma laikā apmeklētās Sudalinas, Pelguranas, Kanukukes un Vimsi bibliotēkas pārliecināja, ka mūsdienīgai bibliotēkai arvien jāattīstās un jāmeklē citādāki ceļi pie jauniem lasītājiem. Tallinas bibliotēkas mobilā bibliotēka pārsteidza ar mūsdienīgumu un līdz niansēm pārdomāto tehnisko nodrošinājumu. Mobilās bibliotēkas pakalpojums joprojām aktuāls arī ON, kur lasītājus nu jau astoņos reisos mēnesī satiek OCB bibliobuss. Šī pakalpojuma attīstība un modernizēšana šobrīd ir OCB viens no būtiskākajiem nākotnes mērķiem.

1. Vispārīgs filiālbibliotēkas raksturojums

OCB mobilā filiālbibliotēka apkalpo lasītājus ON 14 pagastos. Bibliobusa darbības mērķis ir nodrošināt bibliotekāros pakalpojumus pēc iespējas tuvāk lasītāju dzīvesvietai un darba vietai. Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām tiek īstenoti maršruti, un lasītāji tiek apkalpoti vienu reizi mēnesī noteiktā mēneša dienā un laikā. Kopā ik mēnesī braucieni notiek astoņos maršrutos. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 52 pieturvietās.

2. Finansiālais nodrošinājums

Informācija par bibliobusa kopējo finansiālo nodrošinājumu iekļauta OCB finanšu atskaitē, jo bibliobusa bibliotekāre veic darba pienākumus arī OCB lasītāju apkalpošanas nodaļā. Šajā pārskatā aplūkots pašvaldības finansiālais nodrošinājums bibliobusa krājuma papildināšanai 2025. gadā.

	2023	2024	2025
Krājuma komplektēšana	2264	2352	2550

1.tab. Bibliotēkas izdevumi

2025. gadā bibliobusa krājuma papildināšanai izlietoti 2550 EUR, (+198 EUR) un tas ir par 8,4% vairāk kā iepriekšējā gadā. Pēc tabulas redzams, ka šī gada finansiālais nodrošinājums krājuma iegādei ir tikai nedaudz palielinājies, bet tas ir uzskatāms par labu un vērtējams kā attīstību veicinošs. Katru mēnesi, iegādājoties jaunus izdevumus, krājums tiek regulāri papildināts ar aktuālu literatūru, un lasītāji ir apmierināti ar jauno grāmatu piedāvājumu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Kopš 2020. gada bibliobusa pakalpojums piedzīvojis pozitīvas pārmaiņas, kad tika iegādāts lietots VOLVO markas autobuss, kas bibliobusa funkciju pirms tam veicis Vācijā, būtiski uzlabojusies pakalpojuma pieejamība, kvalitāte un kopējā lasītāju apmierinātība ar sniegto pakalpojumu. Autobusā lasītājiem pieejams viss bibliobusa krājums ikkatrā maršrutā un pieturvietā, un plauktos vēl pietiek vietas jaunieguvumiem. Bibliobusā grāmatas tiek izsniegtas elektroniski BIS ALISE. Darbs tiešsaistē tiek veikts ar portatīvo datoru un LMT bezvadu interneta pieslēgumu.

Regulāri tiek veikta krājuma izvērtēšana, tā fiziska sakopšana, kā arī tiek veikti nepieciešamie vizuālie uzlabojumi pieejamās literatūras krājumam (nozaru pārkārtošana, grāmatu daļu atjaunināšana un papildināšana). Šogad tika iegādāti jauni grāmatu daļēni, ar uzrakstiem latviešu mākslinieka Anša Cīruļa rokrakstā *Cirulis Display* burtveidolā (vienoti visai OCB), kas neapšaubāmi ir vizuāli pievilcīgi un rada estētiski baudāmu plauktu noformējuma skatu.

4. Personāls

Bibliobusā strādā viens bibliotekārais darbinieks un šoferis. Bibliotekārei ir viena darba slodze, kas tiek sadalīta starp darbu bibliobusā un pienākumiem OCB LAN. Nepieciešamības gadījumā viņu aizvieto OCB LAN vadītāja.

Bibliotekāre regulāri paaugstina profesionālās zināšanas, ja ir iespēja un nav jāpiedalās lasītāju apkalpošanas procesā bibliobusā vai OCB LAN, piedaloties OCB un citu organizāciju rīkotajos semināros, kā piemēram:

- 27.03.25. piedalījās OCB rīkotajā seminārā Iksšķilē “Apciemojam kolēģus”;
- 24.04.25. piedalījās OCB rīkotajā “Bibliotēku nedēļas seminārs”;
- 29.05.25. piedalījās Ogres novada publisko bibliotēku izbraukuma seminārā, izzinot vēsturisko Ķeguma novadu (t. sk. Ķeguma, Rembates un Bīrzgales bibliotēkas);
- 31.07.25. piedalījās OCB rīkotajā ON publisko bibliotēku darbinieku izbraukuma seminārā, apmeklējot Olaines vidusskolas bibliotēku un Jelgavas bērnu bibliotēku “Zinītis”;
- 15.10.25.–16.10.25. platformā www.stars.gov.lv piedalījās VARAM digitālo pašapkalpošanās prasmju 3. līmeņa mācībās un ieguva sertifikātu “Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes”;
- 30.10.25. piedalījās ON publisko bibliotēku izbraukuma seminārā Lauberes kultūras namā “Ar grāmatu pāri kontinentiem un cauri laikiem”;
- 05.11.25. un 14.11.25. platformā TEAM piedalījās Latviešu valodas aģentūras organizētajos semināros par aktuālām tendencēm latviešu jaunākajā literatūrā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2025. gadā lasītāji tika apkalpoti sešos novada un divos Ogres pilsētas maršrutos, katrā no tiem vienu reizi mēnesī. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 52 pieturvietās.

Gada laikā bibliobusā ir reģistrēti 72 jauni lasītāji (t.sk. 22 bērni: pirmsskolas vecuma bērni – 3; 1.–4. klases skolēni – 8; 5.–7.klases skolēni – 10; vidusskolēni – 1), attiecīgi: 1.pilsētas maršrutā – 1, 2.pilsētas maršrutā – 1, 2.novada maršrutā – 1, 5.novada maršrutā – 1, 6.novada maršrutā – 18.

Aktīvo lasītāju skaits pārskata periodā ir 331, kas ir par 60 vairāk nekā 2024. gadā. Neliela daļa lietotāju paralēli bibliobusam apmeklē arī OCB lasītavu, lai izlasītu jaunāko periodiku, vai abonementu, jo literatūras izvēle tur ir plašāka, vai, piemēram, ziemas periodā OCB abonementu neapmeklē, bet dodas uz bibliobusu, jo tā pieturas Ogres pilsētā atrodas tuvāk viņu dzīves vai darba vietai. Daļa lasītāju, kas apmeklē bibliobusu, ir arī lasītāji sava novada vai pilsētas bibliotēkā.

Joprojām aktīvi tiek strādāts pie bibliobusa pakalpojumu paplašināšanas, īstenojot mērķi apkalpot lasītājus pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai un arī darba vietai, kā rezultātā 2025. gada 25. februārī notika pirmais reiss vēl vienā jaunā bibliobusa maršrutā ar 9 pieturvietām (“Aizupes”, “Kalnāji”, “Ceplīši”, “Dobelnieki”, Ikšķīles Brīvā skola, Dobeles iela, Baldones/ P. Brieža iela, Jaunogres prospekts un Skolas iela 13). No sākotnēji 7 lasītājiem pirmajā reisā februārī, to skaits martā bija palielinājies līdz 17, bet gada laikā ir pieaudzis līdz 41 lasītājam, kas izmanto bibliobusā esošo grāmatu krājumu. Uzteicama sadarbība ir izveidojusies ar Ikšķīles Brīvo skolu – 2025. gadā par bibliobusa lasītājiem ir kļuvuši 18 šīs skolas skolēni un 4 pedagogi.

Kā vienmēr, lasītājiem, kuriem ir veselības problēmas un ir grūtības atnākt līdz autobusam vai tajā iekāpt, bibliotekāre atlasa grāmatas jau iepriekš un aiznes tās līdz lasītāja namdurvīm.

Kā viesi bibliobusu 2025. gadā ir apmeklējuši 660 interesenti (t.sk. 456 bērni līdz 18 gadiem) ne tikai no Latvijas, bet arī no Igaunijas, Lietuvas un Ukrainas.

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	254	271	331	+6,69; +22,14
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	38	47	70	+23,68; +48,94
Bibliotēkas apmeklējums	2560	2691	2908	+5,12; +5,12
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	337	352	632	+4,45; +79,55
Virtuālais apmeklējums	3582	3718	18824	+3,8; +406,29
Izsniegums kopā	7107	7379	7465	+3,64; +1,17
<i>t. sk. grāmatas</i>	7107	7379	7465	+3,64; +1,17
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	-	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	404	408	448	+0,74; +9,8

2.tab. Bibliobusa pamatrādītāji

Kā redzams 2. tabulā, tad pārskata periodā visi bibliobusa pamatrādītāji ir palielinājušies, salīdzinoši ar 2024. gadu, kas liecina par bibliobusa pozitīviem un stabiliem darba rezultātiem.

Ja pieprasītās grāmatas nav bibliobusa krājumā, lasītājiem tiek nodrošināti izdevumi no OCB LAN un BLN nodaļu krājumiem; dažkārt bibliobusa krājumā esošie eksemplāri, pēc pieprasījuma, tiek izsniegti OCB un reģiona bibliotēku lasītājiem.

Kopš 2023. gada bibliobuss, sadarbībā ar LNERB un OCB, saviem lasītājiem piedāvā pielāgoto literatūru – palielinātas drukas, vieglās uztveres un audio grāmatas. Bibliobusa lasītāju vidū atzinību ir guvuši izdevumi ar palielinātu druku. 2025. gadā to ir izmantojuši 3 lasītāji – izsniegumu skaits 36.

Lietotāji labprāt ņem lasīšanai iepriekšējo gadu OCB lasītāvā norakstīto un bibliobusam dāvināto periodiku, kā arī izmanto grāmatu kasti „Lasītājs – lasītājam”.

6. Krājums

Bibliobusa grāmatu krājuma komplektēšana, ņemot vērā finanšu iespējas, notiek atbilstoši lasītāju pieprasījumam – galvenokārt latviešu valodā. Krājums tiek veidots, ņemot vērā lasītāju intereses un pieprasījumus, kā arī piedāvā iespēju iepazīties ar jaunāko literatūru. Grāmatas, pārsvarā, tiek iegādātas pie grāmatu tirgotāja “Virja LK” un apgāda “Zvaigzne ABC” grāmatnīcā. Tiek izmantota arī iespēja tās iegādāties grāmatu apgādā “Kontinents” un “Jāņa Rozes” grāmatnīcā.

Papildus pašvaldības finansējumam, 2025. gadā bibliobusa krājums tika papildināts ar 17 dāvinājumu eksemplāriem. Pārskata gadā krājums papildināts arī ar projektu „Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”. Projektā bibliobusa krājums tika papildināts ar 9 jauniem izdevumiem 162,53 EUR vērtībā. VKKF mērķprogrammas ietvaros LNB programmā BJVŽ 2025 krājums tika papildināts ar 20 eksemplāriem 195,08 EUR vērtībā. Jaunieguvumu skaits 2025. gadā: 250 eksemplāri 2970,06 EUR vērtībā.

Bibliobusa grāmatu krājums: 3835 eksemplāri.

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2264	2352	2550
<i>t. sk. grāmatām</i>	2264	2352	2550
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	213	478	533
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	-	-	-

3.tab. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad finansējums krājumam, rēķinot vidēji uz katru lasītāju bija 11,17 EUR, šogad, palielinoties lasītāju skaitam (+60) un ņemot vērā arī cenu pieaugumu grāmatām, šogad tas ir samazinājies par 3,47 EUR un sastāda 7,70 EUR, bet skrupulozi izvērtējot un veiksmīgi kalkūlējot grāmatu iegādi, bibliobusa krājuma finansējumu var uzskatīt par pietiekamu.

Kā redzams 3. un 4.tabulā, 2025. gadā turpinājās darbs pie bērnu un jauniešu literatūras krājuma atjaunošanas. Domājot par lasītāja vairošanu īpaši šai auditorijai, esošais literatūras krājums tika atjaunots un papildināts vēl par 57 eksemplāriem ar mērķi padarīt to pievilcīgāku un saistošāku, tādējādi mudinot lasītājus to izmantot.

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	210	307	250
<i>t. sk. grāmatas</i>	210	307	250
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	60	64	96
<i>t. sk. bērniem</i>	22	96	57
Izslēgtie dokumenti	245	205	220
Krājuma kopskaits	3703	3805	3835
Grāmatu krājuma apgrozība	1,9	1,9	1,9
Periodisko izdevumu apgrozība	-	-	-

4.tab. Krājuma rādītāji

Labā sadarbība ar OCB nodaļām veicina lasītāju pieprasījumu sekmīgu izpildi. Bibliobusa lasītāju intereses ir daudzpusīgas, bet, lielāko daļu bibliobusa grāmatu izsniegumu veido latviešu oriģinālliteratūra (kā tas redzams 5. tabulā) un tulkotā daiļliteratūra (2025. gadā kopā iegūti 173 jauni eksemplāri). Vislielākā lasītāju interese ir par jaunākajām izdotajām grāmatām (it īpaši, par jaunāko oriģinālliteratūru) un ar gandarījumu var apgalvot, ka pieprasījums pēc tām tiek nodrošināts veiksmīgi, ņemot vērā finansējuma samazināšanos (-3,47 EUR) vidēji uz katru lasītāju. Vēl aizvien romāni un kriminālromāni ir pieprasītākā literatūra. Interesē arī vēsturiska un populārzinātniska literatūra, kā arī izdevumi par norisēm Latvijas un pasaules politikā (2025. gadā kopumā iegūti 33 jauni nozaru literatūras eksemplāri). Iecienīti ir arī ceļojumu apraksti un grāmatas par sabiedrībā pazīstamu personību dzīvi, ko lasa gan sievietes, gan vīrieši. Bibliobusa krājumā 2025. gadā saņemti 250 jauni eksemplāri latviešu valodā, kas, ņemot vērā grāmatu cenu pieaugumu, ir par 57 eksemplāriem mazāk nekā iepriekšējā gadā. Joprojām, pieprasītas ir neliela formāta grāmatas, kuras viegli noturēt rokās, tādēļ nemainīgi iecienīta paliek sērija „Vakara romāns” un “Lata romāns”.

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Daudziņa Z.	Bērnudienas Komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	20
2	Kostello M.	Čeringemas mistērijas. 2. grāmata	Latvijas Mediji	2023	17
3	Krekle M.	No ugunīm un sniega	Latvijas Mediji	2024	14
4	Jučkoviča Kr.	Nesaki ne jā, ne nē	Latvijas Mediji	2024	13
5	Žuravska Dz.	Viss mainījās vienā naktī	Sol Vita	2024	13

5.tab. Lasītāko grāmatu tops

Pārskata periodā ir notikusi krājuma inventarizācija.

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pārskata periodā regulāra ikmēneša sadarbība izveidojās ar Ikšķiles Brīvās skolas skolēniem, kuri apmeklē bibliobusu un var iepazīties ar jaunāko literatūru, kā arī var pasūtīt vajadzīgās grāmatas no OCB.

2025. gadā, pēc vairāku ON skolu aicinājuma, bibliobuss devās ciemos, lai iepazīstinātu skolēnus ar tā darbību un sniegtajiem pakalpojumiem:

- ✓ 18.02.25. Ogresgala pamatskolā bibliobusu apciemoja skolotāji un 117 skolēni no 1. līdz 9. klasei. Bibliobusa ciemiņi pārliecinājās, ka lielajā, baltajā autobusā iekšā tiešām ir daudz grāmatu. Visas dienas garumā bibliobusā valdīja jauks satikšanās un iepazīšanās prieks un sarunas par grāmatām un lasīšanu;
- ✓ 06.03.25. Tīnūžu sākumskolā grāmatu busiņu apciemoja kopumā ap 80 skolēnu un skolotājas, kas novērtēja gan bibliobusa plašumu, gan grāmatu piedāvājumu;
- ✓ 13.05.25. Lēdmanes pamatskolas *Facebook* kontā pēc tikšanās ar bibliobusu, varēja lasīt šādu ierakstu:

*“Mazā **Ogres Centrālā bibliotēka** uz riteņiem – **Bibliobuss!***

13.05. mūsu skolas 1.–3. klašu skolēni iepazīnās ar Ogres bibliobusu – īpašu grāmatu autobusu, kas ved lasīšanas prieku uz dažādām vietām Latvijā! 🤗

Bērni uzzināja, kā darbojas mobilā bibliotēka, kā tiek izvēlētas grāmatas un kāpēc bibliobuss ir tik svarīgs tiem, kas dzīvo tālāk no pilsētām vai bibliotēkām. 📖

🎵 Ogres busiņa mazhimniņa:

Laba slava Busiņam –

Tuvu, tālu draugi tam!

Visi tajā iekāpt grib –

Paskatīties, kā tur ir!!! Paldies bibliobusa komandai par šo sirsnīgo tikšanos! Tādas pieredzes palīdz veidot lasītprieku jau no mazotnes!” 🧡

8. Novadpētniecība

Bibliobusā tiek piedāvāta iespēja, iepriekš pasūtot, izmantot OCB pieejamos novadpētniecības materiālus: novadpētniecības tematiskās mapes, kā arī izmantot Lokālās kultūrvides informācijas un skolēnu darbu datu bāzi.

9. Publicitāte

Lai popularizētu un informētu sabiedrību par OCB bibliobusā sniegtajiem pakalpojumiem, tiek izstrādāti dažāda veida paziņojumi – afišas, bukleti, video, kā arī regulāri tiek publicēta informācija vietējās nozīmes medijos. OCB tīmekļa vietnē www.ocb.lv, sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodama informācija par mobilās filiālbibliotēkas maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī *Facebook*, kur bibliobusa bibliotekāre regulāri atspoguļo bibliobusa darbības pakalpojumus, kā arī *Twitter* sociālo tīklu kontos. Bibliobusam ir savs *Instagram* konts ([@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss)) – pārskata periodā ar 291 sekotāju un 95 publikācijām. Informāciju par bibliobusa ikmēneša reisiem var uzzināt portālā Ogrenet un pašvaldības izdevumā “Savietis”.

2025. gadā bibliobusa atpazīstamību popularizēja gan pašreklāma, gan ON dome:

- 30.05.25. – bibliobuss, kā OCB pārstāvis, piedalījās Ķeguma pilsētas svētkos “Saules atspulgā”. Apmeklējuma laikā svētku dalībnieki un viesi varēja iepazīties ar bibliobusa vēsturi, sniegtajiem pakalpojumiem un pieejamību.
- 22.08.25. – Ogres pilsētas svētkos, mobilā filiālbibliotēka ar moto “Iekāp, busā, pavēro – sameklē un savieto!” sevi prezentēja Brīvības ielas gājēju posmā pieturā “Bibliobuss.” Interese par mobilo bibliobusu bija ievērojama – 3 stundu laikā to apmeklēja ap 250 interesentu, kuri varēja ne tikai uzzināt par tā darbību un sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī piedalīties dažādās aktivitātēs un izzinošās spēlēs saistībā ar bibliobusu. Tika saņemti tik daudz komplimenti, laba vēlējumi un atzinīgi vērtējumi bibliobusa darbībai, ka vēl ilgi varēja sajūst svētku noskaņu.
- 08.11.25. – OCB kolēģu veidoto videorullīti par bibliobusa darba ikdienu varēja vērot LNB notikumu cikla LG500 noslēdzošā pasākuma “Cauri tumsai ar grāmatu” tiešraidē.

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Aktīva sadarbība norit gan ar Lielvārdes pilsētas, gan Lāčplēša bibliotēku, uz kurām bibliotēkas lasītāju pieprasījumu izpildei, izmantojot SBA, tiek nogādātas OCB krājuma grāmatas. Bibliobusu kā iespēju saņemt vai nogādāt grāmatas uz/no OCB 2025. gadā izmantojušas arī Krapes, Ķeipenes, Mazozolu, Lauberes un Madlienas pagastu bibliotēkas.

Veiksmīga sadarbība 2024. gadā aizsākās ar Lauberes bibliotēkas bibliotekāri M. Livčāni, kura OCB bibliobusa lasītājiem piedāvāja iespēju izmantot daiļdarbus no Trimdas “Grāmatu klēts” – Latvijā lielākā trimdas grāmatu krājumā esošajiem izdevumiem, kurus atzinīgi novērtēja vecākā gadagājuma lasītāji.

2025. gadā grāmatu klāsts no šīs īpašās trimdas latviešu literatūras kolekcijas bibliobusa lasītājiem tika atjaunots vēl par 30 eksemplāriem.

2025. gadā īstenota arī veiksmīga sadarbība ar LNB 960 stundu profesionālās tālākizglītības programmas "Bibliotēku zinības" studenti, kura prakses laikā iepazinās ar bibliobusa darbību un sniegtajiem pakalpojumiem.

Sadarbībā ar ON domi, sākot ar 2025. gadu, bibliobusā varēja saņemt ON pašvaldības informatīvo izdevumu "Savietis".

PASĀKUMI

Ogres Centrālā bibliotēka, 2025

2025. gadā OCB tika organizēti pasākumi dažādām interesentu grupām. Izstāžu stendi devuši iespēju vairākiem māksliniekiem organizēt personālizstādes, kas atsvaidzināja bibliotēkas ikdienu un raisīja interesi ne tikai grāmatu lasītājiem, bet arī mākslas baudītājiem. Bibliotēkā notika arī vairākas tikšanās ar autoriem un personībām, bet viens no lielākajiem gada notikumiem bija forums Lasītrosme, kas OCB pulcēja gandrīz 100 bērnu lasītprieka vēstnešus, skolotājus un bibliotekārus.

- ✓ 2025. gadā no janvāra līdz jūnijam turpinājās grāmatu kluba “Lasītrosme” ikmēneša tikšanās. Grāmatu klubs “Lasītrosme” ir bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem. Tajā katru mēnesi tika runāts par kādu ar bērnu literatūru saistītu tēmu. Iecerēts, ka 2026. gadā grāmatu klubs tiks atjaunots.

- ✓ 27. februārī ON bibliotēku darbinieces tikās metodiskajā seminārā, un šoreiz tā bija iespēja dalīties pieredzē, labajā praksē, ieteikumos un atzinības vārdos kolēģiem. Seminārā iepazīnām jaunās kolēģes, dzirdējām pagājušā gada veiksmes un izaicinājumus, izvērtējām paveikto un gada atskaitēs ierakstīto. Šīs tikšanās vērtīgākā daļa bija dalīšanās, un katra novada bibliotēka ar lepnumu stāstīja, kas paveikts, organizēts un sasniegts 2024. gadā.

- ✓ 27. marta rītā ON bibliotēku darbinieki pulcējās ikmēneša seminārā, šoreiz [Ikšķiles pilsētas bibliotēka](#). Lielai daļai novada kolēģu tā bija pirmā iepazīšanās ar Ikšķiles pilsētas bibliotēkas jauno mājvietu. Vēlāk semināra dalībnieki uzzināja interesantus faktus arī par Ikšķiles vēsturi Intas Muižzemnieces stāstījumā, bet īsts sacensības gars valdīja kolēģu veidotajā viktorīnā, kurā bija jāatbild uz jautājumiem par Ikšķili, literatūru, ON bibliotēkām un mūsdienu jauniešu žargonvārdiem. Semināra otrajā pusē klausījāmajos biedrības [Ikšķiles Senioru skola](#) vadītājas Sanitas Bertmanes stāstu, kas iedvesmoja veidot senioru kopienas ikvienā pagastā un pilsētā. Savukārt, Eduards Pauls Burgmanis, Swedbank Mobilās konsultēšanas nodaļas vadošais klientu konsultants, atraktīvi un interesanti stāstīja par finanšu krāpniecību un to, kā sevi no tās pasargāt.

- ✓ 24. aprīlī ON publisko un skolu bibliotēku darbinieki tikās metodiskajā seminārā. Semināra saturs šoreiz tika veidots tā, lai tas būtu noderīgs gan profesionāli, gan personiski. Swedbank vadošā finanšu konsultante Terēze Baumgartena informēja par noderīgiem rīkiem uzkrājumu veidošanai drošākai šodienai un arī nākotnei. Savukārt OCB metodiķe Līga Beināre rosināja domāt par laika plānošanu un ieteica vienkāršas, bet efektīvas metodes laika plānošanai saspringtā ikdienā. Semināra noslēguma bibliotekāres tikās ar psiholoģi, pedagoģi un "Agritas skaistuma studijas" vadītāju Agritu Grosbarti, kas atraktīvā stāstījumā mudināja domāt par personisko stilu un tēlu, kā arī to, kā ārējais izskats ietekmē apkārtējo domas par otru.

- ✓ 29. maijā ON publisko bibliotēku darbinieki devās nu jau tradicionālajā izbraukuma seminārā. Šoreiz viesus uzņēma kolēģi no [Ķeguma pilsētas bibliotēka](#), [Rembates pagasta bibliotēka](#), [Birzgales pagasta bibliotēka](#) un [Tomes pagasta bibliotēka](#). Izbraukuma semināri ir iespēja apciemot novada bibliotēkas, kā arī iepazīt īpašās novada vietas un uzņēmumus – ekskluzīvo rotaļlietu galdnieku Arni Paulu, “Rembates šokolādei”, sveču ražotni un kultūrtelpu [Un:Te candles](#), Ķeguma muzeju Tomē un atpūtas māju “Baltupes”. Seminārā sveicām un paldies par ieguldīto darbu bibliotēku nozarē teicām šī gada darba jubilāriem, un šoreiz tie bija: Maiga Livčāne, Lauberes pagasta bibliotēka (45 darba gadi bibliotēkā); Gaļina Sabļina, OCB (40 darba gadi bibliotēkā); Dace Vecziediņa, Lāčplēša bibliotēka (25 darba gadi bibliotēkā); Inese Cīrulle, Ķeguma pilsētas bibliotēka (20 darba gadi bibliotēkā); Liene Kainaize, Ciemupes bibliotēka (10 darba gadi bibliotēkā).

- ✓ 10. jūnijā OCB pulcējās bibliotekāri, pedagogi un lasītprieka veicinātāji no visas Latvijas. Konference "Lasītrosme: forums par brīvās lasīšanas metodi Latvijas skolās" izskanēja kā programmas "Lasītrosme" mācību gada noslēguma pasākums, un tā mērķis bija pārliecināt – brīvās lasīšanas metode skolās un izglītības iestāžu sadarbība ar bibliotēku ir skolēnu lasītprieka veicināšanas pamatā. Foruma programmu veidoja aizraujoši un iedvesmojoši lektori, kas ar priekšlasījumiem izcēla brīvās lasīšanas metodes ieguvumus un runāja par lasīšanas dažādajiem aspektiem. LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes Izglītības pētniecības institūta vadošā pētniece Antra Ozola stāstīja par Latvijas skolēnu rezultātiem Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījumā PIRLS 2021, savukārt par personiski pieredzēto, novēroto un diplomdarbā izpētīto vēstīja rakstniece, Carnikavas vidusskolas latviešu valodas skolotāja Agnese Vanaga, kas brīvās lasīšanas metodi pagājušajā mācību gadā ieviesusi un izmantojusi divās 4. klasēs. LNB Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova priekšlasījumā "Lasītāju līderība" atgādināja, ka labs līderis ir tas, kas lasa, turklāt lasa daudz. Savukārt foruma noslēgumā drāmas terapeits, režisors Viesturs Roziņš stāstījumā par lasīšanas psiholoģisko pusi atgādināja, ka lasīšana ir cieši saistīta arī ar mieru un garīgo veselību.

Foruma programmā izskanēja arī divas diskusijas. OCB bibliotēku informācijas speciālistes Aijas Bremšmites vadītā diskusija atklāja programmas "Lasītrosme" sasniegumus un pozitīvos aspektus, savukārt Ogres Valsts ģimnāzijas skolēns Nauris Pinne sarunā ar Ogres lasošajiem jauniešiem izdibināja, kā izaugt par īstu lasītāju un ko tad lasa jaunā paaudze.

- ✓ 31. jūlijā ON bibliotēku darbinieki devās izbraukuma seminārā un šoreiz apmeklēja skaisto un iedvesmojošo Zemgali. Olaines 1. vidusskolā mūs laipni uzņēma skolas bibliotēkas vadītāja Aija Ilva Jankava, kas pastāstīja par pašas izloloto kustību "Kopiena lasa". Kustība kļuvusi par pamatu aktīvai sadarbībai starp visām novada bibliotēkām, veidojot spēcīgu un vienotu lasītāju kopienu. ON kolēģus apbūra bibliotēkas skaistās, gaumīgās telpas un iedvesmoja bibliotēkas vadītājas aizrautīgais stāstījums. Jelgavā apciemojām Jelgavas pilsētas bibliotēku un [Jelgavas bērnu un jauniešu bibliotēka "Zinītis"](#), kur uzzinājām abu bibliotēku tapšanas stāstu, satikām kolēģus un guvām jaunas idejas darbā ar lasītājiem. Jelgavas Vecpilsētas māja ļāva ieskatīties pilsētas bagātajā vēsturē, savukārt izbraukuma semināra noslēgumā apmeklētā Z/s Trubenieki atklāja šitaki sēņu audzēšanas noslēpumainās aizkulises.

- ✓ 22. un 23. augustā krāšņi aizvadīti Ogres pilsētas svētki, kuros dažādas aktivitātes gan lieliem, gan maziem svētku svinētājiem piedāvāja arī OCB. 22. augusta vakarā pilsētas centru pieskandināja Novada dienas, kur paviesojās arī OCB mobilā bibliotēka jeb bibliobuss. Ogrēniešiem un pilsētas viesiem tā bija iespēja apskatīt iespaidīgo grāmatu autobusu, kā arī piedalīties dažādās aktivitātēs. Svētku kulminācijas dienā 23. augustā priecājamies satīties bibliotēkā, kur svētku svinētājus gaidīja lielformāta spēle "Ceļā uz 100", kā arī izzinošas aktivitātes. Tie, kas sestdien izvēlējās iegriezties bibliotēkā, izkrāsoja lācēna Ērika monētu, atcerējās Ērika Hānberga leģendāro teicienu, lika puzzle ar Vilhelma Purvīša gleznas attēlu un kārtoja pareizā secībā ON vilcienu pieturas.

- ✓ 11. septembrī OCB skanēja dzeja. Dzeja svin – šogad, kad Dzejas dienu tradīcijai svinam 60 gadus, dzeja Latvijā un pasaulē izskan ar šādu saukli. Īstus dzejas svētkus piedzīvojām arī mūsu bibliotēkā. Brīvais dzejas mikrofons pulcēja lielus un mazus dzejas lasītājus, un bibliotēkas 1. stāva ātrijs čaukstēja atskaņās, vārsnās un gandarījumā, ka izvēlēto mīļāko dzejolis izdevies nolasīt godam. Lasījumos piedalījās Ogres Kalnas pamatskolas 2.g klase, [Ogres Centra pamatskola](#) 6.b klase, Ogres Baltā skola un Jaunogres pamatskola skolēni. Svētku dienu noslēdza vakara pasākums, kurā ar dzejas lasījumiem uzstājās Kārlis Vērdiņš, un klausītājiem bija iespēja dzirdēt fragmentus no dzejnieka topošā krājuma "Nekas". Pasākumu papildināja arī Ogres Valsts ģimnāzijas skolēnu priekšnesums – Kārļa Vērdiņa dzejas retrospekcija eīdēs, ko sagatavot palīdzēja skolotāja Ligita Landorfa.

- ✓ 8. novembrī visā Latvijā un diasporu kopienās pieredzējam notikumu cikla LG500 noslēguma pasākumu "Cauri tumsai ar grāmatu". Tiešraide no LNB bija skatāma arī OCB, kur visas dienas garumā norisinājās dažādi ar grāmatām, lasīšanu un literatūras vēsturi saistīti notikumi un aktivitātes. Dienas pirmajā pusē bibliotēkā gaidījām ciemos skolēnus, kas piedalījās novadpētniecības nodarbībā par Ogres skolu vēsturi, spēlēja lielformāta galda spēli "Ceļā uz 100" un piedalījās literāri radošās aktivitātēs. Pēcpusdienā un pievakarē turpinājām vērot tiešraidi, kur pasākuma sadaļā "Digitālās vakariņas" vēstījām par OCB mobilo filiālbibliotēku jeb bibliobusu, kas darbojas nu jau gandrīz 30 gadus un veicina lasīšanu arī digitālajā laikmetā. Svētku dienā un līdz pat novembra beigām bibliotēkas 2. stāvā apskatāma instalācija "Grāmatas ceļš", kas simboliski parāda grāmatas tapšanas posmus un attīstību, kā arī izstāde "Senās grāmatas Ogres Centrālajā bibliotēkā", kur iespējams iepazīt mūsu literāro mantojumu – īpaši vērtīgas un senas grāmatas, ko varam dēvēt par OCB dārgumiem. Svētki bibliotēkā turpinājās arī 8. novembra vakarā, kad improvizētā koncertā ēku papildīja mūzikas skaņas un muzikāli priekšnesumi, par ko paldies sakām mūsu lasītājiem.

- ✓ 27. novembrī, Spodrības dienas seminārā, ON bibliotēku darbinieki pulcējās OCB, lai dalītos pieredzē un gūtu jaunas zināšanas. Semināru atklāja Swedbank pārstāve Patrīcija Jasinska Kovaļenko, kas informēja par aktualitātēm pensiju sistēmā un uzkrājumu nākotni. Semināra turpinājumā OCB kolēģi dalījās pieredzē un iegūtajās zināšanās par MI rīku izmantošanu ikdienā, jauniešu lasīšanas paradumiem un pieaugušo ietekmi uz tiem, ON bibliotēku statistikas datiem, salīdzinājumā ar citiem Latvijas novadiem, kā arī par sensorās lasīšanas metodi, kas apgūta Šauļu Publiskajā bibliotēkā un jau tiek realizēta arī OCB nodarbībās.

- ✓ 13. decembrī OCB atklāta mākslinieces Lailas Džonsones personālizstāde "Tu vums". Izstādes atklāšanas dienā bibliotēkā pulcējās mākslinieces draugi, kolēģi un tuvinieki, kam bija iespēja baudīt īpašu performanci. Tajā skanēja Lailas Džonsones dzeja pašas mākslinieces izpildījumā, bet par muzikālo pavadījumu un ēterisku pasākuma noskaņu rūpējās mūziķis Artūrs Lūkins ar hanga spēli.

Bibliotēku darba kvalitāte, 2025	Efektivitāte							Krājums					Izmantošana			Infrastrukt.un piekļuve		Personāls
	Krājuma apgrozījums	Grāmatu apgrozījums	Period.apgrozījums	Mērķauditorijas skaits	Bibliotēka ar personālu, studijas gadā	Bibliotēka bez personāla, h.gadā	Izmaksas uz 1 akt.lietot.	Izmaksas uz 1 apkalpoj.iiedz.	Bilans apmeklēj.izmaksas	Dok. skaits uz 1 liet.	Izmaksas uz 1 akt.liet.	Izm.uz 1 apkalpoj.iiedz.	Apmekl.skaits uz 1 iiedz.	Apmekloto iedr. % dala	Lietotāju vietu pieejamība	Izmantojamība uz 100 iedr.	Darbinieku sk.pret 100 iedr.	
Bibliotēka																		
Ogres CB	1,68	1,54	2,7	23588	2230	572.00	99,06	27,05	0,65	10,38	17,94	4,9	41,83	27,31	0,01	3,39	0,08	
Bibliobuss	1,95	1,95			258		7,7		0,12	11,59	22,55							
Ikšķiles pils.b-ka	1,54	1,38	1,72	7693	2176		45,08	15,78	2,38	8,76	13,66	4,78	6,62	35,01	0,02	8,76	0,08	
Keguma pils.b-ka	1,0	0,58	1,11	2160	1931		169,76	56,82	6,97	28,71	28,81	9,64	8,15	33,47	0,03	19,44	0,19	
Lielvārdes pils.b-ka	0,78	0,80	0,68	7038	2034		67,88	14,49	5,67	19,23	15,14	3,23	2,56	21,34	0,004	3,23	0,07	
Birzgaļes pag.b-ka	1,16	0,65	3,51	1533	1634		104,73	18,79	3,64	21,79	26,47	4,75	5,16	17,94	0,01	5,15	0,07	
Jumpravas pag.b-ka	0,56	0,38	1,11	1684	1604		89,25	14,36	5,83	45,56	26,54	4,27	2,46	16,09	0,01	5,4	0,06	
Krapes pag.b-ka	0,76	0,66	0,93	567	1204		170,6	33,1	2,18	51,45	38,9	7,55	15,17	19,4	0,02	10,93	0,18	
Tomes pag.b-ka	0,69	0,56	1,64	721	1776		242,48	27,24	2,66	42,52	39,19	4,4	10,25	11,23	0,03	12,72	0,14	
Keipenes pag.b-ka	0,28	0,19	0,48	834	1434		131,02	28,12	2,25	45,6	13,26	2,85	12,5	21,46	0,03	13,57	0,12	
Lauberes pag.b-ka	0,64	0,45	2,06	573	1087		138,01	73,46	4,61	46,37	40,15	21,37	15,92	53,23	0,03	45,38	0,35	
Lēdmanes pag.b-ka	0,49	0,32	1,88	1044	1947		101,25	24,54	4,68	37,46	19,09	4,63	5,24	24,23	0,02	9,77	0,19	
Lāčplēša b-ka	2,71	1,46	9,15	7038	1907		56,13	6,24	3,08	9,02	24,51	2,72	2,03	11,11	0,002	0,91	0,03	
Madlienas pag.b-ka	0,69	0,54	1,48	1397	1618		122,11	28,93	3,9	42,32	30,66	7,27	7,42	23,69	0,02	20,97	0,14	
Mazozolu pag.b-ka	0,69	0,34	1,73	409	1560		183,44	51,13	1,24	49,14	35,08	9,78	41,11	27,87	0,02	13,84	0,24	
Ogresgala b-ka	0,99	0,81	1,78	1503	1939		87,54	24,11	5,03	21,32	21,8	5,83	4,79	27,54	0,01	5,72	0,13	
Ciemupes b-ka	1,16	0,82	3,29	1124	1712		105,42	18,38	3,29	21,43	25,11	4,38	5,59	17,44	0,01	5,6	0,09	
Meņģeles pag.b-ka	0,48	0,28	1,19	452	1874		200,03	52,66	7,67	51,49	25,02	6,59	6,86	26,33	0,02	11	0,22	
Rembates b-ka	0,6	0,36	1,23	1126	1706		128,93	17,29	3,28	34,23	29,14	3,91	5,27	13,41	0,02	7,13	0,09	
Suntažu pag.b-ka	1,83	1,38	4,62	1707	1786		57,61	16,5	3,04	16,61	33,09	9,48	5,43	28,65	0,002	5,68	0,06	
Taurupes pag.b-ka	0,84	0,7	1,68	678	1827		101,08	30,71	0,71	34,36	34,63	10,52	43,29	30,38	0,01	10,03	0,15	
Tīnūžu pag.b-ka	0,62	0,5	2,86	3178	1390		70,12	8,49	3,93	28,33	18,22	2,21	2,16	12,11	0,003	1,73	0,03	
KOPĀ	1,00	0,76	2,23	66047	36634.00	572.00	112,69	28,01	3,49	30,8	26,32	6,43	11,9	23,77	0,02	10,49	0,13	

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Bibliotēku izmantošana, 2025	Izsn.pa veidiem																				Latvijas b-kas													
Bibliotēka	Aktīvo liet. skaits	t.sk. bērni	Pārējie	B-kas apmeklējuma kopā	Fizisko apm. kop skaits	Peaugušie	t.sk. bērni un jaun. līdz 18 g.	Virtuālās apmeklējuma	t.sk. Bibliotēkas f.m.veidā	t.sk.heissistatūs kataloga izm.	t.sk. citi digitālie pakalpoj.	Izsniegumu kop skaits	t.sk. bērniem un jaun līdz 18 g.	Fiziskā krājuma izsniegums	Grāmatas	Seriālcdevumi	Audiovz. resursi	t.sk. Nāšādevumi	Braille raksts dok.	t.sk.Republicētie dok.	Pārējās krāj. vienības	Digitalālelektron. krāj. izsn.	t.sk.audio grām. un seriāliz.	Datubāzu izsniegums	t.sk. Abonētājs	Pasū veidoājs	Mācību grām.	Bērnu un jauniešu	SBA	No citām	Uz citām	Aktīvs konts soc.medijās		
Ogres CB	6,442	3,486	2,956	986,653	75,557	29,930	45,627	911,096	65,184	63,308	782,604	115,597	65,843	112,284	95,221	11,862	5	24			5,172	3,313	10	3,303	2,993	310	1,006	59,776	693	93	600	Jā		
Bibliobuss	331	70	261	21,732	2,908	2,276	632	18,824	7,465		18,824	7,465	448	7,465	7,465																			
Iksķīles pils.b-ka	2,693	1,522	1,171	50,959	36,573	18,692	17,881	14,386	6,405		7,981	36,778	14,603	36,411	28,549	4,015	96	1		901	2,849	367	51		316	316		12	12,480	80	68	12	Jā	
Keguma pils.b-ka	723	370	353	17,607	14,264	7,505	6,759	3,343	1,139		2,204	20,830	8,514	20,695	10,279	6,211			47		4,158	135		135	135		3	6,432	132	36	96	Jā		
Lielvārdes pils.b-ka	1,502	711	791	17,996	13,912	8,410	5,502	4,084	909		3,175	22,744	5,010	22,601	19,485	3,033	29	1			53	143		143	143		271	5,951	132	77	55	Jā		
Birzgales pag.b-ka	275	117	158	7,908	3,904	2,603	1,301	4,004	469		3,535	7,279	776	6,950	3,321	3,108					521	329		329	329			434	113	105	8	Jā		
Jumpravas pag.b-ka	271	139	132	4,151	3,522	1,668	1,854	629	629			7,193	1,640	6,890	3,493	3,397						303		303	303		2	746	14	11	3	Nē		
Krapes pag.b-ka	110	23	87	8,600	1,645	1,364	281	6,955	925		6,030	4,279	367	4,274	2,402	1,872						5		5	5			756	9	4	5	Jā		
Tomes pag.b-ka	81	17	64	7,389	1,589	1,468	121	5,800	564		5,236	3,174	75	2,304	1,741	563						870		870	870			196	51	45	6	Jā		
Keipenes pag.b-ka	179	71	108	10,426	1,578	1,172	406	8,848	1,227		7,621	2,374	353	2,320	1,248	672					400	54		54	54			432	29	25	4	Jā		
Lauberes pag.b-ka	305	101	204	9,124	4,435	2,832	1,603	4,689	1,018		3,671	12,245	1,476	8,994	5,752	2,407					835	3,251	33	3,218	3,218		8	2,038	302	50	252	Jā		
Lēdmanes pag.b-ka	253	116	137	5,471	4,416	2,272	2,144	1,055	481		574	4,831	587	4,683	2,667	2,016						148		148	148			587	12	3	9	Jā		
Lāčplēša b-ka	782	440	342	14,261	8,410	3,708	4,702	5,851	1,033		4,818	19,169	8,026	19,097	9,114	7,400					2,583	72		72	72		4	6,713	63	56	7	Jā		
Madlienas pag.b-ka	331	109	222	10,362	4,441	3,072	1,369	5,921	1,160		4,761	10,150	1,023	9,635	6,382	3,253						515		515	515			1,976	60	44	16	Jā		
Mazozolu pag.b-ka	114	47	67	16,813	1,429	1,004	425	15,384	884		14,500	3,999	513	3,840	1,420	2,420						159		159	159			652	17	17		Jā		
Ogresgala b-ka	414	185	229	7,198	5,058	3,232	1,826	2,140	1,149		991	8,769	1,896	8,723	5,751	2,972						46	9	37	37			1,330	119	103	16	Jā		
Ciemupes b-ka	196	56	140	6,288	2,886	2,243	643	3,402	1,196		2,206	4,922	730	4,863	2,968	1,735	2				158	59		59	59			121	112	77	35	Jā		
Menģeles pag.b-ka	119	28	91	3,102	1,470	1,279	191	1,632	864		768	2,977	231	2,990	1,347	1,583						47		47	47			151				Jā		
Rembates pag.b-ka	151	43	108	5,934	3,529	3,290	239	2,405	505		1,900	4,400	662	3,083	1,574	1,017					492	1,317		1,317	1,317			662	89	85	4	Jā		
Suntažu pag.b-ka	489	157	332	9,267	6,529	4,386	2,143	2,738	952		1,786	16,181	1,727	14,839	9,549	5,290						1,342		1,342	1,342			3,117	53	23	30	Jā		
Taurupes pag.b-ka	206	48	158	29,350	2,273	1,878	395	27,077	1,098		25,979	7,134	700	5,917	4,213	1,704						1,217		1,217	1,217		1	1,247	23	16	7	Jā		
Tīnūžu pag.b-ka	385	154	231	6,875	2,909	2,143	766	3,966	1,775		2,191	7,015	1,110	6,741	5,196	1,545						274		274	274		2	1,686	11	2	9	Jā		
KOPĀ	16,352	8,010	8,342	1,257,466	203,237	106,427	96,810	1,054,229	89,566	63,308	901,355	329,505	116,310	315,539	229,137	68,075	132	26	47	901	17,221	13,966	103	13,863	13,553	310	1,309	107,991	2785	1587	1198			

Darbinieki un izglītība, 2025	Bibliot.darbinieki pa vecuma grupām																																									
	Darb.kopā	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk.B.kārie darbinieki	t.sk. sievietes	pilna slodze	nepilna slodze	B-kārā izglītība	t.sk. ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar koledžas izgl.	t.sk.augstizgl. līdz 1993.g.	t.sk. ar III profes.kvalif.līmeni	Cita izglītība	t.sk. ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar koledžas izgl.	t.sk.augstizgl. līdz 1993.g.	visp. vidējā vai profes. izglītība	pamatizglītība	no tiem profes.pilnv. (no 160h)	Pārējie darbinieki	t.sk. sievietes	t.sk. vīriņi	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk. ar maģ.grādu	t.sk. ar bakal.grādu	t.sk. ar augstizgl. (līdz 1993.g.)	no tiem ar visp.vid. vai prof.izgl.	Pamatizglītība	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79				
Ogres CB	26	25	1	20	20	20		9	4	3		2	8	4	3		1	3				6	3	3	5	1	1			5			2	3	5	3	7					
Ikšķiles pils.b-ka	6	6		6	6	6		4	2	2		2	1	1								1	1										1	3	2							
Keguma pils.b-ka	5	4	1	4	4	4		1		1			2	2				1				1	1						1				1	1			1	1				
Lielvārdes pils.b-ka	5	5		5	5	5		5	2			3																					1	1	2							
Birzgales pag.b-ka	1	1		1	1	1		1	1																																	
Jumpravas pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																								1						
Krapes pag.b-ka	1	1	1	1	1		1	1		1																																
Tomes pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																										1				
Keipenes pag.b-ka	1	1		1	1	1							1	1																												
Laubes pag.b-ka	2	2		2	2	2							2	1			1																							1		
Lēdmanes pag.b-ka	2	2		2	2	2		1				1							1															1						1		
Lāčplēša b-ka	3	2	1	2	2	2		2				2									1	1	1		1										1	1						
Madlienas pag.b-ka	2	1	1	2	2	1	1	1				1							1																					1		
Mazozolu pag.b-ka	1		1	1	1		1						1				1																							1		
Ogresgala b-ka	2	2		2	2	2		2		2																														1		
Ciemupes b-ka	1	1		1	1	1		1				1																														
Meņģeles pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																													1	
Rembates pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1							1																							
Suntažu pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																													1	
Taurupes pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																													1	
Tīnūžu pag.b-ka	1	1		1	1	1							1	1																											1	
KOPĀ	65	59	6	57	57	54	3	33	5	7	6	15	17	5	9	1	2	6	1	1	8	5	3	6	2	1			6	1		4	14	13	9	14	3					

Finanses: Izdevumi, Kārtējie izdevumi, 2025											Citi kapitālie izdevumi				
Bibliotēka	Izdev.kopā	KĀRT.IZD.	t.sk.Atalgoj.	VSAO iem.	Krāj.kompl.	t.sk.grām.	period.izd.	preces un pakal.	IT pakalp.	pārējie kārt.	KAPIT.IZD.	Zeme, ēkas	Nemater.ieg.	Datortehn.saka	Pārējie kap. izd.
Ogres CB	640,911	638,140	357,591	90,867	17,878	15,170	2,708	133,684	13,862	24,258	2,771			956	1,815
Bibliobuss	2,550	2,550			2,550	2,550									
Ikšķiles pils. b-ka	125,143	121,395	78,275	19,431	11,299	9,500	1,799	7,720	378	4,292	3,748			3,748	
Ķeguma pils.b-ka	128,183	122,738	73,241	19,476	8,900	7,270	1,630	17,056	377	3,688	5,445				5445
Lielvārdes pils.b-ka	109,475	101,958	69,710	15,913	10,111	8,372	1,739	4,221	378	1,625	7517	1341		731	5445
Birzgales pag.b-ka	34,245	28,800	11,309	3,654	3,300	2,400	900	9,397	378	762	5,445				5445
Jumpravas pag.b-ka	24,186	24,186	13,431	3,831	5,783	4,287	1,496	231	378	532					
Krapes pag.b-ka	18,766	18,766	8,180	2,392	3,880	2,500	1380	1,283	362	2,669					
Tomes pag. b-ka	19,641	19,641	11,028	3,164	2,570	1770	800	2,010	377	492					
Keipenes pag.b-ka	23,452	23,452	12,898	3,942	3,600	2,700	900	432	400	2180					
Lauberes pag.b-ka	42,092	42,092	27,154	7,797	3,194	2,553	641	1,690	225	2032					
Lēdmanes pag.b-ka	26,301	25,617	14,978	4,039	5,406	4,192	1214	195	378	621	684			684	
Lāčplēša b-ka	44,435	43,895	27,812	6,353	5,088	4,300	788	3,446	378	818	540			540	
Madlienas pag.b-ka	40,420	40,420	24,610	6,709	5,257	3,858	1399	1,204	42	2,598					
Mazozolu pag.b-ka	20,912	20,912	10,674	3,339	3,288	2,194	1094	1,629	283	1,699					
Ogresgala b-ka	36,241	36,241	23,816	6,114	4,301	3,251	1050	938	378	694					
Ciemupes b-ka	20,663	20,663	12,277	3,011	3,270	2,448	822	678	378	1,049					
Meņģeles pag.b-ka	24,437	23,803	11,338	3,163	3,209	2,225	984	5,768	325		634			634	
Rembates b-ka	19,468	19,468	11,028	3,185	2,799	1,899	900	981	378	1,097					
Suntažu pag.b-ka	28,172	28,172	14,173	4,086	5,897	4,701	1196	2,213	253	1,550					
Taurupes pag.b-ka	21,647	20,823	12,439	3,668	3,896	2,700	1196	485	283	52	824		247	577	
Tīnūžu pag.b-ka	32,441	26,996	12,278	3,840	9,643	7,854	1,789	436	378	421	5,445				5,445
KOPĀ	1,483,781	1,450,728	838,240	217,974	125,119	98,694	26,425	195,697	20,569	53,129	33,053	1,341	247	7,870	23,595

IT, 2025																
Bibliotēka	Dat.kopā	t.sk.,darb.	liet.	Serveri	Wi-Fi	ALISE	Valodas	Tulkošana	Pašapkalp	Bibliomāts	Nodoš.iek.	Printeri	Skeneri	Kopēt.	Multif.	Digitalizācija
Ogres CB	55	21	34	2	1	1	2	3	1	1	1		2		3	29
Bibliobuss	1	1			1	1	1									
Ikšķiles pils.b-ka	17	10	7	1	1	1	1			1	1	1			2	
Ķeguma pils.b-ka	12	6	6		1	1				1					4	
Lielvārdes pils.b-ka	9	5	4		1	1				1					3	
Birzgales pag.b-ka	4	2	2		1	1				1					2	
Jumpravas pag.b-ka	5	1	4		1	1						1			1	
Krapes pag.b-ka	3	1	2		1	1									2	
Tomes pag.b-ka	3	2	1		1	1	1					1			2	
Ķeipenes pag.b-ka	3	1	2		1	1									1	
Lauberes pag.b-ka	7	3	4		1	1									1	
Lēdmanes pag.b-ka	8	3	5		1	1	1					1	1	1	1	
Lāčplēša b-ka	5	3	2		1	1									3	
Madlienas pag.b-ka	5	2	3		1	1						1	1	1		
Mazozolu pag.b-ka	3	1	2		1	1									1	
Ogresgala b-ka	6	2	4		1	1									2	
Ciemupes b-ka	5	1	4		1	1								1	1	
Meņģeles pag.b-ka	3	1	2		1	1						2		1	1	
Rembates pag.b-ka	5	1	4		1	1						1			2	
Suntažu pag.b-ka	6	2	4		1	1						1			1	
Taurupes pag.b-ka	5	1	4		1	1									1	
Tīnūžu pag.b-ka	5	2	3		1	1	1			1					1	
KOPĀ	175	72	103	3	22	22			1	6	2	9	4	4	35	29

Izslēgtie dokumenti, 2025	Pa veidiem						
	IZSLĒGTIE DOK	t.sk.Grām.	t.sk.Seriālizd.	Audioviz.	t.sk.Citi	Mācību gr.	Bērnu un j.
Ogres CB	1,748	712	1,028	7	1	21	631
Bibliobuss	220	219		1			52
Ikšķiles pils.b-ka	1,221	680	530	11		17	242
Keguma pils.b-ka	762	43	719			2	70
Lielvārdes pils.b-ka	1,497	759	732	6		29	320
Birzgales pag.b-ka	926	276	650			6	54
Jumpravas pag.b-ka	1,061	452	609			2	63
Krapes pag.b-ka	1,267	560	707			9	56
Tomes pag.b-ka	548	121	427			31	
Keipenes pag.b-ka	1,142	707	434	1		8	63
Lauberes pag.b-ka	497	112	268	106	11	3	39
Lēdmanes pag.b-ka	1,120	386	734			7	77
Lāčplēša b-ka	1,438	543	894		1	5	194
Madlienas pag.b-ka	1,025	504	521			6	164
Mazozolu pag.b-ka	528	175	353				13
Ogresgala b-ka	1,048	291	755	2		2	34
Ciemupes b-ka	469	287	182			8	6
Meņģeles pag.b-ka							
Rembates pag.b-ka	457	95	362				3
Suntažu pag.b-ka	708	112	596				3
Taurupes pag.b-ka	567	245	322			4	35
Tīnūžu pag.b-ka	1,111	502	609			11	168
KOPĀ	19,360	7,781	11,432	134	13	171	2287

Jaunieguvumi, 2025		Pa grāmatu veidiem						
Bibliotēka	Jaunieguvumi	t.sk. Grām.	Seriālizd.	Kartogrāf.	Nošizd.	Pārējie	Mācību gr.	Bēmu un jaun.
Ogres CB	2,485	1,561	905	2		17	11	631
Bibliobuss	250	250						57
Ikšķiles pils.b-ka	1,439	890	534			15	4	438
Ķeguma pils.b-ka	1,348	646	702				4	288
Lielvārdes pils.b-ka	1,308	754	550		1	3	8	358
Birzgales pag.b-ka	521	264	257					80
Jumpravas pag.b-ka	820	324	496				3	82
Krapes pag.b-ka	793	205	588					33
Tomes pag.b-ka	393	229	164				1	58
Ķeipenes pag.b-ka	600	258	342					110
Lauberes pag.b-ka	458	246	212				2	111
Lēdmanes pag.b-ka	719	358	360			1	1	88
Lāčplēša b-ka	732	389	342			1	2	143
Madlienas pag.b-ka	858	378	480				3	105
Mazozolu pag.b-ka	683	193	490					60
Ogresgala b-ka	702	292	408			2		124
Ciemupes b-ka	410	237	172			1	8	65
Meņģeles pag.b-ka	529	177	351			1	1	21
Rembates b-ka	515	208	307					37
Suntažu pag.b-ka	919	359	560					70
Taurupes pag.b-ka	592	228	364					41
Tīnūžu pag.b-ka	1,136	595	541				3	190
KOPĀ	18,210	9,041	9,125	2	1	41	51	3190

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Krājums gada beigās, 2025	Bibliotēka	Krājums kopā	Krāj.pa veidiem	t.sk.Grām.	t.sk.Seriālizd.	Audioviz.	Kartogrāf.	Nošizd.	Attēlizd.	t.sk.Pārējās	Digitāls krājums			Pa veidiem			
											Digitāls kr.	Citi dig.	Datubāzes	Abonētās	Pašu veid.	Mācību gr.	Bēmu un jaun.
	Ogres CB	66853	66,847	61,973	4,393	235	5	14	1	226	6	3	3	3		1,752	26573
	Bibliobuss	3835	3,835	3,835												2	434
	Ikšķiles pils. b-ka	23584	23,578	20,666	2,339	265	2	7	8	291	6	3	3	3		406	8822
	Ķeguma pils. b-ka	20759	20,756	17,845	2,883	12	1	8		7	3		3	3		363	6381
	Lielvārdes pils.b-ka	28887	28,884	24,380	4,429	68		3		4	3		3	3		709	10164
	Birzgales pag.b-ka	5992	5,989	5,099	886	3				1	3		3	3		23	1249
	Jumpravas pag.b-ka	12346	12,343	9,271	3,070	2					3		3	3		168	1761
	Krapes pag.b-ka	5660	5,657	3,644	2005	2	5	1			3		3	3		26	797
	Tomes pagasta b-ka	3444	3,441	3,095	343	1	1	1			3		3	3		66	567
	Keipenes pag.b-ka	8162	8,159	6,742	1411	2		1		3	3		3	3		47	1498
	Lauberes pag.b-ka	14142	14,138	12,887	1169	5	2	71	1	3	4	1	3	3		252	1611
	Lēdmanes pag.b-ka	9477	9,474	8,392	1075	5		1		1	3		3	3		103	1273
	Lāčplēša b-ka	7055	7,052	6,240	809	1				2	3		3	3		102	1634
	Madlienas pag.b-ka	14009	14,006	11,770	2,203	31	1	1			3		3	3		214	2136
	Mazozolu pag.b-ka	5602	5,599	4,197	1,401	1					3		3	3		16	1147
	Ogresgala b-ka	8827	8,822	7,108	1,669	40	2			3	5	2	3	3		105	2166
	Ciemupes b-ka	4200	4,197	3,641	528	25				3	3		3	3		14	950
	Meņģeles pag.b-ka	6127	6,124	4,790	1332	1				1	3		3	3		34	1094
	Rembates pag.b-ka	5169	5,166	4,333	829	1				3	3		3	3		92	1264
	Suntažu pag.b-ka	8121	8,118	6,942	1145	29		2			3		3	3		32	1497
	Taurupes pag.b-ka	7078	7,075	6,058	1015	2					3		3	3		69	930
	Tīnūžu pag.b-ka	10906	10,903	10,355	541	1	1	5			3		3	3		111	2969
	KOPĀ	280235	280,163	243,263	35,475	732	20	115	10	548	72	9	63	63		4,706	76917